

เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม

กลวิธีการแต่งและแนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัล
เซเว่นบุ๊กอวอร์ด พ.ศ. 2553 – 2555

LITERARY TECHNIQUES AND THEMES IN YOUNG ADULT LITERATURE
WINNING THE SEVEN BOOKS AWARDS, DURING 2010 - 2012

ZHANG LIQUN

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
พ.ศ. 2559

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

กลวิธีการแต่งและแนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัล

เซเว่นบุ๊กอวอร์ด พ.ศ. 2553 - 2555

LITERARY TECHNIQUES AND THEMES IN YOUNG ADULT LITERATURE WINNING
THE SEVEN BOOK AWARD, DURING 2010 - 2012

ZHANG LIQUN

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ตรวจสอบและอนุมัติให้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)

เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2559

อัมพร สุขเกษม

รองศาสตราจารย์ ดร.อัมพร สุขเกษม
ประธานกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ธิดา โมสิกรัตน์

รองศาสตราจารย์ธิดา โมสิกรัตน์
อาจารย์ที่ปรึกษา

ธิดา โมสิกรัตน์

รองศาสตราจารย์ธิดา โมสิกรัตน์
กรรมการ

พัชรินทร์ บุรณะกร

อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บุรณะกร
กรรมการ

พัชรินทร์ บุรณะกร

อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บุรณะกร
ประธานหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)

อิสยา จันทรวิธานุชิต

รองศาสตราจารย์อิสยา จันทรวิธานุชิต
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สุนทรชัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิก สุนทรชัย
คณบดีคณะศิลปศาสตร์

**กลวิธีการแต่งและแนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัล
เซเว่นบุ๊คอวอร์ด พ.ศ. 2553 – 2555**

ZHANG LIQUN 576124

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ธิดา โมสิกรัตน์, กศ.ม.

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการแต่งและแนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเว่นบุ๊คอวอร์ด จำนวน 6 เล่ม และนำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า วรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเว่นบุ๊คอวอร์ด พ.ศ. 2553-2555 ใช้กลวิธีการแต่ง ได้แก่ การตั้งชื่อด้วยเหตุการณ์สำคัญ ชื่อบุคคลหรือคำเรียกแทนบุคคลในเรื่อง การวางโครงเรื่องที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตเด็กโยให้แง่คิดการแก้ปัญหา กลวิธีการเปิดเรื่องโดยการบรรยาย การพรรณนา และใช้บทสนทนา ผู้แต่งใช้กลวิธีการดำเนินเรื่องโดยสร้างความขัดแย้ง และปิดเรื่องแบบสุขนานุกรม โศกนาฏกรรม แบบหักมุม และทิ้งปัญหาไว้ให้คิด ส่วนตัวละคร ผู้แต่งสร้างตัวละครที่เป็นเด็ก ผู้ใหญ่ และสัตว์ มีฉากและบรรยากาศที่เป็นสถานที่ เหตุการณ์ และสิ่งแวดล้อมที่บอกเล่าเรื่องราวของตัวละคร ส่วนบทสนทนาเป็นกลวิธีการแต่งที่ช่วยดำเนินเรื่อง บอกลักษณะนิสัยตัวละคร ให้คิดและข้อคิด

ด้านแนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเว่นบุ๊คอวอร์ด พ.ศ. 2553 - 2555 พบว่าผู้แต่งได้นำเสนอแนวคิดที่สำคัญคือ แนวคิดเกี่ยวกับความรัก ได้แก่ ความรักในครอบครัวกับความรักระหว่างบุคคลในชุมชน แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม ได้แก่ ความกตัญญู ความอดทน ความขยันหมั่นเพียร ความกล้าหาญ และความมีน้ำใจที่ปลุกฝังแก่เยาวชน แนวคิดเกี่ยวกับเยาวชนมีพฤติกรรมไม่ดี แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย ได้แก่ เทศกาลกับการไหว้ และแนวคิดกับปัญหาสังคม ด้านปัญหาการเผยแพร่ทางเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมกับเยาวชน

คำสำคัญ: กลวิธีการแต่ง แนวคิด วรรณกรรมเยาวชน รางวัลเซเว่นบุ๊คอวอร์ด

LITERARY TECHNIQUES AND THEMES OF YOUNG ADULT LITERATURE WINNING
THE SEVEN BOOK AWARD, DURING 2010-2012

ZHANG LIQUN 576124

MASTER OF ARTS (COMMUNICATIVE THAI AS A SECOND LANGUAGE)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: THIDA MOSIKARAT, ED.M.

ABSTRACT

This research article presented literary techniques in young adult literature winning the Seven Book Award, during 2010 – 2012. Six stories were studied, Literary techniques found were as follow: 1) Titles were set according to the crises, names or nicknames of characters in the stories. 2) Plots were related to young adults suggesting ideas of solving problems. The works studied presented various opening styles –descriptive, narrative, or dialogues; structures of the plot contained conflicts; and the endings were happy, tragic, twisted, or open. 3) Characters were focused on children and also included grown-ups and animals. 4) Setting was presented actually and as retold memories. 5) Dialogues were functioned to advance the stories, characterize characters and implied ideas.

For the main ideas found in the work studied were: 1) Affections, including the domestic harmony and of the community, 2) Morals, including gratitude, toleration, industriousness, courage, and generosity, 3) Misbehavior of young adults, 4) Thai culture, including festivals and the Thai way of greeting (*wai*), and 5) Social problems, relating to unrated media on electronic websites.

Keywords: literary techniques, ideas, young adult literature, Seven Book Award

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือจากอาจารย์ของมหาวิทยาลัย คือ อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บุรณะกร ประธานหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง และรองศาสตราจารย์ธิดา โมสิกรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ความรู้ ความคิด และคำแนะนำในการเขียนวิทยานิพนธ์ รวมทั้งให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยจนทำให้วิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์และสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.อัมพร สุขเกษม รองศาสตราจารย์ ธิดา โมสิกรัตน์ และอาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บุรณะกร ที่ได้ให้แนวคิดและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้ถูกต้อง สมบูรณ์ยิ่งขึ้นและมีคุณภาพตามหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ที่ให้คำปรึกษา ความช่วยเหลือในด้านการเรียนและการดำเนินชีวิตในประเทศไทย

ขอขอบพระคุณเพื่อนนักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สองทุก ๆ คนที่ได้เรียนร่วมกันตลอด 2 ปี และให้กำลังใจ ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยตลอดเวลา

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคุณพ่อคุณแม่ที่ให้ความรักใคร่ การสนับสนุน และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยในช่วงเวลาการศึกษาเล่าเรียนในประเทศไทย

ZHANG LIQUN

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมติฐานการวิจัย	4
1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	5
1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.7 วิธีการดำเนินการวิจัย	5
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวรรณกรรม	8
2.1.1 ความหมายของวรรณกรรม	8
2.1.2 ประเภทของวรรณกรรม	9
2.1.3 คุณค่าของวรรณกรรม	11
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวรรณกรรม	12
2.2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการแต่งวรรณกรรม	12
2.2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดในวรรณกรรม	13
2.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวรรณกรรมสำหรับเยาวชน	14
2.3.1 ความหมายของวรรณกรรมสำหรับเยาวชน	14
2.3.2 บทบาทและคุณค่าของวรรณกรรมสำหรับเยาวชน	15
2.3.3 ประเภทของวรรณกรรมสำหรับเยาวชน	16
2.4 ความรู้เกี่ยวกับวรรณกรรมรางวัลเซเว่นบุ๊คอวอร์ด	18
2.4.1 ความเป็นมาของวรรณกรรมรางวัลเซเว่นบุ๊คอวอร์ด	18
2.4.2 โครงการประกวดวรรณกรรมรางวัลเซเว่นบุ๊คอวอร์ด	18

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
2.5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมสำหรับเยาวชน	19
2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการแต่งในวรรณกรรม	22
2.5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์แนวคิดในวรรณกรรม	25
2.5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมที่ได้รับรางวัล	30
บทที่ 3 กลวิธีการแต่งวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเชวเนนบูคอวอร์ด พ.ศ. 2553 - 2555	
3.1 การตั้งชื่อบท	35
3.1.1 การตั้งชื่อบทด้วยเหตุการณ์สำคัญในเรื่อง	35
3.1.2 การตั้งชื่อบทตามชื่อบุคคลหรือคำเรียกแทนบุคคล	37
3.2 การวางโครงเรื่อง	38
3.3 การเปิดเรื่อง	39
3.3.1 การเปิดเรื่องโดยการบรรยาย	40
3.3.2 การเปิดเรื่องโดยการเล่าเรื่อง	45
3.3.3 การเปิดเรื่องโดยการใช้อุปสรรค	47
3.4 การดำเนินเรื่อง	50
3.4.1 การสร้างความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์	50
3.4.2 การสร้างความขัดแย้งภายในจิตใจตัวละคร	56
3.5 การปิดเรื่อง	57
3.5.1 การปิดเรื่องแบบสุขนานุกรม	57
3.5.2 การปิดแบบโศกนาฏกรรม	58
3.5.3 การปิดเรื่องแบบหักมุม	59
3.5.4 การปิดเรื่องแบบทิ้งปัญหาไว้ให้คิด	60
3.6 ตัวละคร	63
3.6.1 ตัวละครเอก	63
3.6.2 ตัวละครรอง	67
3.7 ฉากและบรรยากาศ	71
3.7.1 ฉากและบรรยากาศที่เป็นสถานที่	71
3.7.2 ฉากและบรรยากาศที่เป็นเหตุการณ์	72
3.7.3 ฉากและบรรยากาศที่เป็นสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ	73

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.8 บทสนทนา	74
3.8.1 บทสนทนาที่ช่วยดำเนินเรื่อง	75
3.8.2 บทสนทนาที่บอกลักษณะนิสัยตัวละคร	79
3.8.3 บทสนทนาที่ให้คติและข้อคิด	81
บทที่ 4 แนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเว่นบุ๊คอวอร์ด พ.ศ. 2553 - 2555	
4.1 แนวคิดเกี่ยวกับความรัก	86
4.1.1 ความรักในครอบครัว	87
4.1.2 ความรักระหว่างบุคคลในชุมชน	90
4.2 แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม	91
4.2.1 ความกตัญญู	91
4.2.2 ความอดทน	95
4.2.3 ความขยันหมั่นเพียร	96
4.1.5 ความกล้าหาญ	98
4.1.6 ความมีน้ำใจ	99
4.3 แนวคิดเกี่ยวกับความประพฤติกของเยาวชนที่ไม่ดี	100
4.4 แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย	101
4.4.1 เทศกาล	101
4.4.2 การไหว้	102
4.5 แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาสังคม	104
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	106
5.2 อภิปรายผล	108
5.3 ข้อเสนอแนะ	109
บรรณานุกรม	110
ภาคผนวก	114
เอกสารรับรองคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย	115
ประวัติผู้เขียน	116

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

วรรณกรรมเป็นงานเขียนที่ถ่ายทอดเรื่องราว รวมทั้งอารมณ์สะท้อนใจของผู้เขียน ดังที่ อิงอร สุพันธ์วุฒิชัย (2554 : 2) กล่าวว่า วรรณกรรม หมายถึง เรื่องราว รวมทั้งหนังสือหรือเอกสารที่ได้ ประกอบขึ้นโดยมีชั้นเชิงทางศิลป์ มักเรียบเรียงขึ้นด้วยความพยายามที่จะสื่อสารประการต่าง ๆ เป็นที่น่าสังเกตว่า รูปแบบลักษณะงานเขียนในปัจจุบันส่วนใหญ่ถือว่าเป็นวรรณกรรมทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสั้น นวนิยาย ร้อยกรอง บทความ บทวิจารณ์ สารคดี ตั้งแต่ พ.ศ. 2500 เฉพาะคำ "วรรณกรรมปัจจุบัน" วงการศึกษาส่วนใหญ่กำหนดให้ใช้เรียนหนังสือหรือเอกสารที่แต่งเรียบเรียงเป็นต้นมา เพราะพิจารณาเห็นว่า ตั้งแต่ช่วงนั้นหนังสือไทยค่อนข้างจะมีแนวโน้มเป็นลักษณะและรูปแบบสากล ไม่จำกัดแต่เฉพาะเอกลักษณ์แบบวรรณคดีไทยที่มีมาแต่เดิม

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556 : 1100) ได้ให้นิยามว่าวรรณกรรม หมายถึง งานหนังสือ งานประพันธ์ บทประพันธ์ทุกชนิดทั้งที่เป็นร้อยแก้วและร้อยกรอง เช่น วรรณกรรมสมัยรัตนโกสินทร์ วรรณกรรมของเสฐียรโกเศศ วรรณกรรมฝรั่งเศสวรรณกรรมประเภทสื่อสารมวลชน วรรณกรรมมีจำนวนมากมาย ดังนั้น จึงมีการแบ่งวรรณกรรมเป็นประเภทต่าง ๆ วรรณกรรมแบ่งได้หลายประเภทโดยใช้เกณฑ์ต่าง ๆ ดังที่ อิงอร สุพันธ์วุฒิชัย (2554 : 3) ได้แบ่งประเภทวรรณกรรมเป็น 2 ประเภท คือ บทเชิงคติกับสารคดี บทเชิงคติ หมายถึง งานเขียนที่ผู้แต่งเจตนาให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านเป็นเบื้องต้น แต่ก็อาจจะมีสาระความรู้ที่มีค่าอย่างยิ่งอยู่เบื้องหลังความเพลิดเพลินนั้น สารคดี หมายถึง งานเขียนที่ผู้แต่งเจตนาให้สาระความรู้เป็นเบื้องต้น มีความเพลิดเพลินเป็นเบื้องหลัง นักเขียนสารคดีที่มีฝีมือบางคนอาจจะเขียนสารคดีให้อ่านได้อย่างสนุกสนานเพลิดเพลินเหนือกว่าบทเชิงคติทั่วไปก็เป็นได้

วรรณกรรมแต่ละประเภทย่อมมีคุณค่า ดังที่ ชไมพร พรเพ็ญพิพัฒน์ (2550 : 17 - 19) ได้สรุปคุณค่าของวรรณกรรมไว้ว่า 1) คุณค่าทางอารมณ์ เป็นแรงบันดาลใจที่ผู้ประพันธ์ถ่ายทอดมายังผู้อ่านโดยผู้อ่านจะตีความออกมา อาจตรงหรือคล้ายกับผู้ประพันธ์ 2) คุณค่าทางปัญญา วรรณกรรมให้ความรู้เพิ่มขึ้นแก่ผู้อ่าน ไม่ว่าจะเป็นความรู้ทางด้านวิชาการ ความรู้รอบตัว นอกจากนี้ยังช่วยขยายทัศนคติของผู้อ่านให้กว้างขึ้น 3) คุณค่าทางศีลธรรม วรรณกรรมมีคติหรือแง่คิดแทรกไว้เสมอ อาจเป็นเนื้อเรื่องหรือเป็นคติคำสอนระหว่างบรรทัด ซึ่งวรรณกรรมแต่ละเรื่องให้แง่คิดไม่เหมือนกัน 4) คุณค่าทางวัฒนธรรม วรรณกรรมทำหน้าที่สะท้อนภาพวัฒนธรรมของชาติจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง เป็นสายใยเชื่อมโยงความเป็นหนึ่งของคนในชาติ วรรณกรรมของชาติมักบอกเล่าถึงประเพณีนิยม คติชีวิต เพื่อให้คนรุ่นหลังมีความรู้และเข้าใจวิถีชีวิตของรุ่นก่อน 5) คุณค่าทางประวัติศาสตร์ การบันทึกทาง

ประวัติศาสตร์ที่มุ่งจดแต่ข้อเท็จจริง 6) คุณค่าทางจินตนาการ วรรณกรรมช่วยสร้างความนึกคิดที่ลึกซึ้งที่เรียกว่าจินตนาการ เป็นการลึบสมอง ทำอะไรด้วยความรอบคอบ 7) คุณค่าทางทักษะเชิงวิจารณ์ วรรณกรรมเป็นสิ่งช่วยให้ผู้อ่านใช้ความคิดนักตรรกะตรองตัดสินสิ่งใดว่าดีหรือไม่ดี มีเหตุผลอะไรบ้างสนับสนุนความคิด 8) คุณค่าทางการใช้ภาษา วรรณกรรมเป็นรูปแบบการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อรสชาติทางภาษา เพื่อจูงใจ และสร้างความประทับใจ ทำให้ผู้อ่านสามารถสังเกตและจดจำนำไปใช้ ก่อให้เกิดการใช้ภาษาที่ดี 9) คุณค่าที่เป็นแรงบันดาลใจให้เกิดการสร้างวรรณกรรมและศิลปกรรมด้านต่าง ๆ วรรณกรรมที่ผู้เขียนคนหนึ่งเผยแพร่ออกมา อาจสร้างความประทับใจและแรงบันดาลใจให้เกิดผลงานอื่น ๆ เพิ่มขึ้น

ปัจจุบันได้แบ่งประเภทของวรรณกรรมโดยพิจารณาตามลักษณะผู้อ่านดังเช่น วรรณกรรมเยาวชนเป็นนวนิยายหรือเรื่องสั้น ที่เขียนขึ้นสำหรับกลุ่มผู้อ่านที่มีอายุโดยประมาณระหว่าง 12 - 18 ปี ซึ่งมีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างจากวรรณกรรมสำหรับวัยอื่น วรรณกรรมสำหรับเยาวชนเป็นหนังสือที่เขียนขึ้นเป็นพิเศษสำหรับเด็ก เขียนให้เด็กโดยเฉพาะ ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใด ๆ ก็ตาม และรวมถึงหนังสือที่เขียนขึ้นสำหรับผู้ใหญ่ที่เด็กชอบด้วย วรรณกรรมสำหรับเยาวชนเป็นหนังสือที่จัดทำขึ้นมาสำหรับเยาวชน ดังนั้น หนังสือประเภทนี้จึงมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากหนังสือทั่วไป เยาวชนเป็นกลุ่มคนที่ควรให้ความสำคัญ เพราะว่าเยาวชนเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต วรรณกรรมเยาวชนจึงมีส่วนส่งเสริมให้เยาวชนเป็นคนดีและมีจิตใจที่ดี

วรรณกรรมเยาวชนเขียนขึ้นมาสำหรับให้เด็กและเยาวชนอ่าน ดังนั้น จึงต้องมีความระมัดระวังในการเขียนค่อนข้างมาก ดังที่วีริยะ สิริสิงห์ (2551 : 85 - 88) อธิบายว่า ผู้เขียนมีฝีมือในการแต่งให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้อ่านสามารถทำได้หลายวิธี ส่วนจะประทับใจผู้อ่านมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับฝีมือของผู้เขียนเป็นสำคัญ การสร้างหรือเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็กเรื่องหนึ่งนั้น ผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้ 1) กลวิธีการวางโครงเรื่อง ได้แก่ กลวิธีในการเปิดเรื่อง กลวิธีในการดำเนินเรื่อง และกลวิธีในการปิดเรื่อง 2) กลวิธีในการเล่าเรื่อง 3) กลวิธีในการสร้างตัวละคร งานเขียนเรื่องสำหรับเยาวชนเป็นงานสร้างสรรค์ ผู้เขียนต้องมีข้อกำหนดพิเศษ เรื่องทุกเรื่องจะต้องมีความคิดเป็นแกนกลาง นอกจากนี้ ศิวกานท์ ปทุมสูติ (2553 : 159) ได้อธิบายว่า แนวคิดหรือแก่นเรื่อง คือ หัวใจสำคัญของเรื่องหรือปรัชญาสำคัญของเรื่อง พิจารณาเพื่อให้รู้และเข้าใจเป็นแนวทางเบื้องต้นว่าเรื่องนั้นมีแก่นสารอย่างไร หรือเน้นการนำเสนอปรัชญาความคิดใดเป็นประการสำคัญ เพื่อที่ผู้อ่านจะได้อาศัยหรือเชื่อมโยงพิจารณาองค์ประกอบส่วนอื่น ๆ ของเรื่องได้สะดวกและสอดคล้องกันยิ่งขึ้น

กลวิธีการแต่งและแนวคิดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการวิเคราะห์วรรณกรรม ผู้วิจัยหลายคนได้ศึกษากลวิธีการแต่งและแนวคิดที่ปรากฏในวรรณกรรม ดังที่ JIANG NANNAN (2555) ได้ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับกลวิธีการแต่งและแนวคิดในนวนิยายที่เหมาะสมกับผู้อ่านที่เป็นเยาวชน ความสุขของ

กะทิ โดย งามพรรณ เวชชาชีวะ พบว่า ผู้แต่งใช้กลวิธีการแต่ง ได้แก่ การตั้งชื่อบท การวางโครงเรื่อง การเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง การปิดเรื่อง การสร้างตัวละคร การสร้างฉากและบรรยากาศ ส่วนด้านแนวคิดมีแนวคิดเกี่ยวกับความรักในครอบครัว แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต และแนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย แสดงให้เห็นถึงคุณค่าของวรรณกรรมที่มีต่อเยาวชน

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร หน่วยงานภาครัฐและเอกชนต่าง ๆ ดำเนินโครงการส่งเสริมการอ่านมาตั้งแต่ปี 2537-ปัจจุบัน จากการดำเนินโครงการส่งเสริมการอ่านพบว่า เยาวชนไทยยังมีนิสัยรักการอ่านน้อย อีกทั้งปัญหาในการผลิตหนังสือดีมีคุณภาพยังมีน้อย ดังนั้นปี 2547 ซีพี ออลล์ จึงเริ่มจัดการประกวดหนังสือดีเด่น เซเวนบุ๊กอวอร์ด เป็นครั้งแรก และดำเนินการสืบเนื่องโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคัดเลือกและส่งเสริมหนังสือดีมีคุณภาพให้กับสังคมไทย และส่งเสริมการอ่านโดยเป็นทางเลือกอีกทางเลือกหนึ่งให้กับเยาวชนไทย โครงการกำหนดรางวัลวรรณกรรมรางวัลเซเวนบุ๊กอวอร์ดโดยยังคงมีการกำหนดรางวัลไว้ 7 ประเภท ได้แก่ 1) กวีนิพนธ์ 2) นวนิยาย 3) นิยายภาพ (การ์ตูน) 4) รวมเรื่องสั้น 5) วรรณกรรมสำหรับเยาวชน 6) สารคดี (ทั่วไป) 7) รางวัลนักเขียนรุ่นเยาว์ (“รางวัลเซเวนบุ๊กอวอร์ด” ม.ป.ป. : ออนไลน์)

วรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบุ๊กอวอร์ด พ.ศ. 2553-2555 มีลักษณะเนื้อหาที่น่าสนใจ ใช้คำศัพท์ภาษาไทยที่ค่อนข้างง่ายและสวยงาม สอดแทรกความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับภาษาไทย และสังคมไทยให้แก่ผู้อ่าน ซึ่งถือเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านเป็นอย่างมาก ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะชาวต่างชาติที่ศึกษาสาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สองจึงสนใจศึกษากลวิธีการแต่งและแนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบุ๊กอวอร์ด พ.ศ.2553 - 2555 ซึ่งจะทำให้ผู้วิจัยเข้าใจคุณค่าของวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ใช้กลวิธีการแต่งและการนำเสนอแนวคิดที่เหมาะสมกับเยาวชน สะท้อนผ่านวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบุ๊กอวอร์ดในช่วงเวลาดังกล่าว

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการแต่งในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบุ๊กอวอร์ด พ.ศ. 2553 – 2555

2. เพื่อวิเคราะห์แนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบุ๊กอวอร์ด พ.ศ. 2553 – 2555

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาตั้งสมมติฐานดังต่อไปนี้

1. กลวิธีการแต่งของวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเว่นบุคควอร์ดมืองค์ประกอบที่ครบถ้วนในด้านกลวิธีการวางโครงเรื่อง การเปิดเรื่อง ความขัดแย้ง การปิดเรื่องแบบต่าง ๆ กลวิธีการสร้างตัวละคร กลวิธีการสร้างฉากและบรรยากาศ

2. แนวคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเว่นบุคควอร์ด ให้แนวคิดเกี่ยวกับความรัก คุณธรรมจริยธรรมในด้านความกตัญญู ความอดทน ความซื่อสัตย์ ความขยันหมั่นเพียร ความมีน้ำใจ แนวคิดเกี่ยวกับความพลัดของเยาวชนที่ไม่ดี แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยและแนวคิดเกี่ยวกับปัญหาสังคม

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ใช้กรอบแนวคิดในการวิจัย 2 แนวคิด แนวคิดเกี่ยวกับกลวิธีการแต่งวรรณกรรมสำหรับเยาวชนและแนวคิดที่เกี่ยวกับแนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนมีดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับกลวิธีการแต่งวรรณกรรมสำหรับเยาวชน กลวิธีการแต่งเป็นศิลปะอย่างหนึ่งในการเขียนวรรณกรรมประเภทต่าง ๆ ใช้ในการดำเนินเรื่อง กลวิธีการเขียนเรื่องให้น่าสนใจสามารถทำได้หลายวิธี ส่วนจะประทับใจผู้อ่านมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับฝีมือของผู้เขียนเป็นสำคัญ การสร้างหรือเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็กเรื่องหนึ่งนั้น ผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้ 1) กลวิธีการวางโครงเรื่อง ได้แก่ กลวิธีในการเปิดเรื่อง กลวิธีในการดำเนินเรื่อง และกลวิธีในการปิดเรื่อง 2) กลวิธีในการเล่าเรื่อง 3) กลวิธีในการสร้างตัวละคร (วิริยะ สิริสิงห์. 2551 : 85-88)

2. แนวคิดที่เกี่ยวกับแนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเยาวชน แนวคิดหรือแก่นเรื่อง (Theme) คือ หัวใจสำคัญของเรื่องหรือปรัชญาสำคัญของเรื่อง พิจารณาเพื่อให้รู้และเข้าใจเป็นแนวทางเบื้องต้นว่าเรื่องนั้นมีแก่นสารอย่างไร หรือเน้นการนำเสนอปรัชญาความคิดใดเป็นประการสำคัญ เพื่อที่ผู้อ่านจะได้อิงอาศัยหรือเชื่อมโยงพิจารณาองค์ประกอบส่วนอื่น ๆ ของเรื่องได้สะดวกและสอดคล้องกันยิ่งขึ้น (ศิวกานท์ ปทุมสูติ. 2553 : 159)

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตการวิจัยครั้งนี้ คือ วรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเว่นบุคควอร์ด

ครั้งที่ 7 พ.ศ. 2553:

รางวัลชนะเลิศ ไม่มี

รางวัลรองชนะเลิศ ได้แก่

อธิษฐานสัจจะกับนางฟ้าสีเขียว ของ วิเชียร ไชยบัง

มีออกซ์ แมวมหัศจรรย์ ของ สุมาลี บำรุงสุข

ครั้งที่ 8 พ.ศ. 2554:

รางวัลชนะเลิศ เรื่อง นักล่าผู้นำรัก ของ ชนประเสริฐ คินทรักษ์

รางวัลรองชนะเลิศ เรื่อง สายลมกับทุ่งหญ้า ของวิเชียร ไชยบัง

ครั้งที่ 9 พ.ศ. 2555:

รางวัลชนะเลิศ ไม่มี

รางวัลรองชนะเลิศ ได้แก่

จากวันจันทร์ของชีวิต. วันศุกร์จะต้องมาถึง ของ ภาณุมาศ ภูมิถาวร

ตามหาสรวงสวรรค์ ของ ศรินธร ภัสดาวงค์

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยเรื่องนี้มีการนิยามคำศัพท์ ดังนี้

1. **กลวิธีการแต่ง** หมายถึง วิธีการหรือเทคนิคที่ผู้แต่งใช้ถ่ายทอดความนึกคิดหรืออารมณ์สะท้อนใจ เพื่อเสนอผลงานออกมาในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ โครงสร้างของเรื่อง ฉากหรือการสร้างเหตุการณ์ต่าง ๆ กลวิธีการแต่งที่ดีจะทำให้วรรณกรรมมีคุณค่า

2. **แนวคิด** หมายถึง ทรรศนะ ความรู้สึกหรือความเห็นของผู้แต่งที่มีต่อมนุษย์และสังคม แล้วนำเสนอในวรรณกรรม โดยถ่ายทอดผ่านแบบแผนพฤติกรรม หรือความรู้สึกนึกคิดอันเป็นค่านิยมที่ตัวละครแสดงออกมาในลักษณะต่าง ๆ

3. **เยาวชน** หมายถึง บุคคลที่มีอายุระหว่าง 12 - 18 ปี เป็นวัยรุ่นที่กำลังเจริญเติบโตทั้งในด้านสติปัญญา อารมณ์จิตใจ ร่างกาย และอยู่ในช่วงการศึกษาหาความรู้ วางรากฐานของคุณธรรมจริยธรรมต่าง ๆ

4. **รางวัลเซเวนบุ๊กอวอร์ด** หมายถึง การให้รางวัลในงานประกวดหนังสือดีเด่น จัดโดยบริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) มีจุดประสงค์เพื่อคัดเลือกและส่งเสริมหนังสือดีมีคุณภาพสำหรับเยาวชนไทย รวมทั้งส่งเสริมการอ่านและเป็นทางเลือกในการอ่านวรรณกรรมอีกทางเลือกหนึ่ง

1.7 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการแต่งและแนวคิดในวรรณกรรม เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์

2. ศึกษาประวัติการให้รางวัลเซเว่นบุ๊คอวอร์ดจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ

3. ศึกษาวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเว่นบุ๊คอวอร์ด

4. คัดเลือกนวนิยายเยาวชนที่ได้รับรางวัลวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเว่นบุ๊คอวอร์ด พ.ศ. 2553 - 2555 จำนวน 6 เล่ม ได้แก่ อธิษฐานสิจ๊ะกับนางฟ้าสีเขียว ของ วิเชียร ไชยบัง มือกซ์ แมวมหัศจรรย์ ของ สุมาลี บำรุงสุข นักล่าผู้น่ารัก ของ ชนประเสริฐ คินทรีกซ์ สายลมกับทุ่งหญ้า ของวิเชียร ไชยบัง จากวันจันทร์ของชีวิต... วันศุกร์จะต้องมาถึง ของ ภาณุมาศ ภูมิถาวร ตามหาสรวงสวรรค์ ของ ศรินธร ภัสดาวงศ์

5. วิเคราะห์กลวิธีการแต่งในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเว่นบุ๊คอวอร์ด พ.ศ. 2553 - 2555

6. วิเคราะห์แนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเว่นบุ๊คอวอร์ด พ.ศ. 2553 - 2555

7. นำเสนอผลการศึกษาวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้เข้าใจกลวิธีการแต่งในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเว่นบุ๊คอวอร์ด

2. ทำให้เข้าใจแนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเว่นบุ๊คอวอร์ด

3. ทำให้เข้าใจกลวิธีการแต่งและการแทรกแนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนประเภท นวนิยายที่ให้คุณค่าแก่ผู้อ่านทั้งเยาวชนและผู้ใหญ่

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิเคราะห์เรื่อง กลวิธีการแต่ง และแนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัล เซเวนบูคเอดส์ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางและ ทฤษฎีในการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

2.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวรรณกรรม

2.1.1 ความหมายของวรรณกรรม

2.1.2 ประเภทของวรรณกรรม

2.1.3 คุณค่าของวรรณกรรม

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวรรณกรรม

2.2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกลวิธีการแต่งวรรณกรรม

2.2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแนวคิดในวรรณกรรม

2.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวรรณกรรมสำหรับเยาวชน

2.3.1 ความหมายวรรณกรรมสำหรับเยาวชน

2.3.2 ลักษณะของวรรณกรรมสำหรับเยาวชน

2.3.3 บทบาทและคุณค่าวรรณกรรมเยาวชน

2.4 ความรู้เกี่ยวกับวรรณกรรมรางวัลเซเวนบูคเอดส์

2.4.1 ความเป็นมาของวรรณกรรมรางวัลเซเวนบูคเอดส์

2.4.2 โครงการประกวดวรรณกรรมรางวัลเซเวนบูคเอดส์

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมสำหรับเยาวชน

2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการแต่งวรรณกรรม

2.5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์แนวคิดในวรรณกรรม

2.5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมที่ได้รับรางวัล

โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวรรณกรรม

นักวิชาการได้อธิบายวรรณกรรมไทยเกี่ยวกับความหมาย ประเภท และคุณค่ามีสาระสำคัญดังนี้

2.1.1 ความหมายของวรรณกรรม

ตามทรรศนะของนักวิชาการ ความหมายของวรรณกรรมมีรายละเอียดดังนี้

อิงอร สุพันธ์ุณี (2554: 2) กล่าวว่าวรรณกรรม หมายถึง หนังสือหรือเอกสารที่ได้ ประกอบขึ้นโดยมีชั้นเชิงทางศิลป์ มักเรียบเรียงขึ้นด้วยความพยายามที่จะสื่อสารประการต่าง ๆ เป็นที่น่าสังเกตว่า รูปแบบลักษณะงานเขียนในปัจจุบันส่วนใหญ่ถือว่าเป็นวรรณกรรมทั้งนั้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสั้น นวนิยาย ร้อยกรอง บทความ บทวิจารณ์ สารคดี เฉพาะคำ "วรรณกรรมปัจจุบัน" วงการศึกษาส่วนใหญ่กำหนดให้ใช้เรียนหนังสือหรือเอกสารที่แต่งเรียบเรียงตั้งแต่ พ.ศ. 2500 เป็นต้นมา เพราะพิจารณาเห็นว่า ตั้งแต่ช่วงนั้นหนังสือไทยค่อนข้างจะมีแนวโน้มเป็นลักษณะและรูปแบบสากล ไม่จำกัดแต่เฉพาะเอกลักษณ์แบบวรรณคดีไทยที่มีมาแต่เดิม

ชไมพร พรเพ็ญพิพัฒน์ (2549 : 3) กล่าวว่า วรรณกรรม คือ งานสร้างสรรค์ใช้ภาษา เป็นสื่อกลาง ไม่ว่าจะเนื้อหาแบบใด มีขอบเขตถึงงานเขียนทุกชนิด บทกวีนิพนธ์ ร้อยกรอง และข้อเขียนที่ใช้ภาษาร้อยแก้ว เช่น วรรณคดี นวนิยาย เรื่องสั้น บทความ สารคดี บทละคร บทภาพยนตร์ บทโทรทัศน์ ตลอดจนคอลัมน์ต่างๆ ในหนังสือพิมพ์ รวมถึงวรรณกรรมประเภทมุขปาฐะ เช่น นิยายพื้นบ้าน บทเพลงต่าง ๆ ฯลฯ

เสถียร จันทิมาธร (2549 : 3) กล่าวว่า วรรณกรรม คือ ผลิตผลที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อสะท้อนถ่ายทอดความชัดเจนที่ได้รับจากการต่อสู้ของชีวิต ทั้งในทางธรรมชาติและทางสังคม เป็นการสร้างวัฒนธรรมทางศิลปะรับใช้ผลประโยชน์ของกลุ่มความคิดที่ตนสังคมกักอยู่

ตรีศิลป์ บุญขจร (2547 : 5 - 7) กล่าวว่า วรรณกรรมเป็นสมบัติที่สังคมขาดไม่ได้ วรรณกรรมเป็นการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของสังคมยุคหนึ่งไปอีกยุคหนึ่ง สมัยหนึ่ง ๆ สังคมเป็นอย่างไร เพราะฉะนั้น วรรณกรรมจึงเป็นผลงานที่สร้างขึ้นรวมความรู้ ความคิด เรื่องเล่า เหตุการณ์ในหลาย ๆ ด้านวรรณกรรมเป็นเครื่องมือที่แสดงออกความเชื่อถือหรือยึดถือความคิดเห็นและปลูกฝังความคิดต่าง ๆ ให้แก่ผู้อ่าน

หทัยวรรณ ไชยะกุล (2544 : 1) กล่าวว่า วรรณกรรมมีปรากฏเป็นหลักฐานครั้งแรกในพระราชบัญญัติคุ้มครองศิลปะและวรรณกรรม พ.ศ. 2475 คำนี้ใกล้เคียงกับคำว่า วรรณคดี เพราะแปลมาจากคำว่า Literature เช่นเดียวกันแต่คำว่าวรรณกรรมนั้น หมายถึง สิ่งซึ่งเขียนขึ้นทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใด หรือเพื่อความมุ่งหมายอย่างไร เช่น คำอธิบายวิธีใช้กล้องถ่ายรูป การใช้เตารีดไฟฟ้า เสื้อเชิ้ต รวมทั้งในปลิว หนังสือพิมพ์ นวนิยายก็ล้วนแต่เรียกว่า Literature ทั้งสิ้น วรรณกรรมที่แต่งดี

ได้รับการยกย่องจากคนทั่วไปจึงจะเรียกว่า วรรณคดี คุณสมบัติที่ทำให้วรรณกรรมและวรรณคดีต่างกัน ก็คือ วรรณศิลป์ หรือ ศิลปะแห่งการเรียบเรียง

สรุปได้ว่า วรรณกรรมเป็นงานสร้างสรรค์ทุกประเภทที่มีรูปแบบการใช้ภาษาเป็นสื่อกลาง เขียนทั้งร้อยกรองและร้อยแก้ว วรรณกรรมส่วนใหญ่สะท้อนชีวิต ธรรมชาติ และสังคม เป็นผลงานที่ให้ความรู้ ความคิด และเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม

2.1.2 ประเภทของวรรณกรรม

ตามมาตรฐานต่าง ๆ วรรณกรรมได้แบ่งเป็นหลายประเภท ดังนี้

อิงอร สุพันธ์ุวัฒน์ (2554 : 3) ได้แบ่งประเภทของวรรณกรรมตามหลักฐานที่ปรากฏ เป็น 2 ประเภท คือ

1. บันเทิงคดีเป็นงานเขียนที่ผู้แต่งเจตนาให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านเป็นเบื้องต้น แต่ก็อาจจะมีสาระความรู้ที่มีค่าอย่างยิ่งอยู่เบื้องหลังความเพลิดเพลินนั้น
2. สารคดีเป็นงานเขียนที่ผู้แต่งเจตนาให้สาระความรู้เป็นเบื้องต้น มีความเพลิดเพลินเป็นเบื้องหลัง นักเขียนสารคดีที่มีฝีมือบางคนอาจจะเขียนสารคดีให้อ่านได้อย่างสนุกสนานเพลิดเพลินเหนือกว่าบันเทิงคดีทั่วไปก็เป็นได้

อนนต์ ศรีศักดิ์ (2554 : 5) ได้แบ่งประเภทของวรรณกรรมตามหลักฐานที่ปรากฏ เป็น 2 ประเภท คือ

1. วรรณกรรมมุขปาฐะ เป็นวรรณกรรมที่ไม่ปรากฏหลักฐานเป็นลายลักษณ์ เกิดจากการจดจำและบอกเล่าสืบต่อกันมาปากต่อปาก เช่น นิทานพื้นบ้าน เพลงพื้นบ้าน
2. วรรณกรรมลายลักษณ์ เป็นวรรณกรรมที่ตกทอดมาหลายยุคสมัย โดยมีการจารึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรลงบนวัสดุต่าง ๆ ที่นิยมใช้กันในแต่ละยุค เช่น หนังสืว ไบลาน กระดาษ

ชไมพร พรเพ็ญพิพัฒน์ (2549 : 12) ได้อธิบายประเภทของวรรณกรรม สรุปได้ดังต่อไปนี้

1. แบ่งตามลักษณะการประพันธ์ การแบ่งประเภทของวรรณกรรมตามลักษณะการประพันธ์สามารถจำแนกได้ 2 ประเภท คือ วรรณกรรมร้อยแก้ว คือ วรรณกรรมที่เป็นความเรียงทั่วไป ไม่กำหนดบังคับคำหรือฉันทลักษณ์ จะแบ่งเป็นบันเทิงคดีและสารคดี กับวรรณกรรมร้อยกรอง คือ วรรณกรรมที่มีการบังคับรูปแบบด้วยฉันทลักษณ์ต่าง ๆ บางครั้งเรียกงานเขียนประเภทนี้ว่า กวีนิพนธ์ ได้แก่ โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย ลิลิต เป็นต้น นอกจากนี้ยังสามารถแบ่งเป็นชนิดย่อย ๆ ได้เป็น วรรณกรรมประเภทบรรยาย วรรณกรรมประเภทพรรณนาหรือรำพึงรำพัน วรรณกรรมประเภทบทละคร เช่น บทพากย์โขน บทละครร้อง บทละครร้อง เป็นต้น

2. แบ่งตามลักษณะเนื้อเรื่อง การแบ่งประเภทของวรรณกรรมตามลักษณะเนื้อเรื่องสามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ วรรณกรรมบริสุทธิ์กับวรรณกรรมประยุกต์

3. แบ่งตามลักษณะการถ่ายทอด การแบ่งประเภทของวรรณกรรมตามลักษณะการถ่ายทอด สามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภทคือวรรณกรรมมุขปาฐะกับวรรณกรรมลายลักษณ์

4. แบ่งตามที่มาของวรรณกรรม

การแบ่งประเภทของวรรณกรรมตามที่มาสามารถจำแนกได้ 6 ประเภท คือ

4.1 วรรณกรรมที่เกิดจากการบอกเล่า

4.2 วรรณกรรมที่เกิดจากการหยั่งรู้ หมายถึง วรรณกรรมที่เกิดจากการครุ่นคิด ไตร่ตรองเพื่อหาคำตอบเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

4.3 วรรณกรรมที่เกิดจากเหตุผล หมายถึง วรรณกรรมที่เกิดจากการใช้หลักของเหตุผล มีลักษณะเป็นบันทึกความรู้ที่เกิดจากการอ้างอิงความเป็นจริงหรือความรู้ที่มีอยู่แล้ว

4.4 วรรณกรรมที่เกิดจากคัมภีร์ หมายถึง วรรณกรรมที่เกิดจากความเชื่อ ส่วนใหญ่จะเป็นความรู้ที่ประมวลไว้ในคัมภีร์ทางศาสนา

4.5 วรรณกรรมที่เกิดจากการประจักษ์ หมายถึง วรรณกรรมที่บันทึกความรู้มาจากวิธีการทางวิทยาศาสตร์ อันประกอบด้วย การสังเกต การทดลอง การพิสูจน์ โดยการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล นับเป็นรากฐานของวิชาการวิจัยในยุคต่อมา และเป็นวรรณกรรมที่ได้รับการยอมรับสูงที่สุดในปัจจุบัน

4.6 วรรณกรรมที่เกิดจากวรรณศิลป์ หมายถึง วรรณกรรมที่เกิดจากศิลปะการประพันธ์ โดยมีสุนทรียภาพ จินตนาการ และสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยในการผลิต

อัมพร สุขเกษม และบรรพต ศิริชัย (2544 : 18) ได้แบ่งประเภทวรรณกรรมตามลักษณะเนื้อหา เป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. สารคดี หมายถึง หนังสือที่แต่งขึ้นเพื่อมุ่งให้ความรู้ ความคิด ประสบการณ์แก่ผู้อ่าน ซึ่งอาจใช้รูปแบบร้อยแก้วหรือร้อยกรองก็ได้

2. บันเทิงคดี คือ วรรณกรรมที่แต่งขึ้นเพื่อมุ่งให้ความเพลิดเพลิน สนุกสนาน บันเทิงแก่ผู้อ่าน จึงมักเป็นเรื่องที่มีเหตุการณ์และตัวละคร

สรุปได้ว่า ตามมาตรฐานการแบ่งวรรณกรรมเป็นหลาย ๆ ประเภท แบ่งตามลักษณะการประพันธ์ มี 2 ประเภท ได้แก่ วรรณกรรมร้อยแก้วกับวรรณกรรมร้อยกรอง วรรณกรรมร้อยแก้วจะแบ่งเป็นบันเทิงคดีกับสารคดี แบ่งตามลักษณะการถ่ายทอดมี 2 ประเภท ได้แก่ วรรณกรรมมุขปาฐะกับวรรณกรรมลายลักษณ์ แบ่งตามลักษณะเนื้อเรื่องมี 2 ประเภท ได้แก่ วรรณกรรมบริสุทธิ์กับวรรณกรรมประยุกต์ แบ่งตามที่มาของวรรณกรรมมี 6 ประเภท ได้แก่ วรรณกรรมที่เกิดจากการบอกเล่า วรรณกรรมที่เกิดจากการหยั่งรู้ วรรณกรรมที่เกิดจากเหตุผล วรรณกรรมที่เกิดจากคัมภีร์ วรรณกรรมที่เกิดจากการประจักษ์ และวรรณกรรมที่เกิดจากวรรณศิลป์

2.1.3 คุณค่าของวรรณกรรม

จากการศึกษาคุณค่าของวรรณกรรม มีสาระสำคัญดังนี้

ชไมพร พรเพ็ญพิพัฒน์ (2549 : 17 - 19) ได้สรุปคุณค่าของวรรณกรรมดังนี้

1. คุณค่าทางอารมณ์ เป็นแรงบันดาลใจที่ผู้ประพันธ์ถ่ายทอดมายังผู้อ่านโดยผู้อ่านจะตีความออกมา อาจตรงหรือคล้อยกับผู้ประพันธ์
2. คุณค่าทางปัญญา วรรณกรรมให้ความรู้เพิ่มขึ้นแก่ผู้อ่าน ไม่ว่าจะ เป็นความรู้ทางด้านวิชาการ ความรู้รอบตัว นอกจากนี้ยังช่วยขยายทัศนคติของผู้อ่านให้กว้างขึ้น
3. คุณค่าทางศีลธรรม วรรณกรรมมีคติหรือแง่คิดแทรกไว้เสมอ อาจเป็นเนื้อเรื่องหรือเป็นคติคำสอนระหว่างบรรทัด ซึ่งวรรณกรรมแต่ละเรื่องให้แง่คิดไม่เหมือนกัน
4. คุณค่าทางวัฒนธรรม วรรณกรรมทำหน้าที่สะท้อนสภาพวัฒนธรรมของชาติจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง เป็นสายใยเชื่อมโยงความเป็นหนึ่งของคนในชาติ วรรณกรรมของชาติมักบอกเล่าถึงประเพณีนิยม คติชีวิต การใช้ถ้อยคำภาษา การดำรงชีวิตประจำวัน การแก้ปัญหาสังคมอาหารการกินที่อยู่อาศัย เป็นต้น เพื่อให้คนรุ่นหลังมีความรู้และเข้าใจวิถีชีวิตของรุ่นก่อน
5. คุณค่าทางประวัติศาสตร์ การบันทึกทางประวัติศาสตร์ที่มุ่งจดแต่ข้อเท็จจริง
6. คุณค่าทางจินตนาการ วรรณกรรมช่วยสร้างความนึกคิดที่ลึกซึ้งที่เรียกว่าจินตนาการ เป็นการลึกลับมอง ทำอะไรด้วยความรอบคอบ
7. คุณค่าทางทักษะเชิงวิจารณ์ วรรณกรรมเป็นสิ่งช่วยให้ผู้อ่านใช้ความคิดนี้กรีกตรองตัดสินสิ่งใดว่าดีหรือไม่ดี มีเหตุผลอะไรบ้างสนับสนุนความคิด
8. คุณค่าทางการใช้ภาษา วรรณกรรมเป็นรูปแบบการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อรสชาติทางภาษา เพื่อจูงใจและสร้างความประทับใจ ทำให้ผู้อ่านสามารถสังเกตและจดจำ นำไปใช้ก่อให้เกิดการใช้ภาษาที่ดี
9. คุณค่าที่เป็นแรงบันดาลใจให้เกิดการสร้างวรรณกรรมและศิลปกรรมด้านต่าง ๆ วรรณกรรมที่ผู้เขียนคนหนึ่งเผยแพร่ออกมา อาจสร้างความประทับใจและแรงบันดาลใจให้เกิดผลงานอื่น ๆ เพิ่มขึ้น

พิทยา ว่องกุล (2540 : 1) อธิบายคุณค่าของวรรณกรรมไว้ว่า วรรณกรรมเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตมนุษย์ ชาติที่เจริญแล้วทุกชาติจะต้องมีวรรณกรรมเป็นของตนเอง และวรรณกรรมจะมีมากหรือน้อย ดีหรือเลว ก็แล้วแต่ความเจริญของงานแห่งจิตใจของคนในชาตินั้น ๆ วรรณกรรมเป็นเครื่องชี้ให้รู้ว่า ชาติใดมีความเจริญทางวัฒนธรรมสูงแค่ไหนและยุคใดมีความเจริญสูงสุด ยุคใดมีความเสื่อมทราม ลง เพราะฉะนั้น วรรณกรรมแต่ละชาติ จึงเป็นเครื่องชี้วัดได้ว่า ยุคใดจิตใจของประชาชนในชาติ มีความเจริญหรือเสื่อมอย่างไร ด้วยเหตุนี้ วรรณกรรมจึงเป็นเครื่องมือสื่อสาร

ความรู้สึกนึกคิดถ่ายทอดจินตนาการและแสดงออกซึ่งศิลปะอันประณีตงดงาม การศึกษาหรืออ่านวรรณกรรมทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพสังคม วัฒนธรรม การเมือง และเศรษฐกิจ ของยุคสมัยที่ผู้ประพันธ์ได้สะท้อนผ่านมุมมองของตนออกมา รวมทั้งทำให้ผู้อ่านเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้คนที่มีต่อสภาพการณ์เหล่านั้นด้วย ดังนั้นวรรณกรรมจึงมีความสำคัญต่อมนุษย์แทบทุกด้านอาจกล่าวได้ว่าสังคมมนุษย์ที่เจริญมีอารยธรรม และเทคโนโลยีในปัจจุบัน ตั้งอยู่บนพื้นฐานของวรรณกรรมทั้งสิ้น

สรุปได้ว่า วรรณกรรมเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต วรรณกรรมมีคุณค่าต่อทั้งมนุษย์และสังคม ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลิน ความรู้ทางอารมณ์ ปัญญา ศิลธรรม วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์จินตนาการ และวิจารณ์ มีคุณค่าสร้างสรรค์สังคมโดยปลูกฝังทัศนคติต่อสังคมแก่ผู้อ่าน

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวรรณกรรม

การศึกษาวิเคราะห์นวนิยาย มีแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง มีสาระสำคัญดังนี้

2.2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกลวิธีการแต่งวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกลวิธีการแต่งวรรณกรรมเป็นส่วนสำคัญในการวิเคราะห์วรรณกรรมทั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมดังต่อไปนี้

วิริยะ สิริสิงห์ (2551 : 85 - 88) อธิบายว่า กลวิธีการเขียนเรื่องให้น่าสนใจ สามารถทำได้หลายวิธี ส่วนจะประทับใจผู้อ่านมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับฝีมือของผู้เขียนเป็นสำคัญ การสร้างหรือเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็กเรื่องหนึ่งนั้น ผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้ 1) กลวิธีการวางโครงเรื่อง ได้แก่ กลวิธีในการเปิดเรื่อง กลวิธีในการดำเนินเรื่อง และกลวิธีในการปิดเรื่อง 2) กลวิธีในการเล่าเรื่อง 3) กลวิธีในการสร้างตัวละคร

วิภา กงกะนันท์ (2533 : 69) อธิบายไว้ว่า การศึกษากลวิธีการแต่งจะต้องพิจารณาสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. วัตถุดิบ (Material) หมายถึง เรื่องราวต่าง ๆ ของมนุษย์และสภาพแวดล้อม ทั้งทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม นักเขียนจะนำมาประดิษฐ์ตกแต่งเป็นเรื่องราวขึ้นตามเจตนาารมณ์ของผู้ประพันธ์

2. แก่นเรื่อง (Theme) ทำให้ทราบจุดประสงค์ของผู้แต่งคดีที่ผู้แต่งมีต่อวรรณศิลป์ในการประพันธ์เรื่องนั้น ๆ นอกจากนี้ยังทำให้ผู้อ่านรู้ว่าควรจะได้อะไรจากงานประพันธ์นั้นบ้าง

3. โครงเรื่อง (Plot) พิจารณาวิธีการเรียงลำดับเหตุการณ์ ความคิดหรือความรู้เรื่อง คือ การเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง และการปิดเรื่อง

4. การสร้างตัวละคร (Characterization) ต้องพิจารณาเรื่องต่าง ๆ เช่น การเลือกประเภทของตัวละคร แนวการสร้างตัวละคร และวิธีการสร้างตัวละคร

5. การสร้างฉาก (Setting) ในทั่วไปนักเขียนจะสร้างฉากให้มีลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น สร้างให้เหมือนจริง สร้างแบบเหมือนจริง เป็นต้น

6. วิธีการเสนอผลงาน (Presentation) คือ การเสนอผลงานประพันธ์แก่ผู้อ่านด้วยวิธีการต่าง ๆ

ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2539 : 115) กล่าวว่า กลวิธีคือการกระทำอย่างไร จึงทำให้เนื้อเรื่องดำเนินไปตามโครงเรื่องที่ผูกไว้และให้บรรลุความมุ่งหมาย เราจะแบ่งเรื่องเป็นบท ๆ หรือไม่ก็ต้องต้นบทที่หนึ่งด้วยตัวละครเอกฝ่ายหญิงหรือฝ่ายชาย หรือจะตั้งต้นตัวละครที่ไม่ค่อยสำคัญในเรื่อง จะใช้สำนวนอย่างไร จะใช้ภาษาสละสลวยพรรณนาภาพงาม ๆ ในชนบท หรือจะแสดงให้เห็นภาพที่น่าสังเวชเนื่องมาจากความยากจนของชนบทโดยใช้ฉากเพียงแง่เดียว ใช้เหตุการณ์ทุกวันให้ เกิดขึ้นในชนบท หรือจะให้เกิดในกรุงและชนบทสลับกันไป จะใช้อารมณ์ขันหรือไม่ หรือจะใช้อารมณ์จริงจัง หรือจะแทรกการอภิปรายปรัชญาชีวิตระหว่างพรรณนาชีวิตในชนบท เหล่านี้เป็นกลวิธีที่ผู้แต่งจะต้องกำหนดขอบเขตของการของกลวิธีทั้งหมด

สรุปได้ว่า กลวิธีการแต่งเป็นวิธีการประพันธ์และเรียบเรียงถ้อยคำ ทำให้เนื้อเรื่องดำเนินไปตามโครงเรื่องที่ผูกไว้ โดยพิจารณาแนวคิดหรือแก่นเรื่อง โครงเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา และฉากที่ปรากฏในวรรณกรรมนั้น ๆ

2.2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแนวคิดในวรรณกรรม

นักวิชาการได้อธิบายแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแนวคิดในวรรณกรรมดังนี้

ศิวกันท์ ปทุมสูติ (2553 : 159) ได้อธิบายว่า แก่นเรื่อง (Theme) คือ หัวใจสำคัญของเรื่องหรือปรัชญาสำคัญของเรื่อง พิจารณาเพื่อให้รู้และเข้าใจเป็นแนวทางเบื้องต้นว่าเรื่องนั้นมีแก่นสารอย่างไร หรือเน้นการนำเสนอปรัชญาความคิดใดเป็นประการสำคัญ เพื่อที่ผู้อ่านจะได้อิงอาศัยหรือเชื่อมโยงพิจารณาองค์ประกอบส่วนอื่น ๆ ของเรื่องได้สะดวกและสอดคล้องกันยิ่งขึ้น

หทัยวรรณ ไชยะกุล (2544 : 66) ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์แนวคิดของผู้แต่ง คือ พิจารณางานเขียนเรื่องนั้น ผู้แต่งมุ่งเสนอแนวคิดใดบ้าง เช่น แนวคิดในเชิงสังคมวัฒนธรรม การเมืองการปกครอง หรือเป็นแนวคิดในเชิงปรัชญา ศาสนา คุณธรรมจริยธรรม ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อจะได้เข้าใจงานเขียนนั้น ๆ ได้ดียิ่งขึ้น

กุหลาบ มัลลิกะมาส (2543 : 105) ได้กล่าวว่า นักเขียนย่อมมองดูโลกและชีวิตมนุษย์ในแง่มุมต่าง ๆ กัน และต่างก็มีแนวคิดที่มีต่อโลก ต่อสังคม และต่อชีวิตมนุษย์แตกต่างกัน แนวคิดหรือปรัชญาของนักเขียนจึงมีหลายแนว และต่างก็พยายามถ่ายทอดความคิดหรือปรัชญาต่าง ๆ นั้นในวรรณกรรมที่แต่งขึ้น นอกจากนี้ การศึกษาแนวคิดของผู้แตงนวนิยายควรจะวิเคราะห์ดังนี้

1. แนวคิดนั้นมีลักษณะสมจริงต่อสภาพสังคมและของมนุษย์เพียงใด ทำให้ผู้อ่านเข้าใจมนุษย์และพฤติกรรมของมนุษย์ได้กว้างขวางลึกซึ้งเพียงใด

2. ผู้แต่งสามารถแสดงลักษณะอันเป็นธรรมชาติของมนุษย์ได้ชัดเจนแจ่มแจ้งหรือคลุมเครือ หรือให้ความเข้าใจยังสลับไม่ชัดเจนเพียงพอ

3. แนวคิดขึ้นไปในทางสร้างสรรค์ ส่งเสริมยกระดับจิตใจ หรือตระหนักในอุดมการณ์ของมนุษย์เพียงใด หรือช่วยให้เกิดความเข้าใจในชีวิตและโลกเพียงใด

บุญยงค์ เกศเทศ (2536 : 30 - 33) ให้คำจำกัดความหมายของแนวคิดว่า แนวคิดหมายถึง ความคิดเห็นสำคัญที่สุดของนักประพันธ์ที่ต้องการแสดงในหนังสือเล่มนั้น ๆ ความคิดนี้เปรียบเสมือนแนวในการดำเนินเรื่องของนักประพันธ์ด้วย นักประพันธ์จะแสดงแนวคิดของเขาโดยอาศัยตัวละคร นอกจากนี้ยังอาศัยบทสนทนาระหว่างตัวละคร และนักประพันธ์ก็จัดเหตุการณ์สถานการณ์ในเรื่องเพื่อย้ำแนวคิดนั้น ๆ ด้วย แนวคิดมักมองเห็นง่าย ถ้าปรากฏในเรื่องที่จำเป็นต้องสั่งสอนหรือแฝงไว้ด้วยข้อธรรมะและการสั่งสอน ผู้อ่านจะเห็นแนวคิดได้ไม่ยากนัก

สรุปได้ว่า แนวคิดเป็นหัวใจสำคัญของวรรณกรรม แนวคิดของผู้แต่งแสดงความคิดของผู้แต่งที่มีต่อโลก สังคม และชีวิตมนุษย์ การศึกษาแนวคิดของผู้แต่ง จะช่วยผู้อ่านเข้าใจงานเขียนวรรณกรรมได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวรรณกรรมสำหรับเยาวชน

2.3.1 ความหมายของวรรณกรรมสำหรับเยาวชน

วรรณกรรมสำหรับเยาวชนเป็นวรรณกรรมที่แต่งขึ้นสำหรับกลุ่มผู้อ่านที่เป็นเยาวชน นักวิชาการได้ให้ความหมายดังนี้

จินตนา ไบกาชุยี (2543 : 7) ให้ความหมายของหนังสือเด็กไว้ว่า "...หนังสือสำหรับเด็กคือ หนังสือที่จัดทำขึ้นเพื่อให้เด็กใช้ในการฟัง การอ่าน และการเรียนรู้ ด้วยเนื้อหาสาระที่มุ่งในความรู้ ความคิด และสาระอันเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน หรือให้ความเพลิดเพลินและจรรโลงใจผู้อ่านอย่างหนึ่งอย่างใด หรือให้ทั้งความรู้และความเพลิดเพลินรวมกันไป โดยใช้แนวเขียนแบบสารคดีและบันเทิงคดี รวมทั้งการจัดทำรูปเล่มที่เหมาะสมกับวัย ความสนใจและความสามารถในการอ่านของผู้อ่าน..."

สมพร จารุณี (2541 : 35 - 36) ได้กล่าวว่า วรรณกรรมสำหรับเด็กมีคุณค่าต่อพัฒนาการของเด็กทุกวัยเป็นอันมาก วรรณกรรมสำหรับเด็กไม่ว่าจะเป็นหนังสือภาพ บันเทิงคดี และสารคดีสามารถส่งเสริมเด็กและเยาวชนให้เกิดพัฒนาการทางการใช้ภาษา ทางสติปัญญา ทางบุคลิกภาพ และทางสังคม

วิริยะ สิริสงฆ์ (2537 : 14) กล่าวว่า วรรณกรรมสำหรับเด็ก หมายถึง วารสารและหนังสือที่เขียนขึ้นสำหรับเด็ก และจะต้องเขียนให้เด็กอ่านอย่างเพลิดเพลิน ด้วยความสนใจ เพิ่มพูนความสามารถในการอ่าน และเข้าใจภาษา จนเกิดนิสัยรักการอ่านหนังสือ

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2527 : 13) ให้ความหมายของวรรณกรรมสำหรับเยาวชนไว้ว่า หนังสือสำหรับเด็ก หมายถึง หนังสือที่มีจุดมุ่งหมายในการจัดทำขึ้นสำหรับเด็กอ่านโดยเฉพาะ หรืออาจให้ผู้ใหญ่อ่านให้ฟังก็ได้ถ้าเป็นเด็กเล็ก ๆ อาจจะเป็นหนังสือภาพล้วน ๆ (Picture Book) หรือหนังสือที่มีเนื้อเรื่องและรูปภาพหรือหนังสือการ์ตูนก็ได้ หนังสือสำหรับเด็กจะต้องจัดทำขึ้นให้มีเนื้อหาสาระ รูปเล่ม และตัวอักษรที่เหมาะสมกับวัย ความรู้ และความสามารถของเด็กด้วย จะมีลักษณะรูปเล่มที่ไม่เล็กหรือใหญ่จนเกินไป จับถือได้สะดวก หรือเด็กเล็กยังมีหลากหลายแบบไปจนถึงลักษณะปกอกเกิดบุ๊คสำหรับเด็กโต ระดับอายุของผู้อ่านมีตั้งแต่เข้าโรงเรียนจนกระทั่งวัยรุ่น

จากทรรศนะของนักวิชาการดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า วรรณกรรมสำหรับเยาวชน หมายถึง หนังสือทุกชนิดที่เขียนขึ้นสำหรับเยาวชน โดยเฉพาะมีวิธีเขียนให้เหมาะกับ วัย ความสนใจ ความต้องการ และประสบการณ์ของเยาวชน

2.3.2 ลักษณะของวรรณกรรมสำหรับเยาวชน

วรรณกรรมสำหรับเยาวชนเป็นหนังสือที่จัดทำขึ้นมาสำหรับเด็ก ดังนั้น หนังสือประเภทนี้จึงมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากหนังสือทั่วไป

กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์ (2543 : 13) ได้อธิบายลักษณะของวรรณกรรมสำหรับเด็ก ปัจจุบันว่า วรรณกรรมสำหรับเด็กปัจจุบันมีหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือสำหรับเด็กรูปแบบพิเศษ เช่น หนังสือลอยน้ำ หนังสือผ้า หนังสือสามมิติ หนังสือยืด หนังสือสะท้อนแสง หนังสือมีกลิ่น หนังสือมีเสียง หนังสือเพื่อการสัมผัส หนังสือที่มีตัวหุ่นประกอบหนังสือ ฯลฯ นอกจากนี้หนังสือลักษณะพิเศษดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีสื่ออิเล็กทรอนิกส์รูปแบบต่าง ๆ เช่น ภาพยนตร์ วิทยุทัศน์ คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต แอปพลิเคชันเสียง ฯลฯ

จินตนา ไบกาชุยี (2543 : 28 - 29) ได้กล่าวถึงลักษณะของหนังสือสำหรับเด็ก โดยสรุปได้ดังนี้

1. เนื้อหาไม่มีวัตถุประสงค์และแก่นเรื่องบ่งอย่างชัดเจน มีความคิดรวบยอดเพียงเรื่องเดียว เนื้อหาไม่สับสนยุ่งยากหรือซับซ้อน
2. เนื้อหาต้องมีความง่ายเหมาะกับระดับชั้น วัย ความสนใจ และภูมิหลังของนักเรียน มีเนื้อหาสนุกสนาน ใช้ตัวละครที่เหมาะสม ไม่มีตัวละครมาก และไม่มืบทบบรรยายมาก
3. รูปแบบการเขียนเนื้อหามีหลายแบบด้วยกัน ได้แก่ นิทานพื้นเมือง นิยายร่วมสมัย เรื่องสั้น สารคดี บทความ บทละคร จดหมาย บันทึกเรื่อง ความเรียง ฯลฯ รูปแบบการเขียนนี้เมื่อเลือกใช้แบบใดจะต้องใช้อย่างถูกต้อง ไม่ปะปนจนสับสน ไม่ดำเนินเรื่องหรือใช้กลวิธีการเขียนที่ซับซ้อนจนผู้อ่านสับสนจับอะไรไม่ได้
4. หนังสือสำหรับเด็กมีรูปภาพเป็นส่วนประกอบสำคัญ เด็กก่อนวัยรุ่น 12 - 14 ขวบ ควรเป็นหนังสือที่มีรูปภาพประกอบบ้าง ภาพจะต้องชัดเจน ไม่มีดมัวเลือนหรือมีรายละเอียดมาก

5. สำนวนภาษาที่ใช้ในหนังสือสำหรับเด็ก ใช้ภาษาง่าย ๆ ถูกต้อง และเหมาะสม สั้นกระชับได้ใจความ สละสลวย เป็นภาษาที่ดี ใช้ประโยคสั้น ๆ ไม่ซับซ้อนและใช้คำที่เด็กในวัยนั้นได้เรียนรู้และเข้าใจความหมายแล้ว

6. ลักษณะการเขียนประโยคและการใช้ขนาดตัวอักษร หนังสือภาพสำหรับเด็ก 2 - 6 ขวบ ควรเขียนแยกเป็นคำ ๆ ใช้ตัวพิมพ์ธรรมดาและตัวเขียนที่ชัดเจนถูกต้อง เด็กวัย 8 - 9 ขวบ ควรเขียนเป็นประโยคสั้น ๆ เว้นวรรคห่างพอสมควร ย่อหน้าหนึ่งประมาณ 3 - 5 บรรทัด ลดหล่นตามเนื้อหา แต่หน้าหนึ่งไม่ควรมีหลายย่อหน้า ส่วนหนังสือสำหรับเด็กวัย 10 - 11 ขวบจะใช้ประโยคที่ยาวขึ้นและมีความซับซ้อนมากขึ้นโดยใช้วลีขยายประโยคทำให้เขียนเรื่องได้ยาวขึ้น มีหลายย่อหน้าได้ในหนึ่งหน้า และมีภาพประกอบไม่มากนัก

7. รูปเล่มหนังสือสำหรับเด็ก ควรมีขนาดกะทัดรัด ไม่ใหญ่หรือกว้าง หรือยาว หรือเล็กมากจนเกินไป เพราะเด็กจะถือหนังสืออ่านไม่สะดวก เนื่องจากกล้ำเนื้อที่นิ้วมือยังไม่แข็งแรงพอจะรับของเล็กหรือใหญ่มากเกินไป การเย็บรูปเล่มควรแข็งแรงทนทานต่อการหยิบใช้ของเด็กปกหนังสือควรเป็นปกแข็งและต้องทำให้เด่นชัดสะดุดตาเพื่อเรียกความสนใจ

8. หนังสือสำหรับเด็กทำเล่มอาจมีกิจกรรมบางอย่างที่เหมาะสมกับวัย ให้เด็กได้ทำหลังจากอ่านหนังสือเล่มนี้เสร็จแล้ว เช่น มีคำศัพท์อธิบาย คำยาก คำถาม คำตอบ วาดภาพ สืบไปตามเนื้อเรื่อง เนื้อเพลง หรือหนังสืออ้างอิง เป็นต้น

สรุปได้ว่า ลักษณะของวรรณกรรมเยาวชน คือ มีวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน เนื้อหาที่มีความหมายง่ายและน่าสนใจ สำนวนภาษาง่ายไม่ซับซ้อน ความยาวและจำนวนหน้าเหมาะสม ควรมุ่งให้สร้างจินตนาการ และเกิดความคิดสร้างสรรค์

2.3.3 บทบาทและคุณค่าวรรณกรรมเยาวชน

วรรณกรรมเยาวชนเป็นประเภทหนึ่งของวรรณกรรม เพราะฉะนั้น วรรณกรรมเยาวชนก็จะมีนักวิชาการได้อธิบายบทบาทและคุณค่าหลายด้านเหมือนวรรณกรรมประเภทอื่น ๆ

จินตนา ไบกาซูยี (2543 : 15) สรุปบทบาทของหนังสือสำหรับเด็กไว้ดังนี้

1. สร้างความอบอุ่นในครอบครัว วรรณกรรมสำหรับเด็กประเภทมุขปาฐะ ไม่ว่าจะเป็นเพลงกล่อมเด็ก เพลงปลอบเด็ก เพลงขู่มเด็ก การเล่นเกมของเด็ก บทร้อยกรอง และนิทานสำหรับเด็กมีส่วนอย่างยิ่งในการสร้างความรัก ความอบอุ่น ระหว่างผู้ใหญ่และเด็กในครอบครัว เด็กจะรู้สึกอบอุ่นใจ มีความรัก ความผูกพันต่อกัน

2. พัฒนาทักษะทางภาษา เมื่อเด็กได้ฟังการกล่อมของผู้ใหญ่จากเพลงกล่อมเด็ก หรือจากบทร้อยกรอง บทเล่นของเด็ก เด็กย่อมได้รับการซึมซับทางภาษาโดยไม่รู้ตัว เด็ก ๆ จะได้วงคำศัพท์

มากมาย ได้พัฒนาทักษะทางภาษาทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็น การฟัง การพูด การอ่าน และกาเขียนตามลำดับ การพัฒนาทักษะเหล่านี้จะค่อยเป็นค่อยไปที่ละเล็กทีละน้อย เพราะเด็กจะได้รับทาง ความสนุก เพลิดเพลินโดยไม่รู้ตัว

3. ให้ข้อคิด คติเตือนใจในการดำรงชีวิต วรรณกรรมสำหรับเด็ก ไม่ว่าจะเป็นเพลง กล่อมเด็กบทร้อยกรอง บทเล่น และนิทานสำหรับเด็ก นอกจากจะให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลินแล้วยังสอดแทรกข้อคิด คติเตือนใจในการดำรงชีวิตในสังคม สอนให้เด็กเติบโตเป็นคนดีมีคุณธรรม

สมพร จารุณี (2541 : 35 - 44) ได้กล่าวถึงคุณค่าที่พึงมีในวรรณกรรมสำหรับเด็ก และเยาวชน คือ

1. คุณค่าในด้านการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา เด็กและเยาวชนสามารถเรียนรู้เรื่องการใช้ภาษาจากรวมได้ตั้งแต่ในวัยก่อนการเรียนรู้ จนกระทั่งเติบโตขึ้นจากการอ่านสังเกตภาพประกอบ คำอธิบายสั้น ๆ คำคล้องจองจนถึงคำศัพท์ต่าง ๆ ในขั้นที่สูงขึ้นตามวัยของผู้อ่าน

2. คุณค่าในด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านความคิดและสติปัญญา อันประกอบไปด้วย การสังเกต การเปรียบเทียบ การจัดกลุ่มหรือจัดประเภท การจัดลำดับ การสรุปความ การนำความรู้ไปใช้ และการวิพากษ์วิจารณ์

3. คุณค่าในด้านการส่งเสริมพัฒนาการทางบุคลิกภาพ เมื่อเด็กและเยาวชนได้อ่านวรรณกรรมที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกับชีวิตของตน จะทำให้เด็กและเยาวชนเข้าใจคนอื่น เข้าใจตนเอง นับถือตนเอง และรู้จักที่จะยอมรับและนับถือคนอื่นด้วย

4. คุณค่าในด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม เด็กและเยาวชนจะรู้จักบทบาทของตนเองและผู้อื่นในสังคม อีกทั้งเรียนรู้ที่จะสร้างสัมพันธภาพกับสมาชิกในครอบครัวเป็นอันดับแรกแล้วจึงค่อยขยายสู่เพื่อน ๆ ในโรงเรียนและบุคคลอื่น ๆ ในสังคมต่อไปเมื่อได้อ่านวรรณกรรมที่ดี

สนั่น มีชันหมาก (2537 : คำนำ) วรรณกรรมสำหรับเด็กเป็นเครื่องมือสื่อสารอันทรงประสิทธิภาพในการอบรมสั่งสอนถ่ายทอดศิลปะวิทยาการต่าง ๆ ช่วยปลูกปลอบอารมณ์ ปลูกฝังแนวคิดจิตสำนึกที่ซอบธรรมของสังคมในแก่เยาวชนผู้เป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญสูงสุดแห่งมวลมนุษยชาติ วรรณกรรมเยาวชนเป็นเสมือนภาพจำลองที่เด็กเรียนรู้วิถีแก้ปัญหาชีวิต เรียนรู้ความจริงในโลกรอบ ๆ ตัว เกิดประสบการณ์กว้างขวางและเจริญก้าวหน้าในการค้นหาความหมายต่าง ๆ ของชีวิต ที่สำคัญคือ เยาวชนได้รับความสนุก และวรรณกรรมจะช่วยให้เรียนรู้วิธีตัดสินใจ การกระทำอย่างไรที่สังคมยอมรับ

สรุปได้ว่า วรรณกรรมเยาวชนเป็นอาหารจิตใจและอาหารสมองสำหรับเด็ก เยาวชน ทำให้เยาวชนได้รับความเพลิดเพลิน ความสนุกสนาน ที่สำคัญให้เยาวชนได้รับความรู้ต่าง ๆ นอกจากนี้ วรรณกรรมเยาวชนยังส่งเสริมด้านภาษา ความคิด สติปัญญา บุคลิกภาพ และพัฒนาการด้านสังคมแก่เยาวชนอีกด้วย

2.4 ความรู้เกี่ยวกับวรรณกรรมรางวัลเซเว่นบุ๊คอวอร์ด

2.4.1 ความเป็นมาของวรรณกรรมรางวัลเซเว่นบุ๊คอวอร์ด

บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) ได้ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร หน่วยงานภาครัฐและเอกชนต่าง ๆ ดำเนินโครงการส่งเสริมการอ่านมาตั้งแต่ ปี 2537 – ปัจจุบัน จากการดำเนินโครงการส่งเสริมการอ่าน พบว่าเยาวชนไทยยังมีนิสัยรักการอ่านน้อย อีกทั้งปัญหาในการผลิตหนังสือดีมีคุณภาพยังน้อย ปี 2547 ซีพี ออลล์ จึงเริ่มจัดการประกวดหนังสือดีเด่น เซเว่นบุ๊คอวอร์ด เป็นครั้งแรก โดยในปี 2557 นี้ดำเนินการสืบเนื่องเป็นปีที่ 11 แล้ว วัตถุประสงค์ เพื่อคัดเลือกและส่งเสริมหนังสือดีมีคุณภาพให้กับสังคมไทย และส่งเสริมการอ่านและเป็นทางเลือกอีก ทางเลือกหนึ่งให้กับเยาวชนไทย ล่าสุดเตรียมเปิดรับผลงานจากนักเขียนและสำนักพิมพ์เข้าประกวด ครั้งที่ 12 ประจำปี 2558

2.4.2 โครงการการกำหนดและการประกวดรางวัลวรรณกรรมรางวัลเซเว่นบุ๊คอวอร์ด

โครงการการกำหนดรางวัลวรรณกรรมรางวัลเซเว่นบุ๊คอวอร์ดโดยยังคงมีการกำหนดรางวัลไว้ 7 ประเภท ได้แก่

1. กวีนิพนธ์
2. นวนิยาย
3. นิยายภาพ (การ์ตูน)
4. รวมเรื่องสั้น
5. วรรณกรรมสำหรับเยาวชน
6. สารคดี (ทั่วไป)
7. รางวัลนักเขียนรุ่นเยาว์ มีจำนวน 4 หมวด คือ กวีนิพนธ์ นวนิยายขนาดสั้น รวมเรื่องสั้น และนิยายภาพ (การ์ตูน)

โครงการการประกวดรางวัลทั่วไป

รางวัลชนะเลิศ

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2

รางวัลการประกวด "นักเขียนรุ่นเยาว์"

รางวัลชนะเลิศ

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมสำหรับเยาวชน

การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวรรณกรรมสำหรับเยาวชน ได้มีผู้ศึกษาวิจัยไว้หลายเรื่อง ดังต่อไปนี้

ภัทรขวัญ ทองเถาว์ (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาพคนชายขอบในวรรณกรรมเยาวชน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ภาพคนชายขอบและกลวิธีการนำเสนอภาพคนชายขอบในวรรณกรรมเยาวชน ขอบเขตของงานวิจัย คือ วรรณกรรมเยาวชน 20 เรื่อง ผลการศึกษาพบว่าภาพคนชายขอบในวรรณกรรมเยาวชน 3 ประเภท คือ คนชายขอบในบริบทภูมิศาสตร์และชาติพันธุ์คนชายขอบในบริบทเศรษฐกิจ และคนชายขอบในบริบทสังคมและวัฒนธรรม คนชายขอบในบริบทภูมิศาสตร์และชาติพันธุ์ ได้แก่ ชาวเขาที่ขาดโอกาสทางการศึกษาเนื่องจากปัญหาความยากจนและความห่างไกล ขาดความรู้ด้านสาธารณสุข ทำการเกษตรตามภูมิปัญญาดั้งเดิม (ชาวเขาเผ่าปาเกอะญอ) และปลูกฝิ่น (ชาวเขาเผ่าแม้ว) รักพวกพ้อง ภาคภูมิใจในชาติพันธุ์ของตน อดทนต่อการถูกเหยียดหยาม ชาวเล เป็นกลุ่มคนที่มีวิถีชีวิตเรียบง่าย กลมกลืนกับธรรมชาติและยอมรับการจัดการของรัฐให้เป็นไทยใหม่ ชาวเวียดนามอพยพ คือ พลเมืองไร้สัญชาติที่ไม่ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานในฐานะพลเมืองไทยและถูกจำกัดอิสรภาพในการดำรงชีวิต ส่วนคนชายขอบในบริบทเศรษฐกิจ ได้แก่ คนเร่ร่อนขอทาน คือ คนยากจนที่ไม่มีหนทางประกอบอาชีพและสภาพร่างกายพิการ ผู้ใช้แรงงาน คือ คนยากจนที่ไร้ทักษะฝีมือและมีคุณภาพชีวิตต่ำ สุดท้ายคนชายขอบในบริบทสังคมและวัฒนธรรม ได้แก่ เด็กกำพร้า คือ เด็กที่พ่อแม่ทอดทิ้ง ขาดความรักความอบอุ่นและคนในสังคมใช้เป็นวัตถุแห่งการสงเคราะห์ เด็กพิการ คือ บุคคลที่น่าสงสาร ด้วยความสามารถและเป็นคนมีกรรม คนไทยมุสลิม คือ กลุ่มคนที่มีความแตกต่างจากคนไทยพุทธทั้งชีวิต เชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านกลวิธีนำเสนอภาพคนชายขอบในวรรณกรรมเยาวชนมี 3 ประเภท คือ กลวิธีการนำเสนอภาพคนชายขอบผ่านโครงเรื่อง กลวิธีการนำเสนอภาพคนชายขอบผ่านตัวละคร โดยการบรรยายของผู้เขียนโดยตรงและการสร้างตัวละครคนชายขอบจากบทบาทในเรื่อง กลวิธีสุดท้าย คือ การนำเสนอภาพคนชายขอบผ่านฉากและบรรยากาศ ได้แก่ ฉากที่เป็นสถานที่ ฉากที่เป็นเวลา และฉากที่เป็นวิถีชีวิตหรือสภาพสังคม

วชิราภรณ์ สุวรรณราษฎร์ (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชน แวนแก้วประเภทสารคดี พ.ศ. 2546 - 2552 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเนื้อหาและกลวิธีการเขียน การใช้ภาษาและคุณค่าในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลแวนแก้ว ประเภทสารคดีอัตชีวประวัติ พ.ศ.2546 - 2552 จำนวน 5 เล่ม ผลการศึกษาพบว่า วรรณกรรมเยาวชนรางวัลแวนแก้วประเภทสารคดีอัตชีวประวัติทั้ง 5 เล่ม มีวัตถุประสงค์เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ชีวิตของผู้เขียนตลอดจนวิถีชีวิต วัฒนธรรมและประเพณีในท้องถิ่น ได้แก่ เรื่อง วันวานของแม่ เมื่อยายอายุเท่าหนู และบ้านชายทุ่ง

มีวัตถุประสงค์เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องของการเป็นนักเล่นเปียโน และนักวิ่งตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ ในเรื่องนี้เพียงอย่างเดียว ได้แก่เรื่อง ศิลปินวัยใสและไต้ฝุ่น ส่วนเนื้อหาของวรรณกรรมเยาวชนรางวัลแว่นแก้วประเภทสารคดีอัตชีวประวัติทั้ง 5 เล่มกล่าวถึงความรู้ด้านดนตรี และกรีฑา ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ การศึกษา วิธีชีวิตความเป็นอยู่ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อ การเกษตร การแสดงและการละเล่น ความรู้ทางพฤกษศาสตร์ ความรู้เกี่ยวกับภาษาและการแสดง ทรรศนะหรือความคิดเห็น ด้านกลวิธีการใช้ภาษาในวรรณกรรมเยาวชนรางวัลแว่นแก้วประเภทสารคดีอัตชีวประวัติทั้ง 5 เล่มพบว่า มีใช้คำและสำนวนไทย ใช้ภาพพจน์แบบอุปมาเป็นส่วนใหญ่ใช้โวหารแบบบรรยายโวหาร อธิบายโวหาร สาธกโวหาร และพรรณนาโวหารในการเล่าเรื่องโดยใช้บรรยายโวหารเป็นหลัก มีการใช้ภาษาระดับทางการ กึ่งทางการ และภาษาระดับสนทนาโดยใช้ภาษาระดับกึ่งทางการ และระดับสนทนาเป็นส่วนใหญ่

อนุสรฯ ดีไหว้ (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สารคำสอนในวรรณกรรมเยาวชนรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด ช่วงปี พ.ศ. 2544 - 2547 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสารคำสอนกลวิธีการนำเสนอสาระคำสอนและคุณค่าที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด ช่วงปี พ.ศ. 2544 - 2547 โดยศึกษาจากวรรณกรรมเยาวชนรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด จำนวน 3 เรื่อง ผลการศึกษาได้พบว่า สารคำสอนที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนรางวัลนายอินทร์อะวอร์ดแบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ สารคำสอนด้านคุณลักษณะเด็กและเยาวชน ที่พึงประสงค์ สารคำสอนด้านการเรียนรู้ทางสังคมและสารคำสอนด้านความสำคัญของครอบครัว กลวิธีการนำเสนอสาระคำสอนที่ผู้เขียน วรรณกรรมเยาวชนรางวัลนายอินทร์อะวอร์ดนิยมใช้ในวรรณกรรม แบ่งเป็น 5 ประเภท ได้แก่ กลวิธียกตัวอย่างเหตุการณ์ประกอบ กลวิธีการตั้งคำถาม กลวิธีการแสดงผลการกระทำ กลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน และกลวิธีการสร้างความสงสัยใคร่รู้ คุณค่าที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนรางวัลนายอินทร์อะวอร์ดแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ คุณค่าต่อเยาวชนผู้อ่านและคุณค่าต่อวงการวรรณกรรมเยาวชนของไทย กล่าวถึงประกวดรางวัลนายอินทร์อะวอร์ดทำให้เกิดนักเขียนหน้าใหม่ในวงการวรรณกรรมเยาวชนของไทยมากขึ้น และยังช่วยกระตุ้นให้เกิดวรรณกรรมที่มีเนื้อหาหลากหลายมากขึ้นด้วย

มิ่งฟ้า พิงรัตน์มงคล (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง วรรณกรรมเยาวชนเรื่อง แฮร์รี่ พอตเตอร์ การวิเคราะห์โครงเรื่องและกลวิธีการนำเสนอโครงเรื่อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์โครงเรื่องและกลวิธีการนำเสนอโครงเรื่องในวรรณกรรมเยาวชนเรื่อง แฮร์รี่ พอตเตอร์ ผลการศึกษาพบว่า โครงเรื่องมีความขัดแย้งทั้งภายในและภายนอก รูปแบบของโครงเรื่องประกอบด้วยจุดเริ่มเรื่อง จุดเริ่มต้นของปัญหา จุดวิกฤติ ปัญหาเริ่มคลี่คลายและจุดจบของปัญหา ซึ่งเป็นลักษณะเดียวกับโครงเรื่องรองแบบเสริมในวรรณกรรมชุดนี้ ในโครงเรื่องรองของแต่ละเล่มนั้นถูกนำมาใช้ตั้งแต่ 1 เรื่องขึ้นไป สำหรับแนวคิดเน้นว่าความกล้าหาญ สามัคคี ความมีน้ำใจ ตลอดจนความใฝ่รู้ให้ผลดีแก่ผู้กระทำ และเป็นคุณสมบัติอันดีที่วรรณกรรมชุดนี้ปลูกฝังให้กับผู้อ่านในระดับเยาวชน สำหรับกลวิธีการเล่าเรื่องใช้แบบ

วัตถุประสงค์ กลวิธีการดำเนินเรื่องเป็นไปตามลำดับปฏิทิน กลวิธีการสร้างความสนใจใคร่รู้ประกอบด้วย การกำหนดชื่อบท การใช้นิยามและต่าง ๆ และการสร้างปัญหาให้ตัวละครต้องหาวิธีการแก้ไข ซึ่งประกอบด้วยการใช้อุบาย การใช้ไหวพริบและความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร การใช้เหตุประจวบ หรือเหตุบังเอิญ สำหรับกลวิธีการจบเรื่องนั้น มีทั้งการจบลงอย่างมีความสุขและไม่มีความสุข นอกจากนี้จะเห็นได้ว่าเจ.เค.โรว์ลิง ใช้ความต่อเนื่องของวรรณกรรมชุดนี้ทั้ง 7 เล่มเป็นส่วนแสดงถึงโครงเรื่องหลัก และกลวิธีการนำเสนอโครงเรื่องโดยรวมของวรรณกรรมเยาวชนเรื่อง แฮร์รี่ พอตเตอร์ด้วย

จุฑามาศ สุขขำจรรยา (2549) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์วรรณกรรมสำหรับเด็กของ ส.พุ่มสุวรรณ แนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเด็กของ ส.พุ่มสุวรรณ มีบทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก ได้แก่ พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ พัฒนาการด้านสังคม พัฒนาการด้านสติปัญญา และพัฒนาการด้านร่างกาย โดยวรรณกรรมสำหรับเด็กของ ส.พุ่มสุวรรณ มีแนวคิดที่สัมพันธ์กับพัฒนาการด้านต่าง ๆ คือ แนวคิดด้านอารมณ์และจิตใจมี 2 ประเด็น คือ เรื่องจริยธรรม และเรื่องความรักความผูกพันในครอบครัว เรื่องจริยธรรมเสนอแนวคิดเกี่ยวกับความรักสัตว์ การตระหนักถึงคุณค่าทางจิตใจ การทะนุถนอมของเล่น การมีจิตใจที่งดงาม การยอมรับในคุณค่าของตัวเอง ความเสียสละ ความอดสาหัส และความเมตตา ส่วนเรื่องความรักความผูกพันในครอบครัว เสนอแนวคิดเกี่ยวกับครอบครัวที่อบอุ่น จะต้องมีความรักความผูกพันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นก็สามารถร่วมมือกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ แนวคิดในการพัฒนาเด็กด้านสังคมมี 4 ประเด็น คือ การดำรงชีวิตในสังคม การพัฒนาสังคม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ แนวคิดด้านสติปัญญาพบว่ามี 3 ประเด็น คือ เรื่องการใช้สติปัญญาและไหวพริบเรื่องการแสวงหาความรู้ และเรื่องการเสริมสร้างสติปัญญาด้วยอาหารเสริม เรื่องการใช้สติปัญญาและไหวพริบผู้เขียนเสนอแนวคิดที่ว่า เด็กต้องมีสติปัญญาเฉลียวฉลาด รู้จักแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าอย่างมีไหวพริบ เด็กที่มีทักษะการคิดแก้ปัญหาเป็นจะทำให้ตนรอดพ้นจากอันตรายต่าง ๆ ได้ เรื่องการแสวงหาความรู้ เสนอแนวคิดที่ว่า เด็กต้องหมั่นแสวงหาความรู้อยู่เสมอ ส่วนเรื่องการเสริมสร้างสติปัญญาด้วยอาหารเสริมเสนอแนวคิดที่ว่านมเป็นอาหารเสริมที่บำรุงสมองและพัฒนาสติปัญญาแก่เด็ก และแนวคิดด้านร่างกายมีประเด็นเดียว คือ เรื่องการให้ทางด้านสุขภาพ กลวิธีการเสนอแนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเด็กของ ส.พุ่มสุวรรณ พบว่ามี 4 วิธี คือ 1) เสนอแนวคิดผ่านตัวละครส่วนใหญ่เป็นตัวละครเด็กและสัตว์ เป็นวิธีการที่ผู้เขียนนิยมใช้มากที่สุดโดยให้ตัวละครสนทนากันแล้วผู้เขียนสอดแทรกแนวคิดที่ต้องการเสนอ 2) เสนอแนวคิดผ่านฉาก ส่วนใหญ่เป็นฉากชนบทมีสิ่งแวดล้อมที่สวยงาม ทำให้ผู้อ่านเรียนรู้และตระหนักในคุณค่าของธรรมชาติได้เป็นอย่างดี 3) เสนอแนวคิดผ่านมุมมองผู้เขียน โดยผู้เขียนเสนอเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ จากนั้นผู้เขียนจึงสอดแทรกทัศนะของตนแก่ผู้อ่าน 4) กลวิธีเสนอแนวคิดแบบนิทานซ้อนนิทานพบว่า ผู้เขียนใช้วิธีการเสนอแนวคิดโดยการเล่าเรื่องเพื่อให้เด็กสนใจ เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินให้ข้อคิดเป็นนิทานเกี่ยวกับตำนานและเกี่ยวกับสัตว์เพื่อแสดงแนวคิดเรื่องจริยธรรม

สรุปได้ว่า วรรณกรรมเยาวชนมีความสำคัญสำหรับเยาวชน เป็นประเด็นที่นำศึกษาเพราะจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเยาวชนและสังคมที่อยู่มากขึ้น

2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการแต่งวรรณกรรม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษากลวิธีการแต่งวรรณกรรมได้มีผู้ศึกษาวิจัยไว้หลายเรื่อง ดังที่ผู้วิจัยค้นหาได้ต่อไปนี้

LI ZIJUAN (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กลวิธีการแต่งและแนวคิดในวรรณกรรมบันเทิงคดีสำหรับเด็ก ของ ชมัยภร แสงกระจ่าง มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการแต่งและแนวคิดในวรรณกรรมบันเทิงคดีสำหรับเด็กของ ชมัยภร แสงกระจ่าง ผลการวิจัยพบว่า วรรณกรรมบันเทิงคดีสำหรับเด็กของ ชมัยภร แสงกระจ่าง ใช้กลวิธีการแต่ง ได้แก่ การตั้งชื่อด้วยคำพูด เหตุการณ์สำคัญในเรื่อง ชื่อบุคคลหรือคำเรียกแทนบุคคล สำนวนภาษา และชื่อตามสิ่งของทั่วไป การวางโครงเรื่องใช้แบบการลำดับเรื่องตามเหตุการณ์ ความขัดแย้ง และเวลา และเปิดเรื่องด้วยการบรรยาย การเล่าเรื่อง การใช้นาฏการ และการใช้บทสนทนา ผู้แต่งใช้กลวิธีการดำเนินเรื่องโดยการสร้างความขัดแย้ง และปิดเรื่องแบบสุขนาฏกรรม โศกนาฏกรรม การทิ้งปัญหาให้ผู้อ่านคิด และบทสนทนา ผู้แต่งสร้างตัวละครอย่างสมจริง เป็นเด็ก ผู้ใหญ่ และสัตว์ มีพฤติกรรมที่ช่วยในการดำเนินเรื่อง มีฉากและบรรยายฉากที่เป็นสถานที่ ฉากและบรรยายฉากที่เป็นสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ฉากและบรรยายฉากที่เป็นเหตุการณ์ ใช้บทสนทนาที่ช่วยดำเนินเรื่อง บอกลักษณะนิสัยตัวละคร ให้คิดและข้อคิดซึ่งสมจริงในสังคมไทย ด้านแนวคิดในวรรณกรรมบันเทิงคดีสำหรับเด็ก พบว่าผู้แต่งได้นำเสนอแนวคิดที่สำคัญ คือแนวคิดเกี่ยวกับความรัก ได้แก่ ความรักในครอบครัว ความรักระหว่างบุคคลในชุมชน และความรักระหว่างหนุ่มสาว แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม ได้แก่ ความกตัญญู ความรับผิดชอบ ความอดทน ความกล้าหาญ ความซื่อสัตย์ และความมีน้ำใจที่ปลูกฝังแก่เด็ก ๆ แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาเด็ก ได้แก่ ปัญหาเด็กถูกทอดทิ้ง และเด็กมีพฤติกรรมไม่ดี และให้แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนาเด็ก

ฐาปณิตา สว่างศรี (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ลักษณะเฉพาะในนวนิยายลูกทุ่งของไม่เมืองเดิม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะเฉพาะในนวนิยายลูกทุ่งของไม่เมืองเดิม จำนวน 21 เรื่อง โดยศึกษาจากองค์ประกอบและกลวิธีการแต่ง ผลของการศึกษาพบลักษณะเฉพาะ ดังนี้ ลักษณะเฉพาะด้านโครงเรื่องและแนวคิด พบความขัดแย้งในการสร้างโครงเรื่อง 2 ลักษณะ คือ ความขัดแย้งเนื่องมาจากความรัก ได้แก่ ความรักที่ต้องแย่งชิงหรือรักสามเส้า และความรักที่ถูกกีดกันด้วยฐานะ ชนชั้นกับความขัดแย้งอันเนื่องมาจากความแค้น ตัวละครเอกมักจะถูกกดขี่ข่มเหง เหยียดหยาม กลั่นแกล้ง เกิดเป็นความแค้นที่ฝังใจอันเป็นปมปัญหาสำคัญของเรื่อง แนวคิดที่ปรากฏมี 5 กลุ่ม ได้แก่ แนวคิดด้านความรัก แนวคิดด้านการใช้อำนาจของผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น แนวคิดด้านศาสนา แนวคิดด้านความเปลี่ยนแปลงทางสังคม และแนวคิดเกี่ยวกับศักดิ์ศรีลูกผู้ชาย ลักษณะเฉพาะด้านตัวละคร

ไม้เมืองเดิม สร้างตัวละครเอกฝ่ายชายได้โดดเด่นกว่าตัวละครอื่น และแทบทุกเรื่องแสดงลักษณะนิสัยจริงใจ มีศักดิ์ศรี มีสัจจะ ยึดมั่นในความรัก สร้างตัวละครเอกฝ่ายหญิงส่วนใหญ่ให้เป็นหญิงที่เป็นที่หมายปองของชายหนุ่มและบูชาความรัก สร้างตัวละครปฏิบัติให้เป็นคู่แข่งที่ตรงข้ามกับตัวละครเอก ทั้งสถานภาพทางสังคมสูงกว่า และแสดงลักษณะนิสัยในด้านร้าย ลักษณะเฉพาะด้านกลวิธีการแต่งแบ่งเป็นกลวิธีการตั้งชื่อเรื่อง พบ 4 ลักษณะ ได้แก่ ตั้งชื่อโดยใช้คำให้สอดคล้องกับบรรยากาศ ตั้งชื่อตามนามสถานที่ ตั้งชื่อโดยใช้จุดวิกฤตของเรื่องมาดัดแปลง และตั้งชื่อตามตัวละครเอก กลวิธีด้านโครงเรื่อง พบการเปิดเรื่องด้วยฉาก ตัวละคร หรือเหตุการณ์การลำดับเรื่องตามปฏิทิน โดยใช้เทศกาล ฤดูกาลเป็นตัวกำหนดเวลาตามวิถีการดำเนินชีวิตชนบท และการจบเรื่องแบบเศร้าหรือจบแบบสุขสมหวัง กลวิธีการสร้างบทสนทนา พบลักษณะเฉพาะ คือ ใช้ลีลาภาษาพูดแบบลูกทุ่งที่แสดงให้เห็นจาก คำสรรพนาม คำนำหน้านาม คำไม่สุภาพ และภาษาเก่า ภาษาสนทนาเหล่านี้มีบทบาทแสดงความสัมพันธ์ของตัวละครแบบครอบครัวไทย แสดงลักษณะนิสัยของตัวละคร ช่วยดำเนินเรื่อง แทนการบรรยาย แสดงลางบอกเหตุและสร้างความสนุกสนานให้แก่เรื่อง การสร้างฉาก พบ 4 ลักษณะ ได้แก่ ฉากธรรมชาติ ฉากที่เป็นสภาพการดำเนินชีวิตของชาวนา ชาวไร่ และชาวประมง ฉากเกี่ยวกับประเพณีและพิธีกรรม นวนิยายลูกทุ่งของไม้ เมืองเดิม มีคุณค่าด้วยลักษณะเฉพาะที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นลูกทุ่งอย่างน่าสนใจ

นิคม กองเพชร (2543) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กลวิธีการแต่งนวนิยายของขวัญไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีการแต่งนวนิยายของขวัญไทย ในด้านการวางโครงเรื่อง การสร้างตัวละครและการสร้างฉากและบรรยากาศ ผลการศึกษาพบว่า 1) กลวิธีการวางโครงเรื่อง มีการเปิดเรื่องดำเนินเรื่อง โดยสร้างความขัดแย้งระหว่างตัวละครมนุษย์กับตัวละครภูตผีปีศาจ และมักจบด้วยการบรรยายฉากและบรรยากาศ และการแสดงนาฏการของตัวละครดำเนินเรื่องโดยใช้กลวิธีสร้างความขัดแย้ง กลวิธีการเรียงลำดับเหตุการณ์ และกลวิธีการเล่าเรื่อง และปิดเรื่องด้วยความหวานชื่นของตัวละครเป็นส่วนใหญ่ 2) กลวิธีการสร้างตัวละครมี 2 ประเภท คือ ตัวละครประเภทมนุษย์ฝ่ายดีฝ่ายร้าย และตัวละครมนุษย์ที่สามารถแสดงพฤติกรรมที่เหนือวิสัยมนุษย์ด้านกลวิธีการนำเสนอตัวละคร ผู้แต่งนวนิยายของขวัญไทยทั้ง 9 เรื่อง นิยมนำเสนอโดยการบรรยายหรือพรรณนาของผู้ประพันธ์และการบอกเล่าผ่านตัวละคร 3) กลวิธีการสร้างฉากและบรรยากาศ ผู้แต่งใช้กลวิธีการบรรยายฉากและบรรยากาศที่เป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เช่น ภูเขาหรืออารมณ์ความรู้สึก กิริยาของสัตว์บางประเภท การใช้สิ่งเครื่องใช้แทนตัวละครเพื่อสร้างความสมจริง และการสร้างฉากที่เป็นสิ่งประดิษฐ์ ฉากและบรรยากาศมีบทบาทสำคัญต่อกลวิธีการสร้างตัวละครในด้านอารมณ์ความรู้สึก และพฤติกรรมของตัวละครกับกลวิธีการดำเนินเรื่องในด้านการสร้างความขัดแย้ง แสดงให้เห็นความสยองขวัญ ตื่นเต้น น่าสนใจ เหมาะสมกับเนื้อหาของวรรณกรรมประเภทนี้

ทฤษฎี เสมอ (2541) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์กลวิธีการแต่งเรื่องสั้นแนวสยองขวัญของ เหม เวชกร มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการแต่งเรื่องสั้นแนวสยองขวัญของ เหม เวชกร ในด้านกลวิธีการสร้างโครงเรื่อง กลวิธีการสร้างฉากและบรรยากาศ และกลวิธีการเล่าเรื่อง ขอบเขตการวิจัย คือ เรื่องสั้นจำนวน 98 เรื่อง ในหนังสือรวมเรื่องสั้น 5 ชุด ได้แก่ ใครอยู่ในอากาศ ปีมาจากเมืองมืด ผู้ไม่มีร่างกาย และวิญญาณที่เร่ร่อน ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสั้นแนวสยองขวัญของ เหม เวชกร ใช้กลวิธีการแต่งในด้านต่าง ๆ ดังนี้ กลวิธีการสร้างโครงเรื่องของ เหม เวชกร นิยมสร้างโครงเรื่องแบบเก่า (traditional) ซึ่งมีการเริ่มเรื่อง ดำเนินเรื่อง และมีตอนจบเรื่อง มักจะเปิดเรื่องด้วยการบรรยายที่มาของเรื่อง ดำเนินเรื่องโดยใช้กลวิธีการสร้างความขัดแย้ง กลวิธีการสร้างสถานการณ์ และกลวิธีการเรียงลำดับเหตุการณ์ ส่วนกลวิธีการสร้างความสนใจใคร่ติดตามจะปรากฏหลากหลายวิธี เช่น การใช้ตัวละครตัวเดิมในการดำเนินเรื่อง และจบเรื่องด้วยโศกนาฏกรรมเป็นส่วนใหญ่ กลวิธีการสร้างฉากและบรรยากาศ เหม เวชกร ใช้กลวิธีการบรรยายอย่างตรงไปตรงมาจากประสบการณ์ผสมผสานกับจินตนาการ มาสร้างเป็นฉากและบรรยากาศได้อย่างสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง และเหมาะสมกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะการบรรยายที่บรรยายละเอียด ๆ เกี่ยวกับสถานที่ ทั้งสถานที่จริงและสถานที่สมมติ นอกจากนี้ฉากและบรรยากาศยังแสดงให้เห็นถึงสภาพความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนวิถีชีวิตของคนไทยในชนบทของยุคสมัยนั้นอีกด้วย กลวิธีการเล่าเรื่อง เหม เวชกร ใช้วิธีการเล่าเรื่องแบบผู้เล่าเรื่องเป็นตัวละครเอกเกือบทุกเรื่องโดยใช้สรรพนามบุรุษที่หนึ่งแทนตนเองว่า ผม สำหรับกลวิธีการใช้ภาษา เหม เวชกร สามารถใช้ภาษาที่เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง โดยการเลือกใช้คำและประโยคที่สามารถสื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว มีการใช้สำนวนโวหารและภาพพจน์ทำให้อ่านเกิดความรู้สึกสะเทือนอารมณ์และเห็นภาพได้ชัดเจน ส่วนกลวิธีการนำเสนอเรื่อง ใช้วิธีการบอกเล่าจากผู้เล่าเรื่อง ซึ่งเหม เวชกร สามารถนำเสนอได้อย่างเหมาะสมและแยบยลทำให้อ่านมีความสนุกสนานและน่าติดตาม

อัศวินย์ เรื่องรอง (2538) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาเชิงวิเคราะห์วรรณกรรมเรื่อง แก้วหน้าม้า มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมวรรณกรรมเรื่องแก้วหน้าม้าสำนวนต่าง ๆ ที่ปรากฏในประเทศไทย และวิเคราะห์ลักษณะเด่น ด้านเนื้อหาและกลวิธีการแต่งทำให้เรื่องแก้วหน้าม้าแพร่หลายทั่วไปในสังคมไทย ผลการศึกษาพบว่า เรื่องแก้วหน้าม้าเป็นวรรณกรรมพื้นบ้านภาคกลางที่แพร่หลายมากเรื่องหนึ่งที่เป็นร้อยกรองและร้อยแก้ว โดยมีต้นฉบับตัวเขียนมาตั้งแต่สมัยอยุธยา เรื่องแก้วหน้าม้าได้รับความนิยมและแพร่หลายอย่างมาในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นในรูปแบบของกลอนสวดและกลอนบทละคร วรรณกรรมเรื่องแก้วหน้าม้ามีลักษณะเด่นที่โครงเรื่อง ตัวละคร แก่นเรื่อง และอนุภาคของวิเศษกล่าวคือ ด้านโครงเรื่องเน้นตัวละครเอกฝ่ายหญิงเป็นตัวเดินเรื่องและมีบทบาทเหนือตัวละครเอกฝ่ายชาย ด้านตัวละครพบว่า ตัวละครเอกฝ่ายหญิงมีลักษณะแหวกขอบ จากตัวละครหญิงในวรรณกรรม

เรื่องอื่น ซึ่งสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงบริบททางสังคมในยุคนั้น ด้านแก่นเรื่องชี้ให้เห็นคุณค่าและความเชื่อมั่นในการบำเพ็ญคุณงามความดีว่าสามารถเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตให้สมปรารถนาได้ ส่วนด้านอนุภาคของวิเศษ อันได้แก่ พรีโต เรือเหาะ และกระหาย มีลักษณะเด่นที่แตกต่างจากของวิเศษในเรื่องจักร ๆ วงศ์ ๆ ทั่วไป เมื่อพิจารณากระแสวรรณกรรมในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น กล่าวได้ว่าทั้งโครงเรื่องตัวละคร และของวิเศษมีลักษณะ "เลียน" และ "ล้อ" ขนอบของเรื่องจักร ๆ วงศ์ ๆ ยุคก่อน ลักษณะเด่นดังกล่าวนี้ทำให้เรื่องแก้วหน้าม้า มีรสชาติสนุกสนาน แยมขื่น จนได้รับความนิยมและแพร่หลายทั้งในรูปแบบการแสดงและรูปวรรณกรรมสืบต่อมาในสังคมไทย

จากตัวอย่างงานวิจัยให้เห็นสรุปได้ว่า กลวิธีการแต่งวรรณกรรมสำหรับเยาวชนจะแบ่งเป็นหลาย ๆ ด้าน ด้านการวางโครงเรื่อง ด้านการตั้งชื่อเรื่อง ด้านการดำเนินเรื่อง ด้านการสร้างตัวละคร ด้านการสร้างฉากและบรรยากาศ และด้านการใช้ภาษา

2.5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์แนวคิดในวรรณกรรม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์แนวคิดในวรรณกรรมได้มีผู้กล่าวไว้หลายคน ดังนี้ YAN HANLE (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กลวิธีการแต่งและแนวคิดในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการแต่งเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557 ผลการวิจัยพบว่า หนังสือ รวมเรื่องสั้นใช้กลวิธีการแต่งมี 1) กลวิธีการวางโครงเรื่องที่เป็นความขัดแย้ง โดยมีความขัดแย้งมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับธรรมชาติ และภายในจิตใจตัวเอง โครงเรื่องเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในชีวิต โดยมีโครงเรื่องตลกยากลำบาก ปัญหาครอบครัว นักการเมืองเอาเปรียบและอำนาจไม่ชอบธรรม 2) กลวิธีการดำเนินเรื่อง ด้านการเปิดเรื่อง มีการใช้บรรยายฉากและบรรยายตัวละคร บทสนทนา และนาฏการ ด้านการดำเนินเรื่อง มีการสร้างความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละคร มนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับสังคม และมนุษย์กับธรรมชาติ ด้านการลำดับเหตุการณ์ มีตามปฏิทินและย้อนต้น ด้านการเล่าเรื่อง มีการเล่าเรื่องแบบผู้แต่งเป็นผู้รู้แจ้ง ผู้แต่งเป็นผู้สังเกตการณ์ และตัวละครเป็นผู้เล่าเรื่อง ด้านการปิดเรื่อง มีการปิดเรื่องแบบทิ้งปัญหาไว้ให้คิด แบบโศกนาฏกรรมแบบสุขนาฏกรรม และแบบหักมุม 3) กลวิธีการสร้างตัวละคร ใช้กลวิธีแนะนำตัวละครแบบเล่าเรื่องและด้วยการกระทำของตัวละคร 4) กลวิธีการสร้างฉากและบรรยากาศ ใช้กลวิธีบรรยายฉากตามทรรศนะผู้แต่ง และทรรศนะของตัวละคร 5) กลวิธีการสร้างบทสนทนาใช้เพื่อดำเนินเรื่องและบอกลักษณะของตัวละคร ในด้านแนวคิดในหนังสือรวมเรื่องสั้นพบว่า หนังสือรวมเรื่องสั้นมีแนวคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิต มีวิถีชีวิตคนในชนบทและวิถีชีวิตในเมือง แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาสังคม มีปัญหาครอบครัว สถานภาพผู้หญิง อำนาจไม่ชอบธรรม ค่านิยมในสังคมและทุนนิยมในสังคม แนวคิดเกี่ยวกับการเมือง แนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อและแนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม

JIANG NANNAN (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กลวิธีการแต่งและแนวคิดในนวนิยายชุด ความสุขของกะทิ โดย งามพรรณ เวชชาชีวะ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการแต่งและวิเคราะห์แนวคิดในนวนิยายชุด ความสุขของกะทิ ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านกลวิธีการแต่ง งามพรรณ เวชชาชีวะ ได้แต่งเรื่องราวของเด็กหญิงกำพร้าคนหนึ่งที่มีชีวิตทั้งความสุขทุกข์และความสุข โดยใช้กลวิธีการแต่งได้แก่การตั้งชื่อบทย่อยของแต่ละเล่ม ตั้งชื่อตามของใช้ทั่วไป สิ่งของธรรมชาติ ชื่ออาหาร ชื่อนิทาน และคำนามธรรม โดยมีเนื้อหาเชื่อมโยงกับชื่อบทย่อยซึ่งดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน การวางโครงเรื่องผู้แต่งได้กำหนดเหตุการณ์และการดำเนินชีวิตของตัวละครที่เปลี่ยนแปลงไปตามลำดับเวลา โดยมีเนื้อเรื่องที่ต่อเนื่องกับตลอดทั้ง 3 เรื่อง ผู้แต่งใช้กลวิธีการเปิดเรื่องที่หลากหลาย โดยเปิดเรื่องด้วยการอธิบายชื่อบท บรรยายฉากและบรรยากาศ เปิดเรื่องโดยใช้บทสนทนา ใช้นาฏกรรม และการเล่าเรื่อง เป็นกลวิธีที่นำไปสู่เนื้อเรื่องของแต่ละบทได้อย่างน่าสนใจ ในการดำเนินเรื่อง ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการสร้างความขัดแย้งที่ทำให้เรื่องดำเนินไปอย่างสมเหตุสมผล ด้วยการสร้างความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับธรรมชาติ มนุษย์กับชะตากรรม และความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวเอง นอกจากนี้ยังใช้กลวิธีการลำดับเหตุการณ์ที่ทำให้เนื้อเรื่องดำเนินไปตามโครงเรื่องที่ผู้แต่งได้กำหนดไว้ โดยลำดับเหตุการณ์ตามลำดับปฏิทินและการลำดับเหตุการณ์แบบย้อนต้น กลวิธีการปิดเรื่อง ผู้แต่งนิยมใช้กลวิธีปิดเรื่องแบบสุขนานุกรม นอกจากนี้ผู้แต่งยังใช้วิธีปิดเรื่องแบบทิ้งปัญหาให้ผู้อ่านคิดหาคำตอบ และปิดเรื่องแบบโศกนาฏกรรม ผู้แต่งสร้างตัวละครที่มีพฤติกรรมและนิสัยใจคอสมจริง ทำให้เรื่องดำเนินไปอย่างสนุกสนาน ฉากและบรรยากาศที่ผู้แต่งสร้างขึ้นมี 4 ฉากที่สำคัญ คือ ริมคลอง บ้านชายทะเล บ้านกลางเมือง และสถานที่ต่างประเทศ เป็นฉากที่สัมพันธ์กับชีวิตของตัวละครเอกที่เติบโตไปตามวัย กลวิธีการแต่งประการสุดท้ายคือ บทสนทนา ผู้แต่งได้สร้างบทสนทนาที่ช่วยดำเนินเรื่อง เป็นบทสนทนาที่บอกลักษณะและนิสัยของตัวละคร ซึ่งสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของสังคม รวมทั้งให้คติและข้อคิดแก่ผู้อ่าน 2) ด้านแนวคิดในนวนิยาย ผู้แต่งได้นำเสนอแนวคิดที่เป็นแง่บวกเกี่ยวกับชีวิตและสังคม ทำให้ผู้อ่านตระหนักถึงความเป็นจริงของชีวิตในด้านความรักของครอบครัวที่เป็นความรักระหว่างสามีภรรยา เป็นความรักที่ยั่งยืนแบบตาและยาย และความรักที่ไม่มั่นคงเพราะมีบุคคลที่สาม ตามแบบพ่อและแม่ของกะทิและแบบครูราตรีกับพ้อมร แนวคิดเกี่ยวกับความรักที่ผูกพันทางสายเลือด ระหว่างพ่อแม่ลูก ตายายกับหลาน ในด้านแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ผู้แต่งได้นำเสนอภาพการดำเนินชีวิตแบบเรียบง่าย การดำเนินชีวิตอย่างมีเป้าหมาย และการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง โดยปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องและดีงาม ส่วนแนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย ผู้แต่งได้เสนอวัฒนธรรมอาหารไทย ที่รับประทานเป็นประจำวัน และที่นำไปทำบุญ ในด้านชีวิตความเป็นอยู่ที่ปรากฏในนวนิยาย ผู้แต่งนำเสนอภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่มีความแตกต่างกันระหว่างชีวิตในสังคมแบบดั้งเดิมและแบบสมัยใหม่ ทั้งอาคารบ้านเรือน การเดินทางและอาหารการกิน ผู้อ่านจะได้แนวคิดใหม่เกี่ยวกับความสุขของชีวิตและสังคมไทย

กนกวรรณ คงชนชุมพร (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวคิดพุทธศาสนาในนวนิยายของ แก้วแก้ว มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์แนวคิดพุทธศาสนาในนวนิยายของแก้วแก้ว และวิธีการนำเสนอแนวคิดพุทธศาสนาในนวนิยายของแก้วแก้ว จากนวนิยายจำนวน 29 เรื่อง ผลการศึกษาพบว่า นวนิยายของแก้วแก้วมีลักษณะโดดเด่นในการนำเสนอแนวคิดพุทธศาสนา แนวคิดพุทธศาสนาที่ปรากฏในนวนิยายของแก้วแก้วมี 8 ประเด็น คือ กิเลส กรรม วัฏสงสาร ไตรลักษณ์ อบายมุข 6 โลกธรรม 8 หิริโอตตปัปะ และบุญกิริยาวัตถุ 10 แก้วแก้วนำเสนอแนวคิดพุทธศาสนาอย่างชัดเจนผ่านบทสนทนา และนำเสนอด้วยวิธีการต่าง ๆ อีก 4 วิธี ได้แก่ การนำเสนอแนวคิดพุทธศาสนาด้วยการสร้างตัวละคร การนำเสนอแนวคิดพุทธศาสนาด้วยฉาก การนำเสนอแนวคิดพุทธศาสนาด้วยการเล่าเรื่องย้อนอดีต และการนำเสนอแนวคิดพุทธศาสนาด้วยชื่อเรื่อง วิธีการนำเสนอแนวคิดพุทธศาสนาดังกล่าวทำให้นวนิยายของแก้วแก้วมีความน่าสนใจ และแสดงให้เห็นความสามารถของผู้เขียนที่สามารถนำหลักธรรมในพุทธศาสนามาผสานกับจินตนาการ ทำให้ผลงานของแก้วแก้วมีความโดดเด่นในด้านความบันเทิงที่สอดแทรกแนวคิดพุทธศาสนาอย่างเด่นชัด การนำเสนอแนวคิดพุทธศาสนาในนวนิยายของแก้วแก้วแสดงให้เห็นว่า หลักธรรมในพุทธศาสนาแทรกซึมอยู่ในวิถีชีวิตของพุทธศาสนิกชน เป็นส่วนสำคัญที่กำหนดความคิดความเชื่อของคนไทย การอ่านนวนิยายในฐานะบันเทิงคดีจึงเป็นการรับรสความบันเทิงในขณะเดียวกันก็เป็นการรับรู้หลักธรรมในพุทธศาสนาที่สะท้อนผ่านนวนิยายได้เป็นอย่างดี

ลลิตา ศุภชนสินเชชม (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์วรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลแวนแก้ว พ.ศ. 2544 – 2547 มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา แนวคิด กลวิธีการประพันธ์และคุณค่าทางคุณธรรมจริยธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมสำหรับเยาวชน ประเภทนวนิยาย ผลการวิจัยได้พบว่า ด้านเนื้อหาแนวคิด ผู้เขียนได้สะท้อนแนวคิดเรื่องมิตรภาพความรัก ความผูกพัน แนวคิดเรื่องความเจริญทางเทคโนโลยีและทางวัตถุแนวคิดเรื่องครอบครัวवादความรักความอบอุ่น แนวคิดเรื่องการอนุรักษ์วัฒนธรรม แนวคิดเรื่องการค้าพบความดีงามที่อยู่ในตนเองและแนวคิดเรื่อง การผจญภัย ด้านกลวิธีการประพันธ์ได้พบว่า ผู้เขียนวางโครงเรื่องไม่สลับซับซ้อน ผู้อ่านเข้าใจได้ง่าย โดยเริ่มเรื่องด้วยการบรรยายฉาก บรรยายพฤติกรรมด้วยตัวละคร การดำเนินเรื่องผู้เขียนนิยมใช้กลวิธีการสร้างความขัดแย้งที่เกิดจากสาเหตุภายนอก มีการดำเนินเรื่องตามลำดับปฏิทิน ส่วนใหญ่ผู้เขียนเป็นผู้เล่าเรื่องและปิดเรื่องแบบสุขนานุกรมทั้งหมด ในด้านตัวละคร ผู้เขียนสร้างตัวละคร แบบสมจริง เพื่อเป็นแบบอย่างในการกระทำแก่ผู้อ่านและตัวละครแบบเหนือจริงเพื่อก่อให้เกิดจินตนาการและเกิดความบันเทิงใจ ในด้านฉาก ผู้เขียนเน้นฉากแบบโลกปัจจุบันและแบบโลกจินตนาการ ในด้านบทสนทนา ผู้เขียนมีการใช้คำภาษาปาก ภาษาถิ่น คำแสดงภาพ คำแสดงอาการ คำหยาบ และในด้านการใช้ภาพพจน์ มีอุปมา อุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ง่ายและก่อให้เกิดอรรถรสจากการอ่าน คุณค่าทางคุณธรรมจริยธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมสำหรับเยาวชน มีคุณค่าด้านต่าง ๆ คือ

เรื่องความเมตตากรุณา ความมีน้ำใจ ความอดุสาหะ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความสามัคคี การประหยัด ความกตัญญู ความใฝ่รู้ ความขยัน ความอดทน ความพอเพียง คุณธรรม จริยธรรมซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้อ่านควรยึดถือและปฏิบัติ ผู้เขียนเน้นเรื่องความเมตตาเพราะเป็นสิ่งที่สำคัญที่ต้องปลูกฝังให้เกิดในใจของเยาวชน

อารยา ทองเพชร (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์แนวคิดและกลวิธีการนำเสนอแนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนของ นางไฉน ปริญาธวัช มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์แนวคิดและกลวิธีการนำเสนอแนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนของ นางไฉน ปริญาธวัช จำนวน 10 เรื่อง โดยใช้การศึกษาเอกสารและนำเสนอ ผลการศึกษาพบว่า วรรณกรรมสำหรับเยาวชนของ นางไฉน ปริญาธวัช ทั้ง 10 เรื่องมีแนวคิดที่สำคัญ 4 แนวคิด คือ แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม ได้แก่ ความกตัญญู การประหยัดและอดออม ความขยันหมั่นเพียร ความอดทนอดกลั้น ความเมตตากรุณาและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความไม่ประมาทและมีสติ ความละเอียดต่อการทำความชั่วและเกรงกลัวต่อบาปและความซื่อสัตย์สุจริต แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ ได้แก่ การใฝ่เรียนรู้ในการพัฒนาอาชีพ การนำหลักธรรมของพุทธศาสนามาใช้ในชีวิตประจำวัน การเข้าใจและศรัทธาในพระพุทธานุศาสนานา แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษา ได้แก่ การศึกษาในระบบและนอกระบบโรงเรียนความสำคัญของการศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับสังคมและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความสำนึกในหน้าที่และบทบาทของตน การรู้คุณค่าและรักษาวัฒนธรรมประเพณี กลวิธีการนำเสนอแนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนของ นางไฉน ปริญาธวัชมีกลวิธีการนำเสนอแนวคิด 4 กลวิธี คือ กลวิธีการนำเสนอแนวคิดผ่านโครงเรื่อง ซึ่งผู้เขียนสร้าง โครงเรื่องไว้ 4 ลักษณะตามลำดับดังนี้ โครงเรื่องที่แสดงถึงความพากเพียรพยายามของตัวละคร โครงเรื่องที่แสดงถึงความรัก ความอบอุ่นในครอบครัว โครงเรื่องที่แสดงถึงภัยจากธรรมชาติและโครงเรื่องที่แสดงถึงการพัฒนาอาชีพและชุมชน กลวิธีการนำเสนอแนวคิดผ่านการสร้างตัวละคร ทั้งตัวละครเอกและตัวละครประกอบ กลวิธีการนำเสนอแนวคิดผ่านบทสนทนาและกลวิธีการนำเสนอแนวคิดผ่านการบรรยาย โดยเน้นไปที่การบรรยายพฤติกรรม อุปนิสัย และความรู้สึกนึกคิดของตัวละครที่แฝงแนวคิดไว้อย่างสมำเสมอ ด้วยแนวคิดที่ คุณค่าและกลวิธีการนำเสนอแนวคิดอย่างกลมกลืนและแนบเนียนทำให้วรรณกรรมเยาวชนของ นางไฉน ปริญาธวัช

นวลจันทร์ ชาญวิวัฒนา (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาเนื้อหาและแนวคิดของวรรณกรรมเยาวชนประเภทบันเทิงคดีใน พ.ศ. 2547 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเนื้อหาและแนวคิดของวรรณกรรมเยาวชนประเภทบันเทิงคดีในปี พ.ศ. 2547 โดยเสนอผลการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่า เนื้อหาของวรรณกรรมเยาวชนประเภทบันเทิงคดีใน พ.ศ. 2547 มี 5 ประเด็น คือ เนื้อหาเกี่ยวกับวิถีชีวิตท้องถิ่นกล่าวถึง วิถีชีวิตของชาวนาและชาวเลในภาคใต้ โดยสะท้อนปัญหา

ยากจนของชาวนาที่ต้องอพยพเข้าไปในเมือง และพบว่าทางแก้ที่เหมาะสมคือการกลับสู่ท้องถิ่นและพัฒนาหมู่บ้านจนกลับสู่ความอุดมสมบูรณ์ ส่วนวิถีชีวิตชาวเลกล่าวถึงการดำเนินชีวิตที่ผูกพันกับธรรมชาติเข้าใจและเคารพกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ ชาวเลอยู่กันอย่างสงบและพึงพอใจในวิถีชีวิตของตน เนื้อหาเกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรมกล่าวถึงประเพณีท้องถิ่นภาคใต้และภาคเหนือ การละเล่นของเด็กล้านนาในอดีต และศิลปะแม่ไม้มวยไทยที่อยู่ในภาวะตกต่ำเพราะทรศนะที่ไม่ถูกต้องและการคุมววยเพื่อการพนัน เนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมของเยาวชนกล่าวถึงปัญหาพฤติกรรมของเยาวชนในปัจจุบัน ซึ่งมีสาเหตุจากการขาดความรักความอบอุ่นในการเลี้ยงดู หัวหน้าครอบครัวเป็นแบบอย่างที่ไม่ดี และการคบเพื่อนที่ไม่ดี เนื้อหาเกี่ยวกับการผจญภัยเป็นการผจญภัยกับเหตุการณ์แปลกประหลาดในดินแดนแห่งจินตนาการ เนื้อหาเกี่ยวกับสภาพสังคมสะท้อนสภาพสังคมไทยในช่วงหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองและสงครามโลกครั้งที่สองซึ่งประชาชนต้องอยู่อย่างยากลำบาก สภาพสังคมชนบทในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วจากอิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้วิถีชีวิตของชนบทเปลี่ยนแปลงไปมีความสะดวกสบายและทันสมัย ขณะเดียวกันก็สร้างปัญหาให้กับเยาวชนโดยเฉพาะเกมคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ด้านแนวคิดพบว่ามีแนวคิดหลัก 4 ประเด็น ได้แก่ แนวคิดด้านคุณธรรม แนวคิดด้านอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แนวคิดด้านอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรม และแนวคิดด้านสงครามและสันติภาพ แนวคิดที่พบมากที่สุด คือ แนวคิดด้านคุณธรรม ซึ่งได้แก่ ความเมตตากรุณา ความกล้าหาญและความเสียสละ ความกตัญญูและความสามัคคี เป็นต้น แนวคิดส่วนใหญ่ถ่ายทอดผ่านคำพูดของตัวละครผู้ใหญ่ซึ่งให้ข้อคิดหรือบอกกล่าวอย่างตรงไปตรงมา ส่วนแนวคิดที่ถ่ายทอดผ่านพฤติกรรมของตัวละคร ฉาก และเหตุการณ์เยาวชนใช้ความคิดและพิจารณาถึงผลดีผลเสียด้วยตัวเองซึ่งสอดคล้องกับความต้องการและธรรมชาติของผู้อ่าน

พรรณนพ สิกกะ (2541) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์กลวิธีการเขียนและแนวคิดด้านจริยธรรมในนวนิยายของ วาวแพน มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการเขียนในนวนิยายของวาวแพน และวิเคราะห์แนวคิดด้านจริยธรรมในนวนิยายของ วาวแพน ที่สอดแทรกไว้ในนวนิยาย ผลการศึกษาในด้านกลวิธีการเขียน พบว่าวาวแพนใช้กลวิธีการเขียนเรื่องได้น่าสนใจ ด้านโครงเรื่องปรากฏว่าการเปิดเรื่องส่วนใหญ่ใช้วิธีบรรยายลักษณะตัวละครและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวละคร แล้วสร้างปัญหาในการดำเนินเรื่องเป็นตอน ๆ จนเรื่องคลี่คลายลง จึงปิดเรื่องทั้งแบบจบสมบูรณ์และแบบทิ้งท้ายไว้ให้คิดเพื่อสร้างความหวังในชีวิตต่อไป ด้านการสร้างตัวละคร เน้นลักษณะเด็กที่มีสภาพร่างกายไม่สมบูรณ์ และลักษณะเด็กที่มีครอบครัวไม่สมบูรณ์ ด้านการสร้างฉาก ใช้ฉากสถานที่จริงใกล้ตัวผู้อ่านและฉากในจินตนาการ ด้านบทสนทนาเป็นบทสนทนาที่ช่วยในการดำเนินเรื่องและบทสนทนาที่ช่วยให้รู้จักตัวละครได้อย่างน่าสนใจ ในการดำเนินเรื่อง ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการสร้างความขัดแย้งที่ทำให้เรื่องดำเนินไปอย่างสมเหตุสมผล ด้วยการสร้างความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับธรรมชาติ มนุษย์กับ

ชะตากรรม และความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวเอง นอกจากนี้ ยังใช้กลวิธีการลำดับเหตุการณ์ที่ทำให้เนื้อเรื่องดำเนินไปตามโครงเรื่องที่ผู้แต่งได้กำหนดไว้ โดยลำดับ เหตุการณ์ตามลำดับปฏิทินและการลำดับเหตุการณ์แบบย้อนต้น กลวิธีการปิดเรื่อง ผู้แต่งนิยมใช้กลวิธีปิดเรื่องแบบสุขนานุกรม นอกจากนี้ผู้แต่งยังใช้วิธีปิดเรื่องแบบทิ้งปัญหาให้ผู้อ่านคิดหาคำตอบและปิดเรื่องแบบโศกนาฏกรรม ผู้แต่งสร้างตัวละครที่มีพฤติกรรมและนิสัยใจคอสมจริง ทำให้เรื่องดำเนินไปอย่างสนุกสนาน ฉากและบรรยากาศที่ผู้แต่งสร้างขึ้นมี 4 ฉากที่สำคัญ คือบ้านริมคลอง บ้านชายทะเล บ้านกลางเมือง และสถานที่ต่างประเทศ เป็นฉากที่สัมพันธ์กับชีวิตของตัวละครเอกที่เติบโตไปตามวัย กลวิธีการแต่งประการสุดท้าย คือ บทสนทนา ผู้แต่งได้สร้างบทสนทนาที่ช่วยดำเนินเรื่อง เป็นบทสนทนาที่บอกลักษณะและนิสัยของตัวละคร ซึ่งสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของสังคม รวมทั้งให้คิดและข้อคิดแก่ผู้อ่านด้านแนวคิดในนวนิยาย พบว่า ผู้แต่งได้นำเสนอแนวคิดที่เป็นแง่บวกเกี่ยวกับชีวิตและสังคม ทำให้ผู้อ่านตระหนักถึงความเป็นจริงของชีวิตในด้านความรักของครอบครัว ที่เป็นความรัก ระหว่างสามีภรรยา เป็นความรักที่ยั่งยืนแบบตาและยาย และความรักที่ไม่มั่นคงเพราะมีบุคคลที่สาม ตามแบบพ่อและแม่ ของกะทิและแบบครุฑราตรีกับพ้อมร แนวคิดเกี่ยวกับความรักที่ผูกพันทาง สายเลือด ระหว่างพ่อแม่ลูก กบตายเป็นกับหลาน ในด้านแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ผู้แต่งได้ นำเสนอภาพการดำเนินชีวิตแบบเรียบง่าย การดำเนินชีวิตอย่างมีเป้าหมาย และการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงโดยปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องและดีงาม ส่วนแนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย ผู้แต่งได้ เสนอวัฒนธรรมอาหารไทยที่รับประทานเป็นประจำและที่น่าทำบุญในด้านชีวิตความเป็นอยู่ที่ปรากฏในนวนิยาย ผู้แต่งนำเสนอภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่มีความแตกต่างกันระหว่างชีวิตในสังคมแบบดั้งเดิมและแบบสมัยใหม่ ทั้งอาคารบ้านเรือน การเดินทาง และอาหารการกิน ผู้อ่าน จะได้แนวคิดใหม่ เกี่ยวกับความสุขของชีวิตและสังคมไทย

จากตัวอย่างงานวิจัยให้เห็นสรุปได้ว่า การวิเคราะห์แนวคิดในวรรณกรรมจะแบ่งเป็นหลาย ๆ ด้าน แนวคิดด้านคุณธรรมและจริยธรรม แนวคิดด้านการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ แนวคิดด้านการศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับสังคมและสิ่งแวดล้อม และแนวคิดด้านพุทธศาสนาด้วย

2.5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมที่ได้รับรางวัล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลได้มีผู้กล่าวไว้หลายคน ดังที่ผู้วิจัยค้นหาได้ต่อไปนี้

CHEN CHUNXIAO (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาพสะท้อนสังคมไทยจากนวนิยายเยาวชนรางวัลแวนแก้ว พ.ศ. 2553 - 2555 มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมไทยจากนวนิยายเยาวชนรางวัลแวนแก้ว พ.ศ. 2553 - 2555 เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของนวนิยายเยาวชนรางวัลแวนแก้ว พ.ศ. 2553 - 2555 ที่มีต่อผู้อ่าน ขอบเขตของงานวิจัย คือ นวนิยายเยาวชนรางวัลแวนแก้วพ.ศ.2553 - 2555 จำนวน 9 เล่ม ผลการวิจัยพบว่า นวนิยายเยาวชนรางวัลแวนแก้ว พ.ศ. 2553 - 2555 สะท้อนให้เห็น

ชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทย คือ คนไทยมีความอดทนและขยันสู้กับชีวิต คนไทยต้องเผชิญภัยธรรมชาติเป็นประจำ ในด้านครอบครัว สะท้อนให้เห็นว่าผู้ชายเป็นผู้นำของครอบครัวและนิยมมีลูกหลายคน สมาชิกในครอบครัวรักกันและมีความขัดแย้งเมื่อมีความคิดต่างกัน ในด้านการศึกษา สะท้อนให้เห็นว่าครูไทยมีลักษณะที่เข้มงวด ความสัมพันธ์ระหว่างครูไทยกับนักเรียนไทย คือ นักเรียนไทยมีความเคารพต่อครูไทย ครูไทยกับนักเรียนไทยจะรักและดูแลเอาใจใส่กัน ในด้านวัฒนธรรม สะท้อนให้เห็นถึงเทศกาลวันลอยกระทง มารยาทไทย ศิลปะเพลงพื้นบ้านและ ขนบไทย ในด้านวิถีชีวิตเยาวชน ให้พบภาพสะท้อนลักษณะเยาวชนและปัญหาของเยาวชนไทย ด้านอิทธิพลของนวนิยายเยาวชนรางวัลแวนแคว์ พ.ศ. 2553 - 2555 ที่มีต่อผู้อ่าน พบว่าผู้เขียนปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมในนิยาย ทำให้ผู้อ่านได้รับความมกตัญญูตกเวที ให้ความสำคัญกับความขยันหมั่นเพียร ความประหยัด และการสั่งสอนให้เป็นคนดี ผู้เขียนกระตุ้นผู้อ่านให้เข้มแข็งและอดทนเพื่อต่อสู้กับโชคชะตาชีวิต ผู้เขียนชักชวนผู้อ่านให้รู้จักครอบครัว โดยช่วยเหลือกันของสมาชิกในครอบครัว และการมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ผู้เขียนสั่งสอนให้รักวัฒนธรรมไทยโดยชักชวนให้รู้จักวัฒนธรรมไทยและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย นอกจากนี้ ผู้เขียนยังชักชวนให้ผู้อ่านรักธรรมชาติทั้งต้นไม้และสัตว์

ZHAO YONGMEI (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาพสะท้อนสังคมไทยในนวนิยายที่ได้รับรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2549 - 2555 มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมไทยจากนวนิยายเยาวชนที่ได้รับรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2549 - 2555 จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ มหาสมุทร ในรูปเงากรรมมนุษย์ และรังเลือด และนำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า ภาพสะท้อนสังคมไทยในนวนิยายสะท้อนให้เห็นสภาพชีวิตของคนในสังคมเมืองและคนในสังคมชนบทคือ 1) คนในสังคมเมืองมีที่อยู่อาศัยคับแคบ เป็นคอนโดมีเนียม ตึกแถว และบ้านเดี่ยวที่มีพื้นที่จำกัด ประกอบอาชีพรับจ้าง ซื่ออาหารมารับประทาน คนในเมืองพักผ่อนโดยหาความบันเทิงหลังจากเสร็จงาน และทำกิจกรรมเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ 2) คนในสังคมชนบทมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง ดำรงชีวิตอย่างเรียบง่ายและพึ่งพาธรรมชาติ ประกอบอาชีพทำไร่นา หาความบันเทิงด้วยการทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นบ้าน อิทธิพลของนวนิยายที่ได้รับรางวัลนายอินทร์อะวอร์ดที่มีต่อผู้อ่านในด้าน 1) การให้ข้อคิดเกี่ยวกับคุณธรรมของคนไทย ได้แก่ ความเอื้อเฟื้อ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมกตัญญู 2) ด้านการปลุกฝังค่านิยมการดำเนินชีวิต ได้แก่ การประกอบอาชีพ การศึกษา การมีมนุษยสัมพันธ์ การมีอิสระในชีวิตตัวเอง 3) ด้านการให้ความบันเทิงใจโดยการใช้ภาษา ได้แก่ การใช้ภาษาต่างประเทศ การใช้ภาษาถิ่น และ การใช้ภาพพจน์

อภิรักษ์ สิริรัตนจิตต์ (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์เนื้อหาจริยธรรมในเรื่องสั้นรางวัลซีไรต์ ชุดก่อกองทรายของ ไพฑูรย์ ธีญา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเนื้อหาจริยธรรมที่ปรากฏในเรื่องสั้นรางวัลซีไรต์ชุดก่อกองทรายของ ไพฑูรย์ ธีญา และศึกษาความสอดคล้องของ

เนื้อหาจริยธรรมที่ปรากฏในเรื่องสั้นรางวัลซีไรต์ ชุดก่อกองทราย ของ ไพฑูรย์ ัญญา กับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 โดยศึกษาเรื่องสั้น ชุดก่อกองทรายของไพฑูรย์ัญญารวม 12 เรื่องผลการศึกษาพบว่าเรื่องสั้น ชุดก่อกองทรายของไพฑูรย์ ัญญา ปรากฏเนื้อหาจริยธรรม ได้แก่ ความอดทนอดกลั้นความเมตตากรุณาความรับผิดชอบ การรู้จักคิดอย่างมีเหตุผลความขยันหมั่นเพียรความกตัญญูกตเวทีความจริงใจความเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว ความกล้าหาญ การเคารพคุณค่าและศักดิ์ศรีของตนเองและผู้อื่น ความซื่อสัตย์สุจริต การรู้จักพึ่งพาตนเอง ความรอบคอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ภาคปฏิบัติตามกฎกติกาของสังคม และการเคารพในหน้าที่และสิทธิของผู้อื่น ส่วนเนื้อหาจริยธรรมที่ไม่ปรากฏ ได้แก่ ความมีระเบียบวินัย ความสามัคคี ความยุติธรรม ความประหยัดอดออม ความสุภาพอ่อนน้อม ความเคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ ความมีน้ำใจ ความเสนอกภาค และความมีมนุษยสัมพันธ์ ในส่วนตามสอดคล้องของเนื้อหาจริยธรรมที่ปรากฏในเรื่องสั้นรางวัลซีไรต์ ชุดก่อกองทรายของ ไพฑูรย์ ัญญา กับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 พบว่าเนื้อหาจริยธรรมในเรื่องสั้นรางวัลซีไรต์ ชุดก่อกองทราย ของไพฑูรย์ ัญญา มีความสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 5 ประการจาก 8 ประการ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย อยู่อย่างพอเพียง และมุ่งมั่นในการทำงาน ส่วนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ไม่ปรากฏ ได้แก่ ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ

เพชรินทร์ นาทศรีทา (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์หญิงไทยในวรรณกรรมของนักเขียนหญิงที่ได้รับรางวัลซีไรต์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของหญิงไทยในวรรณกรรมของนักเขียนหญิงที่ได้รับรางวัลซีไรต์ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ วรรณกรรมของนักเขียนหญิงที่ได้รับรางวัลซีไรต์ 5 เรื่อง ได้แก่ ปูนปิดทอง ใบไม้ที่หายไป อัญมณีแห่งชาติ ความสุขของกะทิ และช่างสำราญ เสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า ภาพลักษณ์ของหญิงไทยในวรรณกรรมซีไรต์ของนักเขียนหญิงในด้านบุคลิกลักษณะ พบว่าผู้หญิงก่อนแต่งงานส่วนมากจะมีรูปร่างหน้าตาดี แต่ก็ยังมีภาพลักษณ์ใหม่ที่ไม่ใช่ผู้หญิงสวย แต่เน้นที่ความแปลกตา ส่วนผู้หญิงที่แต่งงานแล้วจะมีลักษณะภายนอกเปลี่ยนแปลงไปตามวัย ในด้านลักษณะนิสัย พบว่า ผู้หญิงมีลักษณะของหญิงไทยสมัยเก่า ผู้หญิงที่เริ่มมีการเปลี่ยนแปลง และผู้หญิงหัวสมัยใหม่ ด้านความสัมพันธ์ของหญิงไทยกับบุคคลในครอบครัว พบว่ามีทั้งความสัมพันธ์ที่ดี มีความสุข และความสัมพันธ์ในทางไม่ดี แต่กร้าว ความสัมพันธ์ของหญิงไทยกับบุคคลในสังคมพบว่ามีความสัมพันธ์ในฐานะเพื่อน ความสัมพันธ์ในฐานะคนรัก และความสัมพันธ์ในฐานะเพื่อนร่วมงาน ด้านแนวทางในการดำเนินชีวิต พบการอยู่อย่างง่าย การปฏิบัติตามคำสอนทางศาสนา และการรับวัฒนธรรมตะวันตกเป็นแบบในการดำเนินชีวิต ด้านสถานภาพและบทบาท พบผู้หญิงในฐานะบุตรธิดา ฐานะภรรยา และฐานะมารดา

ทิพวัลย์ ชันธมะ (2545) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์หนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 – 2544 มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 – 2544 ในด้านผู้จัดทำ เนื้อหา แนวคิด ตัวละคร ฉาก วิธีการนำเสนอเรื่อง จำนวนภาษา และองค์ประกอบของหนังสือ โดยใช้แบบบันทึกและแบบวิเคราะห์ ข้อมูลหนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นที่เป็นประชากร จำนวน 78 ชื่อเรื่อง ผลการวิจัยพบว่า ด้านผู้จัดทำหนังสือบันเทิงคดีทั้งหมดมีผู้แต่งเป็นบุคคลจำนวน 45 ราย หนังสือบันเทิงคดีส่วนใหญ่จัดพิมพ์ของเอกชน ในด้านเนื้อหา หนังสือบันเทิงคดีจำนวนมากที่สุดมีเนื้อหาเรื่องครอบครัวและมีแนวคิดเกี่ยวกับความเมตตา กรุณา ด้านตัวละคร หนังสือบันเทิงคดีส่วนใหญ่มีตัวละครเป็นคนโดยจำนวนมากที่สุดมีอายุ 12-14 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ในด้านฉาก หนังสือบันเทิงคดีส่วนใหญ่มีฉากเป็นประเทศไทยในชนบทโดยเป็นภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด ด้านการนำเสนอเรื่อง หนังสือบันเทิงคดีส่วนใหญ่มีโครงเรื่องที่มีเอกภาพ มีแนวเรื่องสมจริงและมีวิธีการนำเสนอเรื่องเป็นเรื่องราว ด้านจำนวนภาษา หนังสือบันเทิงคดีทั้งหมดมีการใช้คำจากภาษา ต่างประเทศ ส่วนใหญ่มีการใช้สุภาษิตคำพังเพย ภาษาถิ่นและเชิงอรรถเสริมความ ด้านองค์ประกอบของหนังสือ หนังสือบันเทิงคดีส่วนใหญ่มีหน้าลิขสิทธิ์ หน้าคำนำ และหน้าปกใน มีภาพประกอบเรื่องเป็นภาพวาดดำ มีปกเป็นปกอ่อน จัดพิมพ์ด้วยกระดาษปอนด์ มีขนาด 13-18.5 ซม. (16 หน้ายก) และหนังสือบันเทิงคดีจำนวนมากที่สุดมีจำนวนหน้า 101-150 หน้า ใช้ตัวอักษรขนาด 16 พ้อยท์

สรุปได้ว่า วรรณกรรมที่ได้รับรางวัลเป็นอาหารทางจิตใจสำหรับผู้อ่าน เป็นวรรณกรรมที่สำคัญสำหรับสังคมมนุษย์ ผู้อ่านสามารถมองเห็นภาพสะท้อนสังคมด้านต่าง ๆ จากวรรณกรรมที่ได้รับรางวัล งานวิจัยเหล่านี้เป็นแนวทางสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ได้เป็นอย่างดี

บทที่ 3

กลวิธีการแต่งในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบุ๊คอวอร์ด พ.ศ. 2553 - 2555

การแต่งวรรณกรรมให้มีคุณค่า ผู้แต่งจะใช้กลวิธีหรือเทคนิคการนำเสนอ ตามองค์ประกอบหลักของวรรณกรรมแต่ละประเภท เพื่อให้นำเสนอเรื่องราว เหตุการณ์ต่าง ๆ และแนวคิดที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารไปยังผู้อ่านได้อย่างน่าสนใจ ในการวิจัยเกี่ยวกับกลวิธีการแต่งของวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบุ๊คอวอร์ด พ.ศ. 2553 - 2555 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์กลวิธีการแต่งที่มีองค์ประกอบของการแต่งวรรณกรรม ดังหัวข้อต่อไปนี้

3.1 การตั้งชื่อบท

3.3.1 การตั้งชื่อบทด้วยเหตุการณ์สำคัญในเรื่อง

3.3.2 การตั้งชื่อบทตามชื่อบุคคลหรือคำเรียกแทนบุคคล

3.2 การวางโครงเรื่อง

3.3 การเปิดเรื่อง

3.3.1 การเปิดเรื่องโดยการบรรยาย

3.3.2 การเปิดเรื่องโดยการเล่าเรื่อง

3.3.3 การเปิดเรื่องโดยการใช้บทสนทนา

3.4 การดำเนินเรื่อง

3.4.1 การสร้างความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์

3.4.2 การสร้างความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละคร

3.5 การปิดเรื่อง

3.5.1 การปิดเรื่องแบบสุขนานุกรม

3.5.2 การปิดเรื่องแบบโศกนาฏกรรม

3.5.3 การปิดเรื่องแบบหักมุม

3.5.4 การปิดเรื่องแบบทิ้งปัญหาไว้ให้คิด

3.6 ตัวละคร

3.6.1 ตัวละครเอก

3.6.2 ตัวละครรอง

3.7 ฉากและบรรยากาศ

3.7.1 ฉากและบรรยากาศที่เป็นสถานที่

3.7.2 ฉากและบรรยากาศที่เป็นเหตุการณ์

3.7.3 ฉากและบรรยากาศที่เป็นสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ

3.8 บทสนทนา

3.8.1 บทสนทนาที่ช่วยดำเนินเรื่อง

3.8.2 บทสนทนาที่บอกลักษณะนิสัยตัวละคร

3.8.3 บทสนทนาที่ให้คติและข้อคิด

โดยมีรายละเอียดผลวิจัย ดังนี้

3.1 การตั้งชื่อบท

วรรณกรรมสำหรับเยาวชนตั้งชื่อเรื่องเป็นชื่อหนังสือทั้งเล่มแล้ว ยังแบ่งเนื้อเรื่องเป็นบทและตั้งชื่อแต่ละบท การตั้งชื่อบทเป็นกลวิธีทำให้ผู้อ่านสนใจและต้องการรู้ว่าเรื่องราวในบทนั้น ๆ ต่อไป

จากการวิเคราะห์กลวิธีการตั้งชื่อของวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบุคควอร์ด พ.ศ. 2553 - 2555 ผู้เขียนใช้กลวิธีตั้งชื่อบท 2 ลักษณะ ได้แก่ การตั้งชื่อบทด้วยเหตุการณ์สำคัญในเรื่องกับการตั้งชื่อบทตามชื่อบุคคลหรือคำเรียกแทนบุคคล

3.1.1 การตั้งชื่อบทด้วยเหตุการณ์สำคัญในเรื่อง

การตั้งชื่อบทโดยการนำเหตุการณ์สำคัญในเรื่องเป็นชื่อบทที่ผู้อ่านจะสนใจและคาดเดาว่าเนื้อเรื่องในบทนั้นเกิดเหตุการณ์อะไรและติดตามอ่านเรื่องราวต่อไป ดังตัวอย่าง

เรื่องอริษฐานสีจี้กับนางฟ้าสีเขียว ผู้แต่งตั้งชื่อบทดังนี้

ของบางอย่างแดกง่ายจัง

ผมภูมิใจที่ได้บอกสิ่งต่าง ๆ กับครู

ปราสาทที่ไม่มีชื่อ

พ่อไปโรงเรียน

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า ผู้แต่งนำเหตุการณ์สำคัญในเรื่องมาตั้งเป็นชื่อบท เช่น "ของบางอย่างแดกง่ายจัง" เนื้อเรื่องในบทนี้น่าจะมีเหตุการณ์ที่ทำให้สิ่งของที่บอบบางบางอย่างแตกเสียหาย ชื่อบท "ผมภูมิใจที่ได้บอกสิ่งต่าง ๆ กับครู" ต้องการบอกว่า เป็นเหตุการณ์ที่ตัวละคร (นักเรียน) มีเรื่องดี ๆ มาบอกครูให้พลอยดีใจไปด้วย ชื่อบท "ปราสาทที่ไม่มีชื่อ" เป็นชื่อบทที่คาดเดาว่า มีเหตุการณ์เกิดขึ้นที่ปราสาทแห่งหนึ่งซึ่งคนทั่วไปไม่รู้จัก ชื่อบท "พ่อไปโรงเรียน" เป็นชื่อบทที่ทำให้ผู้อ่านรู้สึกใจว่ามีเหตุการณ์อะไรที่ทำให้พ่อไปโรงเรียนและอ่านเรื่องราวต่อไปให้รู้ว่า ลูกมีปัญหา พ่อจึงต้องไปพบครู หรือเกิดเหตุการณ์อะไรที่สำคัญ ๆ ที่ทำให้พ่อต้องเดินทางไปโรงเรียน

เรื่องสายลมกับทุ่งหญ้า ผู้แต่งตั้งชื่อบทดังนี้

เข้าเมือง

ไปโรงเรียน

การกลับมาเยี่ยมบ้าน

การพลัดพรากและวันอำลา

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า การตั้งชื่อบทด้วยเหตุการณ์สำคัญในเรื่อง ชื่อบท "เข้าเมือง" ผู้อ่านจะคาดเดาว่าไปเมืองเพราะอะไร จะมีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้นแน่นอน ชื่อบท "ไปโรงเรียน" ผู้อ่านจะคาดเดาว่าบทนี้เกิดเหตุการณ์เด็กจะไปโรงเรียนเพื่อเรียนหรือว่าเด็กทำผิด ผู้ใหญ่ต้องไปโรงเรียน ชื่อบท "การกลับมาเยี่ยมบ้าน" ทำให้ผู้อ่านคิดตามว่า ใครกลับมาเยี่ยมบ้าน และเหตุผลที่กลับมาเยี่ยมบ้านคืออะไร ชื่อบท "การพลัดพรากและวันอำลา" ผู้อ่านจะรับรู้ว่ามีตัวละครต้องย้ายไปที่อื่นจึงเกิดเหตุการณ์การพลัดพราก

เรื่องมือกซ์ แมวมหัศจรรย์ ผู้แต่งตั้งชื่อบทดังนี้

หมอรองเท้า

ประโยชน์ของพจนานุกรม

จดหมายลาป่วย

ความสามารถพิเศษของมือกซ์

เปิดเผยความลับ

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า ผู้แต่งนำเหตุการณ์สำคัญในเรื่องมาตั้งเป็นชื่อบท เช่น "หมอรองเท้า" ผู้อ่านคาดเดาได้ว่า บทนี้จะมีเหตุการณ์เกี่ยวกับรองเท้าเกิดขึ้น ทำให้ผู้อ่านได้อ่านชื่อบทแล้วเกิดความสนใจอยากติดตามเนื้อเรื่องต่อไป "ประโยชน์ของพจนานุกรม" เป็นชื่อบทที่คาดเดาได้ว่า พจนานุกรมจะช่วยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น จึงทำให้รู้จักพจนานุกรมว่ามีประโยชน์มากมาย "จดหมายลาป่วย" เนื้อเรื่องของบทนี้น่าจะมีเหตุการณ์ที่มีตัวละครเจ็บป่วย จึงเขียนจดหมายลาป่วย แต่เหตุผลที่ลาป่วยเป็นเรื่องจริงหรือไม่ ผู้อ่านต้องอ่านเนื้อเรื่องของบทนี้ต่อไป "ความสามารถพิเศษของมือกซ์" เป็นชื่อบทที่คาดเดาได้ว่า จะเล่าถึงความสามารถพิเศษของมือกซ์ ทำให้ผู้อ่านอยากรู้ว่าความสามารถพิเศษของมือกซ์คืออะไร "เปิดเผยความลับ" ดึงดูดความสนใจของผู้อ่านที่อยากรู้ว่าความลับที่พูดถึงคืออะไร

เรื่องนักร้องน่ารัก ผู้แต่งตั้งชื่อบทดังนี้

เงาในใจ

เสียงเรียกจากสายลม

การตัดสินใจ (1)

สิ่งที่เรียกว่า...ความรัก (1)

การตัดสินใจ (2)

สิ่งที่เรียกว่า...ความรัก (2)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า ผู้แต่งนำเหตุการณ์สำคัญในเรื่องมาตั้งเป็นชื่อบท เช่น "เงาในใจ" ทำให้ผู้อ่านอยากรู้ว่าเงาในใจเป็นเหตุการณ์เกี่ยวกับอะไรและมีความสำคัญอย่างไร "เสียงเรียกจากสายลม" ทำให้ผู้อ่านคาดเดาว่า เสียงเรียกนี้สะท้อนเรื่องอะไร เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมีความสัมพันธ์กับเสียงเรียกจากสายลมอย่างไร "การตัดสินใจ (1)" กับ "การตัดสินใจ (2)" จากชื่อบท ผู้อ่านคาดเดาได้ว่ามีเหตุการณ์เกิดขึ้นและตัวละครต้องตัดสินใจ ทำให้ผู้อ่านอยากรู้ว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นคืออะไร และตัวละครจะตัดสินใจอย่างไรนอกจากนี้ "สิ่งที่เรียกว่า...ความรัก (1)" กับ "สิ่งที่เรียกว่า...ความรัก (2)" สองบทนี้จะมีเหตุการณ์เกิดขึ้น ทำให้ตัวละครรู้ว่าความรักคืออะไร ทำให้ผู้อ่านอยากรู้ว่า "สิ่ง" ที่พูดถึงนี้เกี่ยวกับเรื่องอะไรและความรักของตัวละครเป็นอะไร

สรุปได้ว่า การตั้งชื่อบทด้วยเหตุการณ์สำคัญในเรื่อง ทำให้ผู้อ่านคาดเดาได้บางส่วนเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในแต่ละบท ทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจที่จะติดตามเรื่องและรายละเอียดในแต่ละบทต่อไป

3.1.2 การตั้งชื่อบทตามชื่อบุคคลหรือคำเรียกแทนบุคคล

การตั้งชื่อบทตามชื่อบุคคลหรือคำเรียกแทนบุคคล ผู้แต่งใช้กลวิธีตั้งชื่อโดยนำตัวละครในเรื่องมาเป็นชื่อบท ดังตัวอย่าง

เรื่องนักร้องผู้รัก มีการตั้งชื่อดังนี้

ผู้มาเยือน

นักแข่งจำเป็น

เธอคือ... ของขวัญ (1)

เธอคือ... ของขวัญ (2)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผู้แต่งใช้กลวิธีการตั้งชื่อบทตามตัวละครที่ปรากฏในเรื่อง หรือใช้คำเรียกแทนบุคคลที่กล่าวถึงในเรื่อง เช่น “ผู้มาเยือน” ผู้แต่งตั้งชื่อเพื่อจะบอกว่ามีตัวละครที่เดินทางมาเยี่ยมเยือน ผู้อ่านจะสนใจว่าผู้มาเยือนในเนื้อเรื่องบทนี้คือใคร มีความสำคัญอย่างไร จากชื่อบท “นักแข่งจำเป็น” ผู้แต่งสร้างความสนใจให้ผู้อ่านคาดเดาว่าบทนี้ มีการแข่งขันอะไร ตัวละครใดที่ไม่เต็มใจลงแข่งขันและจะชนะหรือแพ้ จากชื่อบท “เธอคือ...ของขวัญ (1)” กับ “เธอคือ...ของขวัญ (2)” ผู้แต่งใช้กลวิธีตั้งชื่อที่ทำให้สงสัยว่า “เธอ” เป็นตัวละครสำคัญอย่างไรจึงยกย่องว่ามีคุณค่าเสมือนเป็นของขวัญและแต่ละบทมีเรื่องราวที่ต่อเนื่องกัน จึงลำดับเป็นตัวเลข (1) และ (2)

เรื่องอธิษฐานสีจี้กับนางฟ้าสีเขียว ผู้แต่งมีการตั้งชื่อบทดังนี้

นางฟ้าสีเขียว

คนโง่เพื่อนผม

สัตว์เลี้ยงของผม

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผู้แต่งใช้กลวิธีการตั้งชื่อบทตามคำเรียกแทนบุคคล “นางฟ้าสีเขียว” ผู้อ่านได้รับรู้ว่าเนื้อเรื่องในบทเกี่ยวกับตัวละครเอก คือ นางฟ้าสีเขียว ทำให้ผู้อ่านอยากรู้นางฟ้าคนนีมาจากที่ใด เหตุใดตัวเป็นสีเขียว และนางฟ้าสีเขียวมีความสามารถอะไรถึงจะเป็นนางฟ้าได้ จากชื่อบท “คนโง่เพื่อนผม” ผู้อ่านได้รับรู้ว่าตัวละครเอกมีเพื่อนคนหนึ่งโง่ แล้วเกิดเรื่องอะไรบ้าง ตัวละครเอกจึงจะรู้สึกว่าเป็นโง่ จากชื่อบท “สัตว์เลี้ยงของผม” ผู้อ่านได้รับรู้ว่า ตัวละครเอกได้เลี้ยงสัตว์ตัวหนึ่ง ทำให้ผู้อ่านอยากติดตามต่อไปว่า สัตว์ตัวนี้เป็นสัตว์ชนิดใด มีลักษณะอะไรบ้าง

เรื่องสายลมกับทุ่งหญ้า ผู้แต่งมีการตั้งชื่อบทดังนี้

ผู้ครอบครอง

ผู้ที่สะสมจะถูกแย่งชิง

เด็กวัด

นักเรียนในเมือง

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า ผู้แต่งตั้งชื่อบทด้วยคำเรียกแทนบุคคล เช่น “ผู้ครอบครอง” ทำให้สงสัยว่าผู้ครอบครองคือใครและครอบครองเรื่องใด จากชื่อบท “ผู้ที่สะสมจะถูกแย่งชิง” ผู้แต่งจะบอกว่ามีเรื่องแย่งชิงเกิดขึ้นกับตัวละครใด ชื่อบท “เด็กวัด” ผู้แต่งจะบอกได้ว่าตัวละครเด็กที่เกิดหรือเติบโตในวัดมีลักษณะของตัวเองซึ่งแตกต่างกับเด็กทั่วไป ชื่อบท “นักเรียนในเมือง” จะพูดถึงลักษณะต่าง ๆ ของนักเรียนในเมืองที่แตกต่างกับนักเรียนในชนบท

เรื่องมือกซ์ แมวมหัศจรรย์ ผู้แต่งมีการตั้งชื่อบทดังนี้

เจ้ามือกซ์น่าเบื่อ

มือกซ์หาทุน

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า ผู้แต่งตั้งชื่อบทด้วยคำเรียกแทนบุคคล เช่น ชื่อบท "เจ้ามือกซ์น่าเบื่อ" กับ "มือกซ์หาทุน" ผู้แต่งใช้กลวิธีนำชื่อตัวละครเอกของเรื่องในแต่ละตอนชื่อ "มือกซ์" นำมาตั้งชื่อบท ทำให้สงสัยว่าเหตุผลที่ทำให้คิดว่ามือกซ์ที่น่าเบื่อคืออะไร และมือกซ์หาทุนเพื่ออะไร เงินที่ได้จะเอาไปทำอะไร

สรุปได้ว่า ผู้แต่งใช้กลวิธีการตั้งชื่อบทต่าง ๆ ในเรื่องโดยใช้เนื้อเรื่องหลักมี 2 ลักษณะ คือ ตั้งชื่อด้วยเหตุการณ์สำคัญในเรื่องกับตั้งชื่อตามชื่อบุคคลหรือคำเรียกแทนบุคคล กลวิธีการตั้งชื่อเรื่องแต่ละบทเป็นการแบ่งเนื้อหาให้สั้นเหมาะกับการอ่านของเยาวชนที่มักใช้เวลาอ่านสั้น ๆ ซึ่งจะทำให้เรื่องน่าสนใจและดึงดูดให้ผู้อ่านสงสัย ต้องการหาคำตอบ แล้วก็จะติดตามอ่านเนื้อเรื่องของเรื่องแต่ละตอนต่อไป

3.2 การวางโครงเรื่อง

โครงเรื่อง หมายถึง การสร้างเรื่องราว ๆ เพื่อเป็นแนวการแต่งเนื้อเรื่องตามเค้าโครงนั้น ผู้แต่งจะใช้กลวิธีสร้างข้อขัดแย้งหรือผูกปัญหาเป็นปม ชวนให้ผู้อ่านฉงนแล้วก็สนใจจะรู้ต่อไปว่าเรื่องจะเป็น

อย่างไร เกิดอะไรขึ้น มีการดำเนินเรื่องต่าง ๆ ที่ชวนให้ผู้อ่านสนใจเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงจุดยอดของเรื่องนั้น ดังตัวอย่าง

วรรณกรรมเรื่อง จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง ผู้แต่งวางโครงเรื่องที่น่าเสนอปัญหาของเด็กผู้ชายที่ทำความผิดแล้วถูกกักขังในบ้านที่ดูแลเด็กที่มีปัญหา เขาพยายามต่อสู้กับปัญหาต่าง ๆ ด้วยตัวเอง เป็นประสบการณ์ที่เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ เขาได้ทำงานที่ตัวเองชอบและประสบความสำเร็จ

วรรณกรรมเรื่อง อธิษฐานสิจะกับนางฟ้าสีเขียว ผู้แต่งวางโครงเรื่องที่น่าเสนอเรื่องราวของเด็กที่เติบโตในช่วงก่อนเข้าโรงเรียนกับหลังจากได้เข้าโรงเรียน เขาได้รู้จักตัวเอง โดยผ่านสัญลักษณ์ของนางฟ้าสีเขียวที่เป็นเพื่อนที่อยู่ข้าง ๆ เด็กตลอดเวลา

วรรณกรรมเรื่อง สายลมกับทุ่งหญ้า ผู้แต่งวางโครงเรื่องที่น่าเสนอเรื่องราวของตาหลานที่มีอายุห่างกันมาก หลานอยู่ในวัยที่กำลังเรียนรู้เพื่อชีวิตที่เติบโตอย่างเข้มแข็งกับตาในวัยสูงอายุที่ผ่านชีวิต มานานที่มองทุกอย่างผ่านสายตาความสัมพันธ์ได้ทำให้ผู้อ่านได้พบความรักและความอบอุ่นของตากับหลาน

วรรณกรรมเรื่อง มือกซ์ แมวมหัศจรรย์ ผู้แต่งวางโครงเรื่องที่น่าเสนอเรื่องราวระหว่าง "สัตว์เลื้อย" กับเด็กชายชื่อ "นิก" เรื่องมหัศจรรย์เกิดขึ้น เมื่อเด็กชายพบว่าสัตว์เลื้อยไม่ใช่แมวมหัศจรรย์ธรรมดา

วรรณกรรมเรื่อง ตามหาสรวงสวรรค์ ผู้แต่งวางโครงเรื่องที่น่าเสนอเรื่องการออกเดินทางตามหาชีวิตอมตะเพื่อช่วยชีวิตแม่ของเด็กฝาแฝดสองคน ซึ่งในที่สุดได้ค้นพบว่า การได้ใช้ชีวิตร่วมกับคนที่เรารัก ได้อยู่ดูแลกัน และใช้เวลาด้วยกันอย่างคุ้มค่า นั่นคือ ความสุขที่เป็นอมตะอย่างแท้จริง

วรรณกรรมเรื่อง นักล้าผู้น่ารัก ผู้แต่งวางโครงเรื่องที่น่าเสนอเรื่องราวผ่านบันทึกประสบการณ์ชีวิตของสุนัขที่อาศัยอยู่ในครอบครัวที่อบอุ่นพร้อมพร้อมด้วยความรัก แต่มันก็อยากจะทำกับเจ้าของเก่า จึงออกจากบ้านผจญภัยเรียนรู้โลกภายนอก จนในที่สุดมันก็พบกับความจริงจากคำถามที่ค้างในใจ และเดินทางกลับบ้าน

สรุปได้ว่า วรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบุ๊กอวอร์ด พ.ศ. 2553 - 2555 วางโครงเรื่องเกี่ยวกับเด็ก และสัตว์เลื้อย ซึ่งนำไปสู่เรื่องราวที่สนุกสนานควบคู่กับการให้ครอบครัวแนวคิดที่เป็นประโยชน์และมีคุณค่าแก่ผู้อ่านโดยเฉพาะผู้อ่านที่เป็นเด็กและเยาวชน

3.3 การเปิดเรื่อง

กลวิธีการเปิดเรื่องเป็นการเริ่มต้นตามโครงเรื่องโดยใช้กลวิธีที่ทำให้ผู้อ่านสนใจอ่านตั้งแต่เริ่มต้นและติดตามเรื่องต่อไปจนจบ

การเปิดเรื่องของวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบุ๊กอวอร์ด พ.ศ. 2553-2555 มีกลวิธีการเปิดเรื่องโดยการบรรยาย ได้แก่ เปิดเรื่องโดยการบรรยายฉากกับเปิดเรื่องโดยการบรรยายตัวละคร และการใช้บทสนทนา โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

3.3.1 การเปิดเรื่องโดยการบรรยาย

การบรรยาย คือ การเล่าเรื่อง การกล่าวถึงเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกัน การเปิดเรื่องโดยการบรรยาย คือการให้รายละเอียด และสร้างความเข้าใจเพื่อเข้าสู่เรื่อง การเปิดเรื่องโดยการบรรยาย แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ การเปิดเรื่องโดยการบรรยายฉากกับเปิดเรื่องโดยการบรรยายตัวละคร

1) การเปิดเรื่องโดยการบรรยายฉาก

การเปิดเรื่องโดยบรรยายฉากและบรรยายกาศ ทำให้ผู้อ่านได้รับรู้เรื่องราวอย่างละเอียดว่า เกิดเรื่องอะไร เกิดเรื่องที่ไหน เกิดเรื่องเมื่อไร เหตุผลของการเกิดเรื่องคืออะไร การเปิดเรื่องโดยบรรยายฉากและบรรยายกาศของวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเชว่นบู๊คอวอร์ด พ.ศ. 2553 - 2555 ทั้ง 6 เรื่อง มีตัวอย่างดังต่อไปนี้

เรื่องจากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีเปิดเรื่องแบบบรรยายฉากและบรรยายกาศในความฝัน ดังต่อไปนี้

เมื่อคืนแม่มาหาผมอีกแล้ว เราคุยกันตั้งนาน กลิ่นแป้ง
ของแม่หอมชื่นใจ ทุกค่ำเวลาแม่อาบน้ำแล้วถ้าแม่มานั่งดูข่าว
โทรทัศน์ ผมมักจะนั่งเบียดแม่จนได้กลิ่นแป้งเด็กอย่างนี้แหละ
คืนนี้แม่กอดแล้วเอาคางเกยหัวผม ผมก็กอดแม่แต่พอจะนอนหนุน
ตักแม่ก็ดันตื่นเสียก่อน เสียตายชะมัด ก่อนนอนผมคงคิดถึงแม่
มากกว่าทุกวัน ไกลวันแม่แล้วด้วยยังไม่ได้ทำอะไรให้แม่เลย
พอนอนหลับก็เลยฝันถึงแม่แบบมีรายละเอียดชัดเจนกว่าทุกครั้ง
จนได้ยินเสียงแม่บอกผมว่า 'แม่รักลูก'

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 13)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า ผู้แต่งเปิดเรื่องด้วยเรื่องความฝันของตัวละคร โดยการบรรยายฉากที่ตัวละครเอก สืบหาพบแม่ในความฝัน เป็นเหตุการณ์และบรรยายกาศที่แสดงถึงความรักความอบอุ่นและความสุขของลูกกับแม่ เนื้อเรื่องบรรยายให้เห็นว่าคุณแม่อาบน้ำเสร็จมานั่งดูโทรทัศน์ ลูกก็เข้ามานั่งใกล้ ๆ แม่ แม่ก็กอดลูก ผู้แต่งบรรยายไว้ในตอนเปิดเรื่อง ให้น่าสงสัยว่า เหตุใดลูกจึงไม่ได้อยู่กับแม่ เป็นการเปิดเรื่องที่น่าผู้อ่านไปสู่ชีวิตของสิงหาในตอนต่อไปอย่างน่าสนใจ ทำให้ผู้อ่านสนใจอยากรู้เหตุผลที่เด็กไม่ได้อยู่กับแม่ และจะติดตามอ่านเรื่องราวต่อไป

เรื่องอิฐฐานสีจี้กับนางฟ้าสีเขียว ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีเปิดเรื่องแบบบรรยายฉากและบรรยายกาศ สนามเด็กเล่น ดังต่อไปนี้

ที่สนามเด็กเล่นมีกระดานลื่นราวโหน ตาข่ายเชือกสำหรับ
ปีน เรามีบ่อทรายขนาดใหญ่ เนื้อหยาบของทรายทำให้รู้สึกสบาย

เท้ามาก ๆ เลยอะ ในนั้นยังมีกะลา ก้อนอิฐท่อนไม้และกระบอกไม้
ไผ่หลายขนาด ผมงับเพื่อน ๆ ชอบที่นี้มากเลยอะ เราเล่นกันได้ทุก
วัน เพื่อนผู้หญิงชอบขุดคุ้ยทราย ผู้ชายก็นำกระบอกไม้ไผ่มาต่อ
เล่นเป็นปืน แม้ว่าสิ่งที่เล่นจะไม่เพียงพอสำหรับทุกคนแต่ครูก็สอน
ให้เรารู้จักแบ่งปันและรอคอย

(อิฐฐานลิจ๊ะกับนางฟ้าสีเขียว. 2554 : 49)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า ผู้แต่งเปิดเรื่องด้วยเหตุการณ์ในสนามเด็กเล่น
ที่เด็กทุกคนเล่นกันมีการแบ่งปันและการรอคอย ที่สนามเด็กเล่นมีของเล่นหลายอย่าง เด็กทุกคนชอบ
มา เล่นที่นี้มาก เด็กหญิงชอบขุดคุ้ยทราย ผู้ชายนำกระบอกไม้ไผ่มาต่อเล่นเป็นปืน เป็นบรรยากาศที่
เด็กแต่ละคนแต่ละเพศเล่นอย่างสนุกสนานเบิกบานใจ

เรื่องสายลมกับทุ่งหญ้า ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีเปิดเรื่องแบบบรรยายฉากบ้านเช่าและ
บรรยากาศในเวลากลางวันที่ร้อนอบอ้าว ดังต่อไปนี้

กลางวันในฤดูร้อนสว่างแวบแวมได้แสงตะเกียง ตอนทีกาย
กับตาฝ้าเพ็ง เข้านอนนั้น ความร้อนจากแผ่นสังกะสีมุงหลังคายัง
แผ่ปกคลุมทั่วทั้งห้องจนร้อนอบอ้าว แม้หน้าต่างทั้งสองบานจะ
เปิดอ้าไว้กว้าง แต่ก็ไม่ช่วยให้อากาศร้อนระบายออกไปได้เร็วนัก
ลมข้างนอกนั้นนิ่งงันเหมือนโลกกำลังกลั้นหายใจ ใบไม้กิ่งไม้
หลับไหลทันทีที่สิ้นแสงอาทิตย์ โดยไม่รู้สึกร้อนใจกับอากาศ
ที่ระอุอ้าวเลย ลักนิต

(สายลมกับทุ่งหญ้า. 2554 : 1)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า ผู้แต่งเปิดเรื่องด้วยการบอกเล่าฉากที่บ้านอยู่
ของตัวละครที่ยากจนมีฐานะความเป็นอยู่ที่ยากลำบาก โดยให้รายละเอียดของสถานที่ สิ่งแวดล้อม
และบรรยากาศของบ้านเช่าที่กายกับตาอาศัยอยู่นั้นในตอนกลางวันมีอากาศร้อนมาก แม้ว่าจะเปิด
หน้าต่างทั้งสองไว้กว้างแต่ไม่มีลมพัดไม่ช่วยให้ความร้อนอบอ้วนนั้นหายไป การเปิดเรื่องด้วยการบรรยาย
สร้างจินตนาการอย่างชัดเจนว่าตัวละครมีชีวิตที่ยากลำบากและต้องเผชิญกับความทุกข์ยากอย่างไร

เรื่องตามหาสรวงสวรรค์ ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีเปิดเรื่องแบบบรรยายสถานที่ส่วนที่ตกแต่ง
อย่างสวยงาม ดังต่อไปนี้

เด็กสาวและชายวัยกลางคนนั่งคุยกันตรงม้านั่งเล็ก ๆ
กลางสวนหย่อมซึ่งอยู่ภายในระเบียงกว้างใหญ่ บริเวณนี้เป็นห้อง
กระจกที่ยื่นออกมาจากตัวอาคาร ภายในประดับประดาด้วย

ดอกไม้และต้นไม้บานาชาติ ทั้งหมดล้วนเป็นของเทียมที่สร้างได้
เหมือนจริงจนแยกไม่ออก เนื่องจากของจริงนั้นหาได้ยากเต็มที
และสวนหย่อมแบบนี้พบว่าหาได้ยากยิ่งกว่า

(ตามมหาสารวงสวรรค์. 2554 : 10)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า ผู้แต่งเปิดเรื่องด้วยการบรรยายฉากที่เป็น
สวนหย่อมที่สวยงาม บริเวณสวนมีดอกไม้และต้นไม้หลายชนิด นับเป็นสวนสวยงามที่หาได้ยากด้วยแต่
ไม่ใช่ของจริง สะท้อนอารมณ์ของตัวละคร เป็นการเปิดเรื่องโดยการบรรยายภาพที่นำผู้อ่านติดตาม
เรื่องต่อไปว่าจะเกิดเหตุการณ์อย่างไรต่อไป

เรื่องนักร้องผู้รัก ผู้แต่งได้ใช้วิธีการเปิดเรื่องโดยบรรยายฉากที่ตัวละครนอนอยู่ใน
บ้านในฤดูหนาวที่กำลังจะมาถึง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

อากาศรอบตัวเย็นลงเรื่อย ๆ นับตั้งแต่ฟ้ามืด ที่นอนนุ่ม
และอุ่นสบายด้วยผ้าที่แม่ปูซ้อนทับกันไว้ให้หลายผืน ฤดูหนาวมา
เยือนเราแล้ว ไอน้ำแห่ง ๆ ที่ล่องลอยมานั้นทำให้รู้สึกเหมือนว่า
มันได้พาเอากลิ่นท้องทุ่งข้าวเขียวขจีที่ผมคุ่นเคยมาด้วย แหงนหน้าขึ้น
มองฟ้าสีเข้มที่แพรวพราวด้วยแสงดาวระยิบระยับราวกับเทียนสวรรค์
ส่องใจผ่านเทียนน้อยเหล่านั้นไปยังคนที่ผมห้วงหาอาวรณ์ คนที่
ป้อนข้าวป้อนน้ำผมตั้งแต่เล็กเขาคงไม่มีทางรู้เลยว่าผมหายไปไหน

(นักร้องผู้รัก. 2553 : 41)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า ผู้แต่งเปิดเรื่องโดยการบรรยายฉากบ้านใน
ชนบทในบรรยากาศของฤดูหนาวที่กำลังจะมาถึง อากาศเริ่มเย็น กลิ่นธรรมชาติของทุ่งนาสะท้อนให้
เห็นอารมณ์ความรู้สึกที่เศร้าของตัวละครที่นึกถึงแม่ที่เลี้ยงดูเขาตั้งแต่เด็ก ทำให้ผู้อ่านสนใจอยากทราบว่า
ตัวละครมีเรื่องราวเกิดขึ้นอย่างไร จึงทำให้ไม่ได้คบหาเป็นเพื่อนที่สนับสนุนกัน

สรุปได้ว่า กลวิธีการเปิดเรื่องโดยการบรรยายฉาก ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพต่าง ๆ อย่างสมจริง
เป็นการเริ่มต้นของแต่ละบท กลวิธีการเปิดเรื่องโดยการบรรยายฉากดึงดูดความสนใจของผู้อ่านที่ติดตาม
เนื้อเรื่องของแต่ละบท

2) การเปิดเรื่องโดยการบรรยายลักษณะตัวละคร

การเปิดเรื่องโดยบรรยายลักษณะตัวละคร ทำให้ผู้อ่านรู้จักตัวละครและเข้าใจได้ว่า
ตัวละครในเรื่องเป็นใคร ทำอะไร มีลักษณะนิสัยอย่างไร

เรื่องอิษฐานสิจ๊ะกับนางฟ้าสีเขียว ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีเปิดเรื่องแบบบรรยายลักษณะ
ของตัวละครเอก นางฟ้าสีเขียวที่มีร่างกายสีเขียวและการเป็นผู้ฟังที่ดี ดังต่อไปนี้

ผมมีเพื่อนเป็นนางฟ้าสีเขียว ตัวเธอเป็นสีเขียวชุดที่
สวมใส่เป็นสีเขียว แม้แต่นัยน์ตาเธอก็เป็นสีเขียว เราเป็นเพื่อนกัน
เธอมักปรากฏตัวให้เห็นอยู่บ่อย ๆ แทบทุกครั้งที่ผมอยากเห็น
ตอนที่ผมยังเล็กมากนอนอยู่ในเปลเธอมักจะมาลอยวนอยู่ตรงหน้า
ต้องบอกว่าเธอบินสีไม่ใช่ลอยเพราะเธอมีปีกสีเขียวใส เธอไม่ค่อย
พูดนักหรือกนะฮะ แต่เป็นผู้ฟังที่ดีมาก ยิ้มแย้ม และร่าเริงสดใส
เสมอดูเหมือนเธอจะไม่มีความสุขเลย ผมอยากให้พ่อแม่มีแต่
ความสุขอย่างเธอจึงเลยฮะ และอยากให้เป็นผู้ฟังที่ดียิ้มแย้มสดใส
ตลอดเวลาอย่างนั้นด้วย

(อิฐฐานลิจ๊ะกับนางฟ้าสีเขียว. 2554 : 7)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่า ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเปิดเรื่องโดยบรรยายถึงลักษณะนิสัย
ของตัวละครเอกนางฟ้าสีเขียว ตัวสีเขียวและยิ้มแย้มแจ่มใสเป็นผู้ฟังที่ดี ทำให้ผู้อ่านรู้ว่า "นางฟ้าสีเขียว"
กับ "ผม" เป็นเพื่อนสนิทกัน และจะติดตามความสัมพันธ์และเรื่องราวที่เกิดขึ้นต่อไป

เรื่องตามหาสรวงสวรรค์ ผู้แต่งเปิดเรื่องด้วยการบรรยายลักษณะและพฤติกรรมของ
ตัวละครเด็กชายคาริ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เสียงฝีเท้าของเขาดังสะท้อนก้องในทางยาวอันมืดดำ
ครั้นเหลียวหลังกลับไปก็มองไม่เห็นสิ่งใด เขามองไม่เห็นประตูทางเข้า
ซึ่งบัดนี้ได้ปิดคลงแล้ว มีเพียงความมืดมิดเท่านั้น เมื่อมองไปข้างหน้า
สิ่งที่เห็นก็ไม่ต่างกัน หรือว่าเมืองสวรรค์ที่ผู้คนเล่าขานจะเป็นเพียง
ตำนาน มันไม่มีอยู่จริง เขาพูดกับตัวเองในใจ ความหวาดกลัวเข้า
ครอบคลุมจิตใจจนหัวใจของเขาแทบหยุดเต้น เขาจะต้องตายหรือ
นี่ เขาไม่ได้ตั้งใจมาตาย เขาตั้งใจมาเพื่อเสาะหาหัวใจอันเป็นนิรันดร์
และเมืองสวรรค์ในตำนาน

เขารวบรวมความกล้าเดินต่อไป ไม่อาจถอยหลังกลับได้
อีกแล้ว การถอยหลังกลับคือการกลับไปตาย และเขาก็ไม่ยอมตาย

(ตามหาสรวงสวรรค์. 2554 : 1)

จากตัวอย่าง ผู้แต่งบรรยายไว้ในการเปิดเรื่องว่า ตัวละครคาริเดินทางไปตามหาแม่
ที่เมืองสวรรค์ ฉากนี้เล่าถึงตอนนี้อยู่ท่ามกลางความมืด ไม่เห็นอะไรอีกแล้ว เขาจึงสงสัยว่าเมืองสวรรค์
มีแค่ในจินตนาการ แต่ไม่มีอยู่จริง ความกล้าหาญกับความคิดที่ไม่อยากตาย ทำให้คาริเดินทางต่อไปได้
ตัวอย่างการเปิดเรื่องนี้ทำให้เข้าใจความมุ่งมั่นตั้งใจของตัวละครคาริมากขึ้น และยังได้รับรู้ว่า คาริเป็น
เด็กชายที่มีความกล้าหาญต่อสู้กับปัญหาและในที่สุดจะประสบความสำเร็จ

เรื่องนักร้องนำรัก ผู้แต่งได้ใช้วิธีการเปิดเรื่องโดยบรรยายพฤติกรรมของตัวละครนักร้องนำ
 ฝนทิ้งช่วงไปหลายวันแล้ว เช้านี้ฟ้าใสอากาศสดชื่น ลมหนาว
 บางเบาโอบย ่ มาจากทางเหนือ ออกจากบ้านได้ผมก็วิ่งเหยาะไป
 ตามทางที่คุ้นเคย สนามหญ้านุ่มและแห้งคงรอให้ผมไปเกือกกลิ้ง
 พอหักเลี้ยวซ้ายที่ท้ายซอยสายตาก็กวาดไปสะดุดเอาเจ้าเงินทอง
 ตัวย่อมที่กลางสนาม โดยไม่ต้องคิด ผมกระโจนพรวดตรงเข้าหา
 เขยื้อผู้โชคร้ายทันที มันรู้ตัวแล้วและกำลังตะเกียกตะกายหนีเอา
 ตัวรอด สนามหญ้าโล่งกว้างเป็นเขตอันตรายที่สุด มันพยายามวิ่งเต็ม
 ฝีเท้าเข้าแนวพุ่มไม้ริมกำแพงศิลาแลงข้างสนาม

(นักร้องนำรัก. 2553 : 29)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่า ผู้แต่งใช้กลวิธีการเปิดเรื่องโดยบรรยายถึงตัวละครที่เป็น
 เป็นสุนัขจับผู้โชคร้ายเจ้าเงินทอง นอกจากจะเห็นภาพสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์อย่างชัดเจนแล้วผู้อ่านก็
 รู้จักลักษณะนิสัยที่มีความกล้าหาญต่อสู้กับผู้ร้าย และเกิดความสนใจอยากติดตามเรื่องราวต่อไป

เรื่องจากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง ผู้แต่งเปิดเรื่องด้วยการบรรยาย
 ลักษณะหน้าตาของตัวละครเด็กชายป๊ม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เด็กผู้ชายคนหนึ่งผิวออกขาว ดวงตาวาวริศล้ำผู้หญิง
 บอกริมฝีปากบางทำให้หน้าสวยแทนที่จะหล่อเข้ม เขายืนเก้ ๆ กัง
 ๆ อยู่ใต้ถุนเรือนนอน ขณะที่คนอื่น ๆ กำลังเตรียมตัวไปอาบน้ำใน
 ห้องน้ำรวม ผมเดินผ่านไปใกล้ ๆ จึงเห็นว่าขนตาของสมาชิกใหม่
 คนนี้ยาวอนอย่างน่าอัศจรรย์

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 31)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่า ผู้แต่งใช้กลวิธีการเปิดเรื่องโดยบรรยายลักษณะของ
 ตัวละครเด็กชายป๊มว่ามีริมฝีปากบาง ขนตาวาว หน้าตาน่าดูมาก ทำให้ผู้อ่านนึกถึงหน้าตาของตัวละคร
 ได้อย่างชัดเจน อยากรู้ว่าตัวละครมีบทบาทสำคัญในเรื่องอย่างไร และเกิดความสนใจติดตาม
 เนื้อเรื่องต่อไป

สรุปได้ว่า กลวิธีการเปิดเรื่องโดยการบรรยายแบ่งเป็นการเปิดเรื่องโดยการบรรยายฉากกับ
 การเปิดเรื่องโดยการบรรยายลักษณะตัวละคร ผู้แต่งสร้างฉากอย่างสมจริง การบรรยายลักษณะตัวละคร
 ทำให้รู้จักลักษณะนิสัยของตัวละครยิ่งขึ้น

3.3.2 การเปิดเรื่องโดยการเล่าเรื่อง

การเปิดเรื่องโดยการเล่าเรื่อง คือ การเปิดเรื่องด้วยการเรียบเรียงข้อความให้รายละเอียดเกี่ยวกับบุคคล ธรรมชาติ สภาพแวดล้อม ตลอดจนความรู้สึกต่าง ๆ ของผู้แต่งที่ทำให้เข้าใจและเห็นภาพตามได้ชัดเจน ดังตัวอย่าง

เรื่องอิษฐานลิจะกับนางฟ้าสีเขียว ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีเปิดเรื่องโดยการพรรณนาตัวละครอายุที่เพิ่มขึ้นของตัวละครเอก "ผม" ที่ทำให้รู้ว่าเด็ก ๆ ควรจะเป็นผู้ใหญ่ได้อย่างไรมีอายุจริงเท่าใดดังต่อไปนี้

ผมสี่ขวบแล้วละ

*ไม่ใช่สิ ผมต้องการจะบอกว่าผมจะห้าขวบแล้วต่างหาก
ละละ แม้เพิ่งผ่านวันคล้ายวันเกิดมาไม่กี่วันเพราะถ้าไม่บอกอย่าง
นั้นเมื่อผมแนะนำตัวเองกับใคร ๆ ว่าผมอายุสี่ขวบ ทุกคนก็จะ
คิดว่าผมยังเด็กเกินไปสำหรับทุกสิ่งจะทำอะไรที่ผู้ใหญ่มักจะทำเสี่ยง
ทุ่มตำเตือนว่า “เธอยังเด็กอยู่นะ”*

(อิษฐานลิจะกับนางฟ้าสีเขียว. 2554 : 3)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่า ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเปิดเรื่องโดยการเล่าอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครเอก "ผม" ที่ต้องการเติบโตขึ้นคืออายุเพิ่มขึ้นขวบ แต่ก็สะท้อนให้เห็นว่าตัวละครเอก "ผม" อยากเป็นผู้ใหญ่ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจบทบาทของตัวละครในเรื่องที่สัมพันธ์กับอายุ และตัวละครที่เป็นเด็กและพัฒนาเป็นผู้ใหญ่ที่จริงจะเป็นอย่างไร จึงเกิดความสนใจอ่านเรื่องราวต่อไปอย่างสนุกสนาน

เรื่องมีออกซ์ แมวมหัศจรรย์ ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีเปิดเรื่องโดยการพรรณนาของขวัญที่ได้ให้วันเกิด ดังต่อไปนี้

*วันเกิดปีนี้ ผมได้แมวเป็นของขวัญ แต่ไม่ใช่ “แมวเอ๋ย
แมวเหมียว รูปร่างประเปรียวเป็นนักหนา ร้องเรียกเหมียวเหมียว
เดี๋ยวก็มา เคล้าแข้งเคล้าขาน่าเอ็นดู” หรอกนะครับ แมวที่พอกับ
แม่ให้ผมเป็นแมวรูปหล่อทองเหลือง ทำท่ากระโดดจับลูกบอลกลม
ๆ เล็ก ๆ คูมิชีวิตชีวา สวยดี แต่แมวทองเหลืองตัวแข็ง เย็นเฉียบ
ไม่ได้มีขนฟู ตัวอบอุ่นเหมือนแมวจริง ๆ*

(มีออกซ์แมวมหัศจรรย์. 2557 : 9)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่า ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเปิดเรื่องโดยการพรรณนาอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของเด็กที่ได้ของขวัญในวันเกิด "ผม" ได้รับของขวัญเป็นตุ๊กตาแมวจากพ่อแม่และบอกรายละเอียดต่อไปว่า "ผม" ไม่ค่อยพอใจกับของขวัญ เพราะเป็นแมวรูปหล่อทองเหลือง ไม่ใช่แมวจริง จึงไม่ได้มีขนฟูและไม่ได้ตัวอบอุ่น ดังนั้น เรื่องก็จะนำไปสู่ความสนใจว่าแมวตัวนี้จะมึนบทบาทในเรื่องอย่างไรต่อไป

เรื่องจากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง ผู้แต่งเปิดเรื่องโดยการพรรณนาบุคลิกของพ่อตัวละครมุสลิมี่ที่แสนดี มุสลิมี่จึงทำสิ่งที่ตัวเองอยากทำได้ตามต้องการ ดังต่อไปนี้

เด็กหญิงคนนั้นชื่อมุสลิมี่ เธอมีเพื่อนรักและแสนดี อย่างน้อยก็ดีกว่าพ่อแม่แม่ ๆ เพราะพ่อไม่เคยบอกผมว่าให้เลือกเรียนอะไรก็ได้ พ่อมุสลิมี่ไม่เคยกะเกณฑ์ ไม่เคยบังคับว่าต้องเรียนสาขาที่พ่อต้องการเท่านั้น

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 49)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่า ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเปิดเรื่องโดยการพรรณนาว่าตัวละครมุสลิมี่มีอิสระสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้โดยที่พ่อเขาไม่ได้ห้ามโดยเฉพาะการเรียน ซึ่งจะแตกต่างกับพ่อ "ผม" ทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ว่าผู้ใหญ่ควรมีแนวคิดที่ดีในการเลี้ยงดูเด็ก ให้อิสระในการเลือกเรียนสิ่งที่เด็กต้องการ ผู้อ่านก็เกิดความสนใจว่าพ่อ"ผม"จะบังคับลูกต่อไปอย่างไรจนนำไปสู่ความขัดแย้งกันระหว่างผมกับพ่อ

เรื่องสายลมกับทุ่งหญ้า ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีเปิดเรื่องโดยการพรรณนาถึงความรู้สึกของกายกับเคนที่ได้รับความบอบการป่วยหนักของตา คำ ดังต่อไปนี้

หลังจากกลับมาจากเยี่ยมบ้านไม่นาน เคนก็ได้รับโทรเลขแจ้งว่าตา คำ ป่วยหนัก

ขณะนั้นยังอยู่ระหว่างช่วงปิดเรียน กายกำลังช่วยปล้างผักเขียวปลีแปลงใหม่ เคนกับกายต้องได้กลับบ้านอีกครั้งสำหรับกายคราวนี้หนึ่งวันของการเดินทางมันยาวนานเหมือนกับหนึ่งปี

(สายลมกับทุ่งหญ้า. 2554 : 99)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่า ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเปิดเรื่องโดยการพรรณนาว่าตัวละครกายกับเคนห่วงใยอาการป่วยหนักของตา คำ มีความรู้สึกวาระเวลาที่เดินทางกลับไปหาตาเป็นเวลาที่ยาวนานมากซึ่งสะท้อนให้เห็นความรักระหว่างหลานกับตา ผู้อ่านก็จะติดตามอ่านต่อไปเพื่อดูว่าตา คำ จะมีชีวิตอย่างไรต่อไป

เรื่องตามหาสรวงสวรรค์ ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีเปิดเรื่องโดยการพรรณนาถึงอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครมินตราที่มีข้อสงสัยถึงเมืองสวรรค์ ดังต่อไปนี้

ในห้องนอนของนาราย มินตรานั่งครุ่นคิดอยู่บนเก้าอี้นอน เธอนึกถึงคำสนทนาประหลาดของคนทั้งสามที่เธอแอบฟังเมื่อครู่ มินตราสงสัย เมืองสวรรค์อะไรกัน หรือจะเป็นเมืองสวรรค์ในนิทานปรัมปราที่ผู้คนชอบเล่าขาน คนพวกนั้นพูดเรื่องอะไรกัน ทำไมพวกเขาพูดราวกับเมืองสวรรค์มีอยู่จริง หรือว่าคำสนทนานั้นเป็นเพียงการปลอบใจชายชราสติเฟื่องที่เจ็บหนัก ทำไมเขาปราถนา

เรียกอาณิลว่าพ่อ และอาณิลก็เรียกเซปราว่าลูก เซปราแก้กว่าอา
 นิลเป็นไหน ๆ เขาน่าจะเป็นพ่อของอาณิลเสียมากกว่า แล้วเด็ก
 สาวผมสีทองตาสีฟ้าคนนั้นคือใคร หรือว่าจะเป็นหลานของเซปรา
 มินตราได้แต่ถามตัวเอง

(ตามหาสรวงสวรรค์. 2554 : 23)

จากตัวอย่างนี้ที่ยกมาเห็นได้ว่า ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเปิดเรื่องโดยการพรรณนาถึง
 ความรู้สึกนึกคิดที่ตัวละครมีความสงสัยเป็นคำถามต่าง ๆ ทำให้ผู้อ่านคิดคล้อยตามตัวละคร และต้องการ
 คิดหาตอบด้วยตัวเองด้วยการอ่านเรื่องราวในเนื้อเรื่องต่อไป

สรุปได้ว่า กลวิธีการเปิดเรื่องโดยการเล่าเรื่อง ผู้แต่งเล่าเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวละคร เหตุการณ์ ทำให้
 รู้ว่าแต่ละบทมีการเริ่มต้นอย่างไร

3.3.3 การเปิดเรื่องโดยการใช้บทสนทนา

การเปิดเรื่องโดยการใช้บทสนทนาเป็นการเปิดเรื่องแบบใช้การพูดสนทนาโต้ตอบของ
 ตัวละครมาไว้ในตอนเปิดเรื่อง บทสนทนาจะนำไปสู่จุดสำคัญของเรื่องต่อไป ดังตัวอย่าง

เรื่องอิษฐานลิจ๊ะกับนางฟ้าสีเขียว ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีเปิดเรื่องโดยการการใช้บทสนทนา
 ระหว่างตัวละครเอก "ผม" กับนางฟ้าสีเขียวสนทนากันเรื่องที่ "ผม" ไม่ไปโรงเรียน ดังต่อไปนี้

“เราไม่ค่อยได้เรียนนักหรอกนะ และไม่มีที่บ้านเยอะ ๆ
 อย่างพี่น้ำด้วย” ผมคุยกับนางฟ้าสีเขียว และเรื่องอย่างนี้ผมคง
 ไม่เล่าให้น้าชายฟังหรอกนะ

เธอยิ้มถามว่า “แล้ววัน ๆ ทำอะไรบ้างล่ะ” ผมว่าเป็นใคร
 ก็ต้องสงสัยเหมือนกันล่ะ

“ตอนเช้าครูให้พวกเราเคารพธงที่น่านับถือ โดยการร้อง
 เพลงชาติให้เสียงดังที่สุด สวดมนต์เป็นภาษาที่เราไม่เข้าใจแต่ก็น่า
 เกรงขาม”

“เหล่านี้น่าจะเป็นการให้สัญญาณการเริ่มต้นวันที่ดี” เธอให้
 ความเห็นในแง่ดีเสมอล่ะนะ

(อิษฐานลิจ๊ะกับนางฟ้าสีเขียว. 2554 : 55)

จากตัวอย่างของการกระทำที่ยกมาเห็นได้ว่า ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเปิดเรื่องโดยใช้คำพูด
 ของตัวละครมาขึ้นต้น เป็นคำพูดที่เล่าถึงนักเรียนในโรงเรียนที่ไม่ได้เรียนเต็มที่ การพูดสนทนาโต้ตอบ
 ระหว่างตัวละครเอก"ผม"กับนางฟ้าสีเขียว สะท้อนให้เห็นว่าสาเหตุที่เด็กมีปัญหาเพราะโรงเรียนไม่ได้
 ทำหน้าที่สอนนักเรียนอย่างเต็มที่

เรื่องตามหาสรวงสวรรค์ มีกลวิธีการเปิดเรื่องโดยใช้บทสนทนาระหว่างแม่นารายกับลูกชาย คาริ ตัวอย่างดังนี้

บานประตูห้องของนารายเปิดออก ทันทีที่เดินเข้าไปคาริกก็
 พลันหัวเสียเมื่อพบว่าแม่อยู่คนเดียว
 “มินตราไปไหนครับแม่”
 “เห็นบอกว่าจะไปหาราจิส มีธุระด่วน” นารายบอก
 “แย่จริงๆ ชักเหลวไหลใหญ่แล้ว” คาริไม่พอใจ
 “ช่างเถอะ แม่น้องอาจมีธุระจริงๆก็ได้”
 “มินตราออกไปนานหรือยังครับ”
 “เพิ่งออกไปเมื่อครู่ ก่อนลูกมาแค่นาทีเดียว”
 “ผมจะออกไปตาม”

(ตามหาสรวงสวรรค์. 2554 : 67)

จากตัวอย่างยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า ผู้แต่งใช้กลวิธีการเปิดเรื่องด้วยบทสนทนาของแม่นารายกับลูกชายคาริ เป็นบทสนทนาในห้องรักษาอาการป่วยของนาราย บทสนทนานี้นำเรื่องราวไปสู่เหตุการณ์ที่แม่ป่วยอยู่ แต่ลูกสาวมินตราไม่ดูแลกลับทิ้งแม่อยู่ในห้องคนเดียว คาริไม่พอใจจึงออกตามไปหาน้องสาวมินตรา ทำให้ผู้อ่านต้องการรู้เรื่องต่อไปว่า คาริพบน้องสาวแล้วเนื้อเรื่องจะนำไปสู่ความขัดแย้งในครอบครัวต่อไปอย่างไร

เรื่องสายลมกับทุ่งหญ้า ได้ใช้กลวิธีการเปิดเรื่องด้วยใช้คำพูดของตัวละคร ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เมื่อกายอายุย่างแปดขวบตาเคื่อบอกให้กายยกมือข้ามหัว
 แล้วจับใบหูอีกข้างหนึ่ง
 "ถ้าแตะหูอีกข้างได้ด้วยวิธีอย่างนี้แสดงว่าเราโตพอที่จะ
 เข้าเรียนได้แล้ว" กายรู้สึกกระหึ่มอยู่ในใจเมื่อรู้ว่าตัวเองทำอย่าง
 นั้นได้ อันที่จริงค่านวมเคยให้กายทดสอบด้วยวิธีนี้ก่อนตอนที่ค่านวม
 เข้าเรียนเมื่อปีที่แล้ว แต่ตอนนั้นกายยังทำไม่ได้ ตอนนี้อย่างไปทดสอบ
 กับน้องทั้งสองข้างปรากฏว่าทั้งนุ่มนัมและบุนิมยังทำไม่ได้ทั้งคู่

(สายลมกับทุ่งหญ้า. 2554 : 55)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่า ผู้แต่งใช้กลวิธีการเปิดเรื่องด้วยคำพูดที่ตาเคื่อบอกให้หลานทดสอบว่าเติบโตได้หรือไม่อย่างไรด้วยการใช้มือข้างหนึ่งแตะหูอีกข้างหนึ่ง ถ้าทำได้แสดงว่าเด็กเติบโตพอที่จะเข้าโรงเรียนได้แล้ว ในที่สุดหลานก็ทำได้สำเร็จ เป็นการเปิดเรื่องที่ทำให้ผู้อ่านสนใจว่าเนื้อเรื่องจะดำเนินต่อไปอย่างไร หลังจากกายได้เข้าโรงเรียนแล้ว

เรื่องจากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง ผู้แต่งได้ใช้คำพูดระหว่างตัวละครมูลี่กับ
สิงหา ดังตัวอย่าง

อีกปีเดียวมูลี่จะสอบเข้ามหาวิทยาลัย ผลการเรียนดีแต่เธอ
เปลี่ยนใจไม่เป็นหมอฝันแล้ว
"ไม่หรอกพี่ฝ่าย หนูไม่ยอมรับผิดชอบชีวิตคน"
"เป็นหมอฝันเนี่ยนะ ทำไมต้องคิดมาก ไม่ใช่หมอผ่าตัด
ดูซิเสียดายคะแนน
"อ้าว พี่ฝ่ายไม่ได้ยินข่าวเหรอ หมอฝันฉีดยาชาจะถอนฝันเด็ก
แต่คนไข้กลัวจนซ็อก ป่านนี้ยังเป็นเจ้าชายนิทราอยู่"
(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 139)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่า ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการปิดเรื่องโดยใช้คำพูดโต้ตอบกัน
ระหว่างตัวละครมูลี่กับสิงหาในเรื่องการเลือกอาชีพต่างคนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน จึงเกิด
ความขัดแย้งกันเรื่องที่สนทนากันนี้ เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวัน ทำให้เรื่องราวในนวนิยาย
เรื่องนี้สมจริง

เรื่องมือกซ์แมวมหัศจรรย์ ผู้แต่งใช้บทสนทนากล่าวถึงแมวมือกซ์ที่ไม่พอใจเรื่องของ
ชื่อราศีนักษัตรมีแต่ปีหมาแต่ไม่มีปีแมว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

วันหนึ่ง มือกซ์วิ่งหางซี่เข้ามาหาผม
'มีปีหมาด้วยเหรอ' มันถามผมอย่างกระวนกระวายใจ
'ใช่' ผมตอบ
'แล้วไม่มีปีแมวเลยเหรอ'
'อ้อ ผมเข้าใจแล้ว มือกซ์คงเพิ่งรู้เรื่องปีนักษัตรละสิ สง
สัยจริงว่าใครบอกมันนะ
'นโปเลียน' มือกซ์ตอบทันควัน 'มันบอกว่าหมาสำคัญ
กว่าแมว คนถึงตั้งปีหมาให้ แต่ไม่มีปีแมว'
(มือกซ์แมวมหัศจรรย์. 2557 : 60)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่า ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเปิดเรื่องโดยใช้บทสนทนา เล่าถึงมือกซ์
แมวมหัศจรรย์ได้เรียนรู้เรื่องปีนักษัตรและไม่พอใจเรื่องการมีราศีปีหมาแต่ไม่มีราศีปีแมว ทำให้ผู้อ่าน
ได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่องปีนักษัตร และรู้ว่ามือกซ์เป็นแมวที่สนใจเรียนหาความรู้และพูดคุยกับมนุษย์ได้
มีเหตุผลที่ไม่มีราศีปีแมวคืออะไร

สรุปได้ว่า กลวิธีการเปิดเรื่องโดยการใช้นิทสนทนา ผู้แต่งจะใช้นิทสนทนาเปิดเรื่อง การใช้นิทสนทนา
ทำให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลิน และสนใจอยากติดตามเนื้อเรื่องต่อไป

ดังนั้นกล่าวได้ว่า ในด้านการเปิดเรื่องของวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบุ๊กอวอร์ด พ.ศ. 2553 - 2555 ผู้แต่งใช้วิธีการเปิดเรื่อง 3 ลักษณะ ได้แก่ การเปิดเรื่องโดยการบรรยายฉากกับตัวละคร การเปิดเรื่องโดยการพรรณนา และการเปิดเรื่องโดยการใช้บทสนทนาเป็นวิธีการเริ่มเรื่อง โดยการบอกเล่าเรื่องราวโดยให้รายละเอียดของฉากและบรรยากาศ การสร้างบทสนทนาของตัวละคร เพื่อนำไปสู่การคลี่คลายเรื่องราวตามโครงเรื่องต่อไป

3.4 การดำเนินเรื่อง

การดำเนินเรื่องเป็นการนำเสนอเรื่องราวที่เกิดกับตัวละครจนดำเนินไปสู่จุดมุ่งหมายที่ผู้แต่งต้องการ วรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบุ๊กอวอร์ด พ.ศ. 2553 - 2555 ผู้แต่งใช้กลวิธีการดำเนินเรื่องโดยสร้างความขัดแย้ง แบ่งเป็น 2 แบบ คือ แบบแรกคือ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ได้แก่ความขัดแย้งระหว่างผู้ใหญ่กับผู้ใหญ่ ความขัดแย้งระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ และความขัดแย้งระหว่างเด็กกับเด็ก และแบบที่ 2 คือ ความขัดแย้งภายในจิตใจของมนุษย์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.4.1 ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์

ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ เป็นความขัดแย้งระหว่างตัวละครเอกของเรื่องกับตัวละครอื่น ๆ ที่มีพฤติกรรม ความคิด ความปรารถนาแตกต่างกัน จึงเกิดความขัดแย้งกัน ดังตัวอย่างดังนี้

1) ความขัดแย้งระหว่างผู้ใหญ่กับผู้ใหญ่

ในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบุ๊กอวอร์ด ผู้แต่งได้สร้างความขัดแย้งระหว่างตัวละครที่เป็นผู้ใหญ่กับผู้ใหญ่ ดังตัวอย่าง

เรื่องจากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง ได้สร้างความขัดแย้งในครอบครัวระหว่างพ่อกับแม่ แม่คัดค้านไม่ให้พ่อไปสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายอำเภอ พ่อจึงโกรธแค้นมาก ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พ่อลงทุนลาออกราชการเมื่อมีพรรคการเมืองมาติดต่อ
 ทุ่มเงินหาเสียงเป็นล้าน ถึงทางพรรคการเมืองจะเป็นสปอนเซอร์ให้
 แต่พ่อก็ต้องกู้หนี้ยืมสินถึงขั้นจำนองบ้าน พ่อคาดหวังสูงมาก
 มั่นใจเต็มร้อย ก่อนพ่อลงสมัครผมเคยได้ยินแม่ค้าน แต่เสียงแม่ก็
 คงเท่าเสียงปูเสียงปลานั่นแหละ พ่อโกรธด้วยซ้ำหาว่าแม่ไม่หวังดี
 ไม่ต้องการให้พ่อเจริญก้าวหน้า แถมยังสมน้ำหน้าแม่ด้วยว่าไม่มี
 โอกาสได้เป็นคุณนายนายอำเภอ

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 52)

จากตัวอย่างผู้แต่งใช้กลวิธีดำเนินเรื่องด้วยความขัดแย้งในครอบครัวระหว่างพ่อแม่ พ่อคาดหวังจะได้เป็นนายอำเภอ จึงตัดสินใจลาออกจากงานราชการ กู้ยืมเงินเพื่อใช้หาเสียงให้ได้รับเลือกตั้งเป็นนายอำเภอ แต่แม่มีความคิดขัดแย้งกับพ่อแม่จึงคัดค้านตอนที่พ่อไปสมัคร ทำให้พ่อโกรธและเกิดการโต้เถียง ทะเลาะกัน ทำให้ครอบครัวไม่มีความสุข เป็นความคิดในครอบครัวที่ขัดแย้งกันดังที่เกิดในชีวิตจริง

เรื่องอิชฐานลีจ๊ะกับนางฟ้าสีเขียว ตัวละครที่เป็นพ่อที่ไม่รับผิดชอบครอบครัว พ่อกับแม่จึงเกิดโต้เถียงเป็นความขัดแย้งกันในครอบครัว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

วันหนึ่งพ่อแมกลับมา ตาพ่อแทบจะล้มไม่ขึ้นเลยอะ ส่งเสียง
อ้อแอ้และมีกลิ่นเหม็นที่ชวนอาเจียน แม่เลยโวยวายว่าพ่อ
ไม่รับผิดชอบครอบครัว มีเงินก็เอาไปกินเหล้าหรือเล่นไพ่ทั้งสอง
ทะเลาะกันเสียงดังมากเท่าที่ผมเคยเห็นมา แล้วผมก็ได้ยินเสียงแก้ว
และข้าวของหลายอย่างตกแตกเสียงดัง พี่สาวกอดผมไว้แน่น
เพราะคงรู้ว่าผมไม่ชอบเสียงดัง ตอนนั้นผมไม่ได้ร้องไห้หรอกอะแต่
ผมได้ยินเสียงแม่ร้องไห้สะอึกสะอื้นอยู่ในครัว

พี่น้ำกอดผมไว้จนผมหลับไป

(อิชฐานลีจ๊ะกับนางฟ้าสีเขียว. 2554 : 20)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า พ่อกับแม่มีหน้าที่ดูแลลูกและครอบครัว แต่ตัวละครพ่อไม่รับผิดชอบสนใจแต่การเล่นพนัน พฤติกรรมที่ไม่ดีของพ่อทำให้แม่โกรธมากจึงทะเลาะกัน ความขัดแย้งระหว่างตัวละครพ่อกับแม่ในครอบครัว เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงเสมอ

เรื่องมือกซ์แมวมหัศจรรย์ ผู้แต่งสร้างความขัดแย้งระหว่างคนงานก่อสร้างกับคนในชุมชน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คนขายบะหมี่บอกว่า เห็นผู้ชายแปลกหน้าเดินเตร่หน้าร้าน
หมอเด่นดวงลักพักใหญ่ แม่ค้าขายน้ำแข็งใสบอกว่าผู้ชายคนนั้นเป็น
คนงานก่อสร้างบ้านใหม่ที่ท้ายหมู่บ้าน แกจำได้ มีแผลเป็นที่ข้าง
แก้มขวา แต่ทั้งสองคนยอมรับว่าไม่ได้เห็นตำตว่าคนงานก่อสร้าง
คนนั้นเข้าไปในร้านหมอเด่นดวง ตำรวจเขาเลยพาสองคนนั้นไป
ตามหาคนงานก่อสร้างที่ท้ายบ้านทันทีคืนนั้นเลย ก็เจอตัวจริง ๆ
เสียด้วย พยานสองคนยืนยันว่าใช่คนคนนั้นละที่ยื่นป่วน ๆ เปี้ยน ๆ
อยู่หน้าร้านหมอ แต่คนงานนั้นปฏิเสธเสียงแข็งว่าเขาไม่เคยไป
ตึกแถวหน้าหมู่บ้านเลย ร้านหมอเด่นดวงก็ไม่รู้จัก ไม่เคยไปหา

ไม่รู้ด้วยซ้ำว่ามีการปล้นกันคืนนี้ ตำรวจขอค้นห้องที่พักชั่วคราว
ของคณงานนั้น เขาก็ยอม แต่ตำรวจก็ไม่พบปืน เงิน นาฬิกา หรือ
เครื่องประดับที่ถูกปล้นไปเลย ในที่สุด ตำรวจเลยขอพาคณงาน
กลับไปร้านคุณหมอเด่นดวง เพื่อให้คุณหมอและคุณศรีดูตัว
ด้วยอีกที

(มือกซ์แมวมหัศจรรย์. 2554 : 51)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า คนในชุมชนสังเกตคนที่เข้ามาในชุมชน
เสมอ ๆ จึงมีหลักฐานและคิดสงสัยคณงานก่อสร้างว่าเป็นผู้ขโมย แต่คณงานก่อสร้างไม่ยอมรับ จึงเกิด
การขัดแย้งโต้เถียงกัน ความขัดแย้งนี้เป็นเหตุการณ์ที่ช่วยให้เรื่องดำเนินไปสู่ฉากที่จับขโมยได้ ทำให้
ผู้อ่านสนใจติดตามเรื่องราวต่อไป

2) ความขัดแย้งระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่

ในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบูคเอดเวิร์ด ผู้แต่งได้สร้างความขัดแย้ง
ระหว่างตัวละครที่เป็นเด็กกับผู้ใหญ่ ดังตัวอย่าง

เรื่องจากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง ผู้แต่งได้สร้างความขัดแย้งระหว่าง
ตัวละครเด็กกับตัวละครผู้ใหญ่ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พ่ออยากให้ผมเรียนสายวิทยาศาสตร์สุขภาพเหมือนพี่ฝน
พ่ออาจคาดหวังด้วยซ้ำว่าผมน่าจะเข้าคณะแพทย์ได้เหมือนพี่สาว
แต่นานวันพ่อเห็นผลการเรียนของผมก็เริ่มรู้ เริ่มผิดหวัง แต่ไม่วายเป็น
อยากให้ผมเลือกสาขาอื่นที่ใกล้เคียงอยู่ดี เช่น คณะเภสัชศาสตร์
คณะวิทยาศาสตร์ อะไรเทือกนั้น

ผมจำได้ว่าวันที่ผมรวบรวมความกล้าว่าผมอยากเรียน
อักษรศาสตร์ อยากเรียนด้านภาษา ตอนนั้นผมอยู่ชั้นม.หนึ่ง
พ่อทำหน้าที่เหมือนได้ยินผมพูดว่าผม ตัดยาอย่างไรยังงั้นเลย สีหน้า
ผิดหวังโกรธแทบคลั่งของพ่อยังติดตามผมอยู่ถึงทุกวันนี้ พ่อดำ
ยวเหยียด ทำนองว่าลึนคิดที่เลือกเรียนอะไรถ้อย ๆ โง่ ๆ วิชาที่ใช้แค่
ทักษะไม่ต้องใช้มันสมอง แม้แต่คนใช้บ้านฝรั่งก็ยังพูดอังกฤษปร้อ
ไม่ต้องไปเรียนให้เสียเวลา เอามาเป็นอาชีพไม่ได้ เป็นคำหยาบคาย
ชุดใหญ่ที่ผมได้รับเป็นของขวัญในฐานะที่กล้าแสดงความรู้สึก
กล้าแสดงความคิดเห็นกำหนดอนาคตของตัวเอง

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 51)

จากตัวอย่างเห็นได้ว่า ผู้แต่งสร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้นจากการมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันของคนในครอบครัวระหว่างพ่อกับลูก เพราะมีความคิดที่ต่างกัน สิ่งที่ต้องการเรียนสาขาวิชาอักษรศาสตร์ เพราะชอบเรียนด้านภาษา แต่พ่อต้องการให้ลูกเรียนสายวิทยาศาสตร์ หรือเป็นคณะเภสัชศาสตร์ เป็นต้น ในความคิดของพ่อ พ่อคิดว่าสาขาที่ลูกเลือกเรียนไม่มีประโยชน์ เอามาเป็นอาชีพไม่ได้ ความขัดแย้งระหว่างพ่อลูกหรือของพ่อกับลูก สะท้อนให้เห็นว่า การตัดสินใจในเรื่องการเลือกเรียนสาขาและวิชาเรียนของเยาวชน ผู้ใหญ่กับเด็กมีความคิดที่แตกต่างกัน เยาวชนอยากเรียนวิชาที่ตัวเองชอบ แต่ผู้ใหญ่อยากให้ลูกเรียนวิชาที่เป็นอาชีพได้ หรือวิชาที่หางานอย่างง่าย และรายได้สูง เพราะต้องการให้ลูกมีชีวิตที่สบาย ซึ่งความขัดแย้งนี้เกิดขึ้นเสมอและเป็นโรคที่ดูสมจริงในสังคม

เรื่องอิษฐานลีจ๊ะกับนางฟ้าสีเขียว ผู้แต่งได้ดำเนินเรื่องโดยสร้างความขัดแย้งระหว่างตัวละคร "ผม" กับแม่ ดังนี้

"แม่ เราซื้อกระต่ายมาเลี้ยงดีไหมอะ" ผมขอแม่เลี้ยงกระต่าย

"ใครจะดูแลมันล่ะ"

"ผมนี่ไงอะ" ผมรับอาสาแข็งขัน

"แล้วตอนที่ลูกไปโรงเรียนล่ะ"

"เราก็งงมันไว้สิอะ"

"ไม่มีใครชอบถูกขังหรือกนะ และที่สำคัญเราไม่มีเงินไว้

ทำสิ่งฟุ่มเฟือยอย่างนั้นหรือลูก"

เมื่อผมเล่าเรื่องนี้ให้นางฟ้าสีเขียวเพื่อนที่ดีที่สุดฟัง เธอบอกว่า

"บางทีผู้ใหญ่ก็มีเหตุผลสำคัญที่ได้ก็อย่างเราอยากที่จะเข้าใจ"

(อิษฐานลีจ๊ะกับนางฟ้าสีเขียว. 2554 : 62 - 63)

จากตัวอย่าง ผู้แต่งใช้กลวิธีการดำเนินเรื่องโดยสร้างความขัดแย้งระหว่างคนในครอบครัว "ผม" ต้องการเลี้ยงกระต่าย แต่แม่ไม่เห็นด้วยและไม่ตามใจโดยให้เหตุผลว่าไม่มีเวลาและไม่มีเงินเพียงพอที่จะใช้จ่ายสำหรับเลี้ยงกระต่ายในชีวิตจริง จะพบว่า ลูกกับพ่อแม่มักจะไม่เข้าใจกัน เพราะมีทัศนคติแตกต่างกันจึงเกิดความขัดแย้งกันในครอบครัวเสมอ ๆ

เรื่องนักร้องผู้ล้ารัก ผู้แต่งได้สร้างความขัดแย้งระหว่างลูกกับแม่ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

"ปล่อย... ลูก ปล่อยนะ ไม้ เปีย ลาบา อย่าทำมัน"

แม่คงไม่รู้ว่ายายไปแล้ว. เจ้าตัวที่แม่เรียกมันอย่างไเพราะว่า

ตัวเงินตัวทอง*นั้นไม่เจ็บอีกต่อไปแล้ว วิ่งไปทางโน้นที่ทางนี้ที่ก็ยัง

หาทางหยุดพี่ๆ ของผมไม่ได้ แม่แบ่น้ำอย่างสยดสยองกับการชัก

เย่อสามฝ่ายที่กำลังดำเนินไปอย่างดุเดือด

(นักร้องผู้ล้ารัก. 2553 : 12 - 13)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่า ผู้แต่งสร้างความขัดแย้งระหว่างลูกกับแม่ ลูกทั้งสามกำลังกำจัดผู้บุกรุกอยู่ แม่เห็นแล้วสั่งให้ลูกหยุดทำร้ายแต่ลูกไม่ฟัง ความขัดแย้งระหว่างลูกกับแม่ทำให้รู้จักนิสัยของเด็กทั้งสามที่เกลียดผู้รุกราน แต่แม่มีน้ำใจ นอกจากนี้ ยังช่วยให้เรื่องดำเนินไปสู่ตอนต่อไปที่แม่ชวนพ่อมาห้ามพฤติกรรมของลูกด้วย

3) ความขัดแย้งระหว่างเด็กกับเด็ก

เด็กกับเด็กมีวัยที่ใกล้เคียงกัน เด็กมีนิสัยใจคอและมีความชอบหรือไม่ชอบคล้ายคลึงกัน เช่น การเอาแต่ใจตัวเองเป็นสำคัญ หรือชอบแกล้งเพื่อน ๆ วรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบุ๊กอวอร์ด พ.ศ.2553 - 2555 มีเรื่องราวที่เด็กกับเด็กมักจะขัดแย้งและทะเลาะกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้ เรื่องอิษฐานลีจ๊ะกับนางฟ้าสีเขียว ผู้แต่งได้ดำเนินเรื่องโดยสร้างความขัดแย้งระหว่างเด็กกับเด็ก ดังนี้

เมื่อเราเล่นด้วยกัน อาจจะมีบางคนชอบแกล้งเพื่อนอย่างเช่น หว่านทรายใส่เพื่อน ผลักเพื่อน หรือแย่งของเล่น ครูพิมสอนให้เรา รู้จักปกป้องสิทธิ์ของตนเอง ถ้าไม่ชอบในสิ่งที่เขาทำกับเรา ต้องบอกเพื่อนว่า "อย่าทำเราไม่ชอบ" ครูยังย้ำ บอกว่า "เราไม่มีสิทธิ์ไม่ชอบใคร เพราะนอกจากเราแล้วล้วนแต่เป็นคนอื่น และเราก็อยู่กับคนอื่นทั้งนั้น"

(อิษฐานลีจ๊ะกับนางฟ้าสีเขียว. 2554 : 50)

จากตัวอย่างผู้แต่งใช้ความขัดแย้งระหว่างเด็ก ในเวลาที่เด็ก ๆ เล่นด้วยกัน เด็กมักจะชอบรังแกเพื่อน เด็กกับเด็กจึงเกิดความขัดแย้งกัน ดังนั้น ผู้ใหญ่จะต้องเข้าใจธรรมชาติของเด็กและรับรู้ว่าเด็กมีความขัดแย้งกันและควรสอนเด็กให้มีมารยาทกับเพื่อน รู้จักแบ่งปันกันในกลุ่มเพื่อน และจะได้เรียนรู้ในการติดต่อกับคนอื่นเมื่อเป็นผู้ใหญ่ในวันข้างหน้า

เรื่องสายลมกับทุ่งหญ้า ผู้แต่งสร้างความขัดแย้งที่เด็กต่อสู้ทำร้ายกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

"เอ็งกลัวไหมไอ้กาย ผู้ชายเขาไม่ชี้ขลาดกันหรอก กูจะนับหนึ่งถึงสามแล้วพวกเอ็งต๋อยพร้อมกัน"

สิ้นเสียงนับสามทั้งสองเข้าตะลุมบอนกัน ลักพักกายก็ถูกเหวี่ยงล้มลง ส่วนชานก็ถอยฉากออกไปเมื่อได้ยินเสียงเซียงเคียง บอกว่าแยก ภายลุกขึ้นยืนปาดน้ำตาร้องไห้ คำนวณเข้ามาจุงแขน ภายออกจากเถียงนาไป ภายเดินสะอื้นระยะหนึ่งก็หยุด ทั้งสองออกจากที่นั่นเมื่อเลยเถียงมากแล้ว เดินลัดเลาะตามคันนาที่เฉอะแฉะ และต่างก็มุ่งหน้าไปที่นาของตนซึ่งอยู่ติดกัน

(สายลมกับทุ่งหญ้า. 2554 : 18 - 19)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่า เพื่อน ๆ ที่เป็นเด็กด้วยกันจะยุ่งให้ต่อสู้หรือทำร้ายกันสะท้อนให้เห็นว่าเด็กจะไม่ยอมแพ้ใคร เมื่อถูกยุ่งก็เกิดความต้องการเป็นผู้ชนะหรือเป็นผู้นำเมื่อต่อสู้กันถ้าเป็นฝ่ายแพ้ก็น่าจะเกิดความเสียใจ เพราะเด็กชายมีลักษณะนิสัยต้องการเป็นผู้ชนะหรือเป็นผู้นำอยู่แล้ว

เรื่องมีออกซ์แมวมหัทศจรีย์ ผู้แต่งสร้างความขัดแย้งระหว่างเจ้าของโปเลียนกับเด็กสองคนที่ชอบเล่นกับโปเลียน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แม้จะเป็นการเล่นที่เราสองคนชอบมาก แต่เพื่อนบ้านของตัม เจ้าของโปเลียน ไม่ชอบเลย ถ้าเขาอยู่บ้าน เขาจะรีบวิ่งออกมาตะโกนห้ามเราสองคนเสมอ บอกว่าอย่าแห่หมาของเขา นายนั้นโง่จริง ๆ ไม่ยักรู้ว่าหมาของเขาชอบเล่นกับเราต่างหาก ถ้ามันไม่ชอบ ทำไมมันถึงวิ่งไล่เห่าเราอยู่เรื่อย ๆ จริงไหม

(มีออกซ์แมวมหัทศจรีย์. 2557 : 46)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่า ตัวละครตัมกับผมชอบเล่นกับสุนัขที่ชื่อโปเลียน แต่เจ้าของเขาจะไม่นิยมให้ทั้งสองคนเล่นกับโปเลียน พอเห็นก็จะรีบวิ่งออกมาตะโกนห้ามเสมอ ความขัดแย้งระหว่างเจ้าของสัตว์กับคนอื่นเป็นความขัดแย้งที่พบได้ในชีวิตประจำวันอย่างสมจริง เจ้าของสัตว์มีความคิดที่ไม่อยากให้คนอื่นมายุ่งกับสัตว์เลี้ยงของตัวเอง แต่คนอื่นมีความสนใจมีอยากเล่นกับสัตว์เลี้ยงของคนอื่น ดังนั้น ความคิดที่แตกต่างกัน จึงทำให้เด็ก ๆ เกิดความขัดแย้งกัน

เรื่องนักล่าผู้น่ารัก ผู้แต่งสร้างความขัดแย้งระหว่างตัวละครนักล่ากับลิลลี่ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ยายตัวผู้ยังไม่ละความพยายาม "ว่ายนํ้ากันไหมมะเขือ"
ผมชักโมโห ทำตาเขียวหันไปจ้องแล้วอ้าเสียงแข็ง "ไม่เล่นอะไรทั้งนั้น"

ใบหน้าเปื้อนยิ้มลดลงเล็กน้อย แต่ครู่เดียวก็กลับยิ้ม
ประจบอีกครั้ง "มะเขือไม่ชอบเล่นอะไรเลยเธอ จังเป็นเพื่อนกันเฉย ๆ ไม่ต้องเล่นก็ได้ ตกลงนะ"

"บอกว่าไม่" ผมหมดความอดทนตะโกนใส่หน้าเล็ก ๆ
นั้น "ไม่เล่นด้วย แล้วก็ไม่เป็นเพื่อนด้วย อย่ามายุ่ง"

คราวนี้หน้าขาวนั้นลดลงเต็มที่ "ทำไมละ มะเขือมีเพื่อนเยอะแล้วเธอ"

"เรื่องของฉัน" ผมเดินหนีอีกหน เธอก็ยังเขยекสามขาตามมา
 ดิด ๆ ผมหยุดก็กั๊กหันขวับ ร่างที่ตามหลังมาคงไม่ทันตั้งหลัก ด้วยขาที่
 ไม่สมประกอบจึงไม่เป็นใจให้ยังตัวได้เร็ววันัก เราชนกันดังพลั๊ก
 (นักร้องนำรัก. 2553 : 20)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่า ตัวละครลิลลี่อยากเป็นเพื่อนกันกับนักร้อง จึงขอเล่น
 ด้วยกันกับเขา แต่นักร้องไม่ค่อยชอบลิลลี่จึงไม่ยอมเป็นเพื่อนเล่นกับลิลลี่ อยากเล่นคนเดียวมากกว่า
 นักร้องกับลิลลี่จึงเกิดความขัดแย้งกัน ความขัดแย้งระหว่างนักร้องกับลิลลี่ช่วยดำเนินเรื่องถึงตอนที่ลิลลี่
 อยู่ข้าง ๆ นักร้องในเรื่องต่อไป

3.4.2 ความขัดแย้งภายในจิตของตัวละคร

กลวิธีการสร้างความขัดแย้งภายในจิตของมนุษย์ คือ ตัวละครจะมีความคิดสับสน
 ทั้งสองฝ่ายในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จะทำให้ตัวละครตัดสินใจยากลำบาก ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เรื่องมืออักษ้แมวมหัศจรรย์ ตัวละครเจ้าไปเลียนล้มเพราะตัดสินใจไล่เท่าใครไม่ได้
 ดังตัวอย่าง

บางทีพอถึงกึ่งกลางรั้วบ้าน เราจะแก้งวังแยกกันไปคน
 ละทาง เจ้าไปเลียนจะชะงักอยู่ิดใจหนึ่ง มีสีหน้างุนงง ก่อนจะ
 ตัดสินใจไล่เท่าตามผมหรือตัม คนใดคนหนึ่ง เราจะเล่นกันแบบนี้
 จนกระทั่งเจ้าไปเลียนเหนื่อย หมดทั้งแรงวังและเสียงเท่า นอนหอบ
 แสก ๆ ลิ่นห้อย ฟุบอยู่ข้างหลังรั้วทำตาปริบ ๆ ดูเราสองคนเดิน
 ลากขาช้า ๆ ผ่านหน้ามันไป

(มืออักษ้แมวมหัศจรรย์. 2557 : 45)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่าเป็นความขัดแย้งในใจของตัวละครที่เป็นสัตว์ ในเวลาที่
 ผมกับตัมวิ่งเล่นกัน ตัวละครเจ้าไปเลียนจะเข้ามาเล่นด้วยแต่ตัดสินใจไม่ได้ว่าจะเล่นกับใครแสดงให้
 เห็นว่า แม้แต่สัตว์ก็มีความขัดแย้งในใจเช่นเดียวกับมนุษย์ ไม่รู้จะไล่เท่าตามใคร ฉากที่เด็กแก้งสัตว์
 โดยเล่นกับสัตว์เป็นฉากที่พบได้ในชีวิตประจำวัน เวลาต้องเลือก ดังนั้น สัตว์ก็เหมือนมนุษย์ในบางด้าน

เรื่องนักร้องนำรัก ตัวละครนักร้องมีความขัดแย้งภายในจิตใจ ดังตัวอย่าง

ทุกวันนี้ผมมีบ้านแสนสุข ดูเหมือนชีวิตไม่น่าจะต้องการ
 อะไรมากไปกว่านี้ แต่ทำไมล่ะ... ผมเฝ้าถามตัวเอง ทำไมของผม
 กลับเหมือนมีเงาอะไรบางอย่างแอบซ่อนอยู่ เจ้าเงาดำนั้นมันคอย
 สะกิดเตือนให้ผมเฝ้าโหยหาใครอีกคน คนที่ผมจากเขามาแสนไกล
 ป่านนี้เขาคนนั้นคงเฝ้ารอผมอยู่ แต่ดูเหมือนจะไม่มีวันได้พบกัน

อีกแล้ว บอกตัวเองให้เลิกหวัง สิ่งเดียวที่ทำได้คงเป็นแค่บอกฝาก
ไปกับลมว่า ผมยังรักและคิดถึงเขาเสมอ ก็แล้วผมจะทำอะไรได้
มากกว่านั้นกันเล่า

สุพรรณ... มันอยู่ที่ไหนกันหนอ ผมไม่รู้อะไรมากไปกว่านี้เลย
ผมอยากกลับไปทีนั้นสักครั้ง อยากได้พบหน้าเขาอีกสักหน... แค่นั้น

(นักร้องผู้รัก. 2553 : 25)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่า ตัวละครนักร้องอาศัยอยู่บ้านที่มีความสุข ไม่มีอะไรต้อง
กังวลแล้ว แต่ในใจยังคิดถึงเจ้านายเก่า หวังว่าจะมีโอกาสเจอหน้าเจ้านาย ความคิดเหล่านี้ทำให้นักร้อง
เกิดความขัดแย้งในใจ ข้างหนึ่งคิดว่าชีวิตของตัวเองมีความสุขไม่ต้องคิดอะไรแล้ว แต่อีกข้างหนึ่งยังคิดถึง
เรื่องเจ้านายเก่าอย่างเศร้าใจ

สรุปได้ว่า การดำเนินเรื่องของวรรณกรรมสำหรับเยาวชน ผู้แต่งใช้การดำเนินเรื่องโดยความขัดแย้ง
ของตัวละครทั้งในครอบครัวที่มีวัยต่างกัน ความขัดแย้งระหว่างเพื่อนที่อยู่ในวัยเดียวกัน และความขัดแย้ง
ภายในจิตของมนุษย์ ความขัดแย้งทำให้เรื่องดำเนินไปอย่างสนุกสนานยิ่งขึ้น ดึงดูดความสนใจของผู้อ่านที่
จะติดตามเรื่องจนจบ

3.5 การปิดเรื่อง

การปิดเรื่องหรือตอนจบเรื่อง เป็นส่วนสุดท้ายของแต่ละบทในเรื่อง เมื่อปัญหาได้คลี่คลาย
และถือเป็นจุดที่ลดความตื่นเต้นให้ผู้อ่านได้ผ่อนคลายหรือตอบสนองความคาดหวังตามที่อ่านเรื่อง
มาโดยตลอด

วรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเว่นบุ๊คอวอร์ดพ.ศ.2553 - 2555 ผู้แต่งใช้กลวิธี
การปิดเรื่องทั้งหมด 4 ลักษณะ ได้แก่ ปิดเรื่องแบบสุขนานุกรม ปิดเรื่องแบบโศกนาฏกรรม ปิดเรื่องแบบ
หักมุมตอนจบเรื่อง และปิดเรื่องแบบให้ข้อคิด โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

3.5.1 การปิดเรื่องแบบสุขนานุกรม

กลวิธีการปิดเรื่องแบบสุขนานุกรม หมายถึง จบเรื่องอย่างมีความสุขเพราะ ปัญหา
ทุกอย่างได้แก้ไขจนสำเร็จราบรื่น ดังนี้

เรื่องอริชฐานสิจะกับนางฟ้าสีเขียว ผู้แต่งจบเรื่องโดยกล่าวถึงตัวละครที่ได้รับสิ่งที่
ต้องการคือ"ผม"ได้สัตว์มาเลี้ยงตามที่เขาต้องการได้ ดังตัวอย่าง

วันหนึ่งผมค้นหาตะปูจากตู้ไม้เก่า ๆ ที่พ่อใช้เก็บเครื่องมือ
ช่างและแม่ใช้เก็บเสื้อผ้าเก่า เมื่อเปิดลิ้นชักชั้นล่างสุด ผมพบลูกหนู
หลายตัวในนั้น ผมรู้ทันทีเลยอะว่านางฟ้าสีเขียวส่งมันมาให้
สัตว์เลี้ยงของผม

พวกมันยังไม่ลืมตา ตัวเป็นสีชมพู และตัวมันนิ่มมากเลย
 ตอนนั้นผมมีสัตว์เลี้ยงเป็นหนูตัวเล็ก ๆ ในลิ้นชัก ตู้แม่ไม่รู้
 หรอกซะ เพราะมันเป็นความลับ และผมก็ขอให้นางฟ้าสีเขียว
 ปกป้องมันด้วยตอนที่ผมไปโรงเรียน

(อิฐฐานลิจ๊ะกับนางฟ้าสีเขียว. 2554 : 63)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่า ผู้แต่งใช้กลวิธีการปิดเรื่องแบบสุขนานุกรม โดยตัวละคร
 "ผม" ที่ต้องการมีสัตว์เลี้ยง แต่แม่ไม่อนุญาตวันหนึ่งให้ เมื่อเขาค้นหาสิ่งของในลิ้นชักเก็บของเก่าและ
 ได้พบกับลูกหนูตัวเล็ก ๆ หลายตัว เขาจึงตัดสินใจจะเอาลูกหนูมาเป็นสัตว์เลี้ยง ในที่สุดเขาก็ได้มี
 สัตว์เลี้ยงสนใจปรารถนา

เรื่องจากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง ผู้แต่งปิดเรื่องแบบสุขนานุกรม ดังตัวอย่าง
 ไม่น่าเชื่อ เพียงสองเดือนผมแต่งเพลงไปแล้วสิบเพลง
 ผมลองใส่ทำนองร้องคลอเสียงกีตาร์บ้าง ไม่อยากชมตัวเองเลยว่า
 ผมแต่งเพลงได้ดีเหมือนกันนะ ทุกเพลงผมบันทึกไว้ในสมุดทานตะวัน
 ที่หนึ่งให้ เพราะผมอยากบอกว่าผมทำทุกอย่างที่หนึ่งคาดหวังได้
 จริง ๆ ด้วย สักวันผมจะเอาบทเพลงไปอวดเธอ

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 59)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่า ผู้แต่งใช้กลวิธีการปิดเรื่องแบบสุขนานุกรม โดยตัวละคร
 สิงหาแต่งเพลงได้หลายเพลงจากการเรียนด้วยตัวเอง การแต่งเพลงทำให้สิงหาห่างจากความเหงา
 สิงหาชอบเพื่อนชื่อหนึ่ง การแต่งเพลงอย่างสำเร็จทำให้สิงหามีโอกาสเล่นเพลงที่ตัวเองแต่งให้หนึ่งได้
 ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้เขามีความสุข

3.5.2 การปิดเรื่องแบบโศกนาฏกรรม

กลวิธีการปิดเรื่องแบบโศกนาฏกรรมหมายถึงเรื่องดำเนินไปอย่างไม่ราบรื่น ไม่เป็นไป
 ตามคาดหวัง ทำให้เกิดความเศร้าใจ ดังนี้

เรื่องจากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง ผู้แต่งใช้กลวิธีการปิดเรื่องแบบโศกนาฏกรรม
 ด้วยฉากที่สิงหาไม่ได้อยู่กับแม่ และเหตุการณ์ที่เขาคิดถึงแม่ ดังตัวอย่าง

ผมยืนมองแม่เดินไปตามถนนรอยกรวดกระทั่งลับตาไป
 หลังบานประตูเหล็กแผ่นใหญ่ ครั้งแรกที่ผมยืนมองแม่จากไป
 เสียงประตูเหล็กกึ่งทำให้ผมหวาดผวา หวังไม่ใช่บ้านที่ผมคุ้นเคย
 วันนั้นผมยืนร้องไห้อย่างไม่อายใคร อยากร่วงตามแม่ออกไปใจจะขาด
 วันนั้นผ่านมามีปีครึ่งแล้ว เหมือนนานชั่วอสงไขย

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 30)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่า ผู้แต่งใช้กลวิธีการปิดเรื่องแบบสุขนานุกรมโดยตัวละครสิงหาที่เป็นเด็กอยู่ต้องการแม่แต่ไม่ได้อาศัยอยู่กับแม่ จึงคิดถึงแม่จนนอนร้องไห้ เป็นฉากที่ให้อารมณ์เศร้ามาก และทำให้ผู้อ่านเกิดความสงสารเด็กที่ไม่ได้อาศัยกับคุณแม่ ชีวิตก็จะว่าเหวไม่มีที่พึ่งส่งผลให้เด็กมีชีวิตที่ไม่สมบูรณ์เรื่อง

เรื่องอิฐฐานลีจ๊ะกับนางฟ้าสีเขียว ผู้แต่งใช้กลวิธีการปิดเรื่องแบบโศกนาฏกรรมด้วยเหตุการณ์ที่พ่อกับแม่ทะเลาะกัน พ่อออกจากบ้าน ทำให้ครอบครัวแตกแยก ดังตัวอย่าง

"ทำไมเสียงร้องไห้ของแม่นั้นเศร้าจัง" ผมถามเธอ

"เสียงร่ำไห้นั้นเศร้าเสมอ" เธอบอก

"แม่มคงเสียใจกับอะไรบางอย่าง ผมขอให้แม่ไม่เสียใจได้ไหมคะ
และไม่อยากให้แม่เกลียดพ่อด้วย"

"....." เธอไม่ได้ตอบ เพียงแต่กอดผมไว้อย่างอบอุ่น

(อิฐฐานลีจ๊ะกับนางฟ้าสีเขียว. 2554 : 21)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า ผู้แต่งใช้กลวิธีการปิดเรื่องแบบโศกนาฏกรรมเมื่อพ่อออกจากบ้านไม่กลับมาแม่จึงเสียใจร้องไห้ที่ต้องที่ขาดที่พึ่ง ครอบครัวที่เคยอบอุ่นสุดท้ายก็แตกแยกเหลือแต่ความเศร้า

เรื่องสายลมกับทุ่งหญ้า ผู้แต่งใช้กลวิธีการปิดเรื่องแบบโศกนาฏกรรมด้วยเหตุการณ์ที่กายฝันถึงแม่ที่เสียชีวิตไปแล้ว ดังตัวอย่าง

กายนึกถึงเหตุการณ์เมื่อวาน ตอนที่กายช่วยพันหอบหญ้า
ที่ถากออกจากไร่ป่อ บัวลอยให้นุ่มนุ่มและปูนุ่มนอนหลับอยู่บนตัก
"ผมอยากนอนตักแม่เหมือนน้องปูนุ่มบ้าง" กายเพียงรำพึง
เบา ๆ กับสายลม หลังจากนั้นความเงียบก็แผ่ปกคลุมทั่วท้องนาอยู่
เนิ่นนาน แม้แต่หมู่ปลาหมอกก็ไม่มาตอดเหยื่อ

(สายลมกับทุ่งหญ้า. 2554 : 28)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า กายไปช่วยงานในไร่ป่อและนึกถึงภาพนุ่มนุ่มและปูนุ่มนอนหลับบนตักแม่ ตัวละครรู้สึกเศร้าที่ไม่ได้นอนตักแม่ เพราะแม่ของกายเสียชีวิตตั้งแต่กายยังอายุน้อย กายจึงเป็นเด็กที่ไม่ได้รับความรักความอบอุ่นจากแม่ เมื่อพบกับเหตุการณ์นี้ จึงทำให้กายคิดถึงแม่

3.5.3 การปิดเรื่องแบบหักมุม

กลวิธีการปิดเรื่องแบบหักมุม หมายถึง จบเรื่องแบบผู้อ่านคาดเดาไม่ถึง ทำให้เกิดความฉงนใจหรือคาดไม่ถึง

เรื่องอิฐฐานลิจ๊ะกับนางฟ้าสี่เขี้ยว ได้กล่าวถึง "โจด" กับ "ผม" ตั้งชื่อให้ปราสาทอย่าง
คาดไม่ถึง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

"ไม่มีชื่อ คือ ชื่อของมัน เราเรียกมันว่า ปราสาทไม่มีชื่อดีไหม"

โจดเสนอ

ผมบอกโจดว่ามันเป็นชื่อที่วิเศษมากและก็ทิ้งที่ว่าเขาคิด
ชื่อนี้ได้อย่างไร "เมื่อมันชื่อว่าไม่มีชื่อ มันเราก็ต้องทำให้คนอื่นมองไม่
เห็นมันด้วย"

โจดเห็นด้วยกับผม แล้วเราก็วาดยอดแหลมของปราสาทออก
ใช้มือเก๋และตบมันจนราบเท่ากับพื้นเดิม เท่านั้นเราก็ได้ปราสาท
ที่คนมองไม่เห็น ที่ชื่อว่า ไม่มีชื่อ

(อิฐฐานลิจ๊ะกับนางฟ้าสี่เขี้ยว. 2554 : 51)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า ผู้แต่งใช้กลวิธีการปิดเรื่องแบบหักมุมตามจินตนาการ
"โจด" กับ "ผม" ที่จะตั้งชื่อให้ปราสาท สุดท้ายทั้งสองคนตัดสินใจจะตั้งชื่อว่า "ปราสาทไม่มีชื่อ" ซึ่งเป็น
ชื่อที่แปลกประหลาดมาก ทำให้เห็นว่าการตั้งชื่อของเด็ก เด็กมีจินตนาการที่แตกต่างจากผู้ใหญ่
จนคาดไม่ถึง

เรื่องจากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง ผู้แต่งปิดเรื่องแบบหักมุม ดังตัวอย่าง

เน็ตย้ายที่อยู่ใหม่โดยผมไม่มีโอกาสบอกลาเขา วันเวลาที่
จะได้กลับไปหาหายถอยหลังไปอีกนานแค่ไหนไม่รู้เลย ไอ้ออดได้กลับ
บ้านเป็นการถาวร น่าแปลกที่ผมไม่ได้รู้สึกสะใจหรือดีใจกับการตาย
ของมันแม้แต่น้อย กลับรู้สึกสงสารด้วยซ้ำไปที่มัน ไม่มีโอกาสกลับ
บ้านโดยที่มีลมหายใจ บางทีเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่กว่านี้มันอาจเป็นคนดีก็
ได้ใครจะรู้

คำนั้น ผมตั้งใจสวดมนต์ทำวัตรเย็นและแผ่เมตตาให้ไอ้ออด

เป็นพิเศษ

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 75)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า ผู้แต่งใช้กลวิธีการปิดเรื่องแบบหักมุม สืบหาไม่มี
โอกาสบอกลาให้กับเพื่อนเน็ต และมีเพื่อนที่เคยอยู่ด้วยกันเสียชีวิตไป เรื่องที่ตัวละครสิงหาสวดมนต์
ทำวัตรเย็นและแผ่เมตตาให้ไอ้ออดเป็นพิเศษ ทำให้นึกถึงการเสียชีวิตเป็นเรื่องที่เศร้ามาก

3.5.4 การปิดเรื่องแบบทิ้งปัญหาไว้ให้คิด

การปิดเรื่องแบบทิ้งปัญหาไว้ให้คิด เป็นการจบเรื่องแบบผู้แต่งไม่ได้กำหนดไว้เรื่องจะ
พัฒนาเป็นอย่างไร ผู้อ่านต้องคิดเอาเอง ดังตัวอย่าง

เรื่องจากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีเปิดเรื่องแบบให้ข้อคิด ผู้อ่านจะได้รับประโยชน์จากการอ่านวรรณกรรมเยาวชน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เมื่อถึงวันที่ 31 ธันวาคมของทุกปี ผมจะไม่รับงานคอนเสิร์ตที่ไหน เป็นที่รู้กันว่าเมื่อถึงวันนี้ผมต้องไปแสดงคอนเสิร์ตที่บ้านรั้วรัก กลายเป็นประเพณี ไปแล้ว ผมจะไปร้องเพลงให้พวกเขาฟังจนกว่าจะไม่มีใครอยากฟังหรือผมแก่เกินไปเท่านั้น ผมต้องการให้กำลังใจพวกเขา

"ขอให้น้อง ๆ ผ่านวันจันทร์ของชีวิตไปได้อย่างราบรื่นไม่สะดุด ไม่ถอยหลัง และขอให้วันศุกร์มาถึงโดยเร็ว พี่เอาใจช่วยเสมอ เมื่อไหร่ที่ใครท้อขอให้รู้ว่าพี่ฝาย อดีตเด็กบ้านรั้วรักคนนี่คนหนึ่งที่คอยเป็นกำลังใจให้ ถึงเราจะไม่ได้พูดคุยกันแต่เราส่งใจถึงกัน ตลอดเวลา ลวัลดีปีใหม่ครับ ปีหน้าผมจะกลับมาใหม่ ขอขอบคุณครับ"

ผมจบคอนเสิร์ตส่งท้ายปีเก่าปีล่าสุด พร้อมเสียงปรบมือกราวของน้อง ๆ บ้านรั้วรัก

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 156 - 157)

จากตัวอย่างที่ยกมาเห็นได้ว่า ผู้แต่งปิดเรื่องแบบให้ข้อคิดแก่ผู้อ่าน ตัวละครสิงหาเคยเป็นเด็กที่มีปัญหาจนต้องถูกนำมาพักกันอยู่บ้านรั้วรัก สำหรับสิงหาเป็นเวลาที่เขามีความทุกข์ในชีวิต แต่สุดท้ายสิงหาก็กลับตัวกลับใจเป็นคนดีและได้เป็นนักร้องที่มีชื่อเสียงระดับประเทศ เวลาของความทุกข์ของสิงหาก็ก่อนผ่านไป และได้พบความสุขเติบโตเมื่อเป็นผู้ใหญ่ด้วย ตัวละครสิงหาจึงใช้ประสบการณ์มาเป็นกำลังใจแก่น้อง ๆ บ้านรั้วรัก ให้ข้อคิดแก่ผู้อ่านว่า ชีวิตเรามีทั้งความสุขและความทุกข์ หากสู้กับตัวเอง และพัฒนาตัวเองไปในทางที่ดี สักวันหนึ่งเราจะพบความสุขได้ในที่สุด

เรื่องมีเอกซ์แมวมหัทศจรร์ ผู้แต่งปิดเรื่องด้วยการให้ผู้อ่านได้ข้อคิดที่ว่า ในที่สุด มีเอกซ์แมวมหัทศจรร์เป็นเพื่อนที่ดี และสุดท้ายคนเราต้องพึ่งตัวเองให้ได้ ดังตัวอย่าง

โธเอ่ย มีเอกซ์ มาไมมันต้องพยายามให้ของขวัญวันเกิดผมด้วยนะ อยู่ดี ๆ ไม่ว่าดี ผมรู้แล้ว มีเอกซ์พยายามหาวิธีไม่อ่านใจผม ในยามที่ผมไม่ต้องการติดต่อกับมัน แต่นี่มันทำอะไรลงไปตอนนี้นี่มันอ่านใจผมไม่ได้เลย ทั้ง ๆ ที่ผมพยายามติดต่อกับมันแล้วผมก็รับสัญญาณโทรจิตของมันไม่ได้ด้วย โธเอ่ย แล้วเราจะติดต่อกันได้อย่างไรล่ะ

“เมี้ยวๆ เมี้ยวๆ” มีเอกซ์ร้องเหมือนจะปลอบใจผมว่า “ไม่ต้องห่วง นิก ฉันจะหาวิธีแก้ปัญหาให้ได้แน่นอน”

(มีเอกซ์แมวมหัทศจรร์. 2557 : 116)

จากตัวอย่าง ผู้แต่งปิดเรื่องแบบทิ้งปัญหาให้ผู้อ่านคิดเอง โดยตีความจากคำพูดของมีออกซ์ แมวมหัศจรรย์ที่พูดคุ้ยได้โดยอ่านใจของ "ผม" ได้ แต่สุดท้ายก็ทิ้งปัญหาว่า เหตุใดมีออกซ์จึงอ่านใจของ "ผม" ไม่ได้โดยให้ผู้อ่านคิดเอาว่าตัวละคร "ผม" คงจะต้องรู้จักฟังตัวเอง เป็นการทิ้งปัญหาให้คิดเอาเอง อย่างอิสระ

เรื่องนักร้องผู้น่ารัก ผู้แต่งกลวิธีการปิดเรื่องแบบทิ้งปัญหาไว้ให้คิด ดังตัวอย่าง

รถกำลังเคลื่อนผ่านป้อมยามออกสู่ถนนใหญ่ ที่แซมสาย
หน้าซำ ๆ ถอนใจ อีกครั้ง

"ฉันไม่ได้เข้าใจผิด ไม่เฉพาะแกทรอกนะมะเขือ เจ้านาย
ไม่ได้รักใครที่นั่นแหละ"

ผมงงกับคำพูดนั้น สบตาเขาเป็นเชิงถามแต่มันก็ไม่มี
คำตอบเช่นเดียวกัน

(นักร้องผู้น่ารัก. 2553 : 65)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า ผู้แต่งปิดเรื่องแบบทิ้งปัญหาให้ผู้อ่านคิดเองโดยใช้ประโยคที่ว่า "สบตาเขาเป็นเชิงถามแต่มันก็ไม่มีคำตอบเช่นเดียวกัน" ในการปิดเรื่อง ทำให้ผู้อ่านสงสัยว่า เจ้านายไม่เคยรักใครเหมือนที่พี่แซมพูดจริงหรือไม่ ผู้แต่งไม่ได้กำหนดว่าเป็นเรื่องจริงหรือไม่ ผู้อ่านต้องคิดเอาเอง

เรื่องอิฐฐานสิจะกับนางฟ้าสีเขียว ได้กล่าวถึงตัวละครผมกับโจดกำลังคุยกันถึง หินศักดิ์สิทธิ์ที่อยู่ใต้รถไฟ ดังตัวอย่าง

"นายคิดว่าใต้ทางรถไฟจะมีหินศักดิ์สิทธิ์หรือ"

ดูโจดซักจะสนใจมันขึ้นมาบ้างแล้วล่ะฮะ "มีแหงอยู่แล้ว
แต่ไม่รู้ว่ามันจะอยู่ตรงไหน มันอาจจะมียี่สิบสี่ชั่วโมง หรือสี่แดง เรา
อาจจะเจอมันก็ได้เน"

"แล้วมันจะศักดิ์สิทธิ์ยังไง"

(อิฐฐานสิจะกับนางฟ้าสีเขียว. 2554 : 37)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า ตัวละครผมกับโจดคุยถึงหินศักดิ์สิทธิ์ ทำให้ผู้อ่านคิดเอาเองว่า ตัวละครจะไปหาหินศักดิ์สิทธิ์ที่อยู่ใต้รถไฟหรือไม่ ใต้ทางรถไฟจะมีหินศักดิ์สิทธิ์ตามที่ตัวละครกล่าวหรือไม่ แล้วหินศักดิ์สิทธิ์จะมีลักษณะอย่างไร

สรุปได้ว่า กลวิธีการปิดเรื่องแบบทิ้งปัญหาไว้ให้คิด ผู้แต่งจะให้ผู้อ่านคิดเรื่องต่อไปตามความคิดของผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านมีความตั้งใจคิดเรื่องต่อไป ดึงดูดความสนใจ การคิดตามเนื้อหาของผู้อ่าน จึงมีความสนใจติดตามบทหน้าต่อไป

จากการวิเคราะห์วรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเชว่นบู๊คอวอร์ด พ.ศ.2553 - 2555 พบได้ว่า ผู้แต่งใช้กลวิธีการปิดเรื่อง 4 แบบ คือ การปิดเรื่องแบบสุขนาฏกรรม การปิดเรื่องแบบโศกนาฏกรรม แบบหักมุม และทิ้งปัญหาไว้ให้คิด ทำให้ผู้อ่านมีความรู้สึกนึกคิดชอบวรรณกรรม อยากติดตามเนื้อหาตามแก่นเรื่องที่ผู้แต่งสร้างขึ้น

3.6 ตัวละคร

ตัวละครมีบทบาทในฉากหรือเหตุการณ์ในเรื่อง ตัวละครคือตัวแทนที่นักเขียนสร้างขึ้น วรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเชว่นบู๊คอวอร์ด พ.ศ. 2553 - 2555 ผู้แต่งได้สร้างตัวละครที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินเรื่อง โดยสร้างตัวละครหลายตัว มีตัวละครเอกกับตัวละครรอง ตัวละครเหล่านี้มีชีวิตจิตใจที่จะมีความสมจริง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.6.1 ตัวละครเอก

ตัวละครเอกเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในเรื่อง ซึ่งทำให้เกิดเรื่องราวขึ้นมาในวรรณกรรม ตัวละครเอกที่ประกอบในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเชว่นบู๊คอวอร์ด พ.ศ. 2553 - 2555 จะแบ่งเป็นตัวละครเอกที่เป็นเยาวชน ผู้ใหญ่ และสัตว์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1) ตัวละครเอกที่เป็นเยาวชน

ตัวละครเอกที่เป็นเยาวชนเป็นตัวแทนของกลุ่มเยาวชน ทำให้กลุ่มเยาวชนมีความสนใจอ่านวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเชว่นบู๊คอวอร์ด ตัวละครเอกที่เป็นเยาวชนที่ปรากฏในเรื่องราว ได้แก่ "สิงหา" กับ "หิน"

1.1) สิงหา

ตัวละคร "สิงหา" เป็นเด็กชายที่เฉลียวฉลาด ขยันเรียน มีน้ำใจ ชอบอ่านหนังสือ ชอบแต่งเพลง ชอบปลูกดอกไม้ แม้จะต้องใช้ชีวิตแยกจากครอบครัวของตัวเอง แต่เขาก็ได้รับการดูแลจากครูในบ้านรั้วรักและกำลังใจจากแม่ สิงหาจึงตั้งใจปรับตัวเป็นเด็กที่ดี ดังเนื้อเรื่องต่อไปนี้

ผมกลายเป็นพี่เลี้ยงของบีมไปโดยปริยาย ผมไม่อยากจะ
ลูกพี่ ไม่อยากเป็นคนปกป้องใคร เพียงแค่ผมทนไม่ได้ถ้าจะเห็นใคร
ถูกรังแกต่อตาจนเกินจะอดทน แค่อุกจิกโยนลงน้ำผมไม่เข้าไปเป็น
พระเอกหรอก ถือว่ารักอย่างลูกหลานมีอะไรที่ใหญ่กว่านั้นเยอะ

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 35)

"นอน" ผมพยักหน้าให้บีม เขายังอ่านหนังสือเล่มนั้นอยู่
ดูจากจำนวนหน้าที่อยู่ในมือซ้ายมากเกินครึ่งเล่มแล้ว แปลว่าบีมอ่าน
มันอย่างตั้งใจไม่ใช่แค่เปิด ๆ สองสามหน้าแล้ววางเหมือนบางคน

"เราชอบหนังสือเล่มนี้ อยากให้พ่ออ่าน" ป้าเปิดหนังสือส่งคืนผม

.....

"หลับฝันดี" ผมพูดส่ง ๆ ซักผ้าห่มคลุมอก

"เข่นกันนะฝ่าย" ป้าบอกผมเสียงอู้อี้ ไม่รู้ว่ากำลังร้องไห้

หรือเปล่า คืบแรกเป็นสิ่งที่ยากเสมอแหละ

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 39)

จากตัวอย่าง สิ่งหาแตกต่างจากเด็กคนอื่น ๆ เป็นตัวแทนของเด็กดีในความคิดของผู้ใหญ่ เป็นเด็กที่มีน้ำใจ มีความกล้าหาญ จึงแตกต่างจากตัวละครอื่น เขาชอบช่วยเหลือเพื่อนที่ถูกควบคุมตัวมาอยู่ที่บ้านรั้วรัก และยังแนะนำสิ่งที่ดีให้แก่เพื่อน เช่น ให้นำหนังสืออ่านเพื่อจะได้เรียนรู้ให้อ่านด้วย ซึ่งคุณสมบัติของเด็กดีที่สะท้อนผ่านการกระทำของเขาคือการรู้จักปรับตัวให้มีความสุข แม้ว่าจะมีปัญหาชีวิตในวัยเด็กก็ตาม ผู้แต่งได้สร้างตัวละครเด็ก คือ สิ่งหาให้เป็นตัวอย่างของเยาวชนที่ควรทำตาม

1.2) หิน

หินเป็นตัวละครเอกของเรื่องอิฐฐานลิจ๊ะกับนางฟ้าสีเขียว เป็นเยาวชนที่เติบโตในครอบครัวที่มีความสุข ตอนเป็นเด็กหินอยากไปเรียน แต่เมื่อโตเป็นผู้ใหญ่แล้ว หินกลับอยากกลับไปเป็นเด็กอีกครั้งหนึ่ง หินเป็นเด็กที่มีลักษณะนิสัยที่รักแม่ ตั้งใจทำงาน และมีความมารยาทแก่ผู้อื่น ดังตัวอย่าง

เธอถามผมว่า "ถ้าเธอไม่ชอบบางสิ่งบางอย่างมาก ๆ เธอจะแสดงออกอย่างไร"

"ผมจะไม่แสดงอาการรังเกียจเพื่อนคนอื่นให้เขาเสียใจอย่างนั้นหรอกนะ" ผมบอกนางฟ้า แต่เธอก็ถามผมเหมือนไม่แน่ใจ

"เธอแน่ใจว่าจะไม่แสดงอาการรังเกียจต่างหูรูปนกกระเจิบหรือสร้อยคอเปลือกหอยเพื่อนของพี่สาว"

"ผมชอบมันเป็นของขวัญสำหรับผู้หญิง" ผมบอกกับนางฟ้า

(อิฐฐานลิจ๊ะกับนางฟ้าสีเขียว. 2554 : 12)

จากตัวอย่างที่ยกมา เห็นได้ว่า หินเป็นเยาวชนที่มีมารยาท หากไม่พอใจกับเรื่องใดหรือคนใด จะไม่แสดงออกให้คนอื่นเสียใจ ทั้งที่เยาวชนเป็นผู้รู้จักควบคุมตัวเองที่กำลังเติบโต ทั้งร่างกายและจิตใจ ผู้แต่งจึงให้แนวคิดที่เยาวชนต้องเรียนรู้การวางตัวและรู้จักควบคุมตัวเอง ซึ่งหินเป็นตัวแทนของเยาวชนทุกคนที่รู้จักปรับตัวในสถานการณ์ต่าง ๆ

2) ตัวละครเอกที่เป็นผู้ใหญ่

ตัวละครเอกที่เป็นผู้ใหญ่ที่ปรากฏในเรื่องราว คือ ตาคำ ตาคำเป็นชานาที่ตั้งเดิมมาจากพ่อและปู่ และยังเป็นช่างจักสานไม้ไผ่ฝีมือดี ตาคำเลี้ยงดูแลตัวละคร"กาย" และให้ความรู้ต่าง ๆ แก่กายเพื่อให้เขาสามารถได้เลี้ยงดูตัวเองต่อไป ดังตัวอย่าง

กายพยายามปักเหยื่อด้วยวิธีง่าย ๆ อย่างที่เขาคิดแล้ว
หย่อนลงในบ่อน้ำข้าง ๆ ต้นมะขาม แค่อึดใจปลาหมอตว์หนึ่งก็มา
ตอดเอาเหยื่อไปกิน เขาลองดูใหม่แต่ทุกครั้งก็โดนปลาหมอตว์
ตอดเหยื่อเอาไปกินง่าย ๆ โดยไม่ติดเบ็ดเลย

"คงต้องทำอย่างที่ตาบอก"

"ก็ต้องลองทำดู พยายามไม่หยุด แล้วเราก็จะพบวิธีที่ดีกว่าเอง"

กายพยายามทำอย่างที่ตาบอกจนสำเร็จ เขาได้เปลี่ยนเหยื่อ
น้อยครั้งลง และได้เพลินกับปลาหมอตว์เป็นหมู่ที่มาแย่งกันตอดเหยื่อ

(สายลมกับทุ่งหญ้า. 2554 : 26 - 27)

จากตัวอย่าง ตาคำเป็นผู้ชี้ให้คำปรึกษาในการดำเนินชีวิตของกาย กายเป็นเด็กที่ไม่
มีแม่อาศัยอยู่กับตาคำ ตาคำมีประสบการณ์มากกว่ากาย เวลาที่ตาคำอยู่กับกาย จะให้ความรู้ต่าง ๆ
กายได้รับทั้งความรู้ในการดำเนินชีวิตและได้รับความรักความอบอุ่นที่อยู่กับตาคำความรู้ที่ได้จากตาคำ
จะทำให้กายรู้จักดำเนินชีวิตให้มีอนาคตที่ดี

3) ตัวละครเอกที่เป็นสัตว์

สัตว์เป็นเพื่อนที่ดีกับมนุษย์ ตัวละครเอกที่เป็นสัตว์ที่ปรากฏในเรื่องราว ได้แก่ "มือกซ์"
กับ "นักร้อง" ดังตัวอย่าง

3.1) มือกซ์

มือกซ์ เป็นแมวมหัศจรรย์ที่จำที่มาของตัวเองไม่ได้ สามารถอ่านใจเจ้าของนิก
ได้พูดคุยกับนิกโดยผ่านคลื่นสมองได้ เป็นแมวที่ชอบเรียนหนังสือ มีความอยากรู้อยากเห็นสิ่งต่าง ๆ
ของโลกนี้

'มือกซ์ ทำไมแกข่วนรองเท้าแม่' ผมถามทันทีเมื่อมีโอกาส
อยู่กับมันตามลำพัง

'รองเท้าสั้นสูงไม่ดี'

'ไม่ดียังไง'

รองเท้าสั้นสูงทำให้น้ำหนักตัวของคนใส่ถูกเหวี่ยงไปข้างหน้า
เมื่อไถ่ลาน ๆ กล้ามเนื้ออ่อนงอกลง ทำให้กระดูกสันหลังเสียการทรงตัว
ทำให้ปวดเอวปวดคอง' มือกซ์ แมวมหัศจรรย์ท่องให้ผมฟัง

ให้ตาย มีอกซ์ แมวมหัศจรรย์ของผมกลายเป็นหมอ
โรคกระดูก ชำนาญเรื่องรองเท้าไปตั้งแต่เมื่อไร แล้วนี่ผมจะอธิบาย
ให้แม่ฟังเรื่องความหวังดีของมันได้อย่างไร

(มีอกซ์ แมวมหัศจรรย์. 2557 : 20 - 21)

จากตัวอย่าง มีอกซ์แตกต่างกับแมวทั่วไป เป็นภาพสะท้อนของคนที่มีความรู้
เกี่ยวกับมนุษย์ ดังเช่น การใส่รองเท้าที่ทำให้สุขภาพเสื่อมโทรม เป็นตัวละครแมวที่พูดคุยกับมนุษย์ได้
โดยผ่านคลื่นสมองและคลื่นเสียง มีอกซ์รักเจ้าของและสอนว่าการใส่รองเท้าส้นสูงมีผลเสียต่อร่างกาย
มีอกซ์จึงบอกทางอ้อมโดยชวนรองเท้าแม่ให้เสียหายเพื่อไม่ให้แม่ใส่รองเท้าส้นสูงต่อไปได้

3.2) นักล้า (มะเขือ)

นักล้าเป็นตัวละครเอกของเรื่อง นักล้าผู้น่ารัก เป็นสุนัขที่อยู่ในครอบครัวที่
อบอุ่นอย่างมีความสุข แต่นักล้านึกว่าตัวเองถูกขโมย จึงคิดถึงเจ้านายเก่าอยากกลับไปหาเจ้านาย
ดังตัวอย่าง

"พี่ว่าเจ้านายไม่อยากเลี้ยงผมงั้นหรือ" ผมทรุดตัวลงนั่ง
เหมือนริ้วแรงในร่างกายหายไปหมด "ใช่ มะเขือแกจ๋าได้ไหม
ตอนเราเจอกันครั้งแรกก็บนรถคันนี้แหละ วันนั้นเจ้านายพาฉันไป
ประกวดที่งานคือกโชว์* เจ้านายเขาบอกว่าอยากลองเลี้ยงหมาเล็ก
บ้างก็เลยซื้อพวกแกกลับมาด้วย แกมาพร้อมกัน 3 ตัว คนชายเขา
บอกว่าแกนะเป็นลูกผสมไม่ใช่พันธุ์แท้ เก็บไว้ก็คงขายไม่ออก
เห็นว่าเจ้านายซื้อเนาเซอร์* 2 ตัว ราคาตั้งหลายหมื่น ก็เลยให้แก
แถมมาด้วย ฉันถึงเรียกแกว่าเจ้าแถมไงล่ะ ตอนนั้นเจ้านายเขาเห็น
ว่าสีขนของแกมันแปลกดีเหมือนลายเสือก็เลยรับมา กะว่าจะลอง
เอามาเลี้ยงดูเล่น ๆ อยากรู้ว่าโตขึ้นจะเป็นยังไง เขาตั้งชื่อแกว่าเสือ"

พี่แถมหยุดคิดนิดหนึ่ง "แต่พอแกเริ่มโตเจ้านายก็เปลี่ยนใจ
เพราะว่าอย่างแกนะเลี้ยงไปก็ทำเงินไม่ได้ ไม่รู้พันธุ์อะไรกันแน่
คนงานสองคนนั้นมาช่วยทำอะไรเพิ่มเติมให้จากที่ตกลงราคาไว้
หลายอย่าง เจ้านายเห็นพวกนั้นชอบแกก็เลยยกให้ไปฟรี ๆ แกไม่ได้
ถูกขโมยสักหน่อย"

(นักล้าผู้น่ารัก. 2553 : 61 - 62)

จากตัวอย่าง นักล้าได้พบเพื่อนเก่าที่เคยเลี้ยงดูอยู่บ้านเจ้านายเก่าคนเดียวกัน
จึงเล่าเรื่องที่ตัวเองถูกขโมยทำให้ไม่ได้อยู่กับเจ้านายเก่า มันมักคิดถึงเจ้านายเก่า นักล้าจึงได้รับรู้
ความจริงว่าตัวเองไม่ได้ถูกขโมย แต่เจ้านายต้องการกำจัดมันไปเพราะมันสุนัขเป็นลูกผสมไม่ใช่พันธุ์แท้
เลี้ยงไปก็ทำเงินไม่ได้จึงถูกเจ้านายส่งให้คนก่อสร้างเอาไป

สรุปได้ว่า ตัวละครเอกที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบุ๊กอวอร์ด พ.ศ. 2553 - 2555 มีทั้งเยาวชน ผู้ใหญ่ และสัตว์ ตัวละครเอกมีพฤติกรรมและลักษณะเป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง ตัวละครเอกมีบทบาทสำคัญในการดำเนินเรื่อง แม้จะเป็นสัตว์ ผู้แต่งก็ทำให้สัตว์มีความสามารถในการพูดคุยได้เหมือนมนุษย์ ทำให้ผู้อ่านได้รับจินตนาการและเชื่อมโยงความคิดของตัวละครมนุษย์จริง ๆ

3.6.2 ตัวละครรอง

ตัวละครรองหรือตัวละครประกอบ เป็นตัวละครที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ปมขัดแย้งเพื่อให้เรื่องดำเนินไปอย่างเข้มข้น ตัวละครรองทำให้เกิดเรื่องราวและเหตุการณ์ต่างๆ ที่จะขาดไม่ได้ และยังส่งเสริมให้ตัวละครเอกมีบทบาทโดดเด่นยิ่งขึ้น ในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบุ๊กอวอร์ด พ.ศ. 2553 - 2555 มีตัวละครรองดังตัวอย่างต่อไปนี้

1) ตัวละครรองที่เป็นเยาวชน

1.1) พี่ฝน

"พี่ฝน" เป็นพี่สาวของตัวละครเอกสิงหา เป็นคนพูดน้อย เป็นคนเงียบขรึมแต่มีบทบาทในการช่วยเหลือสิงหา ที่สำคัญเป็นคนที่เป็นคนเก่ง พี่ฝนเป็นทั้งพี่สาวและเพื่อนที่สนิทสนมกับสิงหา เป็นกำลังใจให้สิงหาและช่วยให้สิงหาดำเนินชีวิตไปสู่ความสำเร็จ

แม่ซื้อคอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะมาเพื่อให้ลูกคนได้ใช้ประโยชน์
แน่นอนอยู่แล้วว่าพี่ฝนคนแก่เรียนเอาไว้อันค้ำว่าหาข้อมูลทาง
อินเทอร์เน็ตมาเขียนรายงานส่งครู ไม่ก็หาความรู้เพิ่มพูนใส่ตัวใส่หัว
ให้มากที่สุดก่อนจะสอบเอ็นทรานซ์ ถ้าความรู้นั้นเกินเนื้อที่เหมือน
วัตถุ หัวพี่ฝนคงโตมากจนขารับน้ำหนักไม่ได้แล้วมั้ง

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 49)

พ่อมาหยุดที่เคาน์เตอร์ขายเครื่องคอมพิวเตอร์ ผมจึงเข้าไป
พ่อกำลังซื้อ แล็บท็อปให้พี่ฝนเพราะคิดว่าพี่ฝนควรมีไว้ใช้ส่วนตัวใน
ห้องนอนได้แล้ว ในฐานะที่ทำคะแนนสอบปลายภาคได้ยอดเยี่ยม
3.90 เป็นอันดับหนึ่ง มีนำพ่อกับยืมหน้าบานมาหลายวัน พี่ฝน
ตื่นตื่นมากเมื่อพ่ออนุญาตให้เลือกรุ่นและยี่ห้อได้ตามใจ

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 64)

ตัวอย่างข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า พี่ฝนเป็นนักเรียนที่ขยันเรียน เรียนเก่งในโรงเรียน และรู้จักใช้คอมพิวเตอร์ค้นหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตที่ส่งเสริมให้หาความรู้เพิ่มพูนเพื่อช่วยในการสอบเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย และทำให้พี่ฝนสอบปลายภาคได้เป็นอันดับหนึ่งของโรงเรียน จึงเป็นตัวละครที่มักนำไปเปรียบเทียบกับตัวละครสิงหา ที่ทำให้ภาพของตัวละครสิงหาโดดเด่นชัดเจน และดำเนินบทบาทตามการวางโครงเรื่อง

1.2) โจด

จოდเป็นเพื่อนกับตัวละครเอก"หิน" รูปร่างผอม ใส่เสื้อสกปรกและมีรอยขาด เป็นรูหลายที่ ชีวิตมีความลำบากยากจน เกือบจะเป็นอาชีพ และมักจะถูกคนอื่นดูถูก

ครั้งหนึ่งตอนที่เรากำลังเล่นตีตก้อนหินกันอย่างเคร่งเครียด

จอดก็โผล่ถามขึ้นว่า "นายรู้ไหมว่าอนาคตคืออะไร"

ผมเองก็เคยได้ยินแม่ทวงถามบ่อยครั้ง จึงตอบได้เท่าที่
เข้าใจ "น่าจะหมายถึงอะไรดี ๆ ของวันพรุ่งนี้"

"แม่บอกว่า ถ้าโตถึงบันไดบ้านชั้นที่สี่ฉันจะได้ไปเรียน"

ผมดีใจมากเลยล่ะที่แม่จะให้ผมได้ไปโรงเรียน

"พ่อฉันบอกว่าอนาคตของเราคือขยะกองโตและมีบ้าน
เป็นที่รับซื้อขยะใหญ่ที่สุดในเมือง แต่ฉันก็อยากไปโรงเรียน"

จอดพูดด้วยน้ำเสียงเศร้า ๆ

(อิชิฮารุนะลิจะกับนางฟ้าสีเขียว. 2554 : 33)

ตัวอย่างข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า โจดมีบทบาทที่ทำให้รู้ว่า ตัวละครเอกคิดถึงอนาคตอย่างไร โดยบอกว่สิ่งทีเด็ก ๆ ควรตั้งเป้าหมาย คือ การเรียน เช่นโจดที่อยากมีอนาคตที่ดีไปเรียนหนังสือเหมือนกับเด็กคนอื่น โจดเป็นตัวแทนของเยาวชนที่มีความลำบากยากจนว่า เด็กเหล่านี้ยังมีความหวังและมีอนาคตที่ดีกับเด็กคนอื่นด้วย

2) ตัวละครรองที่เป็นผู้ใหญ่

ตัวละครรองที่เป็นผู้ใหญ่เป็นบุคคลที่อยู่แวดล้อมเยาวชน และมีความสัมพันธ์เป็นสมาชิกในครอบครัว

2.1) ยาย

ยายเป็นตัวละครรองที่ผู้แต่งสร้างขึ้นมาเป็นคุณยายของตัวละครเอกสิงหาเป็นตัวละครในอุดมคติแต่มีความสมจริง ยายอยู่อาศัยอยู่กับคุณป้าโดยทำหน้าที่เป็นแม่บ้าน คอยดูแลและคุมงานบ้านทั้งหมด ยายมีลักษณะสมจริงที่เป็นผู้หญิงสูงอายุที่รักหลานสิงหาเป็นอย่างมาก ดังเนื้อเรื่องต่อไปนี้

เย็นนั้นไปลงรถหน้าบ้านยาย น้ำตูกกับน้ำโรจน์พาเด็ก ๆ
ไปบ้านปู่ย่ากลับวันพรุ่งนี้ ผมโล่งใจที่ได้อยู่กับยายตามลำพัง ยาย
คงเห็นสีหน้าผิวดอกของผมแล้ว ยายไม่ถามอะไรได้แต่หาข้าวให้
กิน ชวนคุยเรื่องกล้วยไม้ลูกผสมต้นใหม่ที่เริ่มออกดอกแล้ว ชวน
ผมเดินไปดู ชมว่าผมเก่งเรื่องกล้วยไม้ ยายคุยเรื่องทั่ว ๆ ไปใกล้ตัว

จนได้เวลาเข้านอน ผมเข้่าม่งนอนกับยาย น้ำตาไหลพราก ๆ
เมื่อยายเอื้อมมือมาลูบหลังเหมือนผมยังเป็นหลานเล็ก ๆ ของยาย
ผมละอื้นฮึก

"นอนซะลูก ยายจะซื้อให้เองนะลูกนะ เงินยายมีตั้งเยอะแยะ
ไม่รู้จะเอาไปทำอะไร" ยายปลอบเสียงเครือ แม่กับยายคุยกันทาง
โทรศัพท์ก่อนผมจะมาถึงแล้ว

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 66)

จากตัวอย่างเห็นได้ว่า ยายเป็นคนที่รักหลานอย่างมาก เมื่อสิงหาขอให้พ่อซื้อ
กางเกงยีนให้แต่พ่อบอกว่าเขาต้องเรียนเก่ง ๆ สอบได้คะแนนดี ๆ จึงจะซื้อให้ จึงทำให้สิงหาอารมณ์
ไม่ดี สิงหาไปบ้านยาย ยายสังเกตเห็นสีหน้าสิงหาผิดปกติ ยายจึงเอาใจโดยหาข้าวให้กิน ชวนคุยเรื่อง
กล้วยไม้ และชมว่าสิงหาเก่งเรื่องกล้วยไม้ ยายคุยเรื่องทั่ว ๆ ไปไกลตัวให้เขาอารมณ์ดีขึ้นได้เวลาเข้านอน
ยายบอกสิงหาว่าจะซื้อให้เอง ยายจึงเป็นตัวละครที่ทำให้เห็นว่า ยายเป็นผู้ใหญ่ที่ทำให้สิงหามีความสุข

2.2) แม่ทิพย์

แม่ทิพย์เป็นตัวละครผู้หญิงที่เป็นครูพิเศษที่สอนวิชาภาษาไทยในบ้านรั้วรัก
เป็นผู้หญิงไม่มีครอบครัว มีนิสัยรักการอ่านวรรณกรรมไทย และเป็นครูที่มีอิทธิพลต่อตัวละครเอก
สิงหาในบ้านรั้วรัก

แม่ทิพย์สอนสนุก รู้จริงรู้ลึกทั้งเรื่องเก่าเรื่องใหม่ ชอบ
ท่องกลอนในวรรณคดีได้ยาว ๆ พวกผมก็มองหน้ากัน เพราะไม่ค่อย
ได้ยิน แม่ทิพย์เห็นหน้าทีมี ๆ ของพวกผมแล้วก็เปลี่ยนมาเล่าเรื่อง
วรรณกรรมสมัยใหม่เรื่องโน้นเรื่องนี้แทน แต่ก็ไม่ได้ดีขึ้นกว่าเดิม
นักหรอก ยิ่งถ้านักเรียนถาม แม่ทิพย์จะชอบมาก ธิบอธิบายยาวเหยียด
เหมือนถามแคะมะเขือพวงแล้วตอบเท่ามะเขือยาว ผมชอบฟังเวลา
แม่ทิพย์เล่านิยายแบบย่อ ๆ แม่ทิพย์เป็นนักอ่าน เป็นหนอนหนังสือ
ผมว่าบรรดาหนังสือออกใหม่บนแผง แม่ทิพย์คงซื้อหมดทุกเรื่อง
แหละมัง คนมีเงินเดือนเยอะแยะแล้วไม่มีครอบครัวยังงั้นนะ

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 15 - 16)

ตัวอย่างข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า แม่ทิพย์เป็นตัวละครรองที่เป็นตัวแทนครูที่มี
วิธีการสอนที่ทำให้เด็ก ๆ ได้รับความรู้ สนุกกับการเรียน และยังชักชวนให้เด็ก ๆ สนใจและรู้จัก
วรรณกรรมไทยมากขึ้น เป็นผู้ที่มีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือ ทำให้ตัวละครเอกมีพัฒนาการเป็น
เด็กที่ดีและประสบความสำเร็จในชีวิตต่อไป

2.3) ครูวิชาญ

ครูวิชาญเป็นตัวละครผู้ชายที่เป็นครูพิเศษสอนวิชาเกษตรในบ้านรั้วรัก และทำหน้าที่ดูแลเรือนเกษตรของบ้านรั้วรักด้วย เป็นคนใจดีจะช่วยเหลือเด็ก ๆ เมื่อพบปัญหา

เมื่อผมบอกว่าจะรักษาแผลตามเนื้อสัตว์ป่าที่บาดเจ็บ
คือเป็นเองและหายเอง ครูวิชาญทำหน้าที่เหมือนจะร้องไห้ รุ่งขึ้น
ครูจึงซื้ออาหารบำรุงกับยาแก้ซำในมาแล้วบังคับให้ผมกิน ผมจำใจ
กินยาที่ครูให้

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 117)

จากตัวอย่างเห็นได้ว่า ครูวิชาญมีส่วนช่วยให้ชีวิตของสิงหาในช่วงเวลาที่อยู่บ้านรั้วรัก ให้ความรักโดยการเอาใจใส่เขา ทำให้ตัวละครเอกได้ปรับตัวและพัฒนาตัวเองไปในทางที่ดี และยังแสดงให้เห็นว่าผู้ใหญ่ทุก ๆ คนควรจะเอาใจใส่ดูแลเด็ก ๆ ทุกด้านทั้งทางร่างกายและจิตใจ เพื่อให้เยาวชนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีต่อไป

2.4) แม่

แม่เป็นแม่บ้าน มีบุคลิกเป็นผู้ใหญ่ที่ตัวอวบใหญ่ ผิวขาว และนุ่มนวล แม่ดูแลความอบอุ่นให้ครอบครัวให้ทุกคนมีความสุขและมีความสุข

ส่วนแม่ผมนั่นตัวอวบใหญ่ ผิวขาวและนุ่มนวลมากเลยนะ
แม่เป็นผู้หญิงที่มีงานยุ่งที่สุดเท่าที่ผมเคยเห็นมา คุณป้าบ้านตรงข้าม
นั้นวัน ๆ เห็นทำแต่เผ้าดูต้นทับทิมที่อยู่หน้าบ้านและเล่นกับหมา
ขนปุยสามตัวแค่นั้น แต่ก็ส่งเสื้อผ้ามาให้แม่ซัก เจ้าของร้านขายเสื้อ
เจ้าของร้านเสริมสวย เจ้าของร้านเค้ก และผู้หญิงคนอื่น ๆ ก็ส่ง
เสื้อผ้ามาให้แม่ผมซัก ทุกวันแม่มีเสื้อผ้ากองโตอย่างกับภูเขามาให้
ซักรีด ผมนี่ชอบซักผ้ามากเลยนะ ชอบเล่นฟองผงซักฟอก มันมีสี
ระยิบระยับเมื่อส่องดูผ่านแสง มันทั้งใสและบางมาก บางเหมือน
ปีกนางฟ้าสีเขียวที่ผมรู้จัก พักหลังแม่ให้ผมช่วยแค่เปิดปิดน้ำเท่านั้น
ละอะ ทำแค่นั้นมันไม่สนุกเลย ผมอยากช่วยซักในกะละมังมากกว่า
แต่แม่ก็ไล่ผมออกไปไกล ๆ กะละมังทุกที

(อิฐฐานสีจ๊ะกับนางฟ้าสีเขียว. 2554 : 17 - 18)

จากตัวอย่างเห็นได้ว่า แม่เป็นคนที่มอบบทบาทในครอบครัว นอกจากจะทำงานบ้านดูแลให้ทุกคนมีความสุขแล้วยังทำงานหารายได้ช่วยครอบครัวอีกด้วย และยังสอนให้ลูก

รู้จักทำงาน ซึ่งจะทำให้รู้จักดำเนินชีวิตต่อไปในอนาคต แม่เป็นตัวละครรองที่เสริมให้ตัวละครเอกมีเรื่องราวที่ได้พบกับนางฟ้าสีเขียว และดำเนินเรื่องต่อไปตามโครงเรื่องที่วางไว้

สรุปได้ว่า ผู้แต่งสร้างตัวละครและคนที่เป็นเยาวชน ผู้ใหญ่ และสัตว์อย่างสมจริง เยาวชนที่ผู้แต่งสร้างขึ้นมามีลักษณะที่เป็นเยาวชนที่ดี และเป็นตัวแทนของกลุ่มเยาวชนที่ต้องเรียน

3.7 ฉากและบรรยากาศ

ฉากและบรรยากาศทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่องอย่างชัดเจน ฉากและบรรยากาศที่ปรากฏในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบุ๊กอวอร์ด พ.ศ. 2553 - 2555 มี 3 ลักษณะ ได้แก่ ฉากและบรรยากาศที่เป็นสถานที่ ฉากและบรรยากาศที่เป็นเหตุการณ์ และฉากและบรรยากาศที่เป็นสิ่งแวดล้อม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

3.7.1 ฉากและบรรยากาศที่เป็นสถานที่

ฉากและบรรยากาศที่เป็นสถานที่ที่ผู้แต่งสร้างขึ้นเป็นสถานที่จริง เป็นภูมิหลังของเหตุการณ์หรือเรื่องราวต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นเพื่อบอกสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ในเรื่อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เรื่องจากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง ผู้แต่งบรรยายบรรยากาศเรือนกล้วยไม้ในบ้าน ดังต่อไปนี้

*เรือนกล้วยไม้...สถานที่เกิดเหตุซำรุดทรุดโทรมลงไปมาก
เมื่อบ้านนี้ไม่มีผู้ชายสักคนกล้วยไม้หลายกระถางขาดน้ำบางต้นตาย
ไป แม้มคงไม่มีกระจิตกะใจทำอะไรเมื่อตกอยู่ในวันวิกฤตแบบนั้น
กรงนกผุเปื่อย ดวงไฟข้างในห้อยร่องแร่ง โต๊ะไม้ที่ผุผืนนั้งทำ
การบ้านและแต่งเพลงก็เก่าหมองเมื่อโดนแดดโดนฝน บางที่ตั้งแต่
ผมลุกออกไปแม่อาจไม่เคยมานั่งเลยเป็นได้ สมุดบันทึกที่เปลวไฟ
ลามเลียก่อนพ่อจะโยนทิ้ง บัดนี้เก้าอี้ของมันเป็นจางหายไปนาน
แล้ว ทั้งรอยแผลเป็นไว้ ในใจของเด็กคนนั้นที่เติบโตขึ้น*

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 78)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นทำให้เห็นถึง ภาพการเปลี่ยนแปลงของเรือนกล้วยไม้ที่แสดงบรรยากาศของบ้านที่ขาดพ่ออย่างชัดเจน เมื่อก่อนเรือนกล้วยไม้มีความสวยงาม สิ่งหาจึงชอบนั่งทำการบ้านที่แถวเรือนกล้วยไม้ แต่หลังจากมีเรื่องต่าง ๆ เกิดขึ้น ครอบครัวมีความขัดแย้งแตกแยกกับพ่อก็ไม่มีคนดูแลเรือนกล้วยไม้ เป็นฉากที่สอดคล้องกับเรื่องราวที่ทุกคนในครอบครัวมีความทุกข์เหมือนกับกล้วยไม้ที่ตายเพราะไม่มีคนดูแล

3.7.2 ฉากและบรรยากาศที่เป็นเหตุการณ์

ฉากและบรรยากาศที่เป็นเหตุการณ์ เป็นการบอกเล่าให้เห็นว่ามีเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น ซึ่งมีบทบาททำให้ผู้อ่านได้รู้ถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นกับตัวละคร ดังตัวอย่าง

เรื่องจากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง มีฉากและบรรยากาศที่เป็นเหตุการณ์ ดังตัวอย่าง

มีครั้งหนึ่งที่ผมต้องเผชิญหน้ากับไอ้ออดอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทำโม่งเย็น ทุกคนต้องขึ้นเรือนนอนแล้ว ต้องรีบเดินอย่างรวดเร็วหรือวิ่งเมื่อได้ยินเสียงออด ถ้าช้าอ้อยอิงอาจโดนหวดด้วยของแข็ง ไม่มีคม วันนั้นไม่มีนักหวดเดินตามหลัง ผมรู้สึกเหนื่อยจากการเล่น ปิงปอง ขาสองข้างล้า ถึงจะอาบน้ำกินข้าวจนร่างกายสดชื่นแล้วก็ตาม ผมเดินตามหลังคนอื่น ๆ ไปโดยไม่รู้ว่าไอ้ออดเดินตามหลัง มาอีกที ลูกสมุนของมันวิ่งขึ้นบันไดไปหมดแล้ว ไอ้ออดเดินมาทันผมเมื่อก้าวขึ้นบันไดสามชั้น แม้จะระวังตัว ประสาทตื่นเต็มทีแต่ก็ยังเข้าไปเสี้ยววินาทีเดียว ไอ้ออดตบท้ายทอยผมจนเต็มเหนี่ยว เล่นเอาผื่น ผวาไปเกาะราวบันไดไว้ได้ ปฏิกริยาตอบโต้เป็นไปโดยอัตโนมัติ ผมยึดตัวตั้งหลักได้ก็สวนเข้าต้นคอของไอ้ออดจุดเดียวกับที่ผมโดน ต่างกันก็แต่... ผมใช้หลังเท้า

ไอ้ออดกางปีกถลาร่อนหงายหลังลงทันที มันจะนอนอยู่นานแค่ไหนไม่รู้ผมวิ่งขึ้นบันไดที่ละสองขั้นจนแทรกไปกลางกลุ่ม เบียดเข้าประตูเรือนนอนโดยไม่ได้หันกลับมาองผลงานอีกเลย

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 69 - 70)

จากตัวอย่าง เป็นฉากเรือนนอนที่ตัวละครได้เกิดเหตุการณ์การเผชิญหน้ากับเพื่อนที่มีความขัดแย้งระหว่างเด็ก ผู้แต่งบรรยายฉากและเหตุการณ์ที่สมจริง เมื่อตัวละครทุกคนต้องขึ้นเรือนนอน ทุกคนต้องรีบเดินอย่างรวดเร็วหรือวิ่งเมื่อได้ยินเสียงออดเพื่อให้ทันเวลาที่กำหนดไว้ ในฉากบอกเล่าเหตุการณ์ที่สิงหาเดินตามเพื่อนคนอื่น ๆ โดยไม่รู้ว่าไอ้ออดเดินตามหลังมา ไอ้ออดเข้ามาทำร้าย นำไปสู่เหตุการณ์ต่อสู้กันจนมีการแพ้ชนะกัน คือ ไอ้ออดสลบไป

เรื่องสายลมกับทุ่งหญ้า มีฉากและบรรยากาศที่เป็นเหตุการณ์ที่อยู่กับความแห้งแล้ง ทุกสิ่งทุกอย่างอยู่ในความตึงเครียด ดังนี้

"ฉันทเกลียดปีฝนแล้ง ฉันทเกลียดการขอทาน ฉันทเกลียดสายตาดูหมิ่น" ในห้วงคำนึงอันเจ็บปวดยังคงอยู่ ปีที่กายเกิดนั้น เป็นปีที่ยายสาธุชีวิตของตาคำตาย เป็นปีที่แห้งแล้งที่สุดที่ตาคำ

เคยประสบ เหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อตอนปลายฝน ข้าวในนายังไม่ได้
 ปักดำลงเลยสักต้น กล้าที่ชาวบ้านหว่านไว้ก็แห้งตายจนหมด
 ในทุ่งนามีแต่ลมแล้งและฝุ่น เมฆที่เคลื่อนผ่านนั้นเฉยชากับสายตา
 วิงวอนของชาวบ้าน มันบอกกลางแล้งหลายอย่าง และค่อย ๆ ตาย
 ลงทีละกอ ก่อนสงกรานต์ จักจั่นร้องเร็วกว่าฤดูปกติของมันและมี
 จำนวนน้อยมาก ชาวบ้านทำพิธีบวงสรวงโดยทำพิธีรดน้ำพระสงฆ์
 ในวันสงกรานต์ บวงสรวงตอนปุ่ตาด้วยเนื้อเต่าและเนื้อไก่ในเดือนหก
 (สายลมกับทุ่งหญ้า. 2554 : 3)

จากตัวอย่าง ฉากและบรรยากาศที่ผู้แต่งสร้างขึ้นจากเหตุการณ์ที่ปีฟ้าอากาศแห้งแล้ง
 กายเกิดแต่ยาสาเสียชีวิต ต้นไม้ตายหมด ทุกคนที่อยู่ในเหตุการณ์ที่ทุกคนได้รับความลำบาก ไม่มีน้ำ
 ไม่มีข้าวกิน ชาวบ้านต้องแก้ไขปัญหาโดยทำพิธีเพื่ออธิษฐานขอให้ฝนตก

เรื่องอธิษฐานลิจ๊ะกับนางฟ้าสีเขียว มีฉากและบรรยากาศที่เป็นเหตุการณ์ที่ตัวละครตัดผม
 ดังตัวอย่าง

น้ำชาย และเพื่อนบางคน มักจะเรียกผมว่า"หัวกะลา"
 คงเพราะทรงผมที่แม่ตัดให้ที่ส่วนบนของหัวจะเหมือนมีกะลาสีดำ
 ครอบไว้ส่วนด้านข้างขรุขระเหมือนขุยมะพร้าว ก็แม่ผมไม่ได้ใช้ปัต
 ตาเลี่ยนแต่ใช้กรรไกรตัดผมที่มีอยู่เป็นเครื่องมือตัดผมแทน รอยฟัน
 กรรไกรที่อยู่รอบหัวผมบางครั้งก็เหมือนรอยกิ่งกือโตอยู่รอบ ๆ
 (อธิษฐานลิจ๊ะกับนางฟ้าสีเขียว. 2554 : 52)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า ผู้แต่งเล่าถึงฉากที่แม่ตัดผมโดยใช้กรรไกร แบบทรงผม
 ที่แม่ตัดให้ที่ส่วนบนของหัวเหมือนมีกะลาสีดำครอบไว้ ส่วนด้านข้างขรุขระเหมือนขุยมะพร้าว จึงถูกเพื่อน
 เรียกว่า "หัวกะลา"

สรุปได้ว่า ฉากและบรรยากาศที่เป็นเหตุการณ์ ทำให้เข้าใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นยิ่งขึ้น เป็นเหตุการณ์
 ที่ช่วยดำเนินเรื่อง และช่วยดึงดูดความสนใจผู้อ่าน

3.7.3 ฉากและบรรยากาศที่เป็นสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ

ฉากและบรรยากาศที่เป็นสิ่งแวดล้อมสะท้อนอารมณ์นึกคิดของผู้แต่ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้
 เรื่องอธิษฐานลิจ๊ะกับนางฟ้าสีเขียว ผู้แต่งสร้างฉากและบรรยากาศที่เป็นสิ่งแวดล้อม
 ธรรมชาติดังนี้

เข้านันต์ต่อมาก็ตก มีเสียงยักษ์รามสูรขว้างขวานแผดเสียง
 กึกก้องอยู่บนท้องฟ้า โชคดีที่ผมได้บอกนางฟ้าสีเขียวแล้วตั้งแต่

เมื่อคืน ตอนที่ผมรู้สึกตัวตื่นขึ้นมา พี่น้ำกระซิบบอกผมว่า"พ่อออก
จากบ้านไปแล้วตั้งแต่เมื่อคืน ตอนที่แม่ร้องไห้"

ถึงแม้ฝนจะตกพี่สาวของผมยังต้องไปโรงเรียน

"พี่ไม่กลัวภัยรามาสูรขว้างขวานไล่หรืออะ" ผมถามพี่น้ำ

ด้วยความเป็นห่วง

"มันมีแต่ในนิทานเท่านั้นแหละ" เธออาจแค่พูดให้ผมสบายใจ

แต่ผมว่าเธอโชคดีมากเลยนะที่ได้ถือร่มสีเขียวเดินฝ่าไปในสายฝน
อย่างนั้น

(อิฐฐานลี้จ๊ะกับนางฟ้าสีเขียว. 2554 : 22)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า ผู้แต่งสร้างฉากที่ฝนตกพร้อมฟ้าร้อง ช่วยแสดง
หลังเหตุการณ์พ่อแม่ทะเลาะกัน สมาชิกในครอบครัวมีอารมณ์ที่โศกเศร้า

เรื่องสายลมกับทุ่งหญ้า ฉากและบรรยากาศที่เป็นสิ่งแวดล้อม ดังนี้

ต้นเดือนพฤษภาคม สายลมที่พัดเอื่อยมาจากทางใต้ได้

หอบเอาหมู่เมฆแห่งความชุ่มชื้นกลับมาให้ท้องทุ่งอีกครั้ง เมื่อฝน

แรกตก หญ้าที่แห้งกรอบเพราะฤดูแล้งอันยาวนานก็ได้เวลาแตก

หน่อและใบใหม่ จนทั่วท้องทุ่งกลับกลายเป็นสีเขียว

(สายลมกับทุ่งหญ้า. 2554 : 11)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า เมื่อฝนตกเป็นครั้งแรก หญ้าที่แห้งกรอบได้เวลา
แตกหน่อ ทุกอย่างกลับกลายเป็นสีเขียว โลกห่างไกลจากความแห้งแล้ง ชาวบ้านจะได้ปลูกข้าว
เป็นฉากและบรรยากาศที่เป็นสิ่งแวดล้อมที่สะท้อนความสุขของชาวบ้าน

จากการวิเคราะห์ข้างต้น สรุปได้ว่าผู้แต่งได้สร้างฉาก 3 ลักษณะ ได้แก่ ฉากและบรรยากาศที่
เป็นสถานที่ ฉากและบรรยากาศที่เป็นเหตุการณ์ และฉากและบรรยากาศที่เป็นสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ
ทำให้ผู้อ่านรู้เรื่องราวที่เกิดขึ้นในเรื่องอย่างชัดเจน และมีบทบาทที่ช่วยดำเนินเรื่องตามโครงเรื่อง

3.8 บทสนทนา

บทสนทนาทำให้ตัวละครมีชีวิตชีวา และทำให้เรื่องราวมีความสนุกสนาน บทสนทนาที่ปรากฏ
ในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบุ๊กอวอร์ด พ.ศ. 2553 - 2555 มี 3 ลักษณะ ได้แก่
บทสนทนาที่ใช้ดำเนินเรื่อง บทสนทนาที่บอกลักษณะของตัวละคร และบทสนทนาที่ให้คิดและข้อคิด
ดังตัวอย่าง

3.8.1 บทสนทนาที่ช่วยดำเนินเรื่อง

บทสนทนาที่ช่วยดำเนินเรื่องเป็นบทสนทนาที่ช่วยให้เรื่องราวเดินต่อไป จากหนึ่งเหตุการณ์ ไปสู่อีกเหตุการณ์ ทำให้เนื้อเรื่องเดินต่อไปอย่างสนุกสนาน ดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เรื่องอิฐฐานลีจะกับนางฟ้าสีเขียว มีบทสนทนาที่ช่วยดำเนินเรื่องราวเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตัวละคร ระหว่าง "ผม" กับ โจด ดังตัวอย่าง

เมื่อผมได้เจอนางฟ้าสีเขียว เธอถามถึงสิ่งที่ผมเป็นกังวล
เราคุยกันเรื่องขยะ ผมขอให้เธอเลิกให้มีขยะเยอะ ๆ

เธอถามผมว่า "แล้วเธออยากให้มีขยะเยอะ ๆ จริงหรือ"

"ไม่รู้สิ โจดอาจจะอยากให้เป็นอย่างนั้น แต่ผมว่าเขา
อาจจะอยากมีเสื้อ ตัวใหม่ด้วย หรือไม่ก็อยากไปโรงเรียน"

"ฉันรู้ว่าเธอมีเหตุผล เธอให้ในสิ่งที่เธอมีอยู่แล้วก็ได้"
นางฟ้าสีเขียวนำผมอย่างนั้น

"ผมมีแค่ก้อนหินนี่ล่ะ"

"แต่เธอก็มีก้อนหินมากมาย"

"ฮะ ผมจะเลือกอันที่ดีที่สุดให้เขา" ผมรับปากเธอ

(อิฐฐานลีจะกับนางฟ้าสีเขียว. 2554 : 30)

จากตัวอย่างบทสนทนานี้ เป็นเรื่องราวที่ตัวละคร "ผม" ได้พบกับนางฟ้าสีเขียว เพื่อขอให้มีขยะมาก ๆ เพื่อให้เพื่อนโจกนำไปขายและได้เงินไปซื้อเสื้อหรือได้ไปโรงเรียน นางฟ้าสีเขียวนำให้ "ผม" เลือกสิ่งที่ตัวเองมีอยู่แล้วนั่นก็คือก้อนหิน เพื่อให้เรื่องดำเนินไปว่า ผมมีน้ำใจที่จะทำให้เพื่อนมีความสุขแทนที่จะมีเงินจากการเก็บขยะ สุดท้าย "ผม" จึงรู้จักตัดสินใจด้วยตัวเอง โดยเลือกก้อนหินที่สวยงามที่สุดให้โจก

เรื่องตามหาสรวงสวรรค์ มีบทสนทนาที่ช่วยดำเนินเรื่อง ดังต่อไปนี้

"ทกลีบห้าปีกับอีกหนึ่งร้อยสิบสามวัน" เธอตอบเรียบ ๆ

"คุณคงไม่ได้มาหาผมเฉย ๆ สิเนาะ" เสียงของอานิลเบาลง

เล็กน้อย

เด็กสาวพยักหน้า

"แต่ช่างเถอะ" น้ำเสียงของอานิลกลับมาว่าเรงอีกครั้ง

"เราไปคุยกันข้างนอกดีกว่า ผมมีเรื่องอยากเล่าให้คุณฟังเยอะไปหมด"

"อย่างนั้นหรือ แสดงว่าเมกาโลโปลิสคงเป็นที่ที่น่าตื่นเต้น

มากกว่าโลกของฉัน" เด็กสาวพูดเรียบ ๆ

“คงจะอย่างนั้น”

หนุ่มใหญ่อายุราวห้าสิบปีกับเด็กสาวอายุราวสิบหกปีเดิน
ออกไปข้างนอกด้วยกัน

(ตามมหาสารวรรค. 2554 : 9)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า บทสนทนาระหว่างอานิลกับเด็กสาวช่วยดำเนิน
เรื่องไปสู่ฉากที่สองคนคุยกันในสวนที่สวยงามของโรงพยาบาล "เมกาโลโพลิส" เป็นสถานที่เกิดเหตุการณ์
อย่างสำคัญในเรื่องต่อไป

เรื่องมีเอกซ์ แมวมหัศจรรย์ มีบทสนทนาระหว่างนิกกับมีเอกซ์ที่ช่วยดำเนินเรื่องราว
ดังตัวอย่างต่อไปนี้

'ฉันชื่อมีเอกซ์'

ผมตกตะลึง ตอนแรกคิดว่าผมคงหลับแล้วฝันไป แต่แมว

ลายสีเทาที่นั่งบนตักผมพูดซ้ำว่า

'ฉันชื่อมีเอกซ์'

"แก...แกพูดได้" ผมพูดตะกุกตะกัก ทั้งตกใจและประหลาดใจ
แล้วอึดใจต่อมา ผมถึงรู้ว่าหูของผมไม่ได้ยินเสียงแมวพูดออกมา
ดัง ๆ ผมได้ยินเสียงมันคงอยู่ในหัวสมองของผมต่างหาก

'ใช่แล้ว ฉันติดต่อกับเธอทางคลื่นสมอง ไม่ใช่คลื่นเสียง'

แมวอ่านใจผมได้ด้วย

'ใช่แล้ว ฉันอ่านใจเธอได้'

นี่ผมบ้าหรือเปล่านี้ แมวพูดได้ แมวอ่านใจผมได้ แมวที่
ไหนทำได้แบบนี้ถ้าไม่ใช่ความฝัน ผมก็ต้องบ้าไปแล้ว

'เธอไม่ได้บ้า ฉันคือมีเอกซ์ แมวมหัศจรรย์'

แมวลายสีเทายืดคอยาว ทำเสียงกรนเบา ๆ เหมือนแมว
ปกติทั้งหลาย

(มีเอกซ์ แมวมหัศจรรย์. 2557 : 14 - 15)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า ในบทสนทนานี้ตัวละครนิกได้รับรู้ว่า มีเอกซ์เป็น
แมวมหัศจรรย์ สามารถคุยและอ่านใจนิกได้ การรู้จักกับมีเอกซ์จะเป็นต้นเหตุของเรื่องที่จะนำไปสู่
เหตุการณ์เรื่องราวต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในเรื่อง

เรื่องจากวันจันทร์ของชีวิต... วันศุกร์ต้องมาถึง ผู้แต่งได้ใช้บทสนทนาบอกเล่าถึงคุณพ่อ
แม่พยายามทำให้สิ่งสำคัญในบุญคุณของคุณพ่อ ดังตัวอย่าง

“พ่อละ สงกรานต์นี้ฝ่ายไปหาพ่อดีไหมลูก” จู่ ๆ แม่ก็พูดขึ้น ผมสบตาแม่โดยไม่พูดอะไร แม่พยักหน้าให้ผม “ถึงอย่างไรเขาก็เป็นพ่อ ให้ชีวิตฝ่ายมานะลูก พระคุณนี้ไม่มีอะไรทดแทนได้อยู่แล้ว” แม่พูดอย่างอ่อนโยน

“ผมเลิกโกรธพ่อนานแล้วอะแม่”

“แต่” แม่ต่อให้

“ผมไม่มีอะไรจะคุยนี้ซะ”

“สิงหา” แม่เรียกชื่อจริง ทำเสียงเหมือนคุณครู แปลว่าแม่ต้องการให้ผมทำตามที่แม่บอกโดยไม่มีข้อแม้

“แล้วแม่ไม่โกรธพ่อแล้วเหรอ”

“แม่โอโหสิกรรมให้นานแล้วละลูก แม่ไม่แบกไว้ให้หนักหรอก แม่รักลูกนะฝ่าย อยากให้ฝ่ายทำในสิ่งที่ควรทำ”

(จากวันจันทร์ของชีวิต... วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 149 - 151)

จากตัวอย่างบทสนทนาที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า บทสนทนาช่วยดำเนินเรื่องไปสู่การไปพบพ่อในเหตุการณ์วันสงกรานต์ตอนต่อไป บทสนทณาระหว่างสิงหา กับแม่ที่พูดคุยถึงเรื่องพ่อ แม่ต้องการให้สิงหาไปหาพ่อในวันสงกรานต์ เพราะพ่อเป็นผู้ที่ให้ชีวิต ลูกควรระลึกถึงบุญคุณของพ่อนำไปสู่การ ตัดสินใจจะไปหาพ่อในวันสงกรานต์ เรื่องจะดำเนินต่อไปสู่การเดินทางไปหาพ่อ

เรื่องสายลมกับทุ่งหญ้า ผู้แต่งได้ใช้สนทณาระหว่างตาคำกับกายบอกเล่าถึงในนิทานมีเด็กชายคนหนึ่งไปบนท้องฟ้า ดังตัวอย่าง

"เราอยู่ใต้ฟ้า แต่เราก็ไม่ค่อยได้แห่งคุณท้องฟ้าบ่อยนัก
เอาแต่ก้มหน้ามองดิน"

"ทำไมเราต้องมองดูมันบ่อยๆ ด้วยล่ะครับ"

"ก็ตอนกลางคืนเราจะเห็นความกว้างใหญ่ไพศาลของมัน
ส่วนตอนกลางวันเราจะได้เห็นว่ามันสูงแค่ไหน"

"มีใครไปที่นั่นได้ไหม" "ในนิทานมีเด็กชายคนหนึ่งไปที่นั่น"
ตาคำชี้ให้กายดูที่ดาวประกายพรึก

"เขาไปยังไงครับ"

(สายลมกับทุ่งหญ้า. 2554 : 32)

จากตัวอย่างบทสนทนาที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า บทสนทณาระหว่างตาคำกับกายบอกเล่าถึงเด็กชายคนหนึ่งไปบนท้องฟ้า ช่วยดำเนินเรื่องไปสู่เนื้อเรื่องเกี่ยวกับนิทานที่มีเด็กชายอยากเก็บเอา

ดาวดวงที่สวายนามจึงตัดสินใจจะเดินทางไปบนท้องฟ้า และช่วยดำเนินเรื่องไปสู่การคิดถึงบรรยากาศบนท้องฟ้าที่มีความหมายถึงความปรารถนาของเด็กว่าเป็นอย่างไรบ้างเพราะในนิทานไม่ได้เล่าถึง

เรื่องนักล่าผู้น่ารัก มีบทสนทนาระหว่างนักล่ากับสุนัขคุยถึงเจ้านายเก่าของนักล่าดังตัวอย่างต่อไปนี้

"ว่าไงจ๊ะ เธอมาหาใครแถวนี้"

"ผม... ผมมาหารถคันหนึ่ง ผมคิดว่าเมื่อกี้มันน่าจะเคยจอดอยู่ตรงนี้"

"รถเหร้อ อ้อ. ไซ้ เมื่อกี้จะมีรถจอดตรงนี้จริง ๆ เป็นรถที่พาแฟนฉันมาห่านะ"

"แฟน"

"ไซ้จ๊ะ เธอยิ้มอาย ๆ"

"เจ้านายพาแฟนมาให้ฉัน เพิ่งมาทำความรู้จักกันวันนี้เอง แต่ตอนนี้เจ้านายของเขาพากลับไปแล้ว เธอมีธุระอะไรกับเขาหรือจ๊ะ พ่อหนุ่ม"

"คือ ผมคิดว่า..." ผมอีกอ้อ"

"ผมสงสัยว่ารถคันนั้นเป็นรถของคนที่เคยเลี้ยงผม ผมคิดถึงเขาอยากเจอเขาลักครั้ง"

"จั้นเหร้อ"

"แต่ผมก็มาไม่ทัน" บอกกับเธออย่างเสียงเศร้า ใจนึกโมโห ยายเป็ขึ้นมาทันที ถ้าไม่มาเกะกะขวางทางจนทำผมตกน้ำล่ะก็ผมต้องมาทันแน่ ๆ ผมมันใจ

"หนุ่มน้อยอย่าเสียใจไปเลย อีกไม่กี่วันเขาก็จะกลับมาอีก"

(นักล่าผู้น่ารัก. 2553 : 33)

จากตัวอย่างบทสนทนาที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า บทสนทนาระหว่างนักล่ากับสุนัขคุยถึงเจ้านายเก่าของนักล่ามาถึงแกวบ้านใหม่ของนักล่า แต่นักล่าไม่ทันพบกับเจ้านาย หลังจากได้รับรู้ว่าอีกไม่กี่วัน เจ้านายจะมาแถวนี้อีกครั้งหนึ่ง นักล่าดีใจที่มีโอกาสได้พบกับเจ้านาย บทสนทนาช่วยดำเนินเรื่องไปสู่นักล่าที่มีโอกาสพบกับเจ้านาย และนักล่าได้รับรู้เรื่องจริงของชีวิตตัวเองที่อยู่กับเจ้านาย

สรุปได้ว่า บทสนทนาที่ช่วยดำเนินเรื่องจะช่วยเรื่องดำเนินไปสู่โครงเรื่องที่ผู้แต่งวางตั้งแต่แรก ทำให้เนื้อเรื่องมีความเกี่ยวข้องกัน นอกจากนี้ การใช้บทสนทนาทำให้เนื้อเรื่องสมจริง

3.8.2 บทสนทนาที่บอกลักษณะนิสัยตัวละคร

บทสนทนาที่บอกลักษณะนิสัยตัวละคร เป็นกลวิธีที่ผู้แต่งทำให้ตัวละครเป็นคนที่มีชีวิตจิตใจ มีรูปร่างหน้าตา มีอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดที่เป็นมนุษย์ที่สมจริงมีชีวิตชีวา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เรื่องอิษฐานลีจะกับนางฟ้าสีเขียว มีบทสนทนาที่บอกลักษณะนิสัยของตัวละคร "ผม" ดังตัวอย่าง

"คืนนั้นผมถามนางฟ้าสีเขียวว่า"อนาคตคืออะไร"

"คืออะไรสักอย่างที่เรายังไม่รู้" เธอบอกพร้อมรอยยิ้มสดใส

ผมขอขบขันของเธอมากเลยนะ

"แล้วมันดีมากมายเธออะ"

"เปล่าหรอกมันเป็นได้ทั้งดีและไม่ดี"

"แล้วทำไมผู้ใหญ่จึงกังวลมันนักล่ะ"

"เพราะพวกเขาไม่รู้"

"แล้วผมจะรู้อนาคตของตัวเองได้ไหม"

เธอย้อนถามว่า "เธออยากรู้จริงๆ รึ มันมีความหมายเฉพาะ

ตอนที่เรายังไม่รู้เท่านั้น"

"งั้นผมก็ไม่อยากรู้แล้วละแต่ยังไงผมก็อยากให้ใจเพื่อน

ผมอีกคนได้มีอนาคตดี ๆ นะ"

"งั้นเธอควรอิษฐานให้เขาจ้ะ" "ฮะ ผมจะอิษฐานให้เขา"

แล้วคืนนั้นผมก็อิษฐานให้เขาได้เรียนหนังสือ

(อิษฐานลีจะกับนางฟ้าสีเขียว. 2554 : 33 - 34)

จากตัวอย่างที่ยกมา ผู้แต่งใช้กลวิธีการสร้างบทสนทนาบอกลักษณะนิสัยของตัวละครที่เป็นเยาวชนที่ดี สะท้อนให้เห็นถึงตัวละคร"ผม" ว่าเป็นตัวละครของเด็กชายที่ต้องมีความเป้าหมายชีวิตในอนาคต เด็กต้องมีความใฝ่ใจกับเพื่อน และเป็นเยาวชนที่ดี เป็นต้นแบบที่เยาวชนทุกคนควรปฏิบัติตาม

เรื่องจากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง ผู้แต่งใช้บทสนทนาที่กล่าวถึงเรื่องแม่ต้องการจะเลี้ยงดูลูกน้องมู่ลี่ ซึ่งพ่อเสียชีวิตและแม่ไปแต่งงานกับคนอื่น เมื่อแม่มีภาระเพิ่ม ลูก ๆ ต้องช่วยเหลือเพื่อให้แม่มีความสุข ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แม่สะดุ้งรับจับมือผมไว้ "ฝ่าย ลูก ไม่เอาว่า ทุกอย่างดีขึ้น

เยอะแล้ว แกสุขภาพจิตดีขึ้นมากแล้วละ อีกหน่อยคงค่อย ๆ ลืม

ไปเอง ตอนนี้แม่ให้เรียนดนตรีไทยด้วย แกก็ชอบ" แม่รีบเล่า

"นานแค่ไหนแล้วที่เกิดเรื่องแบบนี้แม่"

“เกือบเดือนมาแล้ว แม่ยุ่ง ๆ กับเรื่องนี้ คิดว่าพอเข้าที่เข้า
ทางก็จะเล่าให้ลูกฟัง”แม่เล่า

“แล้วค่าใช้จ่าย” ผมรู้สึกกังวลที่ภาระตกอยู่กับแม่ตามเคย

“โรงเรียนรัฐบาลไม่มีค่าใช้จ่ายอะไรหรอกลูก มีค่าขนมบ้าง
นิดหน่อยเท่านั้น”

“แม่เลยมีภาระมากขึ้น”

“แม่ยินดีที่จะลูก ขอให้แม่ได้ทำเถอะ เป็นความสุขของแม่
ด้วย” แม่ยิ้ม

“สักวันผมจะดูแลแม่ ไม่ให้แม่ลำบากอีกแล้ว” ผมไม่ค่อย
ได้พูดอะไร เพราะแม่ มั่นใจใน ๆ แต่วันนี้หลุดปากออกไปโดยไม่
รู้ตัว

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 79)

ตัวอย่างที่ยกมาข้างต้น เป็นบทสนทนาระหว่างแม่กับลูก ที่สะท้อนให้เห็นว่า แม่เป็น
คนที่มีน้ำใจ แม้จะไม่มีเงินมากมาย แต่แม่ยังต้องการช่วยเหลือเด็กคนอื่นโดยเลี้ยงน้องมูลี่ให้ได้เรียน
หนังสือ ได้พัฒนาตัวเอง เพื่อให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีต่อไป และไม่ไขว่หน้าทีของแม่โดยตรง นอกจากนี้
ยังสะท้อนให้เห็นว่า ตัวละครสิงหาเป็นเด็กที่มีความกตัญญูต่อแม่ เมื่อแม่ทำงานหาเงินเหน็ดเหนื่อย
เลี้ยงดูเขา เมื่อเติบโตขึ้นเขาก็จะหาเงินมาเลี้ยงดูแม่ เพราะไม่ต้องการให้แม่ทำงานเหนื่อย และทำหน้าที่
ลูกที่ดีที่ต้องทำให้แม่มีความสุข

เรื่องตามหาสรวงสวรรค์ มีบทสนทนาที่บอกลักษณะนิสัยตัวละครอย่างชัดเจน ดังตัวอย่าง
ต่อไปนี้

"คุณจะอยู่ที่นี้อีกนานเท่าไร" อนิลถามสาวน้อย

"ไม่นานหรอก ฉันมาแค่วันเดียวแล้วก็จะกลับ" เด็กสาวตอบ

"คงเป็นครั้งสุดท้ายสินะที่เราจะได้เจอกัน"

เด็กสาวหันหน้าไปมองอนิลอีก

"ฉันมาหาคุณตามที่เคยรับปากไว้"

(ตามหาสรวงสวรรค์. 2554 : 12)

จากตัวอย่างที่ยกมา ผู้แต่งใช้กลวิธีการสร้างบทสนทนาบอกลักษณะนิสัยตัวละครเอก
"เด็กสาว" สะท้อนให้เห็นว่า "เด็กสาว" เป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ รักษาคำพูดที่ให้สัญญาไว้ เป็นลักษณะ
นิสัยที่เยาวชนทุกคนควรทำตามเพื่อรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างเพื่อน

เรื่องนักร้องผู้น่ารัก ผู้แต่งใช้บทสนทนาระหว่างนักร้องกับพีซีเปียที่คุยถึงเพื่อนลิลลี่ที่มีความพิการ ความคิดที่แตกต่างของนักร้องกับพีซีเปียแสดงให้เห็นถึงลักษณะนิสัยของตัวละคร ดังตัวอย่างต่อไปนี้

"นี่ฉันกะว่าจะชวนเขามาอยู่กับเรา นายว่าไง"

"ไม่เอานะพี" ผมร้องลั่น

"แค่นี้ผมก็เบื่อจะตายแล้ว แต่ก่อนไปวิ่งเล่นแสนจะสนุก เดี่ยวนี้ต้องมีมายเป้มาตามเกาะกลุ่มพวกเรายังกับตัวเห็บ จะเล่นอะไรก็ไม่คล่องเหมือนแต่ก่อน ถ้าขึ้นมาอยู่กับผมตายแน่ ๆ "

"นายไม่สงสารเขาบ้างหรือไง เขามีเจ้าของก็เหมือนไม่มี จากประสบการณ์ของฉันทันบอกได้เลยว่าอีกไม่นานลิลลี่ต้องโดนทิ้ง"

"ก็ช่างเขาลี ไม่เห็นจะเกี่ยวกับเราตรงไหน"

"นายไม่เคยโดนทิ้งนายไม่มีวันเข้าใจหรอก"

(นักร้องผู้น่ารัก. 2553 : 44)

จากตัวอย่างที่ยกมา ผู้แต่งใช้กลวิธีการสร้างบทสนทนาบอกลักษณะนิสัยตัวละครนักร้องไม่ค่อยมีน้ำใจกับเพื่อน คิดแต่ผลประโยชน์ของตัวเอง หากลิลลี่มาอยู่กับพวกเขา จะเล่นอะไรก็ไม่คล่องเหมือนเมื่อก่อน พีซีเปียเคยมีประสบการณ์ถูกเจ้านายทิ้งมาก่อน จึงมีความเห็นใจลิลลี่ สงสารลิลลี่และอยากให้ลิลลี่มาอยู่กับ

สรุปได้ว่า บทสนทนาที่บอกลักษณะนิสัยตัวละคร ผู้แต่งพยายามให้เห็นนิสัยใจคอของตัวละคร ทำให้ตัวละครมีชีวิตจิตใจ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจตัวละครและเนื้อเรื่องยิ่งขึ้น จึงมีความสนใจติดตามเนื้อเรื่องจนจบ

3.8.3 บทสนทนาที่ให้คติและข้อคิด

บทสนทนาที่ให้คติและข้อคิด เป็นวิธีการที่ผู้แต่งใช้สอดแทรกและแสดงแนวคิดของตนที่มีต่อเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนั้น บทสนทนาที่ให้คติและข้อคิดทำให้วรรณกรรมยาวขงมีคุณค่าเพิ่มขึ้น

เรื่องจากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง มีบทสนทนาระหว่างสิงหากับป้อมที่ให้ข้อคิดเกี่ยวกับการรักการอ่าน ดังตัวอย่าง

"ง ไม่ได้เอาหนังสืออะไรมาติดมือ" ผมนั่งข้าง ๆ ป้อมหันมา

สีหน้าดีขึ้นเล็กน้อย

"ไม่เลย คิดอะไรไม่ออกทั้งนั้น" ป้อมตอบเศร้า ๆ

ผมบอกบว่า "ไม่เอานะป้อม แค่นี้ไม่ตายหรอกนะ เรามี

หนังสือเล่มเล็ก ๆ อยู่หลายเล่ม อยากอ่านก็เอานะ แต่วันนี้ยังไม่
 อยากอ่านก็ไม่ใช่ไร” ผมรีบบอก บางทีป๊มอาจจะไม่ชอบอ่าน
 หนังสือเหมือนอีกหลาย ๆ คนก็ได้ แม้แต่ตำราเรียนก็ยังไม่อยากจับ
 “บางที บางเรื่องก็ทำให้เราอยากตายได้เหมือนกัน” ป๊ม
 พึมพำ แต่ผมได้ยิน

“เฮย คนเราเกิดยากจะตาย” ผมปลอมได้แค่นั้น จริจลี
 เกิดยากแต่ตายง่ายนิดเดียว ง่ายจนไม่น่าเชื่อ

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 37)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้แต่งใช้บทสนทนาระหว่างป๊มกับผ่ายโดยให้ข้อคิดในเรื่องสิงหา
 แนะนำให้ป๊มอ่านหนังสือเพื่อลิ้มความโศกเศร้า การอ่านหนังสือทำให้เยาวชนได้รับความรู้และได้รับ
 ความสุขอีกด้วย บทสนทนาให้ข้อคิดว่าการมีเพื่อนที่ดีที่คอยช่วยปลอบใจแล้วยังมีหนังสือที่
 สามารถเป็นเพื่อนที่ดีของเราได้ เยาวชนจึงต้องไม่ลืมอ่านหนังสือ ซึ่งจะช่วยให้มีชีวิตที่ดีต่อไป

เรื่องอิฐฐานลิจ๊ะกับนางฟ้าลีสีเขียว ผู้แต่งสร้างบทสนทนาที่ให้ข้อคิด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

"แม่ฮะ แม่คิดว่าแม่หนูเป็นคนอย่างไรฮะ" ผมแวะมาถาม
 แม่ที่ลานตากผ้า

"เขาเรียกเป็นตัว ไม่ใช่เป็นคน" แม่ชอบทำเสียงแข็งเหมือนกับ
 คนกำลังยุ่งอย่างนี้เสมอฮะ

"นั่นล่ะฮะแม่ มันเป็นอย่างไง"

"สกปรกน่าขยะแขยง"

"มีอย่างอื่นอีกไหมฮะ"

"นำเชื้อโรค"

"ที่ดี ๆ ล่ะฮะ"

"ไม่มีหรอกลูก แม่คิดไม่ออก แล้วอย่าไปจับพวกมันล่ะ"

ผมถามคำถามเดียวกันนี้กับนางฟ้าลีสีเขียวเพื่อนผม เธอ
 กลับบอกโดยไม่ต้องครุ่นคิดว่า "แม่หนูก็รักลูกหนูไง คอยดูแลให้
 ลูกหนูเติบโตใหญ่ ทั้งยังมีขนนุ่มนิ่มน่าจับ"

ผมเห็นด้วยกับเพื่อนผมฮะ

(อิฐฐานลิจ๊ะกับนางฟ้าลีสีเขียว. 2554 : 64 - 65)

จากตัวอย่างเห็นได้ว่า ผู้แต่งได้ใช้บทสนทนาที่ให้คิดและข้อคิดในเรื่องว่า หนูเป็นสัตว์ที่
 น่าเกลียดน่าเชื่อโรคมาติดต่อมนุษย์ได้ แต่แม่หนูก็มีธรรมชาติเช่นเดียวกับมนุษย์ที่รักลูก ผู้แต่งให้คิดและ
 ข้อคิดว่า แม่ทุกคนจะรักลูกของตัวเอง และไม่มีวันจะทำร้ายลูกของตัวเองได้เลย ไม่ว่าจะเกิดเป็นคนหรือสัตว์

เรื่องตามหาสรวงสวรรค์ มีบทสนทนาที่ให้อัศจรรย์ ดังต่อไปนี้

"ลูกชายคุณเป็นยังไงบ้าง" เธอถามขึ้นในที่สุด

"ก็...ดีบ้างแย่งบ้างไปตามสภาพ อย่างว่าละ แกอายุตั้งแปดสิบแล้ว บอกไปก็ไม่มีใครเชื่อว่าเราเป็นพ่อลูกกัน"

ภายใต้สีหน้าเรียบเฉย ดูเหมือนรอยยิ้มน้อย ๆ ปรากฏขึ้นที่มุมปากของเด็กสาว

"แต่สิบปีที่ผ่านมา คุณก็ดูแลแกเป็นอย่างดี"

อานิลก้มหน้า

"ผมเสียเวลาไปหลายสิบปีกับการค้นหาแดนสวรรค์จนลืมเรื่องสำคัญที่สุดไป ถ้าผมนึกคิดได้เร็วกว่านี้ ผมอาจมีโอกาสดูเห็นเขาเติบโตเหมือนพ่อคนอื่น ๆ "

อานิลนั่งเงียบไปครู่หนึ่ง

"ผมเลยต้องทำทุกอย่างเพื่อทดแทนสิ่งที่ผมได้ทำผิดพลาดกับลูกไว้ ผมเห็นแก่ตัว ทอดทิ้งลูกและภรรยาผมเสีย ผมก็ไม่กล้าพอที่จะมาบอกกล่าวไว้วิญญูณของเธอ ส่วนลูกก็ต้องทำงานเลี้ยงตัวเองตั้งแต่อายุยังน้อยในเมืองสกปรก จนร่างกายของแกเสื่อมสภาพเพราะว่าทำงานหนักเกินไป แต่แกก็รอคอยการกลับมาของผมอยู่ตลอดเวลา"

(ตามหาสรวงสวรรค์. 2554 : 11)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้แต่งใช้บทสนทนาที่ให้อัศจรรย์และข้อคิด หลังจากตัวละครอานิลกลับมาถึงบ้าน เขาพยายามทำหน้าที่เป็นพ่ออย่างเต็มที่เพื่อทดแทนสิ่งที่เขาทำผิดพลาด ผู้แต่งให้อัศจรรย์และข้อคิดว่า ครอบครัวที่ดีคือแต่ละคนควรทำหน้าที่ของตัวเองอย่างเต็มที่ ครอบครัวที่อบอุ่นต้องการพลังของสมาชิกทุกคน โดยเฉพาะหัวหน้าครอบครัวหรือพ่อ ซึ่งต้องมีความรับผิดชอบต่อครอบครัวด้วย เรื่องนี้กล่าวผู้น่ารัก คำพูดของตัวละครที่ซีเปียให้อัศจรรย์ว่า ต้องรู้จักให้ออกาสกับคนอื่นดังต่อไปนี้

"มะเขือ นายรู้ไหม วันที่เราต้องอยู่อย่างโดดเดี่ยวในโลกมันวังเวงขนาดไหน ฉันทันกับพี่ไม่ว่าเขาหมั่นมากกว่านายเยอะ อย่างน้อยถ้าไม่มีคนเลี้ยงขอมเพียงได้มีเพื่อนพูดคุยให้คลายเหงาหมั่นก็ทำให้ชีวิตยังพอมีหวังได้ ฉันทันถึงสงสารยายหนูนั่น ทำไมนายไม่คิดจะให้โอกาสเขาเหมือนที่นายเคยได้รับบ้าง. นายลองคิดดูให้ดี พวกเราที่

ได้มาอยู่ที่นี้ได้มีชีวิตดี ๆ มีแม่รักและเอาใจใส่อย่างไม่รู้จะมีใคร ทำให้ได้เท่านี้ละ ก็เพราะเราได้รับโอกาสไง นอกจากแม่กับพ่อจะ ให้โอกาสเราแล้ว นายต้องไม่ลืมนะว่านายก็เคยได้รับโอกาสนั้น จากฉัน ฉันกับลาบาก็ได้รับจากพี่ไม้ และพี่ไม้เขาก็ได้รับโอกาส จากพวกป้า ๆ มาถึงตอนนี้เป็นเวลาของนายแล้ว นายมีโอกาสจะเป็นผู้ให้ต่อไป ทำไมนายไม่เลือกที่จะให้ละมะเขือ"

ผมเงียบ ไม่รู้จะหาคำใดมาได้แย้ พี่ซีเปียพูดต่อด้วยน้ำเสียง
จริงจัง

"ทุกครั้งที่ฉันมองนาย ได้เห็นนายใช้ชีวิตที่นี่ยังอบอุ่น และเป็นสุข มะเขือรู้ไหมว่าฉันภูมิใจมากแค่ไหนที่ได้เป็นผู้มอบ โอกาสนั้นให้นาย ลองดูเถอะ แล้วนายจะรู้ว่าการเป็นผู้ให้มันมี ความสุขยิ่งใหญ่กว่าการเป็นผู้รับเสียอีก"

(นักล่าผู้น่ารัก. 2553 : 45)

จากตัวอย่างข้างต้นเห็นได้ว่า การที่ให้โอกาสทำให้ตัวละครมะเขือและพี่ ๆ ทุกคนได้ใช้ ชีวิตอย่างอบอุ่น มีพ่อแม่เพื่อน ๆ ช่วยดูแล ผู้แต่งให้คิดและข้อคิดที่ว่า เราต้องรู้จักการให้โอกาสให้คนอื่น การให้โอกาสเป็นเรื่องสำคัญที่จะช่วยให้ชีวิตเปลี่ยนแปลง ดังเช่น ตัวละครยาวชนถูกลงโทษและกักกันที่ บ้าน ทุกคนได้รับโอกาสที่จะปรับพฤติกรรมให้เป็นคนดีต่อไปเพื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่

เรื่องมือกซ์ แมวมหัศจรรย์ บทสนทนาระหว่างลูกกับพ่อเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับหมวดมนุษย์ กับหมวดแมวที่ให้คิดและข้อคิด ดังตัวอย่าง

พ่อสัญญาว่าเมื่อผมมีหมวดงอกขึ้นมาเมื่อไร พ่อจะพาผม ไปซื้อเม็ดโกนและอุปกรณ์ต่าง ๆ มาให้เหมือนที่พ่อมีเลย ผมไม่รู้เหมือนกันว่าทำไม แต่จู่ ๆ ผมเอ๋ยขึ้นว่า พ่อโกนหมวดให้เจ้ามือกซ์บ้างสิ มันคงชอบนะ"

"เฮ้ย ไม่ได้ ๆ " พ่อปฏิเสธทันที "หมวดแมวนี้สำคัญ ลูกอย่า ไปดึงมัน อย่าไปตัด ไปโกนออกเด็ดขาดนะ" "ทำไมละฮะ" ผมสงสัย

"เพราะหมวดแมวมีปลายเส้นประสาทเยอะแยะอยู่ในนั้น แตะหมวดแมว แรง ๆ ไม่ได้นะ มันจะเจ็บ

(มือกซ์ แมวมหัศจรรย์. 2557 : 39)

จากตัวอย่างข้างต้นเห็นได้ว่า หมวดมนุษย์โกนได้ แต่หมวดแมวมีปลายเส้นประสาท จำนวนมาก จึงโกนหมวดแมวไม่ได้ ผู้แต่งให้แนวคิดที่ว่า ทุกสิ่งทุกอย่างมีลักษณะแตกต่างกัน สิ่งที่แตกต่าง

ควรจะใช้ในการจัดการกับความคิดที่แตกต่างกัน ก่อนที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เราต้องคิดและควรมีความรู้ก่อนแล้วค่อยทำ

สรุปได้ว่า วรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบุ๊กอวอร์ด พ.ศ.2553 - 2555 ในด้านบทสนทนา ผู้แต่งใช้เป็นกลวิธีการแต่งโดยผ่านคำพูดของตัวละครมี 3 ลักษณะ ได้แก่ บทสนทนาที่ช่วยดำเนินเรื่อง เป็นบทสนทนาที่ทำให้เรื่องราวได้พัฒนาไปตามโครงเรื่อง บทสนทนาที่บอกลักษณะของตัวละคร ทำให้รู้จักลักษณะนิสัยของตัวละครยิ่งขึ้น ทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องของวรรณกรรมได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ บทสนทนาที่ให้คติและข้อคิดที่ผู้แต่งแทรกไว้ในบทสนทนา ทำให้ผู้อ่านได้รับความคิดที่มีคุณค่า และสามารถนำไปแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ ในชีวิตประจำวัน และการใช้ บทสนทนา 3 ลักษณะนี้ได้ทำให้เนื้อเรื่องมีความสมจริงมากขึ้น และทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้และความเพลิดเพลินด้วย

ผลการวิเคราะห์กลวิธีการแต่งของวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบุ๊กอวอร์ด พ.ศ.2553 - 2555 ทั้งหมด 6 เรื่อง สรุปได้ว่า ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการแต่งสอดคล้องตามองค์ประกอบของวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดี ได้แก่ การตั้งชื่อด้วยเหตุการณ์สำคัญในเรื่องกับการตั้งชื่อตามชื่อบุคคลหรือคำเรียกแทนบุคคล การวางโครงเรื่อง ผู้แต่งได้ใช้กลวิธีการเปิดเรื่องแบบบรรยายฉากกับตัวละคร การพรรณนา และการใช้บทสนทนา ทำให้เรื่องน่าสนใจและดึงดูดให้อ่านตั้งแต่ต้นจนจบที่ตอบสนองความอยากรู้ของผู้อ่าน ส่วนการดำเนินเรื่องใช้กลวิธีการสร้างความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์เป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในครอบครัวและในชีวิตของเยาวชน การสร้างความขัดแย้งช่วยเนื้อเรื่องดำเนินไปสู่โครงเรื่องได้อย่างน่าสนใจ มีการปิดเรื่องแบบสุขนานุกรม โศกนาฏกรรม หักมุมและทิ้งปัญหาไว้ให้คิด กลวิธีการใช้บทสนทนาเพื่อช่วยดำเนินเรื่อง บอกลักษณะและนิสัยของตัวละครและให้ข้อคิด การใช้กลวิธีการแต่งทั้งนี้ ทำให้วรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบุ๊กอวอร์ด พ.ศ. 2553 - 2555 มีลักษณะเป็นวรรณกรรมบันเทิงคดีสำหรับเยาวชนที่ทำให้เด็กอ่านอย่างเพลิดเพลินซึ่งเป็นการเพิ่มพฤติกรรมการความสามารถในการอ่านและการเข้าใจทักษะ จนเกิดนิสัยรักการอ่าน จึงมีความโดดเด่นได้รับรางวัลเซเวนบุ๊กอวอร์ดในที่สุด

บทที่ 4

แนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเว่นบุคควอร์ด พ.ศ. 2553 - 2555

กลวิธีการแต่งที่ทำให้เรื่องวรรณกรรมเยาวชนน่าสนใจและมีคุณค่าอีกประการหนึ่ง คือ การแสดงความคิดของผู้แต่งเป็น “แนวคิด” ของผู้แต่งที่สอดแทรกในวรรณกรรมเยาวชน เพื่อสั่งสอนให้เยาวชนเป็นคนดีและให้ข้อคิดแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน เพื่ออบรมเลี้ยงดูให้เป็นคนดี เพราะเยาวชนเป็นพลังสังคมของการพัฒนาสังคม ซึ่งทำให้สังคมเจริญยิ่งขึ้น ในการวิเคราะห์ วรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเว่นบุคควอร์ด พ.ศ. 2553 - 2555 พบว่า ผู้แต่งเขียนได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความรัก คุณธรรมและจริยธรรม ปัญหาเยาวชน วัฒนธรรมไทย และปัญหาการเผยแพร่เว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมกับเยาวชนเป็นแนวคิดที่ทำให้ผู้อ่านได้มุมมองใหม่เกี่ยวกับชีวิตและสังคมไทย ดังมีรายละเอียด

แบ่งตามหัวข้อต่อไปนี้

- 4.1 แนวคิดเกี่ยวกับความรัก
 - 4.1.1 ความรักในครอบครัว
 - 4.1.2 ความรักระหว่างบุคคลในชุมชน
 - 4.2 แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม
 - 4.2.1 ความกตัญญู
 - 4.2.2 ความอดทน
 - 4.2.3 ความขยันหมั่นเพียร
 - 4.2.4 ความกล้าหาญ
 - 4.2.5 ความมีน้ำใจ
 - 4.3 แนวคิดเกี่ยวกับความประพฤติของเยาวชนที่ไม่ดี
 - 4.4 แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย
 - 4.4.1 เทศกาล
 - 4.4.2 การไหว้
 - 4.5 แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาสังคม
- โดยมีรายละเอียดผลวิจัย ดังนี้

4.1 แนวคิดเกี่ยวกับความรัก

วรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเว่นบุคควอร์ด พ.ศ.2553 - 2555 ผู้แต่งให้แนวคิดเรื่องความรักในแง่มุมต่าง ๆ ได้แก่ แนวคิดความรักในครอบครัวกับแนวคิดเรื่องความรักระหว่างบุคคลในชุมชน โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.1 ความรักในครอบครัว

ความรักในครอบครัว หมายถึง สมาชิกในครอบครัวรักซึ่งกันและกัน เนื่องจากครอบครัวเป็นแหล่งที่รวมความรักความอบอุ่นของสมาชิก ผู้แต่งได้ให้แนวคิดเรื่องความรักระหว่างพ่อแม่ ความรักระหว่างตายายกับหลาน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1) ความรักระหว่างพ่อแม่

พ่อแม่เป็นองค์ประกอบสำคัญในครอบครัว พ่อแม่ต้องมีความรักซึ่งกันและกัน และมีความรับผิดชอบที่จะช่วยกันเลี้ยงดูดูแลลูกตลอดไป

เรื่องจากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง ในฉากที่สิงหามหาพ่อและกำลังจะเดินทางกลับบ้าน พ่อในฐานะเป็นสามีเก่าของแม่ พ่อยังมีความรู้สึกรักและเป็นห่วงใยแม่ ผู้เขียนได้สื่อความรักของพ่อผ่านบรรยากาศและพฤติกรรมของตัวละครดังนี้

พ่อยอมเก็บเงินใส่กระเป๋า "ชอบใจมากลูก แล้วแม่เขาเป็นยังไงบ้าง" พ่อถาม สบตาตอบอย่างตั้งใจ ผมเห็นความรัก ความอาวรณ้อยู่ในดวงตานั้นเต็มเปี่ยม

"แม่สบายดีครับ วันนี้พ่อรู้ว่าผมจะมาหาพ่อ แม่ก็ดีใจมาก" ผมไม่กล้าพูดว่า เพราะแม่ขอร้องแถมบังคับให้ผมมาต่างหาก เดี่ยวบรรยากาศขึ้นมึนจะเสีย เปลา่ ๆ แต่เมื่อได้มาพบมาพูดคุยกับพ่อ ผมปลอดภัยขึ้น ไม่รู้สึกอึดอัดเวลานึกถึงพ่ออีกแล้ว

"พ่อฝากความคิดถึงไปให้แม่ด้วยนะ รักษาสุขภาพด้วยละ" พ่อบอกผมเบา ๆ เมื่อเดินตามมาส่งผมที่รถ

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 153)

ตัวอย่างข้างต้นนี้ เป็นสถานการณ์ที่สิงหาต้องเดินทางกลับบ้านไปหาพ่อ เนื่องจากพ่อแม่เลิกกันแล้ว แม่สั่งให้สิงหาไปหาพ่อในวันสงกรานต์ ที่จริงแม่ก็เป็นห่วงพ่อ อยากรู้ว่าชีวิตพ่อเป็นอย่างไรและจากคำพูดของพ่อแสดงว่าพ่อก็เป็นห่วงแม่เช่นกัน พ่อได้ฝากความคิดถึงไปให้แม่ และฝากคำเตือนว่าให้แม่รักษาสุขภาพด้วย เหตุการณ์และบทสนทนาได้ถ่ายทอดความห่วงใย และเป็นแนวคิดของความรักระหว่างพ่อกับแม่ที่ได้สะท้อนผ่านวรรณกรรมสำหรับเยาวชน

เรื่องอิฐฐานลีจ๊ะกับนางฟ้าสีเขียว คำพูดของ"ผม" สะท้อนความรักระหว่างพ่อกับแม่ ดังตัวอย่าง

คืนนั้นผมบอกความลับให้กับนางฟ้าสีเขียวได้รู้ว่า "แม่ไม่ได้เกลียดพ่อหรอกนะ แม่รักพ่อมากต่างหาก" และผมยังย้ำบอกเธออีกครั้งด้วยความเป็นห่วงว่าให้ระวังยักษ์รามสูรตัวร้ายนั้นด้วย

(อิฐฐานลีจ๊ะกับนางฟ้าสีเขียว. 2554 : 24)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้น ผู้แต่งให้แนวคิดที่ว่า แม้ว่าพ่อแม่ทะเลาะกัน แต่พ่อแม่ยังรักกันเหมือนเดิม ไม่ได้โกรธกัน สะท้อนแนวคิดว่าการทะเลาะกันระหว่างพ่อแม่ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อความรักของพ่อแม่ ความรักระหว่างพ่อแม่ทำให้ครอบครัวมีความสุขและลูก ๆ มีความอบอุ่นใจ

สรุปได้ว่า พ่อแม่เป็นบุคคลสำคัญในครอบครัว ความรักระหว่างพ่อแม่ทำให้ครอบครัวมีความมั่นคงและความสุข มีผลที่ดีต่อชีวิตของลูก

2) ความรักระหว่างตายายกับหลาน

ตายายเป็นญาติผู้ใหญ่ที่มีความรักต่อหลาน ๆ อย่างดี เมื่อหลานพบปัญหาต่าง ๆ จนเสียใจ ตายายจะพยายามช่วยเหลือและช่วยแก้ไขปัญหานั้นแล้ว หลานก็มีความรักต่อตายายเช่นเดียวกัน เนื่องจากมีอายุมาก สุขภาพไม่ดี ต้องการการดูแลและความช่วยเหลือจากหลาน ๆ ยายจึงต้องเอาใจหลานเพื่อให้ครอบครัวอบอุ่น มีความสัมพันธ์ที่ดี และมีความสุข ดังตัวอย่างต่อไปนี้

"นอนชะลูก ยายจะซื้อให้ห้องนะลูกนะ เงินยายมีตั้งเยอะเยะ
ไม่รู้จะเอาไปทำอะไร" ยายปลอบเสียงเครือ แม่กับยายคุยกันทาง
โทรศัพท์ก่อนผมจะมาถึงแล้ว

.....

"จริงด้วย วันสิงหาจากต้นสิงหา" แม่หัวเราะเบา ๆ "อ้อ
ยายฝากผ้าเช็ดตัวผืนใหม่มาให้ด้วย"

"ยายเป็นไงบ้างฮะ ยังชอบดูละครหลังข่าวอยู่เหมือนเดิม
หรือเปล่า"

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 25)

ตัวอย่างข้างต้นนี้ เป็นสถานการณ์ที่สิงหาขอกางเกงจากพ่อแต่พ่อไม่ซื้อให้บอกว่าต้องรอนกว่าจะสอบได้คะแนนดีเหมือนพี่สาว สิงหาไม่ได้ขอสิ่งใดจากพ่อบ่อยครั้ง เมื่อไม่ได้ตามที่ต้องการ เขาจึงผิดหวังและเสียใจคิดว่าพ่อไม่รักเขาเท่ากับพี่สาว สิงหาได้เดินทางไปหายาย ยายรู้ว่าสิงหาเมื่ออารมณ์โกรธอยู่ ยายก็จะเอาใจด้วยความรักบอกว่าจะซื้อให้ เพราะยายมีเงินมากมาย นอกจากนี้แม้ว่าสิงหาจะไปอยู่บ้านรั้วรักห่างไกลจากบ้าน ยายกับสิงหาที่คิดถึงกันตลอดเวลา หากไม่ไปเยี่ยมกันต่างคนก็ฝากความคิดถึงให้กัน ยายยังฝากผ้าเช็ดตัวผืนใหม่ให้สิงหา ทั้งหมดนี้เป็นความรักระหว่างยายกับหลาน

เรื่องสายลมกับทุ่งหญ้า ภายร้องให้กลับมาถึงบ้าน ตาเรียบหยุดทำงานไปดูแลหลานทันที ดังตัวอย่าง

ตาคำนั่งอยู่ใต้เถียงนาใกล้ ๆ กอไผ่ ก้มหน้าก้มตาอยู่กับ
การเหลาเส้นตอกเพื่อสานไซหลังใหม่สำหรับดักปลาที่มาพร้อมกับ

น้ำหลาก เจ้าต่างตะกุกตะกักจิ้งโกร่งอยู่ใกล้ ๆ นันทำเสียง พืด พืด
เหมือนตอนที่มีน้ชุดรูแยะ พอเห็นกายมันก็วิ่งเข้ามาคลอเคลีย

ตาตำทักขึ้นเมื่อเห็นคราบน้ำตาที่อยู่บนแก้มกาย "ทำไม
ร้องให้หละ หิวหรือ ไปสิที่เถียงนาป่าบัวลอยเก็บอึ่งไขไว้ให้"
กายยกสำหรับมานั่งกินใกล้ๆ ที่ตาตำกำลังนั่งเหลาดอนไม้ไผ่
เขาไม่ได้เล่าเหตุการณ์ที่เถียงนาตาชายให้ตาตำฟัง

(สายลมกับทุ่งหญ้า. 2554 : 19)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้น เป็นฉากที่ตาเห็นหลานร้องไห้กลับมาถึงบ้าน ตารัก
และห่วงใยหลานรีบหาข้าวให้หลานกิน แม้ว่าหลานไม่เล่าเรื่องให้ตาฟัง เพราะกลัวตาจะกังวล แสดง
ให้เห็นแนวคิดเกี่ยวกับความรักระหว่างตากับหลาน ที่ตาพยายามดูแลหลาน หลานก็ระมัดระวังที่จะไม่
ทำให้ตาง่วงเรื่องของตัวเอง

สรุปได้ว่า ตายายเป็นตัวละครที่สะท้อนความรักของญาติผู้ใหญ่ที่เห็นใจและรักหลาน
ความรักของตายาย ทำให้หลานได้รับความอบอุ่นแทนพ่อแม่ได้เช่นกัน

3) ความรักระหว่างพ่อแม่และลูก

ความรักระหว่างพ่อแม่และลูก แสดงพ่อแม่ที่ดูแลชีวิตประจำวันของลูก ลูกก็จะมี
พฤติกรรมที่แสดงถึงความรักให้พ่อแม่ด้วย ความรักระหว่างพ่อแม่ลูก ทำให้ครอบครัวอบอุ่น ดังตัวอย่าง
ต่อไปนี้

เรื่องอิษฐานลีจ๊ะกับนางฟ้าสีเขียว แม่รักลูก ช่วยลูกเปลี่ยนเสื้อผ้า
"หีนเข้ามาในบ้านเดี๋ยวนี้ ใครให้ไปเล่นน้ำฝนเฮอะ" แม่ทำ
เสียงดู "ไปเลย ไปเปลี่ยนเสื้อผ้า" ผมทำตามที่แม่บอกอย่างว่าง่าย
เพราะตอนนั้นผมหนาวจนปากคล้ำเขียวและลั่นไปทั้งตัว

แม่ห่อตัวผมด้วยผ้าเช็ดตัวอันอบอุ่นและกอดผมไว้เปียกฝน
ก็ดีนะฮะแม่จะได้กอดอย่างนี้นานๆ

แม่วางกอดผม เปลี่ยนชุดใหม่ให้ แล้วก็หันไปรีดผ้า พลางบ่น
อุปบิบเรื่องฝนที่ไม่มีที่ท่าว่าจะหยุดอีกหลายคำ

(อิษฐานลีจ๊ะกับนางฟ้าสีเขียว. 2554 : 24)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า แม่ห้ามหีนเล่นน้ำฝนและช่วยหีนเปลี่ยนเสื้อผ้า
การเล่นฝนเป็นเรื่องที่สนุกสนาน แต่การเล่นน้ำฝนทำให้เสื้อผ้าจะเปียกชื้นแล้วยังจะทำให้หีนไม่สบาย
เป็นใช้ได้ การที่แม่ห้ามหีนทำสิ่งที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ สะท้อนให้เห็นแนวคิดที่ว่าแม่รักลูกเสมอ

สรุปได้ว่า พ่อแม่รักลูกของตัวเองเป็นธรรมชาติที่พ่อแม่จะต้องเป็นคนที่เกี่ยวข้องดูแลให้
ความรักความอบอุ่นในทำนองเดียวกัน ลูกก็ต้องรักพ่อแม่ตอบแทนเช่นกันด้วย

4.1.2 ความรักระหว่างบุคคลในชุมชน

ความรักระหว่างบุคคลในชุมชน แสดงออกด้วยการมีน้ำใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เรื่องจากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง เรื่องจากโน้ตเป็นเด็กที่มาใหม่ที่บ้านรั้วรัก เด็กคนอื่นจึงชอบพูดเย้าแหย่และแกล้งทำร้ายโน้ต สิ่งหาได้ช่วยเหลือโน้ตในฐานะเป็นเพื่อนกัน และเป็นอีกตัวอย่างของความรักและเสียใจที่ต้องจากกัน ดังตัวอย่าง

เพื่อนคนใหม่ชื่อโน้ต อาจจัดอยู่ในประเภทหลังก็ได้ เพราะเขายังเจียบขริม ไม่สบตาใครไม่ต่อกรกับใคร ไม่ว่าใครจะพูดจะแซวหรือแกล้งนิด ๆ หน่อย ๆ โน้ตจะนิ่งเจียบ ไม่ตอบโต้ ผมสงสารเพื่อนใหม่ก็เลยพยายามไปนั่งใกล้ ๆ เวลากินข้าว และให้มานอนใกล้ ๆ ผม ก็ที่ที่ป้มนอนอยู่เวลานี้แหละ

.....

ผมค่อย ๆ หยิบใบไม้แห้งใส่ซองพัสดุน้ำตาล หยิบสมุดบันทึกใส่เป้แบน ๆ "พี่ฝ่าย อย่าลืมนะ" ป้มน้ำตาไหล "สัญญาป้ม แล้วจะมาเยี่ยมนาย" ผมกอดไหล่ตบหลังป้มแรง ๆ "เข้มแข็ง อดทน จำไว้แค่นี้แหละทุกอย่างจะผ่านไปด้วยดี" ป้มป้ายน้ำตาจับมือผมแน่น ผมตรงดิ่งไปยังเรือนเกษตร หันกลับมาป้มยังยืนมองผมอยู่ที่เดิม

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 120)

ตัวอย่างข้างต้นนี้เป็นสถานการณ์ที่โน้ตเป็นเด็กที่มาใหม่ที่บ้านรั้วรักจึงถูกเด็กคนอื่นกลั่นแกล้งและทำร้าย ส่วนอีกตัวอย่างแสดงถึงตัวละครสิงหาสงสารเพื่อนใหม่จึงพยายามไปนั่งใกล้ ๆ เวลากินข้าวและดูแลด้วยการให้มานอนใกล้ ๆ ตัวเองด้วย แสดงให้เห็นถึงความรักและความหวังดีของเด็กที่มีให้กันในบ้านรั้วรักซึ่งเปรียบเสมือนเป็นชุมชนของเยาวชน และเยาวชนจะเป็นคนดีได้ก็ขึ้นอยู่กับเพื่อนที่จะมีน้ำใจช่วยเหลือได้ชักจูงไปทางที่ดี

เรื่องสายลมกับทุ่งหญ้า ความเป็นเด็กที่ไม่มีแม่เลี้ยงดู การเติบโตของกายได้รับความช่วยเหลือจากคนที่อยู่ใกล้เคียง ดังตัวอย่าง

กายอยู่รอดมาได้ด้วยการอุ้มชูดูแลจากหลาย ๆ คน ต้องอาศัยคุณน้าแดง และญาติ ๆ ที่มีลูกเกิดรุ่นราวคราวเดียวกัน และยังได้รับนมผงจากสถานีอนามัยของตำบลที่มีองค์กร

ต่างประเทศบริจาคมาให้สำหรับเด็กขาดสารอาหารตอนเช้า
กลางวัน เย็น

(สายลมกับทุ่งหญ้า. 2554 : 9)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้น ผู้แต่งสะท้อนแนวคิดเกี่ยวกับความรักของบุคคลในชุมชน โดยการช่วยเหลือกัน ความเป็นเด็กที่แม่เสียชีวิตตั้งแต่เขายังเป็นเด็ก คนในชุมชนจึงช่วยกันดูแลและเอาใจมาให้กายกิน ความรักระหว่างบุคคลในชุมชนทำให้เกิดเป็นความสามัคคีเพราะทุกคนช่วยเหลือกัน และการช่วยเหลือนี้ทำให้เยาวชนเติบโตเป็นคนดีต่อไป

สรุปได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับความรักที่ผู้แต่งสื่อในวรรณกรรมสำหรับเยาวชน มี 2 ประการ คือ ความรักในครอบครัว เป็นความรักระหว่างพ่อแม่ ความรักระหว่างตายายกับหลาน ความรักระหว่างพ่อแม่กับลูก ประการที่ 2 คือ ความรักในชุมชน ความรักของคนในชุมชนช่วยให้ชีวิตของเยาวชนได้เติบโตเป็นคนดีและมีชีวิตอย่างมีความสุข

4.2 แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม

คนไทยนับถือศาสนาต่าง ๆ แต่ส่วนมากจะนับถือศาสนาพุทธ ศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่มีคำสอนในเรื่องของคุณธรรมและจริยธรรมมาก คุณธรรมและจริยธรรม หมายถึง การประพฤติตนโดยมีกิริยาที่ควรประพฤติ เป็นคำที่มีความหมายทางรูปธรรม แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมทำให้เยาวชนรู้จักประพฤติปฏิบัติในศีลธรรมคุณธรรม รวมทั้งภาพคุณงามความดี

วรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเชว่นบุ๊คอวอร์ด พ.ศ. 2553-2555 ผู้แต่งเสนอแนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม ได้แก่ ความกตัญญู ความอดทน ความกล้าหาญ และความมีน้ำใจ โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

4.2.1 ความกตัญญู

ความกตัญญู คือ การรู้สึกสำนึกในบุญคุณ ความกตัญญูเป็นเครื่องหมายของคนดี เป็นคุณธรรมสำคัญอย่างหนึ่งที่ต้องปลูกฝังแก่เยาวชน ผู้แต่งได้นำเสนอแนวคิดในด้านความกตัญญู ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) การเชื่อฟังทำตามคำสั่งสอนของผู้ใหญ่

การเชื่อฟังทำตามคำสั่งสอนเป็นคุณธรรมที่เยาวชนควรปฏิบัติเพราะเด็กและเยาวชนยังมีความรู้ที่น้อย ส่วนผู้ใหญ่มีประสบการณ์ชีวิตมากกว่า จึงมักจะสอนให้เยาวชนรู้จักปัญหาและวิธีแก้ปัญหา ดังนั้นการเชื่อฟังทำตามคำสั่งสอนของผู้ใหญ่จะช่วยให้เยาวชนเป็นคนดี

เรื่องจากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง สิ่งที่มีความกตัญญูโดยทำตามคำสั่งของยาย ดังตัวอย่าง

ยายบอกให้ผมพยายามหาความสุขจากสิ่งเล็ก ๆ รอบตัว แล้วเวลาจะผ่านไปเร็วขึ้น จริงของยาย เมื่อเอาเวลาไปสนใจการเรียนและต้นไม้ทำให้ผมลืมเพื่อนใหม่คนหนึ่งไปสนิทโน้ เพื่อนผู้มีดวงตาเศร้าอยู่เป็นนิตย์ ครุ่นคิดอยู่เสมอ เขาเคยเดินตามผมต้อย ๆ แต่เมื่อถึงช่วงพบกลุ่มการเรียนที่จัดตามระดับความรู้และโปรแกรมการเรียนของแต่ละคน โนัดกับผมก็ห่างกันเพราะเรียนคนละกลุ่ม หากจะพบกันอีกก็ตอนทำกิจกรรมประจำวัน เช่น กินข้าว อาบน้ำ เวลาที่ได้คุยกันมากหน่อยคือก่อนนอน

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 72)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้น ผู้แต่งให้แนวคิดที่ว่า ผู้ใหญ่ต้องมีประสบการณ์ จึงควรมีบทบาทเป็นคนที่ดูแลสั่งสอนเด็กในครอบครัว ดังนั้นผู้ใหญ่เป็นคนที่มิพระคุณต่อเยาวชน ในฐานะที่เป็นเยาวชน เยาวชนจะต้องเคารพเชื่อฟังทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่ดังที่ยายสั่งสอนให้สิ่งหาพยายามหาความสุขจากสิ่งเล็ก ๆ รอบตัวแล้วเวลาจะผ่านไปเร็วขึ้น สิ่งหาทำตามคำสั่งสอนของยาย และพบว่าคำสั่งสอนของยายเป็นเรื่องจริง เขามีความสุขมากขึ้นเมื่อเอาเวลาไปสนใจการเรียนและต้นไม้ ดังตัวอย่าง

เรื่องมีออกซ์แมวมัทศจรรย ลูกมีความกตัญญูโดยทำตามคำสั่งของแม่ ดังตัวอย่าง

แม่ยื่นกระดาษสีฟ้า ๆ ที่พับไว้มาให้ผม

"เอาไปให้พ่ออ่านที่ พ่อเขาอยู่ในบ้าน บอกว่าแม่ให้อ่านทันทีเลยนะ"

ผมถือจดหมายไปส่งให้พ่อที่กำลังทำงานวุ่นอยู่ และบอกพ่อตามคำสั่งของแม่ พ่อคลีจจดหมายอ่านทันที พ่อก็เชื่อฟังแม่เหมือนกัน

ผมยืนอยู่ข้างหลังเก้าอี้ของพ่อ ถือโอกาสอ่านตามไปด้วย

(มีออกซ์แมวมัทศจรรย. 2557 : 29)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า ลูกที่มีความกตัญญูควรจะทำตามคำสั่งของแม่ เมื่อนำจดหมายที่ป่าโสมฝากมาให้พ่ออ่าน ทำให้พ่อเข้าใจเรื่องในอดีตและรู้สึกถึงความสัมพันธ์ที่แนบแน่นระหว่างพ่อลูกอีกครั้ง ผู้แต่งให้แนวคิดที่ว่า การที่ลูกมีความกตัญญูต่อผู้ใหญ่ ทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่ก็จะนำไปสู่การคลี่คลายปัญหาความไม่เข้าใจที่เกิดขึ้นมานาน ทำให้เกิดความรักในครอบครัวกลับอีกครั้งหนึ่ง การกระทำของตัวละครเป็นการช่วยเหลือให้พ่อแม่เข้าใจกัน

2) การช่วยเหลือผู้ใหญ่

การช่วยเหลือผู้ใหญ่เป็นพฤติกรรมอีกอย่างหนึ่งที่แสดงถึงการมีความกตัญญู และการช่วยเหลือผู้ใหญ่สามารถเสริมสร้างให้สังคมมั่นคง ดังตัวอย่าง

เรื่องจากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง สิ่งหาช่วยเหลือครูวิชาญดูแลกล้วยไม้ และช่วยแม่ทำกระถางกล้วยไม้ ดังตัวอย่าง

ผมเดินไปที่ก๊อกน้ำ มีสายยางต่อก๊อกไว้เรียบร้อย เปิดน้ำ ลงมีอร์ดน้ำกล้วยไม้ในถุงเพาะชำให้ครู ความจริงผมไม่มีหน้าที่ ต้องทำเพราะหลังแปดโมงพนักงานเกษตรก็จะมาทำหน้าที่กัน แล้ว แต่ผมชอบทำ ถ้ามีเวลาเหลือนิด ๆ หน่อย ๆ ผมอยากเห็น การเติบโตของต้นไม้ที่ผมรดน้ำเหมือนตอนที่อยู่บ้าน

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 20)

ฝ่อไปยิ่งวันหยุดแม่ชอบขอให้ช่วยทำกระถางกล้วยไม้เอง แม่จะซื้ออุปกรณ์มาให้ ตกกลางวันแรกผมทำกระถางกล้วยไม้โย้เย้ให้ แม่สำเร็จหนึ่งกระถาง แม่ชมแล้วชมอีกว่าสวยใช้ได้ทีเดียวสำหรับ กระถางใบแรกในชีวิต แม่ปลูกเอื้องแคระใส่กระถางใบนั้นแขวนไว้ กับกิ่งไม้หน้าประตูบ้าน หนึ่งปีต่อมามันก็ออกดอกสีแดง

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 60)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้น เป็นเรื่องที่สิ่งหาซึ่งเป็นเด็กที่ชอบปลูกต้นไม้เมื่อมีเวลาว่างสิ่งหาจะ ไปช่วยครูวิชาญดูแลกล้วยไม้ เปิดน้ำ และลงมีอร์ดน้ำกล้วยไม้ในถุงเพาะชำ แม้ว่าจะไม่ใช่หน้าที่ของตัวเอง เขาก็ทำเพราะว่าครูเป็นมีพระคุณ ตัวอย่างที่สองเป็นเหตุการณ์ที่แม่ซื้ออุปกรณ์มาให้ สิ่งหาช่วยทำกระถางกล้วยไม้ ผู้แต่งให้แนวคิดว่าเป็นสมาชิกของครอบครัว เด็กควรพยายาม ช่วยเหลือพ่อแม่ซึ่งเป็นผู้มีพระคุณ ช่วยให้พ่อแม่รู้สึกสบายใจและเด็กได้รู้จักหน้าที่ของตนเอง ดังเช่น การช่วยทำงานเล็ก ๆ น้อย ๆ เป็นการแสดงออกถึงความกตัญญู พ่อแม่จะได้ไม่เหน็ดเหนื่อยและมีโอกาส สอนการทำงานทางอ้อมให้เยาวชนรู้จักบทบาทหน้าที่เมื่อโตเป็นผู้ใหญ่

เรื่องสายลมกับทุ่งหญ้า ตัวละครกายมีความกตัญญูแก่ผู้ใหญ่โดยช่วยเหลือผู้ใหญ่ ทำงาน ดังตัวอย่าง

หลังจากเก็บเกี่ยวข้าวยุ่งฉางเรียบร้อยแล้ว ก็ถึงเวลาต้อง ตัดปอที่หว่าเมล็ดไว้ในไร่ตั้งแต่ต้นปี ซึ่งอาจจะกินเวลาถึงสองสัปดาห์ ตอนที่พันและบัวลอยใช้เคียวคม ๆ ตัดต้นปอแล้วกรอรวมกันไว้ เป็นมัด ๆ นั้น กายมีหน้าที่เก็บลูกปอสีแดงไว้จำนวนหนึ่งให้พ่อเป็น เมล็ดพันธุ์ในปีหน้า แม้ว่ากายจะได้ช่วยงานเล็ก ๆ น้อย ๆ แต่ก็ เป็นเรื่องสำคัญ บางครั้งเขาต้องพาน้องทั้งสองเล่นเป็นเวลานาน ๆ โดยไม่ให้มันร้องไห้เยเยหรือไม่กี่ไกวเปลให้ปู่ยิ้มหลับ

(สายลมกับทุ่งหญ้า. 2554 : 39)

จากตัวอย่างที่ยกมา ผู้แต่งให้แนวคิดที่ว่า เยาวชนต้องมีความกตัญญูต่อผู้ใหญ่ด้วยการช่วยทำงานที่ตัวเองทำได้ เมื่อผู้ใหญ่ยุ่ง เช่นการช่วยดูแลน้อง ๆ เพื่อให้ผู้ใหญ่ทำงานได้สะดวก ผู้แต่งสะท้อนผ่านฉากที่กายช่วยเก็บปอและพาน้อง ๆ ไปเล่นในเวลาผู้ใหญ่ยุ่งกับการตัดปอ ภายเป็นตัวแทนของเยาวชนที่ดี เป็นตัวอย่างให้เยาวชนทุกคนควรทำตามแบบอย่างของกายที่ตอบแทนผู้ใหญ่ โดยการช่วยทำงาน

3) ความเข้าใจผู้ใหญ่

ความเข้าใจผู้ใหญ่ หมายความว่า การรู้สถานการณ์และความต้องการของผู้ใหญ่ เข้าใจสิ่งที่ผู้ใหญ่ทำและยอมรับการกระทำของผู้ใหญ่ ดังตัวอย่าง

เรื่องจากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง สืบหาเข้าใจถึงความคิดถึงของแม่ที่มีต่อลูกและหลาน แม่จะมีความสุขมากที่ได้เดินทางไปส่งลูกหลานถึงต่างประเทศ สืบหาจึงตัดสินใจจะพาแม่ไปต่างประเทศปีละครั้งในประเทศที่แม่อยากไป ดังตัวอย่าง

*ส่วนพี่ฉันมีลูกสองคน กลับเมืองไทยปีละครั้ง หลานสาว
คนโตอายุห้าขวบแล้ว เด็กอะไรไม่รู้น่ารักเหมือนตุ๊กตาบาร์บี้
ผมกับแม่เห่อหลานรักจะตาย สุดท้ายต้องตามไปส่งถึงอเมริกาโน่น
ถือโอกาสพาแม่ไปเที่ยวด้วย แม่มีความสุขมากที่ได้เดินทางไป
ต่างประเทศกับเขาครั้งหนึ่ง ผมเลยตั้งใจว่าจะพาแม่ไปปีละครั้ง
ประเทศไหนก็ได้ที่แม่อยากไป*

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 154)

จากตัวอย่าง ผู้แต่งให้แนวคิดที่ว่า แม่เป็นคนที่ให้ชีวิตและเลี้ยงดูลูกหลานจึงเป็นผู้ใหญ่ที่มีพระคุณ เมื่อเติบโตขึ้น เมื่อสามารถเลี้ยงตัวเองได้แล้วลูกควรพยายามเลี้ยงดูแม่ ทำให้ชีวิตแม่มีความสุข และลูก ๆ ควรจะเข้าใจความรักของแม่ เมื่อรู้ว่าแม่ชอบสิ่งใดก็ทำให้แม่ได้ในสิ่งที่แม่ต้องการ ในวรรณกรรมเล่าถึงวิธีที่เยาวชนจะทำให้แม่มีความสุขโดยการเดินทางไปต่างประเทศ ตัวละครสืบหาจึงตัดสินใจจะพาแม่ไปต่างประเทศปีละครั้ง สะท้อนถึงความกตัญญูที่เต็มไปด้วยความเข้าใจและเห็นใจความต้องการของแม่ได้เป็นอย่างดี

เรื่องตามหาสรวงสวรรค์ ตัวละครศรีไปหาพ่อในวันครบรอบ วันที่พ่อถึงแก่กรรม ดังตัวอย่าง

*"สวัสดิ์ดีครับพ่อ วันนี้ผมเอาดอกไม้มาเยี่ยมพ่อครับ เป็น
ดอกกุหลาบขาวที่พ่อชอบ ปีนี้แ่หน้อยนะครับที่เราไม่ได้มาพร้อม
หน้ากัน โรคหัวใจของแม่กำเร็บหนัก มินตราเลยต้องเฝ้าแม่อยู่ที่
ศูนย์สุขภาพฯ ถ้าพ่อยังอยู่ใกล้ ๆ เรา พ่ออวยพรให้แม่หายไว ๆ*

นะครับ" คาริพูดอยู่กับคนเดียวหน้าแท่นหินซึ่งสลักชื่อพ่อ เขาหวัง
อยู่ลึก ๆ ว่า ไม่พ่อก็พระเจ้าคงจะได้ยินคำอธิษฐานของเขา คาริ
รู้สึกว่าการได้ระบายกับแท่นหินไม่มีชีวิตทำให้ความทุกข์ในใจของ
เขาบรรเทาลง

(ตามมหาสรวงสวรรค์. 2554 : 27)

จากตัวอย่าง ผู้แต่งสื่อแนวคิดที่ คาริมีความกตัญญูต่อพ่อ แม้ว่าพ่อกำลังจะเสียชีวิตไป
แล้วก็ตอบแทนโดยการระลึกถึงโดยไปไหว้ที่สุสาน แสดงถึงการระลึกถึงบุญคุณของพ่อแม่ในวันครบรอบ
วันตายของพ่อ คาริจึงระลึกถึงจึงนำดอกไม้มากราบไหว้พ่อที่สุสาน

4.2.2 ความอดทน

ความอดทนเป็นคุณธรรมที่ดีที่ควรส่งเสริมให้เยาวชนใช้ในการดำเนินชีวิตในสังคม
เมื่อพบกับปัญหาต่าง ๆ การมีความอดทนจะช่วยให้เยาวชนมีจิตใจเข้มแข็งและสามารถประพฤติปฏิบัติ
อย่างถูกต้องดีในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในอนาคต ผู้แต่งได้แทรกแนวคิดด้านความอดทนในวรรณกรรม
สำหรับเยาวชน โดยมีรายละเอียดดังนี้

เรื่องสายลมกับทุ่งหญ้า ตาคำสอนกายให้อดทน ดังบทสนทนาระหว่างตากับกาย
ที่ให้ข้อคิด ดังนี้

"คนโตแล้วต้องทำยังไงบ้างล่ะครับ"

"ต้องอดทน"

"อดทนแค่นั้น แค่นี้ร้องไห้เวลาเจ็บพอไหม"

"อดทนในสิ่งที่เหลือทนจึงจะเรียกว่าการอดทน อย่างอื่น

ที่น้อยกว่านั้นเราควรเรียกแค่ว่าอดใจ คำว่าอดทนมันยากมาก

อย่างเช่น อดทนที่จะไม่โกรธหรือเกลียดใคร"

กายนิ่งคิด มันยังยากเกินกว่าที่จะเข้าใจมันในตอนนี้

(สายลมกับทุ่งหญ้า. 2554 : 57 - 58)

จากตัวอย่างที่ยกมา ตาคำสอนกายว่า ความแตกต่างอย่างหนึ่งระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่
คือ ผู้ใหญ่ต้องมีความอดทน ผู้แต่งให้แนวคิดที่ การมีความอดทนจะทำให้เยาวชนผ่านปัญหาในชีวิตที่
ลำบากได้ เป็นแนวคิดที่เยาวชนต้องฝึกความอดทนตั้งแต่เด็ก ทำให้เยาวชนได้ข้อคิดที่ว่าความอดทนมี
คุณค่าต่อชีวิตของทุก ๆ คน

เรื่องจากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง เด็กเกรในบ้านรั้วรักทำร้ายตัวละครเอก
สิงหา สิงหาพยายามอดทนและทำตัวให้ดี ไม่ทำสิ่งใดที่ขัดแย้งกับเด็กคนอื่น เพื่อให้เรื่องราวทุกอย่าง
ผ่านไปได้ด้วยดี และเก็บไว้เป็นบทเรียน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ไอ้ออดเป็นขาใหญ่ของที่นี่ เมื่อแรกผมเข้ามามันแกลัง
ผมสารพัด แกลังซัดขาหกล้มในท้องน้ำ แกลังแย่งสบู่ เมื่อผมไม่
ตอบโต้ สุดท้ายก็กระที่บชั้นพลาสติกเสียด้วย ผมไม่ได้กลัวมันเลย
ถ้าจะวัดกันตัวต่อตัวผมสูงใหญ่กว่าเสียอีก แต่ผมไม่ต้องการมีเรื่อง
ผมถือเสียว่าเป็นราคาที่ต้องจ่าย เป็นดอกเบียที่เจ้าหน้าที่ตามทวงก็
แล้วกัน มันคงมีความสุขมากที่เห็นคนตัวโตใหญ่กว่ามันแต่หงอ
เหมือนเด็กตัวเล็ก ๆ ผมรู้ว่าสายตาเด็กคนอื่น ๆ ก็มองผมอย่างดูถูกดู
แคลน ไม่มีใครชอบอันธพาลอย่างไอ้ออดเพราะมันเกะกะราน
ทำดีทำต่อย และก็คงแอบลุ่นอยู่ในใจให้ผมสู้กับไอ้ออด

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 67)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า ตัวละครเอกสิ่งหาที่มีความพยายามที่จะอดทน
กับการกระทำของตัวละครออดที่ขบรังแกเด็กที่อ่อนแอกว่า ผู้แต่งสอดแทรกเป็นคำสอนให้เยาวชนมี
จิตใจเข้มแข็งอดทนเมื่อพบกับสิ่งชั่วร้าย มีความทุกข์ก็ไม่ควรท้อแท้ การมีความอดทนเป็นเรื่องที่เยาวชน
จะต้องฝึกตนเอง เมื่อเติบโตจะได้มีกำลังใจ มีความอดทน และในที่สุด คุณธรรมความอดทนจะนำชีวิต
เยาวชนไปสู่ความสุข

4.2.3 ความขยันหมั่นเพียร

ชีวิตเราต้องการประสบความสำเร็จ ซึ่งความขยันหมั่นเพียรจะทำให้ชีวิตมีความสำเร็จ
มีความก้าวหน้า และสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้และความขยันหมั่นเพียรจะทำให้
ชีวิตสมบูรณ์

เรื่องจากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง สิ่งหาขยันหมั่นเพียรในการแต่งเพลง
ดังตัวอย่าง

ตั้งแต่นั้นผมก็บ้าแต่งเพลง แต่งบทกวียกใหญ่ และยัง
หาวรรณกรรมที่ส่วนใหญ่เป็นบทกวีมาอ่านเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ
ผมอยากคิดคำเท่ ๆ ได้เหมือนภาษาของกวีซีไรต์หลาย ๆ คนจึงเลย
แต่ผมไม่ลอกเลียนเขาอยู่แล้ว ผมอ่านนิตยสารที่เป็นแนววัยรุ่น
หวานแหววมากขึ้นด้วย

ไม่น่าเชื่อ เพียงสองเดือนผมแต่งเพลงไปแล้วสิบเพลง
ผมลองใส่ทำนองร้องคลอเสียงกีตาร์บ้าง ไม่อยากชมตัวเองเลยว่า
ผมแต่งเพลงได้ดีเหมือนกันนะ

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 57)

จากตัวอย่าง ผู้แต่งให้แนวคิดให้เยาวชนรู้ว่า ถ้าอยากประสบความสำเร็จในชีวิตและได้รับสิ่งที่ตัวเองต้องการหรือสร้างแรงบันดาลใจนั้น เยาวชนจะต้องมีความขยันหมั่นเพียร แม้ชีวิตจะมีอุปสรรคก็สามารถสมหวังได้ เพราะว่าความขยันทำให้เยาวชนสามารถต่อสู้ความลำบากได้ ดังเช่นตัวละครที่ถึงแม้ว่าไม่มีความรู้และประสบการณ์ในการแต่งเพลง แต่เขาก็มีความพยายามจนสามารถแต่งเพลงได้อย่างดี เป็นการเน้นย้ำว่าความรู้และความขยันสามารถทำให้ความฝันเป็นจริงได้

เรื่องสายลมกับทุ่งหญ้า ผู้แต่งใช้คำพูดของตัวละครตาค่า สื่อแนวคิดความขยันหมั่นเพียร ดังตัวอย่าง

ในที่สุดวันเปิดเรียนก็มาถึงหลังจากการรอคอยที่ดูเหมือนจะยาวนานกว่าทุกช่วงเวลาสำหรับกาย "เวลาไม่เหมือนสิ่งของไม่ว่าเราจะใช้หรือไม่ใช้มันก็จะหมดไป ระหว่างที่รออะไรสักอย่างก็ไม่ควรปล่อยมันให้หมดไปอย่างเปล่าประโยชน์" ตาค่าเคยย้ำเตือนเขา

(สายลมกับทุ่งหญ้า.2554 : 63)

ตัวอย่างที่ยกมาข้างต้น ผู้แต่งให้แนวคิดว่า เวลาเป็นสิ่งที่พิเศษมีคุณค่า หากเวลาผ่านไปแล้วจะไม่มีย้อนวันกลับมาอีก ช่วงเวลาที่รออะไรสักอย่าง เยาวชนจึงควรมีความขยันหมั่นเพียร ทำสิ่งที่มีประโยชน์ก็จะทำให้ชีวิตมีคุณค่าและประสบความสำเร็จได้

เรื่องอธิษฐานสิจ๊ะกับนางฟ้าสีเขียว ตัวละครหินมีความขยันหมั่นเพียรในการทำงาน วาดภาพที่ครูสั่ง ดังตัวอย่าง

แต่เรื่องหนึ่งที่ผมไม่ยอมเล่าให้น้าชายหรือใคร ๆ ฟังเลยคือเรื่องใบงานของผมอะ เริ่มต้นตอนที่คุณครูให้เราวาดรูปตามใจชอบ ผมนึกถึงนางฟ้าสีเขียวและอยากวาดเธอให้คุณครูดู ผมตั้งใจที่สุดเลยอะ พยายามวาดรูปออกมาอย่างสวยที่สุดด้วยเส้นที่ผมพยายามดัดให้กลมเหมือนปีกสองเส้น แล้วผมใช้สีเขียวระบายในวงกลมทั้งสองนั้น

(อธิษฐานสิจ๊ะกับนางฟ้าสีเขียว.2554 : 72)

จากตัวอย่างที่ยกมา ผู้แต่งให้แนวคิดว่า ช่วงเวลาที่ทำงาน เยาวชนต้องตั้งใจและมีความพยายามหรือขยันหมั่นเพียร ความขยันหมั่นเพียรจะทำให้เยาวชนทำงานสำเร็จเป็นผลงานที่ดี หินมีความตั้งใจและมีความขยันหมั่นเพียรในการวาดรูปนางฟ้าสีเขียว ในที่สุดก็ได้ผลงานอย่างสวยงาม

4.2.4 ความกล้าหาญ

ความกล้าหาญ คือ กล้าทำ กล้าแสดงความคิดเห็นของตนเอง กล้าตัดสินใจเรื่องที่เราอยากทำ การมีความกล้าหาญในทางที่ดีจะนำชีวิตให้ไปสู่ความสุข ในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเชว่นบู๊คอวอร์ด พ.ศ.2553 - 2555 ผู้แต่งได้ให้แนวคิดในด้านความกล้าหาญ ดังนี้

เรื่องมีเอกซ์แมวมหัทศจรีย์ ตัวละครแม่กล้ามีความคิดที่กล้าหาญที่จะปรึกษารรรมการหมู่บ้านเพื่อเอาหมาพิตบูลล์ออกไป ไม่ทำอันตรายกับคนอื่น ๆ ดังตัวอย่าง

แม่ได้ข่าวนี้มาจากน้ำซมฟู่ เพื่อนบ้าน ซึ่งบอกว่าได้ยินมาจากป่าแจ่ม คนงานที่บ้าน ซึ่งได้ข่าวจากพ่อค้าขายไอศกรีม แต่ไม่มีใครรู้ว่าเขาเห็นเหตุการณ์กับตา หรือว่าได้ยินจากคนอื่นอีกทอดหนึ่ง แม่ไม่สนใจต้นตอของข่าว บอกพ่อว่าต้องชวนเพื่อนบ้านในซอย (ยกเว้นเจ้าของบ้านสุดซอย) ไปปรึกษารรรมการหมู่บ้านเสียแล้วว่าจะหาทางป้องกันพวกเด็ก ๆ ในหมู่บ้านจากหมาพิตบูลล์นี้ได้ อย่งไร จะใช้มาตรการขั้นสุดท้ายห้ามเลี้ยงหมาพิตบูลล์ในหมู่บ้านนี้ดีไหม

(มีเอกซ์แมวมหัทศจรีย์. 2557 : 55)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้น ผู้แต่งให้แนวคิดว่ามีอันตรายเข้าทำร้ายเยาวชนหรือคนอื่น ๆ ทุกคนจะต้องมีความกล้าหาญที่กล้าทำสิ่งที่ดีต่อส่วนร่วม เพื่อปกป้องตัวเองและคนที่อยู่รอบตัว ดังตัวอย่างของแม่ที่กล้าแสดงความคิดเห็นและชักชวนคนอื่นให้ร้องเรียนกรรรมการหมู่บ้านให้แก้ปัญหา ซึ่งการกระทำเช่นนี้เป็นบทเรียนสอนให้เยาวชนมีความกล้าหาญในการแก้ปัญหาที่กระทบต่อส่วนรวม

เรื่องตามหาสรวงสวรรค์ ตัวละครอานิลมีความกล้าหาญตัดสินใจทิ้งโลกที่อยู่อย่างสุขสบาย กลับมาสู่โลกที่มีครอบครัวและคนที่รักอาศัยอยู่ ดังตัวอย่าง

อานิลหยุดกลืนน้ำตาที่กำลังล้นออกมาให้กลับลงไปนอก
"ต่อให้มีเวลามากมายกว่านี้สักเท่าไร ก็ไม่อาจชดใช้สิ่งที่ผม
ทำกับพวกเขาได้"

"แต่คุณก็ไม่ได้เสียโอกาสนั้นไปเสียทีเดียว แม้ว่าจะหายไป
สักหน่อยอย่างน้อยที่สุดคุณก็ได้ใช้เวลาที่เหลืออยู่กับลูกอย่างคุ้มค่า
ฉันไม่รู้ว่าคนนึงต้องใช้ความกล้าหาญมากแค่ไหนที่จะตัดสินใจละทิ้ง
โลกของฉันเพื่อกลับมาสู่โลกเดิมของพวกเขาเอง ในขณะที่ผู้คนใน
โลกของฉันได้แต่นั่งมองและปล่อยให้ผ่านไปจนสายเกินกว่า
จะกลับไปแก้ไข"

(ตามหาสรวงสวรรค์. 2554 :12)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้น ผู้แต่งให้แนวคิดว่ายาวชนต้องมีความกล้าหาญตัดสินใจ ในสิ่งที่เป็พื้นฐานความสุขของตัวเองและครอบครัว ไม่ควรลั้งเลที่จะมีความสุขเพื่อตัวเองและกล้าหาญ ที่จะดำเนินชีวิตกับครอบครัวซึ่งอาจจะมีทุกข์ มีความลำบากบ้าง ก็ควรอยู่ร่วมกันกับครอบครัว ไม่ควรแยกตัวเองออกไปมีความสุขตามลำพังคนเดียว

4.2.5 ความมีน้ำใจ

ความมีน้ำใจเป็นพฤติกรรมที่ช่วยเหลือคนอื่นๆในครอบครัว ชุมชน และสังคม ความมีน้ำใจทำให้สังคมมีความสุข ในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเว่นบุคควอร์ด พ.ศ.2553 - 2555 ผู้แต่งได้ให้แนวคิดในด้านความความมีน้ำใจ ดังนี้

เรื่องมีอกซ์แมวมัทศจรยย์ กล่าวว่าวบ้านพบว่า พิตบูลล์เป็นสุนัขดุร้าย ชาวบ้านจึง คิดจะหาวิธีเอามันออกไปจากหมู่บ้าน ตัวละคร"ผม" กลับรู้สึกว่ามันเป็นสุนัขน่ารัก จึงขอความช่วยเหลือ จากเจ้ามีอกซ์เพื่อไม่ให้หมาพิตบูลล์ออกจากหมู่บ้าน

'หมาพิตบูลล์ที่บ้านสุดซวยนั้นน่ารักจะตายไป มันไม่ได้ดู
เลยสักนิดเดียว' ผมบอกมีอกซ์

'ฉันก็ไม่ได้ว่ามันดีนี่' มีอกซ์ตอบ 'พิตบูลล์ไม่ใช่หมาพันธุ์
ล็กหน้อย พิตบูลล์ที่ดุร้ายไล่กัดคนนะ เป็นพิตบูลล์ที่มีนิสัยเบี่ยงเบน
ต่างหากละ'

'อ้าว' ผมร้องเสียงหลง 'แล้วทำไมแกไม่บอกแม่ละ'

'ก็แม่ไม่ได้ถามฉันนี่'

ผมไม่อยากเสียเวลาเถียงกับเจ้ามีอกซ์

'แกช่วยคิดหน่อยสิว่าเราจะทำยังไงดี ไม่ให้พวกมันถูกไล่
ออกจากหมู่บ้าน'

(มีอกซ์แมวมัทศจรยย์. 2557 : 56-57)

ตัวอย่างที่ยกมาข้างต้น ผู้แต่งให้แนวคิดว่ายาวชนต้องมีความน้ำใจแก่สัตว์และสิ่งอื่น ๆ สัตว์ก็มีชีวิต มีความรู้สึกเหมือนมนุษย์ เยาวชนจึงควรมีน้ำใจช่วยเหลือเลี้ยงดูสัตว์ที่กำลังลำบากให้มัน มีความสุข เมื่อมันมีปัญหาเดือนร้อน เยาวชนก็ควรมีความน้ำใจช่วยเหลือให้สัตว์พ้นจากอันตราย

สรุปได้ว่า ผู้แต่งให้แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม คือ ความกตัญญู ความอดทน ความกล้าหาญ สะท้อนผ่านตัวละครที่สอนให้เยาวชนควรเชื่อฟังทำตามคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ ช่วยเหลือ และมีความเข้าใจผู้ใหญ่ มีความกล้าหาญ และมีน้ำใจ คุณธรรมจริยธรรมเหล่านี้เป็นข้อคิดที่ดี เป็นการสอน ที่ช่วยให้เยาวชนรู้จักการดำเนินชีวิตและการแก้ไขปัญหาให้สำเร็จได้ และเป็นแนวทางนำให้เยาวชนมี ชีวิตที่มีความสุขในเวลาทีเติบโตเป็นผู้ใหญ่ด้วย

4.3 แนวคิดเกี่ยวกับความประพฤติของเยาวชนที่ไม่ดี

ตัวละครเยาวชนในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนปีคอร์ด พ.ศ.2553 – 2555 ส่วนหนึ่งเป็นเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่ดี ซึ่งผู้แต่งสะท้อนผ่านเรื่องราวต่าง ๆ เพื่อเตือนใจให้เยาวชนหลีกเลี่ยงการประพฤติที่ไม่ดี ดังละเอียดต่อไปนี้

เรื่องจากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง สะท้อนปัญหาเยาวชนที่มีพฤติกรรม เล่นไฟ สูบบุหรี่ และดื่มเหล้าด้วย ดังตัวอย่าง

มีเสียงเป่าปากเบา ๆ ดังมาจากมุมห้องเมื่อเห็นบ๊มเดินตามผมมา พวกเด็กเวรกลุ่มเดินนั้นแหละ พวกมันไม่มีอะไรทำหรือไม่ยอมทำ ขณะที่คนอื่นอ่านหนังสือ มันจับกลุ่มคุยเรื่องทะเลลึกลับ แอบเล่นไฟก็ยังคง บางทีแอบสูบบุหรี่ กินเหล้าที่เพื่อนหรือญาติแอบเอามาให้กัน เด็กใหม่เข้ามาทำทางหงออย่างบ๊มย่อมจะถูกพวกมันกลั่นแกล้งเอาง่าย ๆ แต่มันทำอะไรไม่ถนัดเมื่อผมอยู่ด้วย

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 38)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า เยาวชนบางคนมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของสังคม เช่น เล่นไฟ สูบบุหรี่ ดื่มเหล้า ผู้แต่งให้แนวคิดที่ว่า เยาวชนต้องรู้จักแยกแยะความประพฤติที่ดีกับไม่ดี การเล่นไฟ การสูบบุหรี่ไม่ใช่พฤติกรรมที่เยาวชนจะทำตาม และผู้แต่งต้องการให้แนวคิดที่ว่าคนในสังคมมีหน้าที่ช่วยดูแลและสอนเยาวชนให้พฤติกรรมเป็นคนดี อยู่ห่างไกลจากการเล่นไฟ การสูบบุหรี่ และการดื่มเหล้า และยังสอดแทรกกว่าสอนเยาวชนจะต้องทำตัวที่ดีคือรักการอ่านหนังสือ

เรื่อง มือกซ์แมวมหัศจรรย์ สะท้อนภาพเยาวชนมีพฤติกรรมที่เกรงหนีเรียน ดังตัวอย่าง

ผมเงยหน้าขึ้นมองพีตี้

"ทำไมคุณหมอมไม่พิมพ์จดหมายเองล่ะ ทำไมให้พีตี้พิมพ์ให้"

พีตี้หัวเราะเสียงดังฮ่า ๆ

"ใครจะเอาไปให้หมอเด๋นดวงตัวจริงเซ็นของเราเองล่ะ"

ผมตกตะลึง พีตี้เล่นขี้โกง

ผมเข้าใจแล้วว่าพีตี้จอมเกรงหนีเรียน แล้วปลอมจดหมาย

ลาป่วยส่งอาจารย์ใหญ่ แกล้งปลอมลายเซ็นหมอเด๋นดวงด้วย โอ้โฮ

ผมหลงกลช่วยพีตี้โกหกครูเสียแล้ว

(มือกซ์แมวมหัศจรรย์. 2557 : 31)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า เยาวชนบางคนไม่ชอบเรียนหนังสือ จึงมีพฤติกรรมพูดปดครุว่าป่วยและยังทำสิ่งที่ไม่ดีคือปลอมลายเซ็นของแพทย์ ผู้แต่งให้แนวคิดที่ว่า ควรจะลงโทษเยาวชนที่หนีเรียนอย่างเข้มงวด เป็นข้อคิดสอนว่าเยาวชนต้องรู้ว่าหน้าที่ของนักเรียนคือการเรียนและวางตัวเป็นเยาวชนที่ดี

สรุปได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับความประพฤติกของเยาวชนที่ไม่ดีคือการสะท้อนภาพเยาวชนที่มีพฤติกรรมเล่นไฟ สูบบุหรี่ ดื่มเหล้า และเกรงหนีเรียนให้รู้และเข้าใจว่าเยาวชนไม่ควรกระทำ รวมทั้งยังให้ข้อคิดแก่ผู้ใหญ่เพื่อสังเกตเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่ดี และอบรมสั่งสอนให้เยาวชนรู้จักปรับตัว วางตัวเองและประพฤติตนเป็นเยาวชนที่ดีของสังคม

4.4 แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย

วัฒนธรรม คือ ความเจริญงอกงามของหมู่คณะหรือสังคม วรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเชว่นบุ๊คอวอร์ด พ.ศ. 2553 – 2555 ผู้แต่งให้แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยโดยกล่าวถึงเทศกาล และการมีมารยาทของเยาวชนที่แสดงด้วยการไหว้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

4.4.1 เทศกาล

เทศกาล คือ เหตุการณ์ชนิดหนึ่งซึ่งขึ้นโดยชุมชนท้องถิ่น เป็นช่วงเวลา ที่มุ่งความสนใจ และการเฉลิมฉลองเอกลักษณ์บางอย่างของชุมชนนั้นและเทศกาลนั้น

เรื่องจากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง สิงหาได้เดินทางไปชอรดน้ำพ่อใน เทศกาลวันสงกรานต์ ดังตัวอย่าง

"ขอบคุณครับพ่อ" ผมหันไปบอกให้คนขับรถยกขนมผลไม้
ลงจากรถ พร้อมกับพานมาลัยดอกมะลิ "ผมอยากมารดน้ำขอพร
พ่อให้ตรงสงกรานต์ แต่ต้องไปคอนเสิร์ตเลยมาวันนี้ พ่อคงไม่ว่า
นะครับ"

พ่อพยักหน้า พิมพ์เบา ๆ แล้วยื่นมือมาให้ผมรดน้ำ พ่อให้
พรสั้น ๆ เสียงเครื่องเหมือนจะร้องให้ บางทีพ่ออาจจะนึกเสียใจกับ
บางเรื่องราวในอดีต

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 152)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า ผู้แต่งให้แนวคิดที่เทศกาลวันสงกรานต์ เด็กจะรดน้ำขอพรจากพ่อแม่และผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่จะให้ศีลให้พรเด็กด้วย การรดน้ำขอพรเป็นส่วนสำคัญของเทศกาลวันสงกรานต์ เด็กและเยาวชนมีโอกาสแสดงความรักต่อผู้ใหญ่ เป็นความรัก ความอ่อนน้อมของเด็ก และผู้ใหญ่ก็มีเมตตาและให้พรหรือสิ่งที่ดีงามแก่เด็กและเยาวชนในเทศกาลวันสงกรานต์ ทำให้ครอบครัวมีความสุข

เรื่องสายลมกับทุ่งหญ้า ชุมชนเตรียมงานเทศกาลบุญเดือนสี่ ดังตัวอย่าง

สิ้นเดือนกุมภาพันธ์งานบุญเดือนสี่ก็เริ่มขึ้น บุญที่ให้
ความรู้สึกอิ่มใจ ทุกครอบครัวพร้อมที่จะเสียสละผลผลิตหรือเงิน
ทองบางส่วนเพื่อความรู้สึกอิ่มใจ และการเฉลิมฉลองในครั้งนี้

บัวลอยไปจับจ่ายข้าวของที่ในเมือง เพื่อเตรียมงานบุญ
ก่อนหน้าวันงาน หลายวัน ทุกคนในครอบครัวก็จะได้เสื้อผ้าใหม่ไว้ใส่
ในงานบุญ สำหรับกายมันเป็นความสุขปีละครั้งเท่านั้นที่จะได้ใส่
เสื้อผ้าสวย ๆ

ผู้เฒ่าผู้แก่เตรียมงานอยู่ที่วัดกว่าสิบวันก่อนวันงานดอกไม้
ที่ทำจากแกน ต้นหม่อนถูกมัดรวมกันและจากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้น
ผู้แต่งให้แนวคิดที่จัดเป็นช่อย้อมให้หลากสี ตุงผ้าสีล้นลวดลาย
แปลกตาแขวนไว้รายรอบศาลาการเปรียญ ธงเต่า ธงตะขาบ
และธงจระเข้ ประดับอยู่ในศาลา ลานวัดถูกกวาดเตียน

(สายลมกับทุ่งหญ้า. 2554 : 49)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้น ผู้แต่งให้แนวคิดที่ เทศกาลงานบุญเดือนสี่เป็นช่วงเวลา
แห่งการทำบุญทำให้รู้สึกอิ่มเอิบใจ และเป็นงานที่สำคัญของชุมชน ผู้ใหญ่ในครอบครัวจะซื้อของต่าง ๆ
เพื่อเตรียมงาน ทำบุญ ผู้สูงอายุจะเอาดอกไม้ที่จัดเป็นช่อเพื่อเตรียมไปที่วัด ทุกคนในครอบครัวจะได้
สวมเสื้อผ้าใหม่ เทศกาลงานบุญเดือนสี่จึงเป็นประเพณีทำบุญเป็นงานที่ทำให้มนุษย์ได้ทำความดีและ
สร้างความสามัคคีในครอบครัวและชุมชน

สรุปได้ว่า วัฒนธรรมที่สะท้อนผ่านเทศกาลที่ผู้แต่งถ่ายทอดในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่
ได้รับรางวัลเชว่นบุคควอร์ด พ.ศ. 2553 – 2555 คือ เทศกาลสงกรานต์กับงานบุญเดือนสี่ เพื่อให้
แนวคิดที่คนไทยมีประเพณีที่ดั้งเดิมคือการรดน้ำขอพรซึ่งเป็นส่วนสำคัญของเทศกาลวันสงกรานต์
เทศกาลงานบุญเดือนสี่เพื่อการทำบุญซึ่งเป็นประเพณีที่ทำให้มนุษย์มีความมั่นใจยิ่งขึ้น เพราะได้ทำ
ความดีตามศาสนา และได้ร่วมมือร่วมใจกันของคนไทย ในครอบครัว เป็นความสามัคคีที่เกิดขึ้นทั้งใน
ครอบครัวและชุมชนทำให้เยาวชนได้รู้ว่าควรจะปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยอย่างไรในประเพณีที่เป็น
เทศกาลต่าง ๆ

4.4.2 การไหว้

การไหว้เป็นการประพฤติปฏิบัติที่แสดงออกถึงมารยาทและวัฒนธรรมไทย โดยเฉพาะ
กับเยาวชน ควรีมารยาทแสดงความอ่อนน้อมเมื่อเวลาจะทักทายผู้ใหญ่หรือขอบคุณผู้ใหญ่ก็ควรจะ
พนมมือไหว้ด้วยความเคารพอย่างอ่อนน้อม ซึ่งเป็นมารยาทที่คนไทยปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ดังตัวอย่าง
เรื่องจากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง

“อ้าว ฝ่าย” ครูวิชาญ ครูสอนวิชาเกษตรทักทายผมอย่าง
อารมณดี

ผมรีบยกมือไหว้ "สวัสดีครับครู"

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 19)

พ่อคาดฝักันเป็นแบบคนทำอาหาร เดินออกมาจากหลัง
ร้านเมื่อเมียตะโกนเรียก พ่อชะงัก ทำหน้าไม่ถูก ยกมือเสยผมที่
เริ่มแซมสีขาวบ้างแล้ว

"สวัสดิ์ดีครับพ่อ สบายดีหรือเปล่าครับ"

ผมรีบยกมือไหว้ ไม่อยากให้พ่อเขินมากกว่านี้

(จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง. 2552 : 151)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้น ผู้แต่งให้แนวคิดที่นักเรียนต้องเคารพครู เวลาพบครูก็ควร
ทักทายครูด้วยการยกมือไหว้ครู พ่อแม่เป็นผู้มีบุญคุณให้ชีวิตลูก เป็นคนที่เลี้ยงดูแลดู เยาวชนจึงต้อง
ทักทายกับพ่อแม่ด้วยความเคารพอ่อนน้อม การไหว้จึงเป็นมารยาทที่ต้องกระทำตามวัฒนธรรมที่ดี
ต้องรู้จักนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

เรื่องมือกซ์แมวมหัทศจรรย์ ตัวละครนิดไหว้ทักทายผู้ใหญ่ ดังตัวอย่าง

"นิก มาสวัสดิ์ป่าจิตรา ป่าจิตราเป็นเพื่อนกับป่าโลม เพื่อน
รุ่นพี่ของแม่ที่เป็นอาจารย์สอนภาษาไทยที่พิษณุโลก ป่าจิตราลงมา
ทำธุระที่กรุงเทพฯ ป่าโลมเลยฝากจดหมายมาถึงแม่ด้วย"

ผมยกมือไหว้คุณป่าจิตรา คุณป่ายกมือขึ้นรับไหว้อย่าง
นุ่มนวล

(มือกซ์แมวมหัทศจรรย์. 2557 : 27)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้น ผู้แต่งให้แนวคิดที่เด็กและเยาวชนต้องมีมารยาทที่ดีงาม
เมื่อเวลาพบกับผู้ใหญ่ต้องกล่าวคำสวัสดิ์พร้อมกับยกมือไหว้ เด็กกับเยาวชนเป็นกลุ่มคนที่กำลังเติบโต
ทั้งร่างกายและจิตใจ ผู้แต่งให้แนวคิดเพื่อสอนเด็กและเยาวชนรู้จักการมีมารยาทและทำตามวัฒนธรรมไทย
ที่ต้องเคารพแก่คนอื่น โดยเฉพาะกับคนที่มีอายุมากกว่าโดยการไหว้ด้วยความอ่อนน้อม

เรื่องสายลมกับทุ่งหญ้า เป็นฉากที่กายได้พบพ่อ และเป็นครั้งแรกที่บอกให้กายไหว้
พ่อ ดังตัวอย่าง

"กายนี้พ่อหลาน ไหว้พ่อสิ"

ขณะที่กายไหว้อย่างเขิน ๆ ตามที่ตาบอก เขาได้
เผชิญหน้ากับชายคนหนึ่งที่ต้องเรียกว่าพ่อโดยไม่มีอะไรสัมผัสได้
ถึงความคุ้นเคยเลย ไม่เคยมีภาพใบหน้านี้ในความทรงจำมาก่อน
จนเขาไม่รู้ว่าจะทำตัวอย่างไร คำพูนเองก็ขัดเขินจนไม่รู้จะทำ
อย่างไรเช่นกัน เขาขยับเข้าไปใกล้และเอ่ยขึ้นเบา ๆ

(สายลมกับทุ่งหญ้า. 2554 : 51)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้น ผู้แต่งให้แนวคิดที่ว่า แม้ว่าพ่อไม่ได้เลี้ยงดูแลเราตั้งแต่เด็ก แต่พ่อเป็นคนที่ให้ชีวิตเกิดมา เพราะฉะนั้นเยาวชนทุกคนควรระลึกถึงบุญคุณของพ่อ และควรเคารพพ่อ เมื่อพบพ่อควรจะยกมือไหว้แสดงถึงความเคารพต่อผู้ใหญ่

สรุปได้ว่า การไหว้เป็นพฤติกรรมที่ดีและแสดงถึงมารยาทและการอ่อนน้อม การไหว้ซึ่งแสดงออกอย่างชัดเจนว่าเป็นวัฒนธรรมที่ดีที่เยาวชนทุกคนควรจดจำและกระทำตามด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยที่ผู้แต่งสะท้อนในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัล เซเวนบุ๊กอวอร์ด พ.ศ.2553-2555 มี 2 ประการได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับเทศกาลสงกรานต์คือการรดน้ำขอพรและเทศกาลการทำบุญในเดือนสี่กับแนวคิดเรื่องมารยาทการไหว้ที่สื่อให้แนวคิดว่าการไหว้เป็นวัฒนธรรมที่ดีที่เยาวชนทุกคนต้องทำตาม

4.5 แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาสังคม

แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาสังคมไทยในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบุ๊กอวอร์ด พ.ศ. 2553 – 2555 ผู้แต่งได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลที่ไม่เหมาะสมในเว็บไซต์ มีผลกระทบต่อเยาวชน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เรื่องมีเอกซ์แมวมหัทศจรีย์ ตัวละคร"ผม"ค้นหาข้อมูลในเว็บไซต์ แต่พบว่าข้อมูลที่ไม่เหมาะสมกับเยาวชน ดังตัวอย่าง

ตั้งแต่มีเอกซ์ แมวมหัทศจรีย์ของผม รู้ว่าไม่มีปีแมวอยู่ใน
ลิปสองปีนักซ์ตร ทั้งผมทั้งมีเอกซ์อยู่ไม่เป็นสุขเลย ลำพังผมเองไม่
วุ่นวายหรอก แต่เจ้ามีเอกซ์นะสิ ครุ่นคิดหาวิธีเปลี่ยนปีชวดหรือ
ปีหนูเป็นปีแมวให้จงได้ มันเฝ้าเข้าซีผมให้เข้าอินเทอร์เน็ต ไปค้นหา
เว็บไซต์ของบรรดาผู้รักแมวทั้งหลาย ซึ่งก็มีอยู่หลายเว็บไซต์ด้วยกัน
เช่น เว็บไซต์แมวสีสวาด เว็บไซต์แมวเปอร์เซีย เว็บไซต์แมวดำ
เว็บไซต์แมวจรจัด (อ้อ ผมเจอเว็บไซต์ลูกแมวเซ็กซ์ด้วย แต่ไม่ใช่
เว็บไซต์ของคนรักแมวจริง ๆ หรอก พอผมเห็นรูปภาพที่อยู่ใน
เว็บไซต์ผมต้องรีบเผ่นออกมาเลย ไม่งั้นเดี๋ยวตาเป็นกุ้งยิง)

(มีเอกซ์แมวมหัทศจรีย์. 2557 : 64)

จากตัวอย่างที่ยกมาแสดงได้เห็นว่า สังคมได้สร้างปัญหาแก่เยาวชนโครงการสื่อข้อมูลทางเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม เมื่อเยาวชนค้นหาข้อมูลทางเว็บไซต์ ก็จะได้ข้อมูลที่ไม่ตรงกับหัวข้อที่ต้องการ เป็นข้อมูลที่ไม่เหมาะสมกับเยาวชนโดยเฉพาะข้อมูลที่ร้ายๆทางเพศ ผู้ใหญ่จึงต้องสอนให้กับการควบคุมการเผยแพร่ข้อมูลทางเว็บไซต์ให้ข้อมูลผิดเกี่ยวกับเยาวชนรู้จักใช้คอมพิวเตอร์ค้นหาข้อมูลจากเว็บไซต์ที่เป็นข้อมูล

ที่มีคุณค่าโดยจัดทำอย่างเป็นทางการ โดยหน่วยงานภาครัฐบาลที่เกี่ยวข้องควรตรวจสอบกลั่นกรอง เพื่อให้เป็นระบบที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อเยาวชน

เรื่อง ตามหาสรวงสวรรค ให้ข้อมูลผิดเกี่ยวกับปัญหาสังคมที่ผู้คนไม่มีน้ำใจ แบ่งแยกคน ดังตัวอย่าง

คาริเดินออกจากอาคารสุสานขนาดใหญ่กลับเข้าเขตเมือง
เพื่อจะโดยสารรถประจำทางกลับไปโรงพยาบาล ยิ่งเข้าไปในเขตตัว
เมืองมากเท่าใด ผู้คนก็ยิ่งหนาตาตามลำดับ หัวใจที่ไม่ค่อยแข็งแรง
ของคาริทำให้เขารู้สึกเหนื่อยไม่น้อย จึงต้องหยุดเดินเป็นพัก ๆ
และความเชื่องเช่นนี้ บางครั้งก็สร้างปัญหา

"ไอ้หนู หลบไปสิวะ ชักซ้ายอยู่ได้!"

คาริถูกรถแทรกล้มลง เขารู้สึกโกรธ อยากพยายามลุก
ขึ้นมาตอบโต้ในทันที ทว่าคนที่ชนหายไปแล้ว

(ตามหาสรวงสวรรค. 2554 : 28- 29)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้นเห็นได้ว่า ผู้แต่งให้แนวคิดถ้าคนเราไม่มีน้ำใจไม่รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเราและยึดตัวเองเป็นสำคัญแบ่ง ซึ่งเป็นปัญหาที่พบเสมอในชีวิตประจำวัน เมื่อสังคมได้พัฒนาความเจริญ คนเราก็มีความเห็นแก่ตัว เอาแต่ใจตัวเอง และเหยียดหยามหรือแบ่งแยกเด็กผู้ใหญ่มากขึ้น ซึ่งเป็นอิทธิพลจากค่านิยมด้านวัตถุหรือวัตถุนิยม จึงขาดน้ำใจต่อกัน เยาวชนและผู้ใหญ่จึงควรมีน้ำใจ มีความคิดและพฤติกรรมที่ปฏิบัติต่อคนอื่นอย่างเท่าเทียมกัน

จากการวิเคราะห์กลวิธีการแต่งของวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเว่นบุคควอร์ดสรุปได้ว่า ผู้แต่งได้นำเสนอแนวคิดที่มีคุณค่าต่อเยาวชนและผู้ใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับผู้อ่าน ได้แก่ ความรัก คุณธรรมและจริยธรรม ปัญหาของเยาวชน และวัฒนธรรมไทย แนวคิดเกี่ยวกับความรักผู้แต่งได้นำเสนอภาพเป็นความรักในครอบครัว เป็นความรักระหว่างพ่อแม่ พ่อแม่ลูก และตายายกับหลาน รวมทั้งความรักระหว่างบุคคลในชุมชน ในด้านแนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม ผู้แต่งให้แนวคิดที่เยาวชนควรได้รับการอบรมสั่งสอนเพื่อเป็นผู้ใหญ่ที่ดีต่อไป เช่น ความกตัญญู ความอดทน ความกล้าหาญ ความมีน้ำใจ นอกจากนี้ยังให้แนวคิดเกี่ยวกับความประพฤติของเยาวชนที่ไม่ดี เพื่อให้ผู้อ่านที่เป็นเยาวชนละเว้นและฝึกฝนตัวเอง ส่วนภาพสะท้อนแนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย ผู้แต่งนำเสนอแนวคิดที่เป็นวัฒนธรรมไทยในเทศกาลสงกรานต์ วันขึ้นปีใหม่ของคนไทยกับมารยาทไทย คือ การไหว้ เพื่อให้เยาวชนรู้จักประเพณีและรักษาวัฒนธรรมไทยที่ต้องมีด้วย แนวคิดประการสุดท้ายผู้แต่งสะท้อนถึงการพัฒนาของสังคมจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และการยึดถือวัตถุนิยมจนคนในสังคมปัจจุบันเห็นแก่ตัวขาดน้ำใจ ผู้แต่งจึงนำเสนอแนวคิดที่ไว้เป็นข้อคิด และกระตุ้นให้เยาวชนเห็นว่าเป็นปัญหาที่กระทบต่อเยาวชน ทุกคนจึงต้องตระหนักถึงและหาวิธีแก้ไขปัญหาของเยาวชนเหล่านี้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวិเคราะห์เรื่องกลวิธีการแต่งและแนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบุ๊กอวอร์ด พ.ศ. 2553 – 2555 มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการแต่งในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบุ๊กอวอร์ด และ เพื่อวิเคราะห์แนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบุ๊กอวอร์ด พ.ศ. 2553 – 2555 โดยศึกษาวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบุ๊กอวอร์ด พ.ศ. 2553 – 2555 จำนวน 6 เรื่อง และผลการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์(Descriptive Analysis) ผู้วิจัยได้สรุปมีผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์กลวิธีการแต่งและแนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบุ๊ก อวอร์ด พ.ศ. 2553 – 2555 มีผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

5.1.1 กลวิธีการแต่งวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบุ๊กอวอร์ด พ.ศ. 2553 – 2555

1) การตั้งชื่อบท พบว่าผู้แต่งใช้กลวิธีการตั้งชื่อบทด้วยเหตุการณ์สำคัญในเรื่อง การตั้งชื่อตามชื่อบุคคลหรือคำเรียกแทนบุคคล กลวิธีการตั้งชื่อเรื่องแต่ละบทที่ทำให้น่าสนใจและดึงดูดให้ผู้อ่านสงสัย ต้องการหาคำตอบ และติดตามอ่านเนื้อเรื่องของเรื่องแต่ละตอนต่อไป

2) การวางโครงเรื่อง พบว่าผู้แต่งวางโครงเรื่องเกี่ยวกับเด็กและสัตว์เลี้ยง ซึ่งนำไปสู่เรื่องราวที่สนุกสนานควบคู่กับการให้ครอบครัว แนวคิดที่เป็นประโยชน์และมีคุณค่าแก่ผู้อ่านโดยเฉพาะผู้อ่านที่เป็นเด็กและเยาวชน

3) การเปิดเรื่อง พบว่าผู้แต่งได้ใช้กลวิธีเปิดเรื่อง 3 ลักษณะ ได้แก่ การเปิดเรื่องโดยการบรรยาย โดยการบรรยายฉากและลักษณะบุคคลของตัวละคร การเปิดเรื่องโดยการเล่าเรื่อง ผู้แต่งเล่าเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวละคร เหตุการณ์ ทำให้รู้ว่าแต่ละบทมีการเริ่มต้นอย่างไร และการเปิดเรื่องโดยการใช้บทสนทนา ทำให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลิน

4) การดำเนินเรื่อง พบว่าผู้แต่งใช้กลวิธีดำเนินเรื่องโดยสร้างความขัดแย้ง ในด้านการสร้างความขัดแย้ง ผู้แต่งให้กลวิธี 2 ลักษณะ ได้แก่ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ เป็นความขัดแย้งที่เกิดจากผู้ใหญ่กับผู้ใหญ่มีความคิดเห็นไม่ตรงกัน ความขัดแย้งระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ และความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละคร เป็นความขัดแย้งที่ผู้แต่งต้องการแสดงถึงบุคลิกลักษณะของตัวละคร

5) การปิดเรื่อง พบว่าผู้แต่งนิยมปิดเรื่องด้วย 4 ลักษณะ ได้แก่ การปิดเรื่องแบบสุขนานุกรม ทำให้ผู้อ่านได้รับความสุข การปิดเรื่องแบบโศกนาฏกรรม คือ ทำให้เกิดความเศร้าใจ

แต่เราต้องบอกตัวเองอย่างมั่นใจว่า สักวันหนึ่งเราจะพบความสุขให้ได้ การปิดเรื่องแบบหักมุม จบเรื่องแบบคาดเดาไม่ถึง ทำให้เกิดความสนใจกับวรรณกรรม การปิดเรื่องแบบทิ้งปัญหาไว้ให้คิด ผู้อ่านต้องคิดพัฒนาการเรื่องตามความนึกคิดของตัวเอง

6) ตัวละคร พบว่าผู้แต่งได้กำหนดตัวละครเอกและตัวละครรอง ให้มีนิสัยใจคอ พฤติกรรม และความคิดนึกไปตามบทบาทที่ผู้แต่งได้สร้างสรรค์ ตัวละครเอกกับตัวละครรองมีความสัมพันธ์ตามบทบาทและเหตุการณ์ในการดำเนินเรื่องที่น่าไปสู่แก่นเรื่อง

7) ฉากและบรรยากาศ พบว่าผู้แต่งใช้ฉาก 3 ลักษณะ ได้แก่ ฉากและบรรยากาศที่เป็นสถานที่ ฉากและบรรยากาศที่เป็นเหตุการณ์ และฉากและบรรยากาศที่เป็นสิ่งแวดล้อม

8) บทสนทนา พบว่าผู้แต่งใช้กลวิธีการแต่ง มี 3 ลักษณะ ได้แก่ บทสนทนาที่ใช้ดำเนินเรื่อง ทำให้เรื่องพัฒนาไปตามโครงเรื่อง การใช้บทสนทนาบอกลักษณะและนิสัยใจคอของตัวละคร ทำให้เข้าใจบุคลิกลักษณะและนิสัยใจคอของตัวละครอย่างชัดเจน และการใช้บทสนทนาที่ให้คิดและข้อคิด

5.1.2 แนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบูคส์อวอร์ด พ.ศ. 2553 – 2555 ผู้วิจัยได้สรุปดังนี้

1) แนวคิดเกี่ยวกับความรัก พบว่าผู้แต่งได้เสนอแนวคิด 2 ด้าน ได้แก่ ความรักในครอบครัว คือ ความรักระหว่างพ่อแม่ พ่อแม่มีบทบาทหน้าที่เลี้ยงดูและเป็นศูนย์กลางของครอบครัว ความรักระหว่างพ่อแม่ทำให้ชีวิตครอบครัวมีความสุข และความรักระหว่างตายายกับหลาน เป็นความรักระหว่างผู้ใหญ่กับเด็กที่ต่างอายุ เป็นแนวคิดความรักของครอบครัวนี้ทำให้สมาชิกในครอบครัวแต่ละคนทำหน้าที่และมีบทบาทในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในด้านแนวคิดความรักระหว่างบุคคลในชุมชน เป็นแนวคิดที่สะท้อนถึงความรักระหว่างคนในชุมชนที่ต้องมีน้ำใจช่วยเหลือกันและมีความเข้าใจกัน

2) แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมสะท้อนถึงการมีความกตัญญูที่พ่อแม่ได้เลี้ยงดูแลลูก เยาวชนจึงต้องตอบแทนโดยการช่วยเหลือพ่อแม่และทำตามคำสั่ง คุณธรรมและจริยธรรมเรื่อง มีความอดทนและการมีจิตใจเข้มแข็ง ร่วมกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่พบในชุมชน นอกจากนี้ยังมีคุณธรรมและจริยธรรมเรื่อง มีความขยันหมั่นเพียร ความกล้าหาญ และความมีน้ำใจ ซึ่งจะเป็นคุณธรรมและจริยธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จในชีวิตด้วย

3) แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาความประพฤติของเยาวชนที่ไม่ดี ผู้แต่งได้เสนอแนวคิดนี้เป็นข้อคิดว่าเยาวชนมีพฤติกรรมที่ไม่ดี เช่น เล่นไฟ สูบบุหรี่ ดื่มเหล้า และหลอกลวงผู้ใหญ่เป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ เป็นการสอนหรือเตือนใจเยาวชนให้หลีกเลี่ยงและทำตัวให้เป็นเยาวชนที่ดีของสังคม

4) แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย ผู้แต่งได้เสนอแนวคิด 2 ประการ ได้แก่ ประเพณีในเทศกาลสงกรานต์เป็นเทศกาลวันขึ้นปีใหม่ของคนไทย วัฒนธรรมการไหว้ เป็นมารยาทที่ดี บรรพบุรุษสืบทอดให้ลูกหลานที่เยาวชนควรปฏิบัติเป็นการอนุรักษ์ ให้เป็นวัฒนธรรมที่ดีที่ควรจดจำและปฏิบัติต่อไป

5) แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาสังคม ผู้แต่งได้เสนอแนวคิดที่ว่าปัญหาสังคมปัจจุบันที่เป็นอันตรายต่อเยาวชนและสังคมคือการเผยแพร่ข้อมูลทางเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมกับเยาวชน และปัญหาคนในสังคมวัตถุนิยมจึงไม่มีน้ำใจเห็นแก่ตัวและแบ่งแยกคน

5.2 อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์เรื่องงานวิจัยเรื่องกลวิธีการแต่งในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบูคอวอร์ด พ.ศ. 2553 – 2555 มีประเด็นการอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อ 1 พบว่า วรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบูคอวอร์ด พ.ศ. 2553 – 2555 มีกลวิธีการแต่งที่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่า กลวิธีการแต่งของวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบูคอวอร์ดมีองค์ประกอบครบถ้วนในด้านกลวิธีการวางโครงเรื่อง การเปิดเรื่อง ความขัดแย้ง การปิดเรื่องแบบต่าง ๆ กลวิธีการสร้างตัวละคร กลวิธีการสร้างฉากและบรรยากาศ โดยสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับกลวิธีการแต่งวรรณกรรม ดังที่ วิริยะ สิริสิงห์ (2551 : 85 - 88) ได้อธิบายว่า การสร้างหรือเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็กเรื่องหนึ่งนั้น ผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงกลวิธีการวางโครงเรื่อง ได้แก่ กลวิธีในการเปิดเรื่อง กลวิธีในการดำเนินเรื่อง และกลวิธีในการปิดเรื่อง กลวิธีในการเล่าเรื่อง และกลวิธีในการสร้างตัวละคร นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยที่ LI ZIJUAN (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กลวิธีการแต่งและแนวคิดในวรรณกรรมบันเทิงคดีสำหรับเด็ก ของ ชมัยภร แสงกระจ่าง มีผลการวิจัยสรุปว่า ผู้แต่งใช้กลวิธีการแต่ง ได้แก่ การตั้งชื่อ การวางโครงเรื่องแบบการลำดับเรื่องตามเหตุการณ์ ดำเนินเรื่องโดยการสร้างความขัดแย้ง การเปิดเรื่องด้วยการบรรยาย การเล่าเรื่อง การใช้นาฏกรรม และการใช้บทสนทนา กลวิธีการดำเนินเรื่องโดยการสร้างความขัดแย้ง การปิดเรื่องแบบสุขนานุกรม โศกนาฏกรรม การทิ้งปัญหา และบทสนทนา ผู้แต่งสร้างตัวละครอย่างสมจริง เป็นเด็ก ผู้ใหญ่ และสัตว์ การสร้างฉากและบรรยากาศ การสร้างบทสนทนาที่ช่วยดำเนินเรื่อง บอกลักษณะนิสัยตัวละคร และให้คิดและข้อคิด

2. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อ 2 แนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบูคอวอร์ด พ.ศ. 2553 – 2555 ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับความรัก ได้แก่ ความรักในครอบครัว กับความรักระหว่างบุคคลในชุมชน ทำให้เห็นภาพความรักความอบอุ่นที่ถ่ายทอดในวรรณกรรม แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม ได้แก่ ความกตัญญู ความอดทน ความขยันหมั่นเพียร ความกล้าหาญ ความมีน้ำใจ แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาความประพฤติของเยาวชนที่ไม่ดี แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย และแนวคิดเกี่ยวกับปัญหาสังคม เป็นผลการวิจัยที่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2 คือแนวคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเซเวนบูคอวอร์ด ให้แนวคิดเกี่ยวกับความรัก คุณธรรมจริยธรรม ในด้านความกตัญญู ความอดทน ความซื่อสัตย์ ความขยันหมั่นเพียร และความมีน้ำใจ แนวคิดเกี่ยวกับ

เยาวชนมีพฤติกรรมไม่ดี แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยและแนวคิดเกี่ยวกับปัญหาสังคม โดยสอดคล้องกับ ทพิยวรรณ ไชยะกุล (2544 : 66) ที่ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์รายงานเขียนเรื่องนั้น มีแนวคิดของผู้แต่ง โดยพิจารณาว่า ผู้แต่งมุ่งเสนอแนวคิดใดบ้าง เช่น แนวคิดในเชิงสังคมวัฒนธรรม การเมืองการปกครอง หรือเป็นแนวคิดในเชิงปรัชญา ศาสนา คุณธรรมจริยธรรม ฯลฯ การวิเคราะห์แนวคิดดังกล่าวเพื่อจะได้เข้าใจ งานเขียนนั้น ๆ ได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุฑามาศ สุขขำจรรยา (2549) การวิเคราะห์วรรณกรรมสำหรับเด็กของ ส.พุ่มสุวรรณ ในด้านกลวิธีการเสนอแนวคิดในวรรณกรรม สำหรับเด็กของ ส.พุ่มสุวรรณ พบว่าผู้แต่งใช้กลวิธี 4 วิธี คือ 1) เสนอแนวคิดผ่านตัวละคร ส่วนใหญ่ เป็นตัวละครเด็กและสัตว์ เป็นวิธีการที่ผู้แต่งนิยมใช้มากที่สุดโดยให้ตัวละครสนทนากันแล้วผู้เขียน สอดแทรกแนวคิดที่ต้องการเสนอ 2) เสนอแนวคิดผ่านฉาก ส่วนใหญ่เป็นฉากชนบทมีสิ่งแวดล้อมที่สวยงาม ทำให้ผู้อ่านเรียนรู้และตระหนักในคุณค่าของธรรมชาติได้เป็นอย่างดี 3) เสนอแนวคิดผ่านมุมมองผู้แต่ง โดยผู้แต่งเสนอเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ จากนั้นผู้แต่งจึงสอดแทรกทรรศนะของตนแก่ผู้อ่าน 4) กลวิธีเสนอแนวคิดแบบนิทานซ้อนนิทาน พบว่าผู้แต่งใช้วิธีการเสนอแนวคิดโดยการเล่าเรื่องเพื่อให้ เด็กสนใจ เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ให้ข้อคิดและแนวคิดเรื่องจริยธรรม

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรวิเคราะห์กลวิธีการแต่งและแนวคิดในงานเขียนสำหรับเด็กและเยาวชนประเภทอื่น ๆ ที่ได้รับรางวัลเซเว่นบุคคอร์ด เช่น งานเขียนประเภทนวนิยาย เรื่องสั้น
2. ควรวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาและคุณค่าของวรรณกรรมสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล เซเว่นบุคคอร์ด พ.ศ. 2553 - 2555

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ คงชนชอุณหพร. (2554) **แนวคิดพุทธศาสนาในนวนิยายของแก้วเก้า**. ปรินญาณินพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์. (2543) **สร้างสรรค์หนังสือเด็ก**. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กุลลาบ มัลลิกะสาส. (2543) **วรรณคดีวิจารณ์**. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จินตนา ไบกาชویی. (2543) **การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก**. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสน์.
- จุฑามาศ สุขขำจรรุญ. (2549) **การวิเคราะห์วรรณกรรมสำหรับเด็กของ ส.พุ่มสุวรรณ**. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2527) **การทำหนังสือสำหรับเด็ก**. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ตรีศิลป์ บุญขจร. (2547) **นวนิยายกับสังคมไทย (2475-2500)**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : โครงการตำราคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนประเสริฐ คินทร์ักษ์. (2553) **นักล่าผู้น่ารัก**. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์บูรพา.
- ชไมพร พรเพ็ญพิพัฒน์. (2549) **คมความคิดในวรรณกรรมร่วมสมัย**. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช.
- ฐาปณิดา สว่างศรี. (2554) **ลักษณะเฉพาะในนวนิยายลูกทุ่งของไม้ เมืองเดิม**. ปรินญาณินพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทฤษฎี เสมา. (2541) **วิเคราะห์กลวิธีการแต่งเรื่องสั้นแนวสยองขวัญของเหม เวชกร**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทิพวัลย์ ชันธมะ. (2545) **การวิเคราะห์หนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 - 2544**. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นวลจันทร์ ชาญวิวัฒนา. (2550) **การศึกษาเนื้อหาและแนวคิดของวรรณกรรมเยาวชนประเภทบันเทิงคดีใน พ.ศ. 2547**. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิคม กองเพชร. (2543) **กลวิธีการแตงนวนิยายสยองขวัญไทย**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญยงค์ เกศเทศ. (2536) **แอลอติวรรณกรรมไทย**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. (2539) **แวนวรรณกรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ประคอง เจริญจิตรกรรม. (2556) **หลักการเขียนวิจารณ์วรรณกรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พรรณทิตา ปานเอี่ยม. (2554) **การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนรางวัลแวนแก้วปี พ.ศ. 2552 ประเภทนวนิยาย**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ) นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พรรณนพ สิกกะ. (2541) **วิเคราะห์กลวิธีการเขียนและแนวคิดด้านจริยธรรมในนวนิยายของวาทพ**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- พิทยา ว่องกุล. (2540) **พลาณภาพแห่งวรรณกรรม**. กรุงเทพมหานคร : ดอกหญ้า.
- เพชรินทร์ นาทศรีทา. (2544) **ภาพลักษณ์หญิงไทยในวรรณกรรมของนักเขียนหญิงที่ได้รับรางวัลซีไรต์**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาศิลปศาสตร์) นนทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ภัทรขวัญ ทองเถาว์. (2554) **ภาพคนชายขอบในวรรณกรรมเยาวชน**. ปริญญาานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภาณุมาศ ภูมิถาวร. (2552) **จากวันจันทร์ของชีวิต...วันศุกร์ต้องมาถึง**. กรุงเทพมหานคร : ออฟเซ็ท.
- มิ่งฟ้า พิงรัตน์มงคล. (2550) **วรรณกรรมเยาวชนเรื่อง แฮร์รี่ พอตเตอร์ : การวิเคราะห์โครงเรื่อง และกลวิธีการนำเสนอโครงเรื่อง**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ลลิตา ศุภธนสินเชษม. (2551) **การวิเคราะห์วรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลแวนแก้ว พ.ศ. 2544 – 2547**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาไทยศึกษา) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วชิราภรณ์ สุวรรณวางกูร. (2554) **การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนแวนแก้วประเภทสารคดี พ.ศ. 2546 – 2552**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ) นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิเชียร ไชยบัง. (2554) **สายลมกับทุ่งหญ้า**. พิมพ์ครั้งที่ 4. บุรีรัมย์ : โรงเรียนลำปลายมาศพัฒนา.
- _____. (2554) **อธิษฐานลิ้งกับนางฟ้าสีเขียว**. พิมพ์ครั้งที่ 3. บุรีรัมย์ : โรงเรียนลำปลายมาศพัฒนา.
- วิภา กงกะนันทน์. (2533) **วรรณคดีศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- วิริยะ สิริสิงห์. (2551) **การสร้างสรรค์วรรณกรรมสำหรับเด็กและเยาวชน**. กรุงเทพมหานคร : ชมรมเด็ก.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ศรินธร ภัศดาวงศ์. (2554) **ตามหาสรวงสวรรค์**. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ศิวกานท์ ปทุมสูติ. (2553) **คู่มือการอ่านคิดวิเคราะห์**. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์เรียนรู้ทุ่งสักอาศรม.
- สมพร จารุณี. (2541) **คู่มือการเขียนเรื่องบันเทิงคดีและสารคดีสำหรับเด็ก**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สถาบันภาษาไทย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุมาลี. (2557) **มีอกซ์ แมวมหัศจรรย์**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : นานามีบุ๊กส์พับลิเคชั่นส์.
- หทัยวรรณ ไชยะกุล. (2544 : 66) **วรรณกรรมศึกษา**. เชียงใหม่ : ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- หทัย รามสูต. (2549) **การวิเคราะห์วรรณกรรมสำหรับเด็กของสะพุ่มสวรรค์**. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อนนต์ ศรีศักดิ์. (2554) **ความรู้พื้นฐานทางวรรณกรรมไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- อนุสรณ์ ดีหัวใจ. (2552) **สาระคำสอนในวรรณกรรมเยาวชนรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด ช่วงปี พ.ศ. 2544- 2547** ปริญญาานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อภิรักษ์ สิริรัตนจิตต์. (2556) **การวิเคราะห์เนื้อหาจริยธรรมในเรื่องสั้นรางวัลซีไรต์ ชุดก่อกองทรายของไพฑูรย์ ธัญญา**. ปริญญาานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาศึกษาศาสตร์) สงขลา : มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- อัศวิทย์ เรืองรอง. (2538) **การศึกษาเชิงวิเคราะห์วรรณกรรมเรื่องแก้วหน้าม้า**. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัมพร สุขเกษม และบรรพต ศิริชัย. (2544) **การอ่านและพิจารณาวรรณกรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- อารยา ทองเพชร. (2550) **การวิเคราะห์แนวคิดและกลวิธีการนำเสนอแนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนของ นงไฉน ปริญาธวัช**. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อิงอร สุพันธุ์วณิช. (2554) **วรรณกรรมวิจารณ์ ร้อยกรองปัจจุบัน**. กรุงเทพมหานคร : ธนาเพชร.
- CHEN CHUNXIAO. (2557) **ภาพสะท้อนสังคมไทยจากนวนิยายเยาวชนรางวัลแว่นแก้ว พ.ศ. 2553 - 2555**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง) สมุทรปราการ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- JIANG NANNAN. (2557) **กลวิธีการแต่งและแนวคิดในนวนิยายชุด ความสุขของกะทิ โดยงามพรรณ เวชชาชีวะ**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง) สมุทรปราการ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- LI ZIJUAN. (2558) **กลวิธีการแต่งและแนวคิดในวรรณกรรมบันเทิงคดีสำหรับเด็ก ของ ชมัยภร แสงกระจ่าง**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง) สมุทรปราการ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- YAN HANLE. (2558) **กลวิธีการแต่งและแนวคิดในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2556 - 2557**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง) สมุทรปราการ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- ZHAO YONGMEI. (2557) **ภาพสะท้อนสังคมไทยในนวนิยายที่ได้รับรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง) สมุทรปราการ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

ภาคผนวก

ภาคผนวก
เอกสารรับรองคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย

เรียนผู้เพื่อรับใช้สังคม

เอกสารรับรอง

(Certificate of Exemption)

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วันที่ 17 มีนาคม 2559

ชื่อเรื่อง กลวิธีการแต่งและแนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลเชว่นบุคควอร์ด
พ.ศ. 2553 - 2555

ชื่อนักวิจัย/หัวหน้าโครงการ Miss Zhang Liqun
คณะวิชา/หลักสูตร หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ขอรับรองว่า งานวิจัยดังกล่าวข้างต้นได้ผ่านการพิจารณาเห็นชอบโดยสอดคล้องกับประกาศ
เขตเชิงก จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ลงนาม

(รองศาสตราจารย์ ดร.จริยาวัตร คมพัยค์มย์)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วันที่รับรอง

วันที่ 17 มีนาคม 2559

เลขที่รับรอง

จ.395/2559

วันที่ให้การรับรอง: 17 มีนาคม 2559

วันหมดอายุใบรับรอง: 16 มีนาคม 2561

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	MISS ZHANG LIQUN (ซาลี่)
วัน เดือน ปีเกิด	18 กุมภาพันธ์ 2535
ที่อยู่ปัจจุบัน	18/18 ถนนนางนา - ตราด (กม.18) อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ 10540
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2557 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาและวัฒนธรรมไทย)
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2558 - ปัจจุบัน พนักงาน บริษัท ไท่ห่งซ์ต้า ทราเวล (ประเทศไทย) จำกัด